

RAPORT

o stanie miasta

- 2013 -

(stan na 31 grudnia 2013 r.)

Raport o stanie miasta 2013 zawiera dane wg stanu na 31 grudnia 2013 r., chyba że zaznaczono inaczej. Opracowanie powstało w oparciu o materiały źródłowe jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Tarnowa, miejskich jednostek organizacyjnych i innych instytucji.
Redakcja: Piotr Filip

Mam przyjemność przekazać Państwu najnowszą edycję „Raportu o stanie miasta”, opracowania stanowiącego zbiór danych i informacji statystycznych dotyczących funkcjonowania miasta Tarnowa w roku 2013, obejmującego swoim zasięgiem m.in. takie dziedziny życia miasta, jak: gospodarka, infrastruktura techniczna, majątek i finanse miasta, komunikacja, edukacja, kultura, mieszkalnictwo, ochrona zdrowia czy ochrona środowiska naturalnego.

Jak co roku pragnę przedstawić Państwu obszerne kompendium wiedzy faktograficznej i statystycznej, które ma prezentować zjawiska i procesy zachodzące w mieście w pewnej perspektywie czasowej pozwalającej na dokonywanie porównań. Mam nadzieję, że tak jak poprzednie edycje, również najnowszy Raport o stanie miasta będzie dla Państwa cennym źródłem wiedzy o Tarnowie i jego mieszkańcach, ważnych wydarzeniach i życiu codziennym.

Spis Treści

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	7
1.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, OBSZAR I STRUKTURA PRZESTRZENNA	7
1.2. DEMOGRAFIA.....	10
2. WŁADZE MIASTA	12
2.1. UCHWAŁODWCZA – RADA MIEJSKA W TARNOWIE	12
2.2. WYKONAWCZA - PREZYDENT MIASTA TARNOWA.....	13
2.3. JEDNOSTKI POMOCNICZE – RADY OSIEDLI.....	14
2.4. CIAŁA DORADCZE	15
2.5. MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I JEDNOSTKI POWIĄZANE	21
3. GOSPODARKA	24
3.1. GOSPODARKA W LICZBACH.....	24
3.2. STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ	25
3.3. POMOC PUBLICZNA	30
3.4. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU	32
4. RYNEK PRACY.....	32
4.1. POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA	32
4.2. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZROBOTNYCH.....	35
5. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA	44
6. FINANSE	47
6.1. GMINY MIASTA TARNOWA	47
6.2. ŚRODKI ZEWNĘTRZNE	53
7. MIENIE KOMUNALNE	60
7.1. STAN MIENIA KOMUNALNEGO.....	60
7.2. GOSPODAROWANIE MIENIEM KOMUNALNYM.....	62
7.3. ZASOBY LOKALOWE	66
8. INWESTYCJE.....	70
8.1 TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ.....	70
8.2 GOSPODARKA MIESZKANIOWA	70
8.3 KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	71
8.4 POMOC SPOŁECZNA	71
8.5 OŚWIATA I WYCHOWANIE.....	71
8.6 GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	72
8.7 EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	72
8.8 KULTURA FIZYCZNA.....	72
8.9 DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	72
8.10 INWESTYCJE SPÓŁEK MIEJSKICH	72
9 KOMUNIKACJA I TRANSPORT	76
9.1 ORGANIZACJA RUCHU	76
9.2 STAN MOTORYZACJI	77
10 GOSPODARKA KOMUNALNA.....	79
10.1 GOSPODARKA ODPADAMI I OCZYSZCZANIE MIASTA.....	79
10.2 GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA.....	82
10.3 ZIELEŃ MIEJSKA I PLACE ZABAW	83
10.4 OŚWIETLENIE ULICZNE	84
10.5 PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY	85
10.6 DZIAŁALNOŚĆ JEDNOSTEK ZWIĄZANYCH Z GOSPODARKĄ KOMUNALNĄ.....	86

11 ŚRODOWISKO NATURALNE.....	90
11.1 STAN ŚRODOWISKA.....	90
11.2 DZIAŁANIA EKOLOGICZNE	91
12 OCHRONA ZDROWIA	92
12.1 PODMIOTY LECZNICZE GMINY MIASTA TARNOWA.....	93
12.2 PROGRAMY ZDROWOTNE - PROMOCJA ZDROWIA I PROFILAKTYKA	95
13. POMOC SPOŁECZNA	99
13.1 POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	99
13.2 PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	103
13.3 POMOC DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I WSPÓLUZALEŻNIONYCH.....	104
MIEJSKI PUNKT KONSULTACYJNY PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W TARNOWIE	104
13.4 ŚWIADCZENIA RODZINNE, POMOC OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW ORAZ DODATKI MIESZKANIOWE.....	110
13.5 POMOC TARNOWSKIM RODZINOM W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEJ	112
13.6 POMOC DZIECIOM POZBAWIONYM OPIEKI BIOLOGICZNYCH RODZICÓW	114
13.7 PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	116
13.8 DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ OSÓB STARSZYCH.....	117
13.9 PRACA SOCJALNA I DZIAŁANIA NIESTANDARDOWE.....	119
13.10 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKICH JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ	122
13.11 NIEPUBLICZNE DOPY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	128
14 EDUKACJA	129
14.1 EDUKACJA W LICZBACH	129
14.2 OFERTA EDUKACYJNA TARNOWA.....	132
14.3 POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW, STYPENDIA I WYRÓŻNIENIA.....	140
14.4 KADRY I ICH DOSKONALENIE	142
14.5 WYCHOWANIE I PROFILAKTYKA ZAGROZEŃ, OPIEKA I BEZPIECZEŃSTWO, PROGRAMY EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZE	145
15 KULTURA	149
15.1 WYDARZENIA ARTYSTYCZNE	149
15.2 POZOSTAŁE IMPREZY I WYDARZENIA	152
15.3 MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY I ICH DZIAŁALNOŚĆ:.....	153
15.4 POZOSTAŁE INSTYTUCJE KULTURY DZIAŁAJĄCE W TARNOWIE	158
16 SPORT I REKREACJA	159
16.1 ORGANIZACJE SPORTOWE	160
16.2 WYDARZENIA I IMPREZY SPORTOWE.....	165
16.3 OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE	166
16.4 STYPENDIA I NAGRODY	166
16.5 SPORT I WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY	166
16.6 TARNOWSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI.....	170
16.7 DZIAŁALNOŚĆ TARNOWSKIEGO CENTRUM INFORMACJI.....	173
17 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	181
17.1 DZIAŁANIA POLICJI I STRAŻY MIEJSKIEJ	181
17.2 BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA.....	191
17.3 RATOWNICTWO CHEMICZNE, SKŁADOWANIE I UTYLIZACJA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH.....	193
17.4 OBRONA CYWILNA, DZIAŁANIA ANTYKRYZYSOWE.....	193
18 ADMINISTRACJA	195
18.1 ORGANIZACJA URZĘDU MIASTA TARNOWA	195
18.2 ZATRUDNIENIE I JEGO JAKOŚĆ W URZĘDZIE MIASTA TARNOWA	195
18.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ.....	196

18.4	NADZÓR I KONTROLA	200
18.5	KONTROLE ZEWNĘTRZNE.....	204
18.6	INFRASTRUKTURA INFORMATYCZNA	212
19	PROMOCJA MIASTA	214
19.1	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA	216
19.2	WYDAWNICTWA	218
19.3	DZIAŁANIA PROMOCYJNE W MEDIACH	219
19.4	POZOSTAŁE DZIAŁANIA W PROMOCYJNE I INFORMACYJNE.....	219
19.5	NAGRODA IM. TADEUSZA TERTILA.....	221
19.6	GOSPODARKA GALANTERIĄ PROMOCYJNO-REKLAMOWĄ	222
20	WSPÓLPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA.....	223
20.1	MIASTA PARTNERSKIE	223
20.2	UCZESTNICTWO W ZWIĄZKACH I STOWARZYSZENIACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	226
21	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	227
21.1	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE MIASTA	227
21.2	WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	227
22	OCHRONA KONSUMENTÓW	231
23	RAPORT W PIGUŁCE	232
24	SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	239
24.1	SPIS TABEL.....	239
24.2	SPIS WYKRESÓW	242
24.3	SKRÓTY UŻYTE W OPRACOWANIU.....	243

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna

Tarnów to druga co do wielkości aglomeracja w Małopolsce. Miasto położone jest na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód krzyżuje się z drogą krajową Nr 73 z północy na południe.

Najbliższe lotniska znajdują się w odległości około 100 km od Tarnowa: w Krakowie - Balicach oraz w Jasionce koło Rzeszowa.

Miasto zajmuje obszar 72,38 km². Pod względem administracyjnym Tarnów jest gminą miejską i powiatem grodzkim. Sąsiaduje z 17 miejscowościami, należącymi do pięciu gmin.

Tabela Nr 1: Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków

Wyszczególnienie	Wartość
Powierzchnia	7.238 ha
Liczba obrębów geodezyjnych	174
Liczba działek ewidencyjnych	44.162
Liczba budynków (ujawnionych w EGiB)	23.192
Liczba lokali o wyodrębnionym prawie własności	16.343

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

Strukturę funkcjonalno – przestrzenną miasta Tarnowa tworzą:

1) zurbanizowana tkanka miejskiej zabudowy usługowo – mieszkaniowej, obejmująca historyczne centrum wraz z przyległymi do niego terenami,

2) zlokalizowany we wschodniej części miasta zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług, obejmujący między innymi osiedla: Jasna, Westerplatte, Legionów Dąbrowskiego oraz Zielone i osiedle Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS),

3) zespoły uporządkowanej zabudowy mieszkaniowej, głównie jednorodzinnej:

- Mościc, Koszyc i Zbylitowskiej Góry, w zachodniej części miasta,
- Krzyża i Piaskówki, w północnej części,
- Osiedla Nauczycielskiego, we wschodniej części,
- Osiedla w rejonie ul. Dąbala i ul. Krakowskiej – w części południowo – zachodniej miasta,
- Zabłocia, w części południowej miasta,

4) pozbawione kompozycji przestrzennej i podlegające procesom przekształceń tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Klikowej, Chyszowie i Rzędzinie,

5) tereny przemysłowe i przemysłowo – składowe zlokalizowane w zachodniej i północno – zachodniej części miasta, w tym: Zakłady Azotowe S.A. w Tarnowie-Mościcach, Tarnowskiego Klastra Przemysłowego S.A. , Zakładów Mechanicznych w Tarnowie i zakładów w obszarze Piaskówki,

6) tereny usługowe i handlowo – hurtowe zlokalizowane w zachodniej części miasta –

w rejonie ul. Czystej, Giełdowej i południowej części miasta - w rejonie ul. Przemysłowej, Tuchowskiej i Krakowskiej,

7) tereny zieleni i krajobrazu bez zabudowy, obejmujące m.in. parki miejskie, rezerwat „Debrza” oraz obszary w rejonie Góry Św. Marcina, Stawów Krzyskich i Lasu Lipie.

W stanie istniejącym układ przestrzeni miejskiej charakteryzuje się rozcłonkowaną, zurbanizowaną strukturą przestrzenną, której uzupełnienie stanowią tereny nieusystematyzowanej zieleni niskiej i wysokiej oraz obszary wolne od zabudowy.

Mając na uwadze potrzebę rozwoju Tarnowa i sukcesywnej poprawy jego atrakcyjności jako wiodącego ośrodka miejskiego w skali regionu, realizowana jest aktualnie procedura zmiany ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa (GMT) z 1999 r., określającego zasady i wyznaczającego kierunki jej przestrzennego rozwoju.

Celem zmiany studium jest:

- dostosowanie treści ustaleń studium do wymogów przepisów aktualnie obowiązującego prawa w zakresie stosowanych standardów i oznaczeń graficznych,
- aktualizacja ustaleń w zakresie istniejącego stanu zagospodarowania terenów,
- korekta podstawowego układu komunikacyjnego Tarnowa, w tym powiązań na kierunkach wschód – zachód i północ – południe,
- analiza możliwości eliminacji transportu ciężkiego i materiałów niebezpiecznych z obszarów zabudowy mieszkaniowej,
- stworzenie zasad przebudowy systemu transportu miejskiego w oparciu o model PARK and RIDE,
- wskazanie możliwej ekspansji terenów mieszkalnictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego,
- wskazanie w obszarze miasta możliwej lokalizacji lądowiska/lotniska,
- rozbudowa istniejących i wyznaczenie nowych obszarów aktywności gospodarczej,
- określenie możliwości i zasad zagospodarowania terenu w rejonie ul. Lotniczej,
- eliminacja procesu niepożądanego rozprzestrzeniania się zabudowy, tworzącego nieład i chaos przestrzenny skutkujący wysokimi kosztami realizacji i utrzymania infrastruktury komunalnej,
- ochrona ważnych dla przestrzeni miejskiej, wartościowych krajobrazowo i funkcjonalnie obszarów bez zabudowy, zagrożonych degradacją,
- stworzenie uporządkowanego układu zieleni miejskiej obejmujące zielen parkową, izolacyjną i obszary potencjalnych dolesień.

W 2013 r. opracowano i uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, położonego w centralnej części miasta Tarnowa terenu wyznaczonego ulicami: Szpitalną, Słoneczną, Błogosławionego Księdza Romana Sitko, Józefa Poniatowskiego, Franciszka Żwirki, Prostopadłą, Józefa Dwernickiego, Cegielnianą i Bitwy pod Cedynią, o powierzchni ok. 16,1 ha.

Głównym celem planu jest przekształcenie zlokalizowanego w centrum miasta, zruderyzowanego terenu przemysłowego w atrakcyjną, zurbanizowaną przestrzeń miejską. Plan określa zasady przeznaczenia, zagospodarowania i obsługi komunikacyjnej przedmiotowego terenu. Opracowano i uchwalono trzy zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa „CZYSTA II” w rejonie ulic Mościckiego i Czystej,

- zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulic Lwowska, Okrężna, Rzędzińska,

- zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Osiedla Dąbrówka” w Tarnowie.

Przedmiotem zmiany planów była aktualizacja ich ustaleń w zakresie przeznaczenia terenów i zasad ich obsługi komunikacyjnej.

Tabela Nr 2: Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę obiektów budowlanych w latach 2012 – 2013

Rodzaj budynku/obieku	2012		2013	
	Wydane pozwolenia	Budynki / mieszkania	Wydane pozwolenia	Budynki / mieszkania
Mieszkalnictwo jednorodzinne	104	118/130	82	96 (106)
Mieszkalnictwo wielorodzinne	2	8/240	1	1 (23)
Zamieszkania zbiorowego	1	1	2	2
Biurowe	3	3	4	4
Handlowo-usługowe	29	35	17	26
Transportu i łączności	28	32	20	32
Przemysłowe	14	22	8	15
Kultura, edukacja, kultura fizyczna, zdrowie	3	3	5	5
Pozostałe budynki niemieszkalne	2	5	0	0
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	87	87	148	148
Pozostałe obiekty	373	373	250	263

Źródło: Wydział Planowania Przestrzennego i Budownictwa UMT

1.2. Demografia

W porównaniu z rokiem 2012 liczba ludności zmniejszyła się o 734 osoby, w tym o 312 kobiet i o 422 mężczyzn. Do Tarnowa w 2013 r. przybyło na stałe o 83 osoby mniej niż w roku poprzednim. Optymistyczny jest spadek o 272 osoby liczby mieszkańców, którzy wyjechali za granicę, zarówno na stałe, jak i na pobyt czasowy.

Tabela Nr 3: Liczba ludności Tarnowa w latach 2012 – 2013

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2012	Liczba osób w 2013	Dynamika w %
Mieszkańców ogółem, w tym:	113.241	112.507	99,35
zameldowani na pobyt stały	110.500	109.524	99,11
zameldowani na pobyt czasowy	2.741	2.983	108,82
kobiety	60.020	59.708	99,48
mężczyźni	53.221	52.799	99,20
uprawnieni do głosowania w wyborach powszechnych	92.268	91.651	99,33

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 4: Migracja w latach 2012 – 2013

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2012	Liczba osób w 2013	Dynamika w %
przybyło do Tarnowa z innych gmin na pobyt stały	943	860	91,19
zmieniło miejsce zamieszkania na terenie Tarnowa	1.897	1.781	93,88
wymeldowało się z pobytu stałego do innych gmin	1.494	1.470	98,39
wymeldowało się na pobyt stały za granicę - emigracja	349	341	97,70
zgłosiło czasowy wyjazd za granicę	932	668	71,67

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 5: Liczba stałych mieszkańców w osiedlach w latach 2012-2013

Wyszczególnienie	2012	2013	Dynamika w %
Osiedle Nr 1 „Starówka”	9.928	9.647	97,16
Osiedle Nr 2 „Strusina”	15.352	15.182	98,89
Osiedle Nr 3 „Piaskówka”	11.802	11.669	98,87
Osiedle Nr 4 „Grabówka”	12.547	12.330	98,27
Osiedle Nr 5 „Rzędzin”	2.499	2.534	101,40
Osiedle Nr 6 „Gumniska”	6.353	6.337	99,74

Osiedle Nr 7 „Krakowska”	2.978	2.905	97,54
Osiedle Nr 8 „Mościce”	10.061	10.200	101,38
Osiedle Nr 9 „Chyszów”	1.872	1.854	99,03
Osiedle Nr 10 „Klikowa”	2.449	2.476	101,10
Osiedle Nr 11 „Krzyż”	5.759	5.795	100,62
Osiedle Nr 12 „Jasna”	12.686	12.449	98,13
Osiedle Nr 13 „Westerplatte”	5.856	5.867	100,18
Osiedle Nr 14 „Legionów”	2.408	2.363	98,13
Osiedle Nr 15 „Koszyce”	2.383	2.376	99,70
Osiedle Nr 16 „Zielone”	5.567	5.540	99,51
Razem	110.500	109.524	99,11

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 6: Gęstość zaludnienia w latach 2012-2013

Rok	Powierzchnia km ²	Liczba ludności	Liczba ludności na 1 km ²
2012	72,4	113.241	1.564
2013	72,4	112.507	1.553

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 7: Przyrost naturalny w latach 2012-2013

Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny	Dynamika w %
2012	979	1.051	- 72	93,14
2013	939	1.056	- 117	88,92

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 8: Wybrane pozycje z ewidencji prowadzonych w Urzędzie Stanu Cywilnego

Rodzaj zadania	2012	2013
Liczba sporządzonych aktów urodzeń	2.328	2.385
Liczba sporządzonych aktów małżeństw	868	763
Liczba sporządzonych aktów zgonów	1.705	1.699
Liczba decyzji administracyjnych dotyczących wpisu zagranicznego aktu stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego	357	361
Liczba decyzji administracyjnych dotyczących administracyjnej zmiany imienia lub nazwiska	83	89
Liczba zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą	37	51

Źródło: Urząd Stanu Cywilnego w Tarnowie

2. WŁADZE MIASTA

2.1. *Uchwałodwca – Rada Miejska w Tarnowie*

Rada Miejska w Tarnowie jest organem stanowiącym i kontrolnym Gminy Miasta Tarnowa. Do kompetencji Rady Miejskiej w Tarnowie należy w szczególności:

- uchwalanie statutu Gminy Miasta Tarnowa,
- uchwalanie budżetu miasta, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu,
- uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwalanie programów gospodarczych,
- tworzenie jednostek pomocniczych (rad osiedli), po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy oraz ustalanie zakresu działania tych jednostek, a także zasad przekazywania im składników mienia do korzystania i przekazywania środków budżetowych na realizację zadań przez te jednostki,
- podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach,
- podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych miasta, przekraczających zakres zwykłego zarządu,
- podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi gminami oraz wydzielanie na ten cel odpowiedniego majątku,
- podejmowanie uchwał w sprawach herbu miasta, nazw ulic i placów, a także wznoszenia pomników,
- nadawanie Honorowego Obywatelstwa Miasta Tarnowa,
- kontrola działalności prezydenta, miejskich jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych miasta, poprzez działalność komisji rewizyjnej.

W 2013 r. odbyło się 15 sesji Rady Miejskiej w Tarnowie, podczas których podjęto 157 uchwał. Radni zgłosili 111 wniosków sesyjnych i międzysesyjnych. Pięć sesji odbyło się w trybie nadzwyczajnym, jedna miała charakter uroczysty.

Tabela Nr 9: Prace komisji Rady Miejskiej w Tarnowie

Nazwa Komisji Rady Miejskiej	Liczba posiedzeń	Liczba opinii	Liczba wniosków
Komisja Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych	23	87	33
Komisja Sportu, Rekreacji i Turystyki	9	3	6
Komisja Kultury i Ochrony Zabytków	9	7	1
Komisja Ekonomiczna	14	85	7
Komisja Zdrowia	9	12	11
Komisja Rewizyjna	13	3	9
Komisja Oświaty	9	24	7
Komisja Porządku Publicznego	9	5	6
Komisja Rodziny i Spraw Społecznych	10	31	11
Komisja ds. Nazewnictwa Ulic i Placów Publicznych	4	3	5
Komisja Statutowa	5	5	0
Komisja doraźna do przeprowadzenia przeglądu wszystkich realizowanych przez GMT robót budowlanych, dostaw i usług o wartości jednostkowej powyżej jednego miliona zł w latach 2007-2013	3	0	3

Źródło: Kancelaria Rady Miejskiej w Tarnowie

2.2. Wykonawcza - Prezydent Miasta Tarnowa

Prezydent Miasta Tarnowa jako organ wykonawczy gminy posiada prerogatywy określone wprost w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.). Do zadań Prezydenta należy w szczególności:

- wykonywanie uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie,
- kierowanie bieżącymi sprawami miasta oraz reprezentowanie go na zewnątrz,
- wydawanie aktów prawnych w zakresie swoich kompetencji w formie zarządzeń,
- wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
- wykonywanie kompetencji ustawowych starosty,
- ustalanie zadań w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć Obrony Cywilnej oraz kontrolowanie ich realizacji.

Do kompetencji Prezydenta, jako kierownika Urzędu Miasta Tarnowa (UMT) należy m.in.:

- organizowanie funkcjonowania Urzędu w sposób zapewniający prawidłową realizację jego zadań,
- planowanie pracy Urzędu i nadzorowanie wykonywanych zadań,
- wykonywanie uprawnień i obowiązków zwierzchnika służbowego pracowników urzędu, kierowników miejskich jednostek organizacyjnych oraz zwierzchnika kierowników służb, inspekcji i straży,

- reprezentowanie Urzędu na zewnątrz oraz składanie oświadczeń woli dotyczących jego funkcjonowania oraz gospodarowanie mieniem,
- koordynowanie i nadzorowanie zadań ochrony informacji stanowiących tajemnicę państwową i służbową,
- organizowanie, nadzorowanie i określanie zadań pracowników w zakresie gospodarki finansowej i rachunkowości,
- organizowanie, nadzorowanie i określanie zadań pracowników w zakresie kontroli i sprawozdawczości.

Działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Tarnowa w 2013 r., w Urzędzie Miasta Tarnowa wydano 85.956 decyzji administracyjnych, od których wniesiono 140 odwołań, z czego organ drugiej instancji uchylił 41 decyzji (co daje 0,04% wydanych decyzji).

W 2013 r. do Urzędu Miasta Tarnowa wpłynęło 141 wniosków o objęcie Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Tarnowa wydarzeń lub przedsięwzięć o szczególnym znaczeniu i randze dla miasta Tarnowa, mających zasięg miejski, regionalny, ogólnopolski lub międzynarodowy. Patronaty obejmowały najczęściej wydarzenia z dziedzin: edukacji (konkursy międzyszkolne, konferencje, fora, festiwale), sportu (mistrzostwa sportowe, turnieje), akcje społeczne, kampanie, akcje charytatywne, koncerty, festyny i pikniki, fora gospodarcze, gale.

2.3. Jednostki pomocnicze – Rady Osiedli

Rady Osiedli stanowią jednostki pomocnicze Gminy Miasta Tarnowa, wybierane na okres czteroletniej kadencji przez mieszkańców tych osiedli. Do zakresu działania osiedla należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedla oraz wspieranie organów Miasta w wykonywaniu ich zadań, w tym m.in.:

- określanie przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej osiedla wymagających sfinansowania z budżetu miasta, w granicach kwot przeznaczonych na te cele,
- udział w rozpatrywaniu i przygotowaniu projektów rozstrzygnięć dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedla,
- opiniowanie zagadnień poddanych konsultacjom przez Radę Miejską w Tarnowie .

W dniu 21 kwietnia 2013 r. w sześciu osiedlach odbyły się wybory uzupełniające do Rad Osiedli. Uprawnionych do głosowania było łącznie 51.463 wyborców. W wyborach wzięło udział 1.644 wyborców, co stanowi 3,19 % ogółu uprawnionych. Prawomocne wybory (udział ponad 3 % uprawnionych do głosowania) odbyły się w 3 osiedlach:

Rada Osiedla Nr 2 „Strusina” - frekwencja wyborcza 4,22 %, tj. 549 wyborców,
 Rada Osiedla Nr 6 „Gumniska-Zabłocie” - frekwencja wyborcza 6,59 %, tj. 340 wyborców,
 Rada Osiedla Nr 16 „Zielone” - frekwencja wyborcza 5,80 %, tj. 254 wyborców.

Z powodu nie osiągnięcia wymaganej 3% frekwencji wyborczej nie wybrano:
 Rady Osiedla Nr 1 „Starówka” - frekwencja wyborcza 103 wyborców, tj. 1,25 %,
 Rady Osiedla Nr 3 „Piaskówka” - frekwencja wyborcza 196 wyborców, tj. 2%,

Rady Osiedla Nr 4 „Grabówka” - frekwencja wyborcza 202 wyborców, tj. 1,89%.
Po wyborach uzupełniających działa w Tarnowie 13 Rad Osiedli.

Zadania zrealizowane ze środków Rad Osiedli:

- Osiedle Nr 3 „Piaskówka” – wykonano przebudowę stawu w Parku Piaskówka – etap I (remont rowu Bagienko) za kwotę 172.102 zł,
- Osiedle Nr 15 „Koszyce” – w ramach rozbudowy i modernizacji placów zabaw zakupiono i zamontowano huśtawkę dwuosobową, uzupełniono zestaw do skateparku oraz rozszerzono monitoring o trzy urządzenia do nadzoru wideo na terenach rekreacyjno-sportowych im. Janusza Kusocińskiego.

2.4. Ciąła doradcze

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa IV kadencji powołana została w celu realizacji zadań Prezydenta Miasta Tarnowa w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa pracowała w składzie określonym zarządzeniem Nr 46/2011 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 10 lutego 2011 r. w sprawie składu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa IV kadencji z późn. zm, a to:

- Przewodniczący Komisji: Ryszard Ścigała,
- Adam Sajdak,
- Jan Niedojadło,
- Stanisław Madeja,
- Bogusław Placek,
- Dorota Krakowska,
- Robert Biernat,
- Witold Ślęzak,
- Arkadiusz Bara,
- Tadeusz Sitko,
- Tadeusz Pawlik.

Zarządzeniem Nr 65/2013 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 11 marca 2013 r. w sprawie zmian w składzie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa IV kadencji ze składu komisji odwołany został Zbigniew Ostrowski, w miejsce którego powołany został Robert Biernat – Komendant Miejski Policji w Tarnowie.

W 2013 r. Komisja obradowała na dwóch posiedzeniach (13 marca oraz 27 listopada), które były poświęcone realizacji zadań nałożonych na Komisję z mocy ustawy o samorządzie powiatowym. Obydwa posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa odbyły się wspólnie z posiedzeniami Komisji Porządku Publicznego Rady Miejskiej w Tarnowie.

Komisja dokonała oceny zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców miasta Tarnowa na podstawie:

- sprawozdania Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie ze swojej działalności, a także informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście Tarnowie w 2012 r.,
- informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie o stanie bezpieczeństwa miasta Tarnowa w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2012 r.,

- informacji Komendanta Straży Miejskiej w Tarnowie o działalności tej Straży w 2012 r.

Omówiony został również projekt pn. „Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Biała Tarnowska”, w którym uczestniczy również miasto Tarnów, a którego głównym celem jest stworzenie systemu poprawiającego bezpieczeństwo społeczeństwa, gospodarki i środowiska przed skutkami powodzi. Komisja opiniowała projekt budżetu miasta Tarnowa na 2014 r. w zakresie dotyczącym zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie Tarnowa.

Komisji przedstawiona została również informacja o realizacji programu „Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2011-2015 dla miasta Tarnowa” za 2012 r., który został uchwalony uchwałą Nr IX/88/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 kwietnia 2011 r.

Ponadto poruszone zostały sprawy z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Przyjęto również założenia do planu pracy Komisji na 2014 r.

Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa

Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa powołana została w 2005 r. Do jej zadań należy w szczególności opiniowanie strategii rozwoju Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kultury fizycznej, projektu budżetu Gminy Miasta Tarnowa w części dotyczącej kultury fizycznej, projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie dotyczących rozwoju kultury fizycznej w Gminie Miasta Tarnowa, programów dotyczących bazy sportowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa, planów imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych przez różne organizacje na terenie Tarnowa, a dofinansowywanych z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

W roku 2013 Rada Sportu działała w następującym składzie:

- Przewodniczący Rady: Piotr Skrzyniarz,
- Zastępca Przewodniczącego: Kazimierz Mróz,
- Krzysztof Janas,
- Waldemar Urban,
- Edward Rusnarczyk,
- Marcin Ćwikliński,
- Tadeusz Mazur,
- Bogusław Szczepański,
- Michał Ligęski (od 19 marca 2013 r.),
- Marek Baran.

W roku 2013 Rada Sportu odbyła cztery posiedzenia:

1) 20 lutego - program posiedzenia przedstawiał się następująco:

- wydanie opinii dla Prezydenta Miasta Tarnowa w zakresie wniosków o przyznanie nagród, wyróżnień i stypendiów sportowych za osiągnięcia sportowe uzyskane w 2012 r. - zgodnie z uchwałą Nr VI/50/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych za osiągnięcia w działalności sportowej oraz rodzajów tych wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 87, poz. 698),

- sprawy bieżące i wolne wnioski.

2) 16 września - program posiedzenia przedstawiał się następująco:

- zagadnienia ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa w zakresie sportu,
- dyskusja na temat kierunków w budżecie kultury fizycznej w 2014 r.,
- sprawy bieżące.

3) 5 listopada - program posiedzenia przedstawiał się następująco:

- dyskusja na temat założeń budżetu sportu w 2014 r.,
- sprawy bieżące.

4) 17 grudnia - program posiedzenia przedstawiał się następująco:

- dyskusja na temat projektu budżetu na 2014 r.,
- dyskusja na temat promocji tarnowskiego sportu,
- sprawy bieżące.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa (Społecznej Rady) należy: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską w Tarnowie pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Od 25 kwietnia 2013 r. Społeczna Rada pracuje w składzie:

- Przewodnicząca Rady: Dorota Budzyńska,
- Wiceprzewodniczący: Andrzej Ziembowski,
- Magdalena Drożdż,
- Tomasz Wardzała,
- Aneta Michalska-Kocjan.

W 2013r. Społeczna Rada odbyła sześć posiedzeń, podczas których rozpatrzono i zaopiniowano pozytywnie siedem projektów zgłoszonych w ramach programu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pod nazwą „Program wyrównywania różnic między regionami II”:

- likwidacja barier w poruszaniu się i komunikowaniu (zakup i montaż windy dla osób niepełnosprawnych w budynku szkolnym Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowie (SOSW)),
- finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,

- likwidacja barier transportowych (zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie),
- likwidacja barier w poruszaniu się i komunikowaniu poprzez wymianę dźwigu szpitalnego służącego do transportu osób niepełnosprawnych,
- likwidacja barier transportowych (zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych z domów rodzinnych),
- likwidacja barier transportowych - zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych przebywających w Domu Zakonnym Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa w Tarnowie.

Spółeczna Rada trzy razy opiniowała propozycje uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznaczone są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) przyznawane poszczególnym powiatom wg „algorytmu” oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Na rok 2013 zostały zaproponowane dodatkowe kryteria dofinansowania ze środków PFRON przyznawanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie (MOPS) indywidualnym osobom niepełnosprawnym tak, aby zrównoważyć ilość środków finansowych z potrzebami wnioskodawców.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa wystąpiła z wnioskiem do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Tarnowie o umożliwienie udziału członka Społecznej Rady w tych posiedzeniach komisji Rady Miejskiej, na których poruszane są zagadnienia i sprawy dotyczące osób niepełnosprawnych.

Spółeczna Rada wydała opinię w sprawie przyznania bezpłatnego, dodatkowego miejsca parkingowego dla osoby niepełnosprawnej na wniosek zainteresowanej mieszkanki miasta Tarnowa.

Spółeczna Rada wystąpiła z prośbą do Anny Czech, Dyrektor Szpitala Wojewódzkiego im. Św. Łukasza w Tarnowie, o rozpatrzenie wniosku dotyczącego korzystania przez osoby niepełnosprawne z miejsc parkingowych i opłat za postój na terenie szpitala.

W lipcu 2013 r. w Urzędzie Miasta Tarnowa odbyło się spotkanie Społecznej Rady, w którym udział wzięli przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, Powiatowego Urzędu Pracy, MOPS i Biura Polityki Społecznej w Centrum Spraw Społecznych UMT.

Członkowie Społecznej Rady, chcąc bardziej przybliżyć problematykę środowiska osób niepełnosprawnych najmłodszym mieszkańcom Tarnowa, brali udział w spotkaniach z dziećmi tarnowskich przedszkoli. Ponadto uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez poszczególne organizacje pozarządowe.

Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa

Działająca od 2007 r. Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa, powoływanym na okres trwania kadencji Prezydenta Miasta Tarnowa. Do jej zadań należy w szczególności: opiniowanie kierunków działań wpływających na rozwój kultury, inicjowanie i promowanie możliwości rozwoju kultury poprzez inicjatywy kulturalne oraz sposobów rozwiązywania problemów hamujących rozwój

kultury, poszukiwanie metod promocji miasta w oparciu o działania kulturalne, doradztwo w dziedzinie mecenatu kulturalnego, wskazywanie możliwości wspomagania działań tarnowskiego środowiska twórców i animatorów kultury.

Od 25 lutego 2011 r. w skład Rady Kultury Gminy Miasta Tarnowa wchodzi:

- Przewodnicząca Rady: Maria Kanior,
- Zastępca Przewodniczącej Rady: Barbara Brożek-Czekańska,
- Krzysztof Borowiec,
- ks. Tadeusz Bukowski,
- Jerzy Hebda,
- Maria Janik,
- Piotr Kopa,
- dr Jacek Kucaba,
- Łukasz Maciejewski,
- Grażyna Nowak,
- Witold Pazera,
- Andrzej Radzik,
- Jerzy Sztylek.

W 2013 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady Kultury Gminy Miasta Tarnowa, na których m. in. omawiano wydarzenia kulturalne w sezonie artystycznym 2012/2013 oraz opiniowano projekt budżetu Gminy Miasta Tarnowa na rok 2014 z zakresu kultury.

Na każdym posiedzeniu Rady Kultury jest przewidziany czas na wolne wnioski i zapytania.

Miejska Komisja Urbanistyczno – Architektoniczna

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna powołana została w 2005 r. celem opiniowania projektów i zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Miasta Tarnowa. Jako organ doradczy opiniuje tematy związane z rozwojem i zagospodarowaniem Gminy Miasta Tarnowa.

W roku 2013 Komisja pracowała w składzie:

- Przewodniczący Komisji: Krzysztof Madej,
- Zastępca Przewodniczącego: Barbara Knapik,
- Małgorzata Abramowicz,
- Jolanta Pawlus,
- Małgorzata Przybysz-Ławnicka,
- Janusz Jagliński,
- Zbigniew Pasiecznik,
- Zbigniew Proć,
- Andrzej Krupiński.

W ciągu 2013 r. Komisja odbyła trzy posiedzenia – 20 marca, 11 lipca oraz 22 sierpnia.

Na posiedzeniu w dniu 20 marca dyskutowano na temat projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa oraz koncepcji połączenia węzła autostrady A4 w Wierzchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie.

Na posiedzeniu w dniu 11 lipca rozpatrywana była koncepcja wyeksponowania półbaszty i zagospodarowania działki po kamienicy przy ul. Wałowej 25. Przedmiotem obrad było także opiniowanie projektów zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- „Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Tarnowie w rejonie ulic Lwowska, Okrężna, Rzędzińska”,
- „Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Osiedla Dąbrówka w Tarnowie”,
- „Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa „Czysta II” w rejonie ulic Mościckiego i Czystej”.

Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości

Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości, powołane przez Prezydenta Miasta Tarnowa w roku 2007, pełni rolę ciała doradczego dla władz miasta w sprawach gospodarczych. Głównym celem działalności Forum jest opiniowanie i inicjowanie przedsięwzięć istotnych dla rozwoju Tarnowa. Forum stanowi równocześnie platformę współpracy samorządu ze środowiskiem biznesowym, co służy osiągnięciu jak największej zbieżności polityki prowadzonej przez miasto z oczekiwaniami lokalnych przedsiębiorców. Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości tworzą reprezentanci tarnowskich samorządów gospodarczych.

W roku 2013 Forum pracowało w składzie:

- Marek Głuszak - Wiceprezes Polskiego Stowarzyszenia Chrześcijańskich Przedsiębiorców,
- Leszek Nowicki - Prezes Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego,
- Franciszek Uszko - Dyrektor Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie,
- Zenon Zieliński – Prezes Polskiego Stowarzyszenia Chrześcijańskich Przedsiębiorców,
- Halina Nalepka – Spółdzielnia Mieszkaniowa Jaskółka,
- Zbigniew Proć - Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.,
- Zdzisław Janik - Izba Przemysłowo- Handlowa w Tarnowie.

W ciągu 2013 r. odbyło się jedno posiedzenie Forum – w dniu 18 października. Dyskutowano m.in. na temat stawek podatkowych na rok 2014.

Tarnowska Rada Seniorów

W dniu 18 czerwca 2013 r. Prezydent Miasta Tarnowa powołał Tarnowską Radę Seniorów. Jest to organ doradczy w sprawach dotyczących polityki społecznej. Do Rady powołano osoby reprezentujące różne obszary życia mieszkańców Tarnowa, w szczególności edukacji, sportu, kultury, ochrony zdrowia i spraw społecznych.

W skład Rady weszli:

- Przewodnicząca Rady: Ludwika Gwron,
- Bogdan Banaś,
- Stanisław Bem,
- Andrzej Kasznia,
- Marek Trusz.

W 2013 r. Tarnowska Rada Seniorów przyjęła regulamin, zapoznała się z działaniami realizowanymi przez Urząd Miasta Tarnowa oraz jednostki podległe na rzecz osób starszych oraz rozpoczęła cykl spotkań z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz aktywizacji społecznej seniorów.

2.5. Miejskie jednostki organizacyjne i jednostki powiązane

Tabela Nr 10: Wykaz tarnowskich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek powiązanych

JEDNOSTKI BUDŻETOWE		Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba etatów
1	Przedszkole Publiczne Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	27	23,61
2	Przedszkole Publiczne Nr 3 w Tarnowie	23	19,97
3	Przedszkole Publiczne Nr 4 w Tarnowie	16	12,55
4	Przedszkole Publiczne Nr 5 w Tarnowie	21	19,98
5	Przedszkole Publiczne Nr 6 w Tarnowie	24	22,85
6	Przedszkole Publiczne Nr 8 „Pod Stokrotką” w Tarnowie	47	43,33
7	Przedszkole Publiczne Nr 12 w Tarnowie	30	28,41
8	Przedszkole Publiczne Nr 13 w Tarnowie	21	19,15
9	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym w Tarnowie	32	29,19
10	Przedszkole Publiczne Nr 15 w Tarnowie	22	19,75
11	Przedszkole Publiczne Nr 17 w Tarnowie	32	28,47
12	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	46	40,16
13	Przedszkole Publiczne Nr 19 w Tarnowie	27	23,97
14	Przedszkole Publiczne Nr 20 w Tarnowie	28	24,54
15	Przedszkole Publiczne Nr 21 w Tarnowie	24	22,90
16	Przedszkole Publiczne Nr 24 w Tarnowie	40	29,92
17	Przedszkole Publiczne Nr 26 w Tarnowie	27	24,34
18	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	16	12,03
19	Przedszkole Publiczne Nr 29 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	35	28,22
20	Przedszkole Publiczne Nr 31 w Tarnowie	31	27,84
21	Przedszkole Publiczne Nr 32 w Tarnowie	40	35,83
22	Przedszkole Publiczne Nr 33 w Tarnowie	33	29,00
23	Przedszkole Publiczne Nr 34 w Tarnowie	46	42,77
24	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	48	42,15
25	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego w Tarnowie	42	38,03
26	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	60	62,10
27	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie	48	39,25
28	Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Tarnowie	62	61,97
29	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich w Tarnowie	75	72,51
30	Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki w Tarnowie	25	19,95
31	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 im. Marii Dąbrowskiej w Tarnowie	52	50,82
32	Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Stefana Jaracza w Tarnowie	57	51,30
33	Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Generała Józefa Bema w Tarnowie	59	53,56
34	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie	77	66,83
35	Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Tarnowie	79	74,45

36	Gimnazjum Nr 4 im. Jerzego Brauna w Tarnowie	59	53,30
37	Gimnazjum Nr 6 im. Jana Pawła II w Tarnowie	42	36,15
38	Gimnazjum Nr 11 im. Romana Brandstaettera w Tarnowie	69	64,10
39	I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie	74	72,91
40	III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	79	80,38
41	V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie	53	43,33
42	VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	45	46,40
43	XVI Liceum Ogólnokształcące im. Armii Krajowej w Tarnowie	41	33,20
44	Technikum Nr 11 w Tarnowie	46	7,84
45	Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie	90	87,93
46	Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie	97	95,54
47	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie	69	75,73
48	Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	69	69,19
49	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Tarnowie	152	140,52
50	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie	127	123,00
51	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 w Tarnowie	84	79,40
52	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie	125	97,37
53	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w Tarnowie	95	80,76
54	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	70	63,44
55	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika w Tarnowie	88	94,49
56	Zespół Szkół Plastycznych w Tarnowie	78	68,21
57	Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie	33	32,38
58	Zespół Szkół Sportowych im. Polskich Olimpijczyków w Tarnowie	95	86,63
59	Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie	65	60,76
60	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie	95	83,98
61	Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych w Tarnowie	16	13,82
62	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie	138	113,34
63	Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego	42	42,60
64	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat w Tarnowie	209	210,54
65	Bursa Międzyszkolna w Tarnowie	60	57,50
66	Pałac Młodzieży w Tarnowie	97	72,33
67	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie	28	28,00
68	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie	14	12,73
69	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	17	13,75
70	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie	21	19,50
71	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” w Tarnowie	13	13,00
72	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie	10	9,40
73	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom” w Tarnowie	15	14,00

74	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” w Tarnowie	8	6,70
75	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie	134	132,50
76	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie	52	51,00
77	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie	7	6,25
78	Zespół Żłobków w Tarnowie	105	102,20
79	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	145	132,00
80	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Tarnowie	8	8,00
81	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie	111	108,37
82	Straż Miejska w Tarnowie	62	63,00
83	Targowiska Miejskie	40	37,75
84	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	127	126,00
85	Tarnowskie Centrum Informacji	9	8,25
86	Tarnowski Organizator Komunalny	29	29,00
87	Urząd Miasta Tarnowa	460	457,25
Razem		5.289	4.907,42

Źródło: Wydział Organizacyjno-Prawny Urzędu Miasta Tarnowa

ZAKŁADY BUDŻETOWE		Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba etatów
1	Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie	33	32,08
Razem		33	32,08

Źródło: Wydział Organizacyjno-Prawny Urzędu Miasta Tarnowa

MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY		Zatrudnienie	
		Liczba osób	Liczba etatów
1	Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie	11	8,83
2	Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie	60	60,22
3	Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie	60	58,25
4	Tarnowskie Centrum Kultury	33	29,00
Razem		164	156,30

SAMODZIELNE PUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ		Zatrudnienie	
		Ilość osób	Ilość etatów
1	Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie	762	754,74
Razem		762	754,74

Źródło: Wydział Organizacyjno-Prawny Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 11: Spółki prawa handlowego

SPÓLKI PRAWA HANDLOWEGO		Zatrudnienie	
		Ilość osób	Ilość etatów
1	Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie	58	54,10
2	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie	206	206,00
3	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie	122	120,80
4	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie	276	273,50
5	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. w Tarnowie	86	84,20
6	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	88	87,30
7	Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	7	6,30
8	Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	14	13,00
9	Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	249	251,00
10	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. w Tarnowie	244	231,90
Razem		1.350	1.328,10

Ogółem zatrudnienie w samorządowych jednostkach organizacyjnych i jednostkach powiązanych	7.598	7.178,64
--	--------------	-----------------

Źródło: Wydział Organizacyjno-Prawny Urzędu Miasta Tarnowa

3. GOSPODARKA

3.1. Gospodarka w liczbach

Według danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Ministra Gospodarki, liczba zarejestrowanych w systemie przedsiębiorców, dla których teren miasta Tarnowa jest głównym miejscem wykonywania działalności na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła 8.515. W Tarnowie działalność prowadziło 11.213 podmiotów gospodarki narodowej, w tym wg form organizacyjno-prawnych:

- 1) sektor publiczny – 312,
- 2) sektor prywatny – 10.901, w tym m.in.:
 - spółki prawa handlowego – 909,
 - spółdzielnie – 44,
 - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 8.196.

Według danych Wydziału Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miasta Tarnowa do największych firm w Tarnowie należą:

- 1) pod względem zatrudnienia:
 - Grupa Azoty S.A. (2.072 osoby),
 - Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie (1.604 osoby),
 - Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie (858 osób),
 - Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL S.A. (813 osób),
 - Zakłady Mechaniczne Tarnów S.A. (520 osób),
 - Małopolska Grupa Geodezyjno-Projektowa S.A. (421 osób),

- TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Tarnowie (352 osoby),
 - Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (251 osób),
 - Zespół Przychodni Specjalistycznych SP ZOZ w Tarnowie (240 osób),
 - Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A w Tarnowie (206 osób),
- 2) pod względem uzyskanych przychodów:
- Grupa Azoty S.A (9.821.023.000 zł),
 - Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Tarnowie (956.089.500 zł),
 - Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL S.A.(161.254.703 zł),
 - Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie (160.000.000 zł),
 - PGNiG S.A. Karpacki Oddział Handlowy w Tarnowie (147.799.500 zł),
 - Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego „FRITAR” S.A. (139.018.000 zł),
 - Małopolska Grupa Geodezyjno-Projektowa S.A. (114.454.000 zł),
 - Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie (66.049.271 zł),
 - Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie (63.662.399 zł),
 - Becker Farby Przemysłowe Sp. z o.o. (59.700.000 zł),
- 3) pod względem poniesionych nakładów inwestycyjnych:
- Grupa Azoty S.A. (135.000.000 zł),
 - TAURON Dystrybucja S.A O/Tarnów (15.200.000 zł),
 - Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A w Tarnowie (12.206.754 zł),
 - Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL S.A. (8.051.363 zł),
 - Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (6.000.000 zł),
 - Małopolska Grupa Geodezyjno-Projektowa S.A. (4.570.000 zł),
 - Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie (4.219.080 zł),
 - Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie (3.660.246 zł),
 - Zakłady Mechaniczne Tarnów S.A. (2.886.148 zł),
 - Wytwórnia Elementów Kominowych TARNAWA Spółka Jawna (1.359.000 zł).

3.2. Strefy aktywności gospodarczej

Tarnów jest ważnym ośrodkiem gospodarczym, zwłaszcza w branży chemicznej, maszynowej, budowlanej oraz spożywczej. O atrakcyjności miasta świadczy dobry klimat dla inwestycji tworzonej przez władze Tarnowa.

W 1999 r. Miasto powołało do życia Spółkę Akcyjną Tarnowski Klaster Przemysłowy „Plastikowa Dolina”, która obecnie nosi nazwę Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., a jego działania to przede wszystkim tworzenie korzystnych warunków i klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości oraz konsolidacja wszystkich rozproszonych terenów inwestycyjnych w Tarnowie. Spółka zarządza terenami inwestycyjnymi o powierzchni blisko 64 ha, ulokowanymi w czterech parkach przemysłowych, a wielkość ta ulega systematycznemu zwiększaniu.

1) Parki Przemysłowe „Czysta I” i „Czysta II”

Tereny, jakimi zarządza Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. u zbiegu ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz ul. Czystej zajmują powierzchnię 29,7097 ha. Na koniec roku 2013 w Parkach funkcjonowało osiem podmiotów, dających zatrudnienie około 280 osobom. W 2013 r. spółki: Nasza Tradycja Sp. z o.o., Becker Farby Przemysłowe Sp. z o.o. oraz PPH MOSKITO Marek Jeleń, uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie – podstrefa w Tarnowie (SSE).

Spółka Nasza Tradycja Sp. z o.o. w terminie do 30 kwietnia 2015 r. zamierza wybudować zakład produkujący wyroby piekarskie i mączne. Nakłady inwestycyjne wyniosą około 3.000.000 zł i utworzonych zostanie co najmniej 10 nowych miejsc pracy. Natomiast firmy:

Becker Farby Przemysłowe Sp. z o.o. oraz PPH MOSKITO Marek Jeleń wystąpiły o drugie zezwolenie, na rozbudowę swoich zakładów. W przypadku Becker Farby Przemysłowe Sp. z o.o. nakłady inwestycyjne wyniosą około 22.000.000 zł, a zatrudnienie zwiększy się o 10 osób. PPH MOSKITO Marek Jeleń zamierza ponieść nakłady inwestycyjne w wysokości co najmniej 1.200.000 zł i zwiększyć zatrudnienie o co najmniej dwóch nowych pracowników.

Firmy, które zakupiły teren lub uzyskały zezwolenie na działalność w Parkach Przemysłowych „Czysta I” i „Czysta II”:

- BECKER Farby Przemysłowe Sp. z o.o. (produkcja farb i lakierów przemysłowych, w tym specjalistycznych farb z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne),
- ELMARK - Tarnów (przetwórstwo tworzyw sztucznych),
- CESTOR Sp. z o.o. (produkcja elementów budowlanych o szer. im zastosowaniu),
- ABM SOLID S.A. (branża naukowo-badawczo-wdrożeniowa, budowlana),
- Fabryka Styropianu ARBET Bartosik, Czernicki, Funke, Kuncer, Muzyczuk Spółka Jawna (produkcja styropianu),
- Zakład Elementów Konstrukcyjnych Sp. z o.o. (produkcja elementów ze stali, kształtek wieńcowych do zastosowania w branży budowlanej),
- UNIPRESS Mariusz Dobrzański, Marcin Węgrzynek S.C. (branża poligraficzna),
- SUMMIT PACKAGING POLSKA Sp. z o.o. (branża przetwórstwa tworzyw sztucznych - produkcja zaworów do aerozoli),
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe MOSKITO Marek Jeleń (produkcja elementów do moskitier ramkowych, okiennych i drzwiowych),
- ZEGAR Wojciech Dzikowski i Alicja Zyder Spółka Jawna (mechanika precyzyjna, produkcja kamiszy ze stali nierdzewnej i mosiądzu),
- BERENDSEN TEXTILE SERVICE Sp. z o.o. (serwis odzieży roboczej),
- DHL EXPRESS POLAND Sp. z o.o., (centrum przeładunkowo-magazynowe dla obsługi kołowego transportu towarowego),
- KON-INS-BUD MONTAŻ Sp. z o.o. (produkcja konstrukcji stalowych),
- PURINOVA Sp. z o.o. (produkcja artykułów chemicznych),
- Nasza Tradycja Sp. z o.o.

2) Park Przemysłowy „Mechaniczne”

W Parku Przemysłowym „Mechaniczne” Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. zajmuje się przywracaniem na tych terenach produkcji, podejmuje działania poprawiające stan budowli

przejętych od Zakładów Mechanicznych, wprowadza na te tereny nowe firmy. Część z nich działa poprzez Specjalną Strefę Ekonomiczną w Krakowie – podstrefa w Tarnowie.

Spółka w celu zespolenia i uzupełnienia posiadanych terenów pod realizację rozbudowy Strefy Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne” dokonała zakupu 25 działek od prywatnych właścicieli o łącznej powierzchni 4,6468 ha, przygotowując w ten sposób dla inwestorów kolejną jednolitą przestrzeń o powierzchni 23,1203 ha.

W 2013 r. firma DORTECH II Magdalena Jargas uzyskała zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w SSE na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne”. Firma ta planuje ponieść wydatki inwestycyjne w wysokości co najmniej 650.000 zł i zatrudnić co najmniej dwóch nowych pracowników.

Na koniec 2013 r. na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” powierzchnia obiektów kubaturowych wyniosła 33.583,01 m², a działalność gospodarczą prowadziło tam 21 przedsiębiorców zatrudniających około 230 pracowników. Są to:

- Firma Handlowo-Usługowo-Produkcyjna „POINTS” Grzegorz Mazur (branża poligraficzna),
- GPL Holding Sp. z o.o. (produkcja mebli),
- Usługi Remontowo-Budowlane Grzegorz Dziejcz (magazyn, składowanie maszyn i urządzeń budowlanych),
- Firma Usługowo-Remontowa „ALEX” Przemysław Bazia (usługi remontowe),
- GALECO Sp. z o.o. (produkcja systemów rynnowych),
- Firma Handlowo- Usługowo- Produkcyjna „BLACHODACH” Janusz i Bartosz Bochnak Spółka Jawna (produkcja systemów rynnowych oraz akcesoriów blacharskich),
- GREEN HOUSE Sp. z o.o. (produkcja altanek ogrodowych),
- Ośrodek Szkolenia Kierowców „KRAMEX” (plac manewrowy),
- GLOBUS Sp. z o.o. (konstrukcje stalowe),
- Autoryzowany Serwis Wózków Widłowych „REM-WÓZ” (serwis wózków widłowych),
- DORTECH II S.C. (produkcja uszczelnień do kominków),
- Firma Usługowa Remontowo-Budowlana „REMCAT” Adam Rymanowski (usługi remontowo-budowlane),
- Firma Handlowa Wiesław Hebda (chemia budowlana),
- IRON PUMP A/S (produkcja odlewów żeliwnych),
- Firma „AMRO” Joanna Mróz (magazyn, składowanie mebli pokojowych do złożenia),
- DORTECH II Magdalena Jargas (produkcja włókien szklanych),

- Tarnowskie Centrum Informacji – Gmina Miasta Tarnowa (magazyn),
- Firma Handlowo Usługowo Produkcyjna „PARMAR” Marcin Partyka (plac składowy),
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MEKO” Mariusz Jurczyk (plac składowy),
- REVOLUTION 6 INCORPORATED Khrystyna Johnson (produkcja modułów fotowoltaicznych),
- Hurtownia Materiałów Budowlanych „ASPOL” Andrzej Strzelczyk (plac składowy).

3) Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”

W 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa wniosła aportem do Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. nieruchomości gruntowe położone w Tarnowie-Krzyżu, obejmujące tereny na północ od ul. Kryształowej oraz alei Piaskowej w kierunku stawów krzyskich. Teren ten jest potocznie określany mianem Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy”. Działki leżące w obrębie 66 Tarnów-Krzyż o powierzchni 4,67 ha, rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. Nr 39 poz. 229), zostały objęte statusem Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W marcu 2011 r. Zarząd Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. podpisał z firmą Polski Asfalt Sp. z o.o. umowę przeniesienia własności nieruchomości położonej w Tarnowie-Krzyżu dla realizacji projektu polegającego na budowie wytwórni mas mineralno-bitumicznych na działkach o łącznej powierzchni 2,9 ha położonych w obrębie 66 przy ul. Kryształowej w Tarnowie. Do zagospodarowania przez potencjalnych inwestorów pozostaje nadal teren o powierzchni blisko 1,68 ha. Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. prowadzi negocjacje w sprawie wydzierżawienia terenu pod projekt elektrociepłowni biogazowej. Spółka zamierza przeznaczyć pod realizację przedsięwzięcia „Budowa farmy fotowoltaicznej w Tarnowie” kolejny teren, położony w obrębie 67 przy ul. Traktorowej, o łącznej powierzchni 6,9119 ha. Obszar ten oznaczony jest w części zachodniej jako tereny zielone, a w części wschodniej kompleksu dopuszcza się możliwość prowadzenia komercyjnej działalności rozrywkowej, sportowej lub rekreacyjnej. Spółka prowadzi obecnie rozpoznanie w zakresie możliwości pozyskania środków na dofinansowanie tego projektu. Firmy obecne w Zielonym Parku Przemysłowym „Kryształowy”:

- Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL S.A. (produkcja silników elektrycznych),
- PROFITECH Sp. z o.o. (sprzedaż maszyn i środków czyszczących),
- DOMEX Spółka Jawna (centrum wyposażenia wnętrz),
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego FRITAR S.A. (produkcja mrozonek),
- UNOPOL Spółka Jawna (produkcja chrupek kukurydzianych),
- CEGBUD Cegielnia Krzyż Adamczyk Spółka Jawna (produkcja artykułów budowlanych),
- MS Sp. z o.o. (centrum logistyczne firmy Goodyear),
- Firma Handlowa KWANT (hurtownia elektryczna),

- BRUK-BET Sp. z o.o. (produkcja artykułów budowlanych),
- Huta Szkła EVA (produkcja szkła gospodarczego),
- STALPRODUKT S.A. (produkcja stali),
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowo- Usługowe HUETTER (produkcja artykułów myśliwskich),
- ELTAR Sp. z o.o. (zakład wytwórczy materiałów budowlanych, usługi techniczne),
- Polski Asfalt Sp. z o.o. (wytwórnia mas mineralno-bitumicznych).

Bardzo ważną inwestycją ostatnich lat było podjęcie przez Zarząd Województwa Małopolskiego decyzji o przyznaniu w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (MRPO) na lata 2007-2013 dofinansowania w kwocie 13.000.000 zł na realizację projektu pn.: „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - etap I” oraz w kwocie 7.000.000 zł na realizację projektu pn.: „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - etap II”.

Etap pierwszy objął kompleksowe uzbrojenie nowych terenów Parku Przemysłowego „Mechaniczne” przez budowę drogi publicznej z rondem w miejscu połączenia z ul. Mościckiego i Czystą wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą na odcinku łączącym ul. Kochanowskiego poprzez sieć dróg wewnętrznych w istniejącej strefie. Dodatkowo zaplanowano wykonanie dla potrzeb terenu Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG): odcinka kolektora sanitarnego, odcinka sieci wodociągowej dla zaopatrzenia SAG w wodę do celów produkcyjnych i przeciwpożarowych oraz odcinka kanalizacji wody opadowej wraz z pompowniami przewałowymi dla celów przeciwpowodziowych. Etap drugi zakłada poszerzenie oraz scalenie istniejącej SAG „Mechaniczne” poprzez kompleksowe uzbrojenie nowych terenów pod lokowanie inwestycji przemysłowych i usługowych tak, aby nowo przyłączone tereny stanowiły funkcjonalną całość z dotychczasowym obszarem. Przedmiotowy projekt przewiduje budowę dwóch odcinków dróg wewnętrznych wraz z towarzyszącą infrastrukturą. Ponadto planowane jest wybudowanie kanalizacji deszczowej dla strefy wraz z uzbrojeniami, kanalizacji sanitarnej oraz dodatkowego odcinka sieci wodociągowej.

Zadania te realizowane są przez Miasto przy udziale Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. jako partnera. Obecnie w fazie oceny merytorycznej przez Instytucję Ogłaszającą Konkurs (IOK) – Departament Funduszy Europejskich jest kolejny projekt pn.: „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - etap III” w ramach MRPO - Działanie 4.3 B „Strefy aktywności gospodarczej o powierzchni powyżej 20 ha”. Projekt realizowany będzie przez Miasto we współpracy z Tarnowskim Klasterem Przemysłowym S.A. jako partnerem. Wszystkie projekty w ogólnym założeniu mają wpłynąć na stworzenie atrakcyjnego obszaru inwestycyjnego do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania, wyróżniającego się zwartością, dogodną (skomunikowaną z autostradą) lokalizacją oraz przygotowaną infrastrukturą. Realizacja projektów przyczyni się do scalenia i rozszerzenia istniejącego Parku Przemysłowego „Mechaniczne”. Ponadto, rozbudowa SAG umożliwi pozyskanie inwestorów zewnętrznych, zaspokajanie ich potrzeb i tworzenie warunków do lokowania się kolejnych, nowych podmiotów gospodarczych na terenie Tarnowa i tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

3.3. Pomoc publiczna

Przedsiębiorcy inwestujący na terenie SSE mogą uzyskać pomoc publiczną przyznawaną w formie zwolnienia od podatku dochodowego. Warunkiem niezbędnym do uzyskania pomocy publicznej jest pozyskanie zezwolenia od Krakowskiego Parku Technologicznego na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE. Wysokość pomocy publicznej jest zróżnicowana ze względu na wielkość firmy. Małe firmy otrzymują najwyższy poziom pomocy publicznej, który w województwie małopolskim wynosi 70% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą. Średnie firmy mogą liczyć na 60%, natomiast duże firmy na 50% ulgi. Ulgę w podatku dochodowym mogą uzyskać firmy realizujące nowe projekty inwestycyjne, które spełniają równocześnie dwa kryteria:

- minimalna kwota inwestycji na terenie SSE wynosi 100.000 euro,
- prowadzona działalność gospodarcza spełnia warunki do udzielenia pomocy publicznej określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. Nr 232, poz. 1552, z późn. zm.).

Na terenie stref aktywności gospodarczej firmy posiadają możliwość uzyskania zwolnienia z opłacania podatku od nieruchomości. Funkcjonujące zwolnienia przysługują na zasadzie praw nabytych a ulgi stanowią pomoc publiczną regionalną.

Ulgę te wynikają z następujących uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie:

- uchwała Nr XII/184/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców działających na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa Tarnów,
- uchwała Nr LI/983/2006 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 października 2006 r. w sprawie udzielania przez Gminę Miasta Tarnowa pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”; Specjalna Strefa Ekonomiczna w Krakowie-Podstrefa Tarnów, Park Przemysłowy „Mechaniczne”),
- uchwała Nr XL/550/2009 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2009 r. w sprawie warunków udzielania przez Gminę Miasta Tarnowa zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną.

Terytorialnie, zwolnienia obowiązują na terenie Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy”, Parku Przemysłowego „Mechaniczne” oraz na terenach Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa w Tarnowie.

Udzielanie pomocy publicznej postrzegane jest jako zjawisko negatywne. Kojarzy się bowiem ze wsparciem tych podmiotów, które radzą sobie najgorzej. Od kilku lat w Tarnowie obserwujemy tendencję wzrostową w zakresie udzielania pomocy publicznej. Jednak znaczna część tej pomocy, udzielana przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie (PUP), dotyczy dotacji na rozpoczęcie lub rozwój działalności gospodarczej. Można zatem mówić o udzielaniu pomocy publicznej w pozytywnym, rozwojowym dla firm znaczeniu. Kwota udzielonej w 2013 r. pomocy publicznej wyniosła 16.437.637 zł (w tym 13.537.156 zł stanowi pomoc udzielona przez PUP).

Formy pomocy udzielane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie:

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
- prace interwencyjne, na podstawie art. 51 ust. 1, art.59 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne, na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U.z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.),
- środki PFRON na podjęcie działalności gospodarczej przez osobę niepełnosprawną, na podstawie art. 12 a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.),
- refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej, na podstawie art. 26 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.),
- staże, na podstawie art. 66a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).

W 2013 r. Gmina Miasta Tarnowa, w drodze decyzji Prezydenta Miasta Tarnowa, udzieliła pomocy publicznej na łączną kwotę 2.900.480,94 zł. Była to pomoc z tytułu umorzeń, odroczeń lub rozłożenia na raty podatku od nieruchomości. Pomoc w takich formach występowała w sytuacji, kiedy u przedsiębiorcy powstała zaległość podatkowa spowodowana np. przejściowymi trudnościami w spłaceniu zobowiązań. Nie bez znaczenia pozostaje jednak część pomocy dotycząca zwolnień podatkowych dla firm dokonujących nowych inwestycji i tworzących nowe miejsca pracy. Zwolnienia obejmują tereny Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy”, SSE oraz Parku Przemysłowego „Mechaniczne”. Warunkami uprawniającymi do skorzystania ze zwolnienia podatkowego, określonymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie, są m.in.:

- dokonanie zgłoszenia Prezydentowi Miasta Tarnowa o zamiarze korzystania ze zwolnienia podatkowego,
- zrealizowanie nowej inwestycji,
- zatrudnienie pracowników,
- zobowiązanie do utrzymania nowej inwestycji przez okres 5 lat (duże firmy) i 3 lat (firmy sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)),
- zobowiązanie do utrzymania nowoutworzonych miejsc pracy przez okres 5 lat (duże firmy) i 3 lat (MŚP).

W 2013 r. udzielono ulg podatkowych i ulg w zakresie opłaty skarbowej na łączną kwotę 1.225.554 zł, w tym ogółem umorzono kwotę 659.456 zł (należność główna - 546.428 zł, odsetki za zwłokę - 86.487,40 zł i opłata prolongacyjna - 26.540 zł), ogółem odroczone kwotę

272.061 zł (należność główna - 267.330 zł i odsetki za zwłokę - 4.731 zł) i ogółem rozłożono na raty kwotę 294.037 zł (należność główna - 285.192 zł i odsetki za zwłokę - 8.845 zł).

W 2013 r. udzielono pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w odniesieniu do ulg podatkowych na łączną kwotę 997.429 zł, w tym umorzono kwotę 547.180 zł (należność główna - 445.336 zł, odsetki za zwłokę - 75.427 zł i opłata prolongacyjna - 26.417 zł), odroczone kwotę 263.907 zł (należność główna - 259.176 zł i odsetki za zwłokę - 4.731 zł) i rozłożono na raty kwotę 186.341 zł (należność główna - 183.403 zł i odsetki za zwłokę - 2.938 zł).

W 2013 r. udzielono ulg w zakresie należności cywilnoprawnych na łączną kwotę 166.575 zł, w tej liczbie pomoc publiczna w postaci ulg w zakresie należności cywilnoprawnych wyniosła 151.582 zł.

W 2013 r. udzielono zwolnień podatkowych o łącznej wartości 2.430.246 zł. W tej liczbie pomoc publiczna w postaci zwolnień podatkowych dla przedsiębiorców udzielona w 2013 r. wyniosła 615.410 zł.

3.4. Instytucje otoczenia biznesu

Instytucje otoczenia biznesu działające w Tarnowie w 2013 r.:

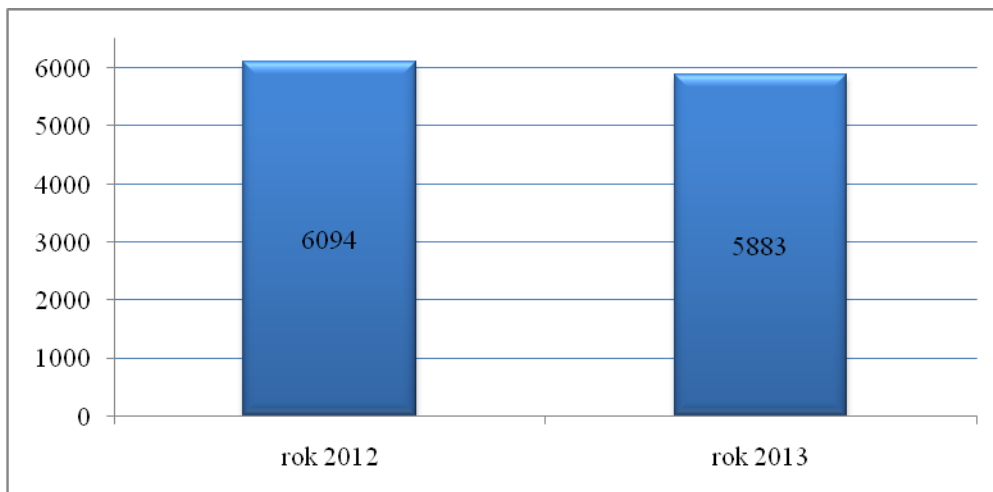
- 1) Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie,
- 2) Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie,
- 3) Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Tarnowie,
- 4) Polskie Stowarzyszenie Chrześcijańskich Przedsiębiorców Koło w Tarnowie,
- 5) Powszechna Agencja Handlowa w Tarnowie,
- 6) Małopolska Izba Rolnicza - Biuro w Tarnowie,
- 7) Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.,
- 8) Naczelna Organizacja Techniczna - Rada w Tarnowie,
- 9) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji,
- 10) Punkt Informacyjny FEM (Fundusze Europejskie w Małopolsce) w Tarnowie,
- 11) Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- 12) Biuro Terenowe Fundacji Rozwoju Regionu Rabka w Tarnowie,
- 13) Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości,
- 14) Wydział Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miasta Tarnowa.

4. RYNEK PRACY

4.1. Poziom i struktura bezrobocia

Na przestrzeni 2013 r. liczba bezrobotnych mieszkańców Tarnowa zmniejszyła się o 3,5%, tj. o 211 osób, z 6.094 osób w grudniu 2012 r. do 5.883 osób na koniec grudnia 2013 r. Jest to pierwszy spadek liczby bezrobotnych jaki odnotowano na tarnowskim rynku pracy od 2008 r. Na spadek bezrobocia wpływ miała większa niż w roku poprzednim liczba osób podejmujących pracę oraz liczniejsza grupa bezrobotnych, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą, zarówno korzystając z dotacji, jak i w ramach własnych środków.

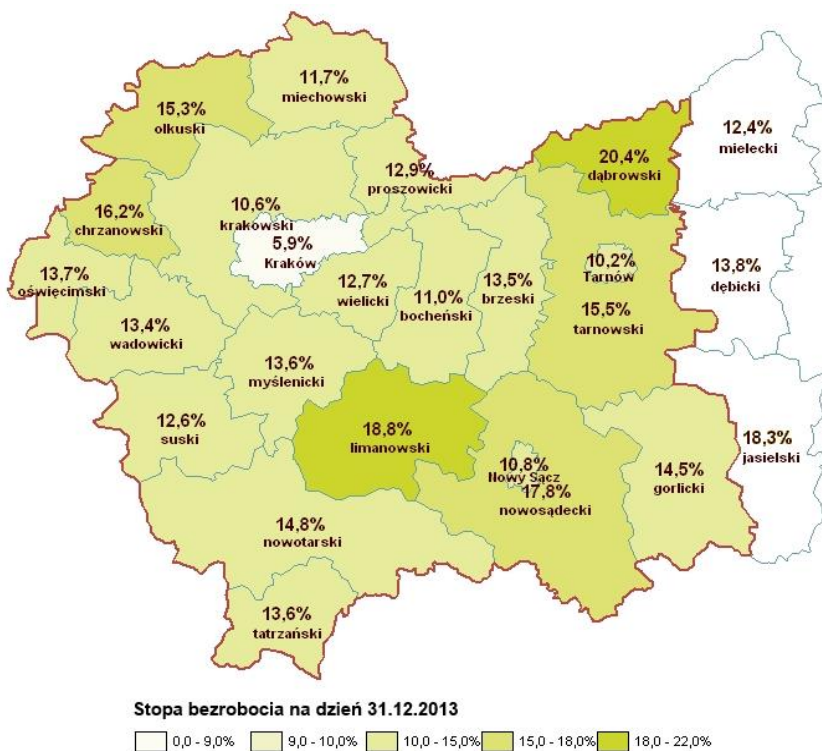
Wykres Nr 1: Poziom bezrobocia w Tarnowie w latach 2012- 2013

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

Stopa bezrobocia na przestrzeni 2013 r. obniżyła się o 0,4 punktu procentowego w porównaniu do końca 2012 r. Na koniec 2013 r. stopa bezrobocia w Tarnobrzegu wyniosła 10,2% i plasowała Tarnobrzeg na drugiej pozycji w województwie małopolskim, licząc od najniższego poziomu tego wskaźnika. Średnia stopa bezrobocia w Małopolsce wyniosła 11,6%, i w ciągu roku 2013 wzrosła o 0,2 punktu procentowego. Natomiast stopa bezrobocia w Polsce utrzymała się na takim samym poziomie jak w 2012 r. i wyniosła na koniec 2013 r. 13,4%.

Wykres Nr 2: Stopa bezrobocia w Małopolsce

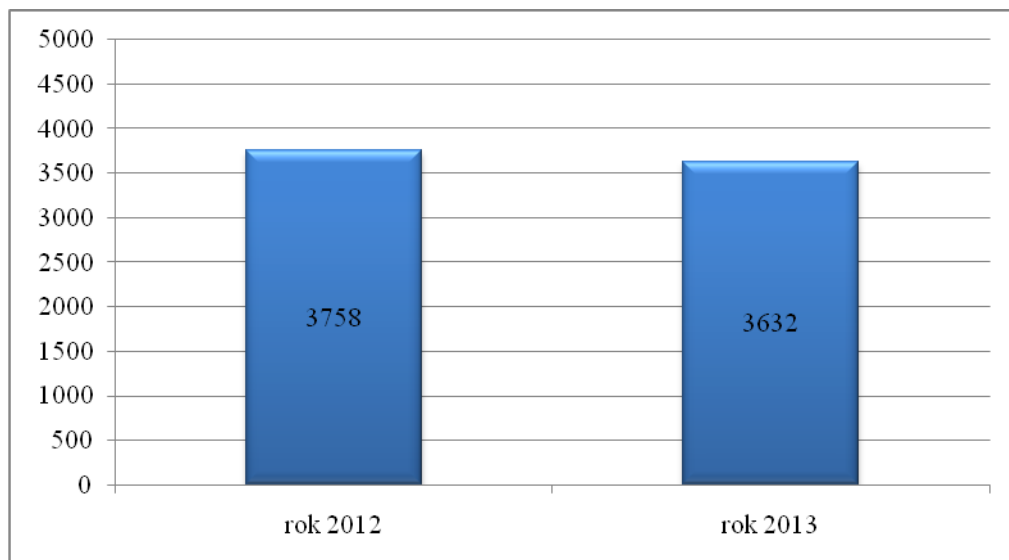

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 3.632 miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej od pracodawców z terenu Tarnowa (z całego regionu 5.836 ofert) i było to o 126 miejsc mniej aniżeli w 2012 r.

Ten lekki spadek liczby miejsc pracy spowodowany był głównie przez zmniejszenie się liczby ofert subsydiowanych. Ofert niesubsydiowanych było o kilka procent więcej niż w latach poprzednich.

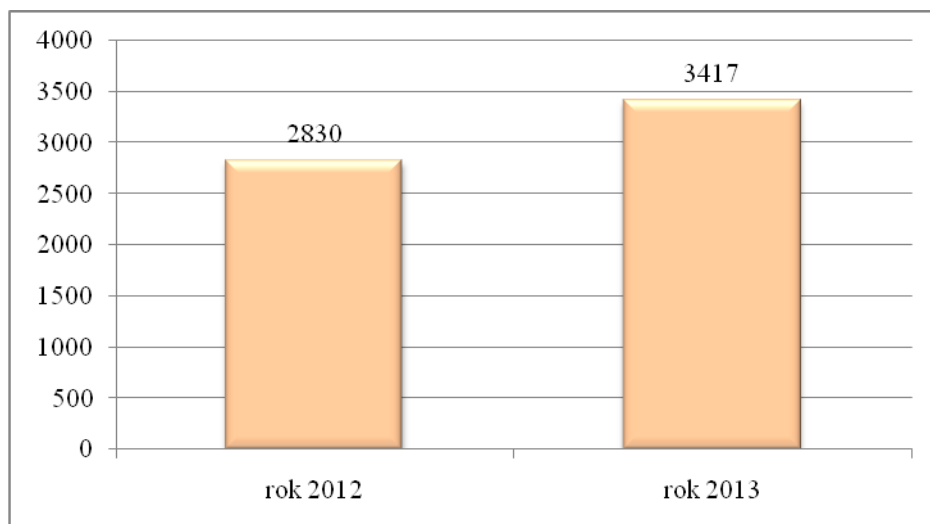
Wykres Nr 3: Liczba ofert pracy w Tarnowie w latach 2012- 2013

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2013 r. o 21% wzrosła grupa bezrobotnych mieszkańców Tarnowa, którzy podjęli zatrudnienie. Na przestrzeni 2013 r. pracę podjęło 3.417 osób bezrobotnych. Było to o 587 osób więcej niż w 2012 r.

Wykres Nr 4: Liczba osób podejmujących zatrudnienie w latach 2012-2013

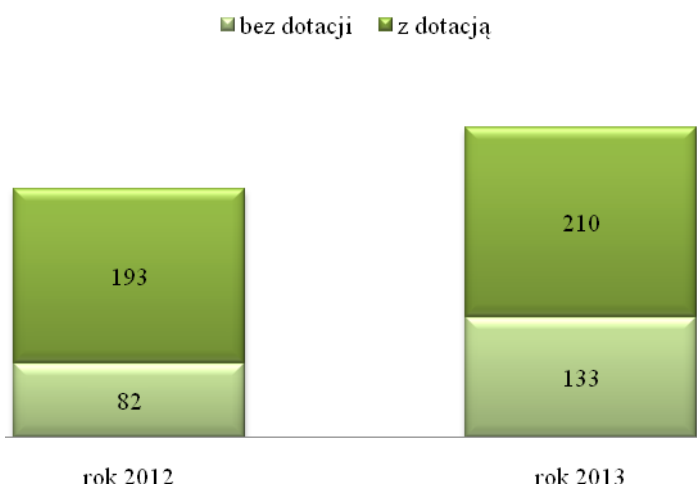

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Zanotowano wzrost liczby osób bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą o 25%. W 2013 r. 343 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność

gospodarczą, w tym 210 osób skorzystało z dotacji udzielanej przez PUP w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności.

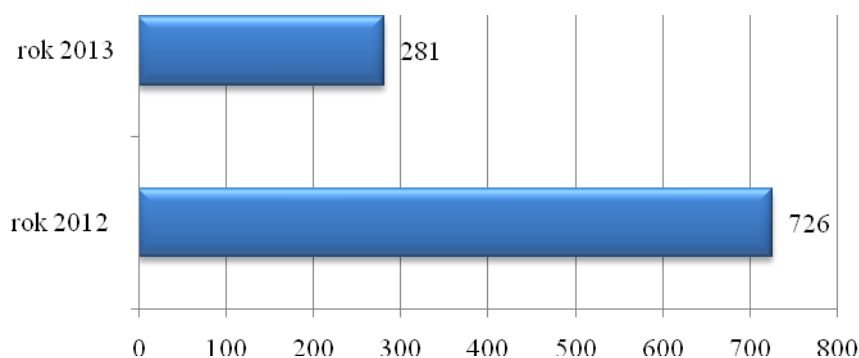
Wykres Nr 5: Bezrobotni, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2012 -2013

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2013 r. zwolnienia grupowe w zakładach pracy w regionie tarnowskim były zdecydowanie mniejsze niż rok wcześniej. Na przestrzeni 2013 r. siedmiu pracodawców z Tarnowa dokonało zwolnień grupowych, na skutek których pracę straciło 281 osób. Pracodawcy, którzy w 2013 r. dokonali największych zwolnień to Fabryka Maszyn Tarnów Sp. z o.o. – 149 osób oraz Carrefour Polska Spółka z o.o. – 117 osób.

Wykres Nr 6: Liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych w latach 2012 -2013

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

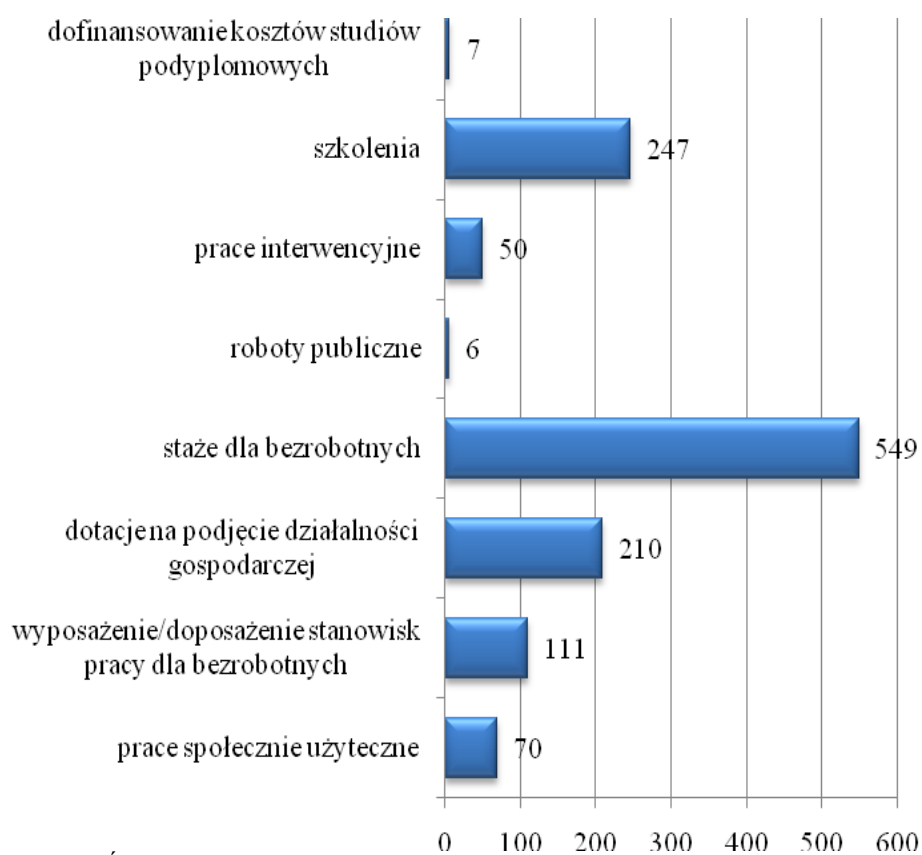
4.2. Działania na rzecz bezrobotnych

W 2013 r. na programy aktywizacyjne Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał kwotę 29.159.454 zł, w tym:

- 12.456.531 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) na realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL),

- 13.267.200 zł z Funduszu Pracy (środki algorytmowe),
- 1.523.000 zł - dodatkowe środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku poniżej 30 roku życia, powyżej 50 roku życia oraz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- 1.180.700 zł na realizację programu specjalnego „Pracujący rodzice” dla bezrobotnych rodziców posiadających na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do sześciu lat,
- 732.023 zł (w tym wkład własny pracodawców w wysokości 134.597 zł) na realizację projektu konkursowego „Zatrudnienie z doświadczeniem”, współfinansowanego ze środków EFS w ramach POKL.

Wykres Nr 7: Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z Tarnowa zaktywizowane

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu

Projekty realizowane w 2013 r.

1) Projekt „Czas na pracę” - projekt systemowy

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu kontynuował realizację projektu systemowego „Czas na pracę”, w ramach POKL 2007-2013. Realizacja projektu zakończy się 31.12.2014 r. Jego celem jest pomoc w podjęciu zatrudnienia lub samozatrudnienia oraz reintegracja z rynkiem pracy osób bezrobotnych (zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnobrzegu), poprzez poprawę ich aktywności i atrakcyjności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia i samozatrudnienia.

Do projektu w pierwszej kolejności rekrutowane były osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia, niepełnosprawne oraz osoby długotrwale bezrobotne. W 2013 r. do uczestnictwa w projekcie z regionu tarnowskiego przystąpiło łącznie 1.229 osób, w tym 464 mieszkańców Tarnowa.

W ramach projektu w 2013 r. zrealizowano następujące formy aktywizacji:

- staże dla 676 osób,
- szkolenia zawodowe dla 125 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 375 osób,
- refundację pracodawcy wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 68 osób,
- pomoc w poszukiwaniu pracy dla wszystkich uczestników projektu (poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy).

Wartość projektu w 2013 r. wyniosła 12.456.531 zł i stanowiła najwyższą kwotę dofinansowania przyznaną na realizację projektu systemowego przez powiatowe urzędy pracy w województwie małopolskim. Efektywność zatrudnieniowa projektu w 2013 r. wyniosła 58,6%.

2) Projekt „50+ dojrzały, potrzebny, kompetentny” – projekt partnerski

Projekt „50+ dojrzały, potrzebny, kompetentny” jest realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Wiosna” i Powiatowymi Urzędami Pracy: w Krakowie, Chrzanowie, Tarnowie oraz Powiatowym Urzędem Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego.

Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Wsparcie w ramach projektu uzyska 200 osób niezatrudnionych w wieku 50-64 lata, mieszkających na terenie Krakowa, Tarnowa, powiatów: tarnowskiego, chrzanowskiego i nowosądeckiego, chcących rozwijać swoje kompetencje pozwalające na wydłużenie aktywności na rynku pracy. Drugą grupą uczestników projektu będzie 170 wolontariuszy ze Stowarzyszenia „Wiosna” w wieku 45+, pragnących włączyć się w proces aktywizacji zawodowej osób powyżej 50 roku życia.

W ramach projektu wdrożone zostaną działania bezpośrednio skierowane do jego uczestników, a mianowicie:

- inspirujące spotkania grupowe dla uczestników projektu,
- indywidualne spotkania wolontariuszy z uczestnikami,
- spotkania dotyczące aktywizacji zawodowej,
- filmy inspirujące,
- staże zawodowe dla 90% uczestników (średnia długość trwania stażu - cztery miesiące) wraz ze stypendium stażowym,
- spotkania podsumowujące projekt.

Udział we wszystkich działaniach przewidzianych w projekcie jest bezpłatny. Realizacja projektu rozpoczęła się 1.10.2013 r. a zakończy 30.06.2015 r. Projekt będzie realizowany w dwóch edycjach:

- I edycja: 2013/2014 – 100 osób niezatrudnionych (w tym 30 osób z Tarnowa i powiatu tarnowskiego), rekrutacja trwała do 26 listopada 2013 r.,
- II edycja 2014/2015 – 100 osób niezatrudnionych (w tym 30 osób z Tarnowa i powiatu tarnowskiego), rekrutacja przewidziana na lipiec 2014 r.

3) Projekt „Zatrudnienie z doświadczeniem” - projekt konkursowy

W 2013 r. PUP w Tarnowie kontynuował realizację projektu „Zatrudnienie z doświadczeniem”, wdrażanego w ramach POKL 2007-2013. Realizacja projektu planowana jest do 31.07.2014 r.

Wartość projektu wynosi 1.890.900 zł i stanowi w kwocie 1.252.296 zł dofinansowanie (85% to płatność ze środków EFS, a 15% to dotacja celowa z budżetu krajowego) oraz w kwocie 638.604 zł wkład własny wnoszony przez pracodawców. W 2013 r. na realizację tego projektu wydatkowano kwotę 772.718 zł.

Głównym celem projektu jest aktywizacja zawodowa 60 bezrobotnych mężczyzn powyżej 50 roku życia, mieszkających na terenie powiatu tarnowskiego, zarejestrowanych w PUP w Tarnowie, w wyniku której uczestnicy projektu nabędą niezbędne na rynku pracy umiejętności, doświadczenie oraz podejmą zatrudnienie w ramach subsydiowanych miejsc pracy.

W ramach projektu planowane jest zidentyfikowanie potrzeb uczestników projektu, wzrost ich samooceny i wiary we własne możliwości, jak również nabycie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz wyposażenie uczestników w kompetencje kluczowe informatyczno – językowe, a także doświadczenie zawodowe.

W 2013 r. mężczyźni uczestniczący w projekcie skorzystali ze wsparcia w ramach:

- poradnictwa zawodowego (Indywidualne Plany Działań) - 109 uczestników,
- kursów z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy - 60 uczestników,
- szkoleń kompetencyjnych (informatycznych, połączonych z językiem angielskim) - 20 uczestników,
- staży trwających do 6 miesięcy - 61 uczestników,
- subsydiowanego zatrudnienia w postaci miejsc interwencyjnych trwających do 12 miesięcy - 64 uczestników.

4) Projekt „Profesjonalne kadry” – projekt konkursowy

W 2013 r. PUP w Tarnowie kontynuował realizację projektu „Profesjonalne kadry” ramach POKL 2007- 2013. Jego realizacja planowana jest do 30 czerwca 2015 r., a całkowita wartość wynosi 825.331 zł. Projekt jest finansowany w 85% przez Unię Europejską w ramach EFS i w 15% z krajowych środków publicznych.

Głównym celem przedsięwzięcia jest wzrost zatrudnienia wśród pracowników kluczowych PUP w Tarnowie oraz utrzymanie i wzmocnienie obowiązujących standardów zatrudnieniowych, a także podniesienie jakości usług świadczonych przez PUP w Tarnowie. Aby osiągnąć zaplanowany efekt końcowy realizuje się dofinansowanie zatrudnienia siedmiu doradców zawodowych i czterech pośredników pracy oraz specjalistyczne szkolenia dla wszystkich kluczowych pracowników Urzędu i studia podyplomowe dla 10 pracowników.

Działania te spowodują wzrost dostępności usług oraz wzrost specjalistycznych kwalifikacji zawodowych kluczowych pracowników PUP. Przyczynią się również do wzrostu zadowolenia pracowników z wykonywanej pracy, a to z kolei przełoży się bezpośrednio na wzrost zadowolenia klientów z jakości świadczonych usług.

5) Projekt „Express do zatrudnienia – innowacyjny model aktywności osób bezrobotnych” - projekt partnerski

W styczniu 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie przystąpił do partnerstwa na rzecz realizacji innowacyjnego projektu testującego, wdrażanego w trybie systemowym, w ramach POKL „Expres do zatrudnienia – innowacyjny model aktywizacji osób bezrobotnych”. Liderem projektu jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Pozostali partnerzy biorący udział w jego realizacji to: Firma doradcza KPMG Advisory Sp. z o. o. sp. k., Powiatowe Urzędy Pracy z: Chrzanowa, Oświęcimia, Gorlic, Dąbrowy Tarnowskiej oraz Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu. Projekt ma na celu poprawę jakości działań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy i zostanie zrealizowany poprzez przetestowanie modelu zlecenia podmiotom zewnętrznym (operatorom) aktywizacji osób bezrobotnych nich zarejestrowanych.

PUP w Tarnowie wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie oraz pozostałymi partnerami biorącymi udział w realizacji projektu, wzięły czynny udział w opracowaniu „Modelu kontraktowania i rozliczania usług zatrudnienia” oraz rozpoczął realizację zadania obejmującego testowanie opracowanego produktu, w ramach którego z powiatu tarnowskiego zrekrutowano 254 osoby do udziału w projekcie. Okres realizacji projektu to 1.10.2012 r. - 30.06.2015 r. Budżet projektu opiewa na kwotę 12.000.000 zł.

6) „Jestem niepełnosprawny i chcę pracować – aktywizacja zawodowa szansą na samodzielność” - projekt partnerski

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie realizował projekt partnerski w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Projekt był realizowany w partnerstwie z GTW Project Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie oraz Fundacją im. Hetmana Jana Tarnowskiego z siedzibą w Tarnowie. Celem projektu było podniesienie umiejętności społeczno-komunikacyjnych i poruszania się po rynku pracy, podniesienie poziomu kwalifikacji zawodowych u 90 osób niepełnosprawnych i podjęcie zatrudnienia do końca 2013 r. przez 25 osób niepełnosprawnych.

W ramach ww. projektu osiągnięto następujące rezultaty:

- liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projekcie - 101,
- liczba osób niepełnosprawnych, które podjęły zatrudnienie - 25,
- liczba osób niepełnosprawnych, które nabyły umiejętność poruszania się po rynku pracy i komunikacji społecznej - 97,
- liczba osób niepełnosprawnych, które ukończyły szkolenia zawodowe - 58,
- liczba osób niepełnosprawnych, które ukończyły staż - 64.

Z terenu powiatu tarnowskiego i miasta Tarnowa zrekrutowano do projektu 86 osób niepełnosprawnych, z czego:

- staże zawodowe zakończyły 52 osoby,

- szkolenia i warsztaty zakończyły 83 osoby,
- udział w projekcie zakończyło 86 osób,
- pracę podjęły 24 osoby.

Okres realizacji projektu: 1.11.2012 - 31.12.2013 r.

**7) Projekt „Przyjemne z pożytecznym – staże w Niemczech dla osób bezrobotnych”
- projekt konkursowy**

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie w 2013 r. zrealizował projekt w ramach programu Leonardo da Vinci, będącego częścią programu edukacyjnego Unii Europejskiej „Uczenie się przez całe życie” (Lifelong Learning Programme), przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Okres realizacji projektu: 15.12.2012 – 30.11.2013 r. Wartość zatwierdzonego do realizacji projektu - 82.290 euro.

Celem projektu było wyposażenie 30 uczestników projektu w kwalifikacje, wiedzę, kompetencje społeczne i doświadczenie zawodowe podczas przygotowania pedagogiczno – kulturowo – językowego oraz pobytu na dziewięcioletnich stażach zagranicznych w Bad Freienwalde, w Niemczech.

Uczestnikami projektu były osoby bezrobotne, zarejestrowane w tarnowskim PUP, posiadające podstawową znajomość języka niemieckiego, przede wszystkim osoby do 25 roku życia, nie posiadające doświadczenia zawodowego, kwalifikacji zawodowych czy umiejętności poszukiwania pracy oraz długotrwale bezrobotne.

W ramach wdrażanego projektu zorganizowano i zrealizowano przygotowanie językowe i kulturowe, które miało formę intensywnego kursu języka niemieckiego (60 godz.), z elementami wiedzy o obyczajowości i dorobku historyczno – kulturowym Niemiec oraz o organizacji pracy w Niemczech ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa branżowego, niezbędnego do komunikacji na stanowiskach: cukiernik, elektryk, florysta, kelner, kucharz, piekarz, opiekun osób starszych, mechanik samochodowy, monter instalacji sanitarnych, pracownik ogólnobudowlany.

W ramach projektu przeprowadzono również zajęcia z zakresu przygotowania pedagogicznego (20 godz.), którego program obejmował, m.in.: trening integracyjny, aktywności i kompetencji społecznych oraz planowanie kariery zawodowej.

Staż dla uczestników projektu odbyły się w zakładach pracy na terenie Niemiec na podstawie umowy o współpracy zawartej przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie ze Stowarzyszeniem na rzecz Wspierania Zatrudnienia i Kwalifikacji Zawodowych Bad Freienwalde V.

W ramach projektu, zgodnie z zapisem we wniosku aplikacyjnym, sfinansowano także koszty dojazdu na miejsce odbywania stażu i powrotu do kraju, zakwaterowania z pełnym wyżywieniem uczestników, ich ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, kosztów leczenia za granicą, ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w trakcie podróży do Niemiec oraz w trakcie pobytu za granicą na stażu, a także dodatek do utrzymania w formie kieszonkowego.

Po zakończonym stażu każdy z uczestników otrzymał, przygotowany przez Instytucję wysyłającą i Instytucję przyjmującą, na poczet certyfikacji zdobytych w trakcie realizacji projektu umiejętności (zawodowych i językowych), dokument Europass – Mobilność, honorowany na europejskim rynku pracy.

Programy realizowane w 2013 r.

1) Program „Razem łatwiej” – program związany z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie kontynuował realizację programu „Razem łatwiej”, który rozpoczął się w sierpniu 2012 r. Program był skierowany do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP Tarnów, które w latach 2010-2011 mieszkały na terenie powiatu tarnowskiego w gospodarstwach domowych dotkniętych skutkami klęsk żywiołowych lub/i osoby, które w latach 2010-2011 pracowały w czasie wystąpienia klęsk żywiołowych u pracodawców dotkniętych skutkami tych klęsk i spowodowały one redukcję ich miejsc pracy.

Celem programu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z ww. grupy docelowej, w efekcie której uczestnik programu podejmie pracę lub założy własną działalność gospodarczą.

W ramach programu zrealizowano:

- Indywidualne Plany Działania dla wszystkich uczestników programu,
- usługi pośrednictwa pracy – tą usługą byli objęci uczestnicy programu skierowani na staże, roboty publiczne i na miejsca pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- roboty publiczne,
- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- staże.

W programie wzięło udział 111 osób bezrobotnych, którzy skorzystali z ww. form wsparcia w tym z:

- robót publicznych – 70 osób,
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 26 osób,
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 7 osób,
- stażu – 8 osób.

Efektywność zatrudnieniowa programu ukształtowała się na poziomie 46,8%. Program „Razem łatwiej” był finansowany ze środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Wartość programu wynosiła 1.173.300 zł.

2) Program specjalny „Zaczynamy!”

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie 30 marca 2013 r. zakończył realizację programu specjalnego dla osób do 30 roku życia „Zaczynamy!”.

Uczestnicy programu, w ramach jego realizacji, oprócz standardowych usług i instrumentów rynku pracy skorzystali z tzw. specyficznych elementów spierających zatrudnienie, które polegały na finansowaniu racjonalnych wydatków, innych niż usługi i instrumenty rynku pracy, niezbędnych do realizacji działań, dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników programu specjalnego, adekwatnych do uwarunkowań lokalnego rynku pracy. Obejmowały one w szczególności zakup środków trwałych, materiałów i usług niezbędnych w procesie aktywizacji zawodowej lub utrzymaniu miejsc pracy.

W ramach programu zaoferowano następujące elementy specyficzne:

- przeszkolenie z zakresu wykorzystania Video CV jako nowoczesnej formy autoprezentacji i techniki skutecznego poszukiwania pracy,
- „teczkę kariery”, na którą składał się Indywidualny Plan Działania oraz profesjonalnie przygotowane przy pomocy doradcy zawodowego dokumenty aplikacyjne,
- środki finansowe w wysokości do 1.000 zł brutto, (wypłacane jednorazowo), na sfinansowanie kosztów dojazdu do pracy lub zakup roweru, sfinansowanie kosztów związanych z wizażem osobistym sprzyjającym autopromocji na rynku pracy, np. fryzjer, kosmetyczka, zakup garderoby czy też odzieży roboczej,
- premię dla pracodawców w wysokości 1.000 zł z tytułu zatrudnienia osoby bezrobotnej, która zakończyła staż,
- premię motywacyjną w wysokości 1.000 zł dla osób bezrobotnych, które odbyły staż i samodzielnie znalazły zatrudnienie w zakładach pracy innych niż te, w których odbywali staże,
- dodatkowe środki finansowe do wysokości 1.500 zł na pokrycie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w początkowym okresie jej funkcjonowania, m.in. koszty obsługi księgowej, konsultacji i doradztwa prawnego, wynajmu lokalu, mediów, czy kosztów związanych z ubezpieczeniem społecznym.

Formy wsparcia zrealizowane w ramach programu:

- poradnictwo zawodowe dla 225 uczestników programu, w ramach którego nastąpiło ustalenie indywidualnej ścieżki uczestnictwa w programie, m.in. poprzez opracowanie Indywidualnego Planu Działania,
- pośrednictwo pracy dla 191 uczestników programu, w celu udzielania pomocy bezrobotnym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- organizacja staży dla 160 uczestników programu,
- refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla kierowanego bezrobotnego dla 31 uczestników programu,
- przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej wraz ze szkoleniem z zakresu podstaw przedsiębiorczości i marketingu dla 34 uczestników programu specjalnego.

W programie wydatkowano kwotę 2.010.613 zł. Efektywność zatrudnieniowa programu specjalnego wyniosła 78 %.

3) Program specjalny „Pracujący rodzice”

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie od 1 czerwca 2013 r. realizuje program specjalny „Pracujący rodzice”, obejmujący wsparciem bezrobotnych rodziców posiadających na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do sześciu lat, w szczególności osoby samotnie wychowujące dzieci, długotrwale bezrobotne i osoby zwolnione z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Realizację programu zaplanowano do 30.03.2014 r. Uczestnicy, oprócz standardowych usług i instrumentów rynku pracy, skorzystali z tzw. specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, które polegały na finansowaniu racjonalnych wydatków, innych niż usługi i instrumenty rynku pracy, niezbędnych do realizacji działań, dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników programu specjalnego, adekwatnych do uwarunkowań lokalnego rynku pracy. Obejmowały one w szczególności: częściowe sfinansowanie kosztów opieki nad dzieckiem, sfinansowanie dojazdu do/z miejsca pracy, miejsca odbywania stażu, miejsca odbywania szkolenia lub/i pokrycie kosztów zakwaterowania.

W ramach programu „Pracujący rodzice” zaoferowano następujące elementy specyficzne:

- dodatkowe środki finansowe w wysokości 2.000 zł na częściowe sfinansowanie opieki nad dzieckiem,
- dodatkowe środki finansowe do wysokości 600 zł na sfinansowanie dojazdu do pracy/na staż,
- dodatkowe środki finansowe do wysokości 500 zł na częściowe sfinansowanie dojazdu na szkolenia lub/i pokrycie kosztów zakwaterowania w trakcie odbywanego szkolenia.

Formy wsparcia realizowane w ramach programu:

- poradnictwo zawodowe, w ramach którego m.in. ustalono indywidualną ścieżkę uczestnictwa w programie poprzez opracowanie Indywidualnego Planu Działania dla 195 osób,
- pośrednictwo pracy w celu udzielania pomocy bezrobotnym w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia dla 150 osób,
- organizacja staży dla 100 osób,
- indywidualne szkolenia zawodowe dla 15 osób,
- refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego dla 35 osób,
- przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 45 osób.

Do udziału w programie zaproszono również pracodawców, którzy, korzystając z pozyskanych przez PUP dodatkowych środków finansowych, współpracowali przy organizowaniu miejsc stażowych oraz miejsc pracy dla uczestników programu.

W programie wydatkowano kwotę 2.513.942 zł. Efektywność zatrudnienia wyniosła 57% (dane na 3.03.2014 r.).

4) Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej realizowane w ramach dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał środki w kwocie 1.523.000 zł na realizację programów dla bezrobotnych do 30 roku życia, dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W ramach programów zaktywizowano ogółem 155 osób bezrobotnych, w tym:

- w ramach programu dla bezrobotnych do 30 roku życia - 18 osób,
- w ramach programu dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia - 44 osoby,
- w ramach programu dla bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy - 93 osoby.

Ponadto PUP w Tarnowie prowadził działania na rzecz mieszkańców Tarnowa w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych ze środków PFRON, których wartość wynosiła 242.100 zł. Środki te umożliwiły aktywizację 18 osób niepełnosprawnych poprzez utworzenie pięciu stanowisk pracy w wyniku refundacji kosztów ich wyposażenia, przeszkolenie 10 osób niepełnosprawnych oraz przyznanie trzem osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

5. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA

„Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020” (Strategia) została przyjęta przez Radę Miejską w Tarnowie 30 czerwca 2011 r. uchwałą Nr XI/111/2011. Jest ona podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju miasta oraz stanowi punkt wyjścia dla wszelkiej aktywności samorządu.

Wizja zawarta w „Strategii rozwoju Miasta – Tarnów 2020” nakreślona została jako *„Tarnów - miasto komfortu i rozwoju, pomnażające bogactwa”*, natomiast *„misją władz samorządowych Tarnowa jest jak najlepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz podnoszenie poziomu życia w mieście, poprzez świadczenie nowoczesnych usług i wspieranie rozwoju”*.

Realizacja tak przyjętej wizji przebiega poprzez koncentrację działań w trzech obszarach polityki rozwoju: Rozwój Gospodarczy, Komfort Życia oraz Regionalne Oddziaływanie. Dla każdego z w.w. obszarów wskazano cel strategiczny, będący oczekiwanym wyróżnikiem Tarnowa w danym obszarze oraz wyrażający jego pożądany stan w 2020 r. Ponadto zaproponowano listę celów operacyjnych.

W kwietniu 2012 r., zarządzeniem Nr 162/2012 Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawie określenia priorytetowych kierunków rozwojowych do 2015 r. – Program „Tarnów 2015”, wyznaczono krótkoterminowe cele i przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w okresie do roku 2015. Bazują one na zapisach zawartych w dokumencie strategii oraz uwzględniają możliwości finansowe budżetu miasta.

W programie założono do realizacji w latach 2012-2015 łącznie 120 przedsięwzięć/działań (inwestycyjnych i nieinwestycyjnych).

Wykres Nr 8: Udział obszarów strategicznych w przedsięwzięciach ogółem

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

Przedsięwzięcia uwzględnione w pierwszym obszarze, tj. „Rozwój Gospodarczy”, dążą do pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości, a tym samym do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta.

Priorytetowym działaniem inwestycyjnym jest tutaj rozbudowa strefy aktywności gospodarczej „Mechaniczne”, realizowana w trzech etapach. Duże znaczenie pełni także rozbudowa infrastruktury drogowej, usprawniającej połączenie z węzłami autostrady A4 Tarnów-Zachód i Tarnów-Północ.

Tendencje zachodzące obecnie w gospodarce ukierunkowały działania zawarte w strategii na wspieranie lokalnej przedsiębiorczości – wzmocnienie pozycji rynkowej rodzimych podmiotów oraz umożliwienie rozwoju przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Szczególną uwagę skierowano na podmioty wyróżniające się innowacyjnością.

Dużą rolę w obecnej strategii pełni promowanie przedsiębiorczości wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, a także realizowanie działań sprzyjających tworzeniu wizerunku Tarnowa, jako ośrodka aktywnej wymiany myśli gospodarczej.

Przedsięwzięcia zawarte w drugim obszarze strategicznym, określonym jako „Komfort Życia”, dążą do wykreowania odpowiednich warunków zamieszkania i pracy w mieście oraz do ich ciągłego ulepszania i poprawy.

Głównym celem w tym zakresie jest podejmowanie działań podnoszących standardy miejskich usług i infrastruktury oraz gwarantujących wysoką estetykę przestrzeni miejskich. Zamierzenia te realizowane są przede wszystkim poprzez budowę nowej i modernizację dotychczasowej infrastruktury użyteczności publicznej, a także poprzez rewitalizację miejskich obszarów.

W obszarze „Komfort Życia” kluczową rolę pełnią także działania nieinwestycyjne, wpływające na podnoszenie jakości kształcenia oraz wspierające uzdolnioną młodzież szkolną. Działania określone w strategii obejmują także wsparcie i popularyzację społecznych inicjatyw obywatelskich; kładą nacisk na kreatywność i aktywizację mieszkańców.

W ramach tego obszaru strategicznego zawarto również szereg działań związanych z ochroną środowiska, pomocą oraz opieką długoterminową mieszkańców oraz wpływających na poprawę bezpieczeństwa w Tarnowie, a tym samym jego mieszkańców.

„Regionalne Oddziaływanie”, czyli trzeci obszar strategiczny, to przede wszystkim działania mające na celu utwierdzenie pozycji Tarnowa jako regionalnego ośrodka, silnie oddziałującego na swoje otoczenie. Działania realizowane w tym obrębie przekraczają zatem granice miasta i dotyczą także mieszkańców z terenów przyległych do Tarnowa.

Celem stawianym przed Miastem jest umocnienie pozycji Tarnowa jako ponadlokalnego ośrodka usług medycznych i edukacji. Dlatego głównymi projektami realizowanymi w ramach obszaru są zadania wpływające na rozwój kształcenia akademickiego i ponadlokalnego, a także zadania związane ze specjalistycznymi usługami medycznymi. Ponadto założenia strategii dążą do przyciągnięcia do miasta turystów i stworzenia wizerunku Tarnowa jako regionalnego centrum czasu wolnego oraz atrakcyjności turystycznej.

Trzeci obszar strategiczny opiera się także na współpracy z samorządami sąsiadujących obszarów, polegającej m. in. na prowadzeniu polityki rozwojowej, bądź opracowaniu modeli współpracy w podstawowych sferach życia mieszkańców.

Do największych strategicznych przedsięwzięć, ukończonych w latach 2012-2013, należą:

- pierwszy etap rozbudowy Strefy Aktywności Gospodarczej „Mechaniczne”,
- budowa ronda na skrzyżowaniu Al. Jana Pawła II i ul. Błonie,
- budowa nowego budynku przedszkola przy ul. Olszynowej,
- rewitalizacja centrum miasta,
- rewaloryzacja budynku Bractwa Strzeleckiego,
- wdrażanie platformy zintegrowanych e-usług i Karty Mieszkańca,
- budowa zintegrowanego systemu informacji przestrzennej,
- rekultywacja IV sektora składowiska,
- adaptacja budynku przy ul. Pszennej na lokale komunalne,
- budowa budynku szkolno-dydaktycznego w Zespole Szkół Muzycznych,
- wdrożenie elektronicznego systemu obiegu i archiwizacji badań obrazowych w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika,
- przebudowa ul. Spokojnej,
- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,
- utworzenie Centrum Kształcenia Budowlanego i Poligon Energooszczędności (przy Zespole Szkół Budowlanych),
- przebudowa placu handlowego „Burek”.

6. FINANSE

6.1. Gminy Miasta Tarnowa

Plan budżetu Tarnowa na grudzień 2013 r. wyniósł po stronie dochodów 533.960.022,03 zł. Łączne, zrealizowane dochody Miasta Tarnowa wyniosły 535.156.220,95 zł, stanowiąc 100,22 % uchwalonego planu rocznego.

Tabela Nr 12: Wykonanie dochodów według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
010	Rolnictwo i Łowiectwo	32.890,05	33.945,43	103,21%
500	Handel	1.034.000,00	1.059.285,23	102,45%
600	Transport i Łączność	25.116.025,00	25.253.822,48	100,55%
630	Turystyka	145.000,00	204.372,57	140,95%
700	Gospodarka mieszkaniowa	16. 678.459,00	15.997.896,20	95,92%
710	Działalność usługowa	1.438.478,00	1.534.857,29	106,70%
750	Administracja publiczna	3.438.280,00	3.590.572,56	104,43%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	19.790,00	19.790,00	100,00%
752	Obrona narodowa	3.712,00	3.711,49	99,99%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	14.014.936,00	14.006.742,24	99,94%
756	Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i od innych jednoitek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	197.483.869,00	200.426.852,04	101,49%
758	Różne rozliczenia	185.659.936,00	185.959.875,81	100,16%
801	Oświata i Wychowanie	15.493.871,00	14.300.743,70	92,30%
851	Ochrona zdrowia	10.399.233,00	10.434.350,88	100,34%
852	Pomoc społeczna	41.761.792,98	42.393.504,99	101,51%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	7.955.816,00	7.768.905,55	97,65%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	2.608.157,00	2.274.003,17	87,19%
900	Gospodarka komunalna i Ochrona środowiska	3.907.331,00	3.401.478,59	87,05%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1.898.326,00	1.771.085,64	93,30%
926	Kultura fizyczna i Sport	4.870.120,00	4.720.425,09	96,93%
	Ogółem	533.960.022,03	535.156.220,95	100,22%

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 13: Wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do roku 2012

Źródło dochodów	Wykonanie 2012 r.	2013			% wyk. 2013 r.
		plan roczny	wykonanie	wyk. %	
Dochody ogółem	526.795.969,65	533.960.022,03	535.156.220,95	100,22%	100,00%
z tego:					
a/ subwencje	186.052.788,00	185.659.936,00	185.794.595,00	100,07%	34,72%
b/ dotacje	79.835.464,62	74.882.255,03	74.831.977,11	99,93%	13,98%
c/ dochody pozostałe	240.123.579,88	257.926.724,00	257.254.111,04	99,74%	48,07%
w tym:					
- podatki	179.195.968,37	181.646.055,00	181.996.211,05	100,19%	34,01%
- dochody z majątku	17.447.850,25	17.773.846,00	15.863.818,77	89,25%	2,96%
- opłaty	17.602.328,26	21.079.875,00	22.768.512,65	108,01%	4,25%
- pozostałe	25.877.433,00	37.426.948,00	36.625.568,57	97,86%	6,84%
d/ środki zewnętrzne pomocowe	20.784.137,15	15.491.107,00	17.275.537,80	111,52%	3,23%

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Plan wydatków na koniec 2013 r. wyniósł 569.430.748,03 zł. Wydatki zostały wykonane w 94,60 % i wyniosły 538.702.636,74 zł.

Tabela Nr 14: Wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym

Dział	Opis	2013 r.			Struktura % wyk.
		plan roczny	wykonanie	% wyk.	
010	Rolnictwo i łowiectwo	42.890,05	42.098,67	98,15	0,01
020	Leśnictwo	2.500,00	2.430,00	97,20	0,00
500	Handel	5.585.297,00	5.427.736,49	97,18	1,01
600	Transport i łączność	76.690.951,00	68.638.731,66	89,50	12,74
630	Turystyka	786.720,00	780.177,61	99,17	0,15
700	Gospodarka mieszkaniowa	13.537.280,00	12.719.718,39	93,96	2,36
710	Działalność usługowa	2.443.899,00	2.135.518,89	87,38	0,40
750	Administracja publiczna	34.097.985,00	33.261.446,76	97,55	6,17
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	19.790,00	19.790,00	100,00	0,00
752	Obrona narodowa	4.712,00	3.961,49	84,07	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	17.896.562,00	17.837.341,08	99,67	3,31
757	Obsługa długu publicznego	11.438.213,00	8.956.152,54	78,30	1,66
758	Różne rozliczenia	9.302.990,00	763.468,72	8,21	0,14
801	Oświata i wychowanie	229.022.860,00	225.497.764,45	98,46	41,86
851	Ochrona zdrowia	14.526.377,00	14.334.816,49	98,68	2,66
852	Pomoc społeczna	68.814.914,98	67.567.330,72	98,19	12,54
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13.079.548,00	12.627.296,27	96,54	2,34
854	Edukacyjna opieka	21.651.999,00	20.716.362,21	95,68	3,85

	wychowawcza				
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	25.480.162,00	23.817.332,44	93,47	4,42
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12.635.615,00	11.781.652,83	93,24	2,19
926	Kultura fizyczna	12.369.483,00	11.771.509,03	95,17	2,19
	Ogółem	569.430.748,03	538.702.636,74	94,60	100,00

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 15: Budżetowe wykonanie wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2012 r.

Rodzaj wydatków	Wykonanie 2012 r.	2013			Dynamika % 4 : 2	Struktura	
		plan roczny	wykonanie	wyk. %		2012 %	2013 %
1	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki ogółem	524.874.592,03	569.430.748,03	538.702.636,74	94,60	102,63	100	100
z tego:							
majątkowe	74.253.102,58	68.422.503,00	57.865.155,25	84,57	77,93	14,15	10,74
bieżące	450.621.489,45	501.008.245,03	480.837.481,49	95,97	106,78	85,85	89,26

Źródło: Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Urzędu Miasta Tarnowa

Na 31 grudnia 2013 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w Narodowym (NFOŚiGW) oraz Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie (WFOŚiGW) wyniosło 8.120.574,49 zł, z tytułu kredytów w bankach krajowych – 223.296.534,95 zł; łącznie 231.417.109,44 zł.

Zadłużenie Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2013 r. w stosunku do 31 grudnia 2012 r. było mniejsze o 5.414.513,41 zł.

Od kredytów i pożyczek zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 8.956.152,07 zł.

Spółki miejskie

W 2013 r. powstały trzy nowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, z wyłącznym udziałem Gminy Miasta Tarnowa. Powstałe w wyniku komercjalizacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej dwie spółki tj. Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. (ZPS) oraz Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o. (MCM) funkcjonują od dnia 1 marca 2013 r., natomiast utworzona na bazie zlikwidowanego Zakładu Składowania Odpadów Komunalnych (ZSOK) spółka Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o. (PUK) rozpoczęła działalność z dniem 1 kwietnia 2013 r.

Na koniec 2013 r. Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem siedmiu spółek prawa handlowego:

- Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. (MZB),
- Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (TBS),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (MPGK),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (MPK),
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.,
- Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.,
- Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.,

mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (TW) - 47,5% oraz większościowym akcjonariuszem w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. (MPEC) - 56,1% i Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A. - 98,9%.

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. sprawuje zwykły zarząd w imieniu Prezydenta Miasta Tarnowa nad budynkami stanowiącymi mienie komunalne Gminy oraz budynkami administrowanymi na zlecenie, będącymi własnością osób fizycznych, zapewniając równocześnie odpowiedni stan techniczny tych zasobów.

Zadania własne z zakresu budownictwa mieszkaniowego Gmina Miasta Tarnowa realizuje poprzez utworzone do tego celu w 1999 r. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Od początku swojej działalności Spółka wybudowała 10 budynków mieszkalnych o łącznej liczbie 678 mieszkań, położonych przy ul. M. Dąbrowskiej, ul. Apa J. Ablewicza i Os. Zielonym, nad którymi prowadzi stały zarząd administracyjny.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej świadczy usługi w sferze gospodarki odpadami, oczyszczania Miasta oraz wywozu nieczystości stałych i płynnych. Spółka posiada regionalną instalację do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Podstawową działalnością Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. jest świadczenie usług w zakresie przewozów pasażerskich. Spółka na potrzeby działalności podstawowej prowadzi również szeroko rozwiniętą działalność pomocniczą.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych jako podmiot wewnętrzny Gminy Miasta Tarnowa wykonuje szereg zadań powierzonych przez Miasto, m.in. w zakresie zarządzania gminnym składowiskiem odpadów, zagospodarowania odpadów komunalnych zielonych i wielkogabarytowych, prowadzenia punktów selektywnej zbiórki odpadów, utrzymania czystości i porządku oraz wykonywania robót drogowych.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o. zajmują się świadczeniem usług medycznych. Przychodnie realizują swoje zadania w głównej mierze w oparciu o umowy zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia, szczególnie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnych specjalistycznych świadczeń medycznych, rehabilitacji leczniczej, psychiatrii oraz diagnostyki medycznej. Ponadto realizują świadczenia medyczne pacjentom na zasadach komercyjnych, a także na rzecz innych podmiotów w ramach zawartych umów.

Tarnowskie Wodociągi prowadzą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Tarnowa oraz sąsiednich gmin, zapewniając ciągłość dostawy wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków. Jest to największa co do wielkości majątku spółka komunalna.

Drugą pod względem wielkości majątku spółka to Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A., która świadczy usługi w zakresie zaopatrywania odbiorców zasilanych ze źródeł i węzłów ciepłych Spółki w energię cieplną i ciepłą wodę użytkową.

Głównym celem działalności Tarnowskiego Klastera Przemysłowego S.A. jest dążenie do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu Tarnowa i regionu, m.in. poprzez budowę stabilnego i odpowiadającego potrzebom inwestora systemu zachęt dla

uruchamiania na terenie Miasta przedsięwzięć produkcyjno-usługowych, a tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

Tabela Nr 16: Struktura kapitałowa spółek wg stanu na koniec 2013 r.

Nazwa spółki	Nazwa podmiotu	Wartość udziałów/akcji (w tys. zł) procentowy udział
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	GMT	591,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	GMT	2.958,5
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	GMT	24.005,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	GMT	7.778,0
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	GMT	32.000,5
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	GMT	18.034,0
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	GMT	11.590,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	GMT	25.681,6 (56,1%)
	NFOŚiGW	18.000,0 (39,3%)
	WFOŚiGW	2.085,0 (4,6%)
	Ogółem	45.766,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	GMT	80.731,5 (47,5%)
	Gmina Tarnów	40.912,0 (24,1%)
	Gmina Skrzyszów	27.182,0 (16,0%)
	Grupa Azoty S.A.	21.050,0 (12,4%)
Ogółem	169.875,5	
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	GMT	27.541,1 (98,9%)
	Pozostali akcjonariusze	317,4 (1,1%)
	Ogółem	27.858,5

Źródło: Zespół Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Wielkość zaangażowanego przez Miasto majątku w spółkach komunalnych, wyrażona wartością udziałów/akcji objętych przez Gminę Miasta Tarnowa w kapitale zakładowym spółek w zamian za wniesioną gotówkę bądź aporty rzeczowe, wynosi 230,9 mln zł, co stanowi 67,8% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych stanowiącej kwotę 340,5 mln zł.

Tabela Nr 17: Wartość składników majątkowych na koniec 2013 r.

Nazwa spółki	Aktywa trwale w mln zł	w tym wartości niematerialne i prawne
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	340,0	0,1
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	100,7	7,3
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	85,1	0,0
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	30,7	0,0
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	20,8	0,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	20,7	0,1
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	20,2	0,0
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	11,6	0,1
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	11,2	0,0
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	1,7	0,0

Źródło: Zespół Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2013 r. kształtowała się na poziomie 642,7 mln zł. Wartości niematerialne i prawne stanowiły kwotę 7,6 mln zł. Największy majątek posiadają Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o., którego wartość stanowi 52,9% ogółu majątku spółek.

Tabela Nr 18: Wielkość zatrudnienia w osobach i etatach na koniec 2013 r.

Nazwa spółki	Zatrudnienie w osobach	Zatrudnienie w etatach
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	276	273,5
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	249	251,0
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	244	231,9
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	206	206,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	122	120,8
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.	88	87,3
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	86	84,2
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	58	54,1
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	14	13,0
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	7	6,3

Źródło: Zespół Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Spółki komunalne według stanu na koniec 2013 r. zatrudniały 1.350 osób na 1.328,1 etatach. Najwięcej osób (276) zatrudnionych było w MPK Sp. z o.o.

Tabela Nr 19: Przewidywany wynik finansowy miejskich spółek na koniec 2013 r.

Nazwa spółki	Wynik finansowy netto (w tys. zł)		
	2011	2012	2013
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	4.291,0	4.500,0	6.190,0
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	1.610,8	2.182,0	4.700,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	484,0	620,0	991,0
Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	-	-	847,1
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	742,2	879,5	794,1
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	308,0	420,0	597,0
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	-	-	191,8
Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	-	-	102,9
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	-341,8	20,0	11,0
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	-748,4	-886,0	-282,0

Źródło: Zespół Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Na koniec 2013 r. dziewięć spółek komunalnych osiągnęło dodatni wynik finansowy. Kwota zysku wypracowanego przez spółki za 2013 r. wyniosła 14,1 mln zł, tj. o 82,8% więcej od sumarycznej kwoty zysku osiągniętego za 2012 r. i ponad dwukrotnie więcej w porównaniu do roku 2011.

Stratę na koniec 2013 r. odnotowało Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. Główną przyczyną straty było wypłacenie roszczeń dla zwolnionego pracownika i związane z tą sprawą koszty postępowań spornych, jak również utworzenie odpisów aktualizujących na wątpliwe należności, w związku z nieuregulowaniem przez kontrahenta zobowiązań za zakupione paliwo.

Wyższa, w porównaniu do roku 2012, kwota zysku wypracowana przez spółki za 2013 r. wiąże się ze wzrostem kwoty zysku w czterech dotychczas funkcjonujących spółkach komunalnych, jak również z wypracowanym zyskiem przez trzy nowe spółki utworzone w 2013 r., tj. PUK Sp. z o.o., ZPS Sp. z o.o. oraz MCM Sp. z o.o. Znaczny wzrost zysku netto odnotowano w Tarnowskich Wodociągach, który związany jest ze wzrostem pozostałych przychodów operacyjnych, co wynika z systemu rozliczania dotacji współfinansującej wytworzone środki trwale w ramach projektu inwestycyjnego ISPA. Natomiast największy zysk, zarówno za 2013 r., jak i za lata poprzednie, wypracowany został w MPEC S.A. Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

6.2. Środki zewnętrzne

Działania realizowane przez Miasto w 2013 r. skierowane były przede wszystkim na rozwój kulturalny i gospodarczy Tarnowa. Tak jak w latach poprzednich, w roku 2013 szczególny nacisk położono na prace inwestycyjne oddziałujące na poprawę jakości życia mieszkańców, zwiększenie potencjału gospodarczego miasta oraz atrakcyjność inwestycyjną. Podjęto realizację nowych przedsięwzięć współfinansowanych ze środków zewnętrznych, a także kontynuowano już rozpoczęte inwestycje.

Projekty inwestycyjne

W drugiej połowie 2013 r. zakończono prace przy realizacji projektu „Rewaloryzacja Budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie wraz z otoczeniem i adaptacją na potrzeby

Galerii Miejskiej”. Przedmiotem projektu było zabezpieczenie zabytkowego budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie oraz przystosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnej – siedziby Biura Wystaw Artystycznych - Galerii Miejskiej (BWA). Inwestycja objęła renowację budynku, wymianę wszystkich instalacji, wykonanie iluminacji świetlnej budynku i instalacji monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego, zagospodarowanie terenu wokół obiektu. Zmodernizowany obiekt wyposażony został w sprzęt multimedialny i pełny system nagłośnieniowy i oświetleniowy (także mobilny). Całkowity koszt projektu wyniósł prawie 4.400.000 zł, z czego ponad 2.500.000 zł pozyskano ze środków zewnętrznych. W roku 2013 wydatkowano na ten cel ponad 1.000.000 zł, w tym ponad połowa pochodziła z dofinansowania MRPO.

Zakończono także realizację projektu „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Tarnowa”, który obejmował termomodernizację budynków 23 szkół. W ramach projektu wykonano docieplenie ścian i dachów oraz elewację, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, a także zmodernizowano lub wymieniono instalację ciepłowniczą na systemy bardziej przyjazne dla środowiska w sześciu placówkach oświatowych. Całkowity koszt realizacji projektu wyniósł prawie 31.000.000 zł (w tym dofinansowanie NFOŚiGW w wysokości 9.400.000 zł oraz ponad 18.000.000 zł pożyczki preferencyjnej). W roku 2013 wydatkowano na ten cel prawie 6.000.000 zł. W 2013 r. kontynuowano prace nad projektem „Centrum Kształcenia Budowlanego w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie”, uznanym przez Zarząd Województwa Małopolskiego za jedną ze strategicznych dla rozwoju Małopolski inwestycji, wpisaną do Indyktywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych MRPO na lata 2007-2013. Inwestycja realizowana jest od 2010 r. Obejmuje budowę dwukondygnacyjnego budynku szkoleniowo-dydaktycznego na terenie Zespołu Szkół Budowlanych oraz wyposażenie, zarówno nowopowstałych jak i już istniejących, specjalistycznych pracowni w nowoczesne narzędzia i urządzenia niezbędne do praktycznej nauki zawodu. Realizacja projektu pozwala przygotować młodzież i dorosłych do oczekiwań pracodawców oraz wyposażyc w wiedzę i umiejętności pożądaną na rynku pracy, zwiększając ich konkurencyjność i szanse na zatrudnienie. Całkowity koszt inwestycji wynosi ponad 4.300.000 zł, z czego dofinansowanie z MRPO to ponad 3.000.000 zł. W 2013 r. na realizację projektu wydatkowano prawie 3.500.000 zł (w tym prawie 2.500.000 zł pokryto ze środków zewnętrznych). Projekt zostanie zakończony w 2014 r.

W trakcie realizacji jest także projekt „Małopolskie Laboratorium Budownictwa Energooszczędnego”, który umożliwia uczniom tarnowskich szkół zawodowych naukę zawodu oraz zaznajamianie się z zagadnieniami dotyczącymi energooszczędnych technologii w budownictwie. Poprzez udział Tarnowa w partnerskim projekcie, którego liderem jest Politechnika Krakowska, Miasto realizuje zadanie „Poligon energooszczędności”. W ramach projektu wybudowano i nowoczesnie wyposażono budynek badawczo-szkoleniowy zlokalizowany na terenie Zespołu Szkół Budowlanych, służący przede wszystkim pracom badawczym prowadzonym przez pracowników Politechniki Krakowskiej, a także uczniom szkół zawodowych, mających okazję pogłębić swoją wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne w tematyce energooszczędności. Koszt budowy „Poligonu energooszczędności” to prawie 2.300.000 zł, z czego dofinansowanie z MRPO wynosi prawie 2.000.000 zł. W 2013 r. w ramach projektu wydatkowano ponad 2.000.000 zł, 1.700.000 zł poniesionych kosztów pozyskano ze środków MRPO.

W 2013 r. kontynuowano rozpoczętą w 2012 r. realizację projektu „Poprawa bezpieczeństwa w zlewni rzeki Biała Tarnowska”. Projekt wpływa w znaczący sposób na poprawę bezpieczeństwa powodziowego na terenie miasta, poprzez rozbudowę monitoringu przeciwpowodziowego oraz systemu powiadamiania i ostrzegania przed zagrożeniami, opracowanie numerycznej mapy terenów zalewowych oraz budowę modeli prognostycznych

dla zlewni rzeki Biała Tarnowska. Pozwala to na szybkie określenie prawdopodobnego scenariusza powodziowego. Projekt przygotowany jest w ścisłej współpracy z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Krakowie, a jego liderem jest Starostwo Powiatowe w Tarnowie. Wkład każdej z 18 gmin biorących udział w projekcie wynosi po 4.000 zł. Koszt całego zadania to ok. 800.000 zł, a dofinansowanie wyniesie 720.000 zł. W 2013 r. zakończono trwającą od 2009 r. realizację projektu „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap I”. Ze względu na wielkość inwestycja została podzielona na etapy, a zakończenie realizacji pierwszego z nich zakończyło się w II kwartale 2013 r. Projekt zakładał poszerzenie obecnie istniejącej SAG „Mechaniczne” poprzez kompleksowe uzbrojenie terenu, dzięki czemu utworzone zostały atrakcyjne obszary do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania. Obok działań ukierunkowanych na poprawę dostępu do terenu Strefy (budowy drogi publicznej wraz z towarzyszącą infrastrukturą na odcinku łączącym ul. Kochanowskiego z rondem w miejscu połączenia z ul. Mościckiego i Czystą) wybudowano kanalizację deszczową dla Strefy wraz z uzbrojeniami, kanalizację sanitarną oraz dodatkowy odcinek sieci wodociągowej. Wykonano także przepompownię w celu zabezpieczenia terenów SAG przed zalaniem, w przypadku zamknięcia zasuwy na odpływie do rzeki Białej na skutek podniesienia wody w rzece. Wzdłuż ciągów drogowych przewidziano miejsce na ułożenie kanalizacji teletechnicznej. Wartość tego projektu wyniosła ok. 22.500.000 zł, w tym dofinansowanie w ramach MRPO - ok. 13.200.000 zł. W ramach projektu wydatkowano ponad 5.000.000 zł, w tym ponad połowa pochodziła ze środków MRPO.

Projekt „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - Etap II” zakłada dozbrojenie, a tym samym poszerzenie kompleksowego przygotowania terenów w celu aktywizacji gospodarczej. Infrastruktura wytworzona łącznie w ramach obydwu etapów istotnie podniesie atrakcyjność inwestycyjną SAG w Tarnowie oraz ułatwi komunikację pomiędzy istniejącymi już strefami, a w przyszłości z węzłem autostrady A4 w Tarnowie Krzyżu. Projekt umożliwi rozwój przedsiębiorstw i powstawanie nowych miejsc pracy. Jego zakres rzeczowy obejmuje dozbrojenie terenu SAG, tj. budowę: sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej i deszczowej oraz kanalizacji sanitarnej wraz ze studzienkami kanalizacyjnymi, jak również budowę ciągów pieszo rowerowych i dróg wewnętrznych wraz z instalacją oświetlenia. Zaplanowano ponadto budowę miejsc parkingowych dla TIR-ów. Zakończenie budowy II etapu planowane jest na koniec 2014 r. Całkowity koszt realizacji projektu oszacowano na 11.500.000 zł. Kwota dofinansowania w ramach MRPO wyniesie 7.600.000 zł.

W ostatnim kwartale 2013 r. złożono wniosek o dofinansowanie III etapu SAG, będącego konsekwentną kontynuacją działań podjętych w ramach projektu Gminy Miasta Tarnowa „Rozbudowa SAG I, II”. Umożliwi on aktywizację kolejnych terenów doprowadzając do powstania „szkieletu” całej, liczącej ponad 90 ha Strefy Aktywności Gospodarczej. Projekt zakłada kompleksowe dozbrojenie terenów inwestycyjnych obecnej SAG w niezbędną infrastrukturę tak, aby nowo uzbrajane tereny stanowiły funkcjonalną całość z dotychczasowym obszarem strefy, oraz przebudowę i rozbudowę istniejącego na tym obszarze obiektu na cele Inkubatora Przedsiębiorczości. Rolą inkubatora będzie stworzenie usług coworkingowych dla stymulowania powstawania nowych przedsiębiorstw, które swoją działalność opierać będą na nowych technologiach i współpracy z sektorem badawczo – rozwojowym. Zakończenie prac przewidziane jest na 2015 r., zaś koszt zadania szacowany jest na ponad 41.000.000 zł (w tym ponad połowa środków zewnętrznych).

Kolejnym projektem przygotowywanym w 2013 r. do realizacji jest projekt „Integracja transportu kolejowego z transportem zbiorowym lub prywatnym w mieście Tarnowie”. Przedmiotem projektu jest budowa i organizacja węzła przesiadkowego w ramach systemu parkingów Park&Ride, zlokalizowanego w Tarnowie przy ul. Do Huty. Planowana budowa

ma na celu skomunikowanie terenów położonych na południe od dworca kolejowego z resztą miasta, jak również stworzenie zwartego systemu komunikacji, uwzględniającego komunikację miejską. Wartość projektu przewidywana jest na ponad 24.500.000 zł, z czego ponad 16.000.000 zł będzie pochodzić z MRPO.

Złożono także wniosek projektu „Poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie”, wpływającego na poprawę efektywności poprzez docieplenie ścian, stropów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację c.o. i montaż kolektorów na 10 budynkach użyteczności publicznej. Miasto stara się w tym celu o dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014. Koszt inwestycji to prawie 6.600.000 zł, z czego ponad 5.000.000 zł zaplanowano jako środki zewnętrzne. Planowany czas realizacji projektu obejmuje lata 2014-2016.

Ponadto samorząd ubiega się o pozyskanie środków z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 na realizację projektu „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Tarnowa”. Zakres przewidywanych działań zawiera przygotowanie planu gospodarki niskiej emisji dla Tarnowa poprzez stworzenie bazy danych, opracowanie planu, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, szkolenia dla pracowników oraz działania informacyjno-promocyjne. Całkowity koszt inwestycji to ponad 620.000 zł, z czego ponad 80% stanowić będzie dotacja zewnętrzna.

Projekty nieinwestycyjne

Ekologia

W 2013 r. Miasto realizowało także projekty nieinwestycyjne, wśród których można wyróżnić zadania z zakresu edukacji ekologicznej. Od maja do października 2013 r. realizowano zadanie „Przyroda to także My, więc żyj w zgodzie z sobą i przyrodą” – promowanie postaw ekologicznych w tarnowskich szkołach, wzbogacenie edukacji ekologicznej w tarnowskich przedszkolach w ramach programu „My jesteśmy ekoludki czyli co wiemy o przyrodzie i ekologii” oraz przeprowadzono konkurs na wykonanie szkolnej gazetki o tematyce ekologicznej „My się zanieczyszczeń nie boimy, gdyż aktywnie powietrze chronimy. Metody przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza”. Głównym celem projektów z zakresu edukacji ekologicznej było zwiększenie świadomości ekologicznej, kształtowanie i rozwijanie postaw odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska. Zrealizowane w projekcie działania miały wpłynąć przede wszystkim na wzrost wiedzy z zakresu ekologii i ochrony przyrody, a także wyrobienie nawyków związanych z selektywną zbiórką odpadów, oszczędzaniem wody i energii elektrycznej, jak również prowadzeniem zdrowego stylu życia. Zadania finansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie realizowane były za pośrednictwem Urzędu Miasta Tarnowa w tarnowskich szkołach i przedszkolach. W 2013 r. na zadania z zakresu edukacji ekologicznej przeznaczono ponad 40.000 zł.

Ponadto Miasto pozyskało czterdziestoprocentowe dofinansowanie na pozostałe proekologiczne zadania nieinwestycyjne („Wykonanie Programu Ochrony Środowiska dla m. Tarnowa na lata 2013-2020 ze strategią krótkoterminową na lata 2013-2016”, „Moda na Ekotorbę – zrezygnuj z nieekologicznych foliówek”, „Ekologicznie Aktywni – Program kształtowania świadomości ekologicznej wśród mieszkańców Tarnowa”), które w sumie opiewa na prawie 30.000 zł.

Edukacja

Kontynuowany jest projekt systemowy Województwa Małopolskiego „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce” – jeden z największych i najbardziej znaczących projektów w skali całego kraju, w którym bierze udział również Tarnów. Wymieniony projekt jest jednym z pierwszych w Polsce komplementarnych przedsięwzięć tego typu o zasięgu regionalnym, zakładających równoczesne wsparcie uczniów, jak również kadry pedagogicznej szkół zawodowych. Głównym celem projektu jest wzmocnienie kształcenia zawodowego w poszczególnych branżach, lepsze powiązanie jego oferty z potrzebami rynku pracy, poprawa społecznego wizerunku kształcenia zawodowego, szczególnie wśród młodzieży oraz rodziców. Wsparciem objęte zostały technika oraz zasadnicze szkoły zawodowe kształcące w branżach: mechaniczno-mechatronicznej, budowlanej, informatyczno-elektronicznej, turystyczno-gastronomicznej oraz usługowej. Od roku 2010 uczniowie tych szkół uczestniczą w zajęciach wzmacniających kompetencje kluczowe w zakresie takich przedmiotów, jak matematyka z wykorzystaniem technologii informatycznych oraz języki obce z wykorzystaniem terminologii branżowej, związanej z konkretnym zawodem. Uczniowie uczestniczą również w kilkunastu kursach zawodowych (m.in.: diagnostyka pojazdów samochodowych, operator koparko-ładowarki, cyfrowa edycja map, fotogrametria, obsługa odbiorników satelitarnych). Realizacja projektu obejmuje organizację zajęć, umożliwi również przeznaczenie środków na wyposażenie pracowni szkolnych w sprzęt techniczno-dydaktyczny ułatwiający w znacznej mierze naukę zawodu. Łączna wartość projektu opiewa na 7.600.000 zł. Do końca 2013 r. poniesione w tym celu wydatki wyniosły prawie 1.900.000 zł, z czego ponad 1.500.000 zł stanowiły środki pozyskane w ramach POKL. Zakończenie realizacji projektu planowane jest na wrzesień 2015 r.

W dalszym ciągu realizowany jest projekt „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Tarnowie”. Celem projektu jest stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychomotorycznego i społecznego uczniów klas I-III tarnowskich szkół podstawowych w latach 2012-2014.

W projekcie uczestniczy 17 szkół podstawowych, Szkoła Muzyczna, Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Adresatami projektu są dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych oraz w czytaniu i pisaniu, z zaburzeniami rozwoju mowy, wadami postawy, zaburzeniami komunikacji społecznej oraz szczególnie uzdolnione. W ramach projektu realizowane są zajęcia: matematyczno-przyrodnicze, artystyczne z elementami muzyczno-teatralnymi, plastyczne, język angielski. Sfinansowano również zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych, niezbędnych do realizacji tych zajęć. Łączna wartość projektu przewidywana jest na prawie 1.200.000 zł i w całości pochodzić będzie ze środków zewnętrznych w ramach POKL. W 2013 r. wydatkowano na ten cel prawie 500.000 zł.

W 2013 r. rozpoczęto kolejne edycje projektów Leonardo da Vinci i Comenius, w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”. Szkoły najczęściej korzystają z programów ogłaszanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Celem projektów jest rozwój różnych form uczenia się, poprzez wspieranie współpracy między szkołami, organizację staży i praktyk zagranicznych, wymianę młodzieży i szkolenia nauczycieli w krajach uczestniczących w programie.

W sierpniu 2013 r. rozpoczęto realizację projektu „Dziedzictwo kulturowe w społeczeństwie pluralistycznym - tradycje religijne” w ramach Programu Comenius. Realizowano także rozpoczęty w 2011 r. projekt „Świat bajki w moim świecie” oraz projekt „Ochrona Bioróżnorodności”.

W ramach Programu Leonardo da Vinci kontynuowano projekt „Izolacje w budownictwie pasywnym” oraz „Tarnowscy technicy mobilni w Europie”; rozpoczęto projekt „Experience

Occupational - Tecno - Trends in Europe East-West” oraz „Izolacje energooszczędne w budownictwie”. W ramach projektów uczniowie wraz z nauczycielami wyjeżdżają na praktyki oraz spotkania robocze do różnych krajów (m.in. Niemcy, Francja, Hiszpania, Włochy, Czechy, Słowacja, Dania, Belgia, Turcja). Głównym celem realizowanych projektów jest rozwijanie wśród młodzieży i kadry nauczycielskiej wiedzy o różnorodności kultur

i języków europejskich i jej wartości. Program ma też na celu pomaganie młodym ludziom w nabyciu podstawowych umiejętności i kompetencji życiowych niezbędnych dla rozwoju osobistego, przyszłego zatrudnienia i aktywnego obywatelstwa europejskiego oraz w zdobywaniu nowych umiejętności zawodowych i językowych. Natomiast program „Młodzież w działaniu” wspiera działania podejmowane przez młodych ludzi w czasie wolnym od nauki, czyli edukację pozaformalną. W ramach tego programu Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie realizował projekt „Przyjemne z pożytecznym - staże w Niemczech dla osób bezrobotnych”, na który pozyskano prawie 350.000 zł dofinansowania ze środków zewnętrznych.

W 2013 r. podjęto także działania w kierunku realizacji dwóch pilotażowych projektów w ramach MRPO i POKL. Złożono wnioski aplikacyjne o sfinansowanie tych działań ze środków zewnętrznych. „Małopolska Chmura Edukacyjna – Projekt pilotażowy” to projekt partnerski, którego liderem jest Akademia Górniczo - Hutnicza. Głównym celem projektu jest umożliwienie współpracy sześciu wiodących uczelni wyższych z, wytypowanymi w porozumieniu z samorządem województwa małopolskiego, 21 szkołami ponadgimnazjalnymi i zwiększenie stopnia wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych w województwie małopolskim. W ramach projektu zakupione zostanie wyposażenie dla szkół biorących udział w projekcie. Koszt zadania przewidywany jest na kwotę 497.000 zł, z czego ponad 420.000 zł stanowić będzie dofinansowanie MRPO.

Drugim z wymienionych projektów pilotażowych jest projekt w ramach POKL „Małopolska Chmura Edukacyjna – wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół licealnych z terenu województwa małopolskiego – projekt pilotażowy”. Liderem projektu jest Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, a głównym jego celem jest stworzenie ram współpracy szkół wyższych z liceami, dla rozbudzenia i rozwijania zainteresowań młodzieży kierunkami kształcenia zgodnymi z inteligentną specjalizacją regionu. W ramach projektu w liceach wdrażane będą programy rozwojowe zakładające m.in. realizację eksperymentalnego systemu wirtualnych zajęć w modelu „odwróconych lekcji” w czasie rzeczywistym z obszarów: fizyki, informatyki, matematyki, biologii, chemii, przedsiębiorczości, społeczeństwa obywatelskiego oraz środowiska i żywności. Projekt będzie realizowany w II i IV LO w Tarnowie. Koszt inwestycji szacowany jest na prawie 141.500 zł i będzie w całości pokryty ze środków zewnętrznych.

Opieka i pomoc społeczna

W 2013 r. ruszyła kolejna edycja projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach POKL „Stawiamy na aktywność. Działania aktywizujące klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie”. Projekt adresowany jest do osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i przewiduje objęcie beneficjentów Kontraktami socjalnymi, Programem Aktywności Lokalnej oraz Indywidualnym Programem Usamodzielnienia. MOPS w Tarnowie, realizując zaplanowane działania, wobec każdego uczestnika projektu stosował instrumenty aktywnej integracji dostosowane do indywidualnych potrzeb, nastawione na rozwój psychospołeczny. Główną ideą działań było wzmocnienie samooceny uczestników, kształcenie umiejętności, wspieranie

samodzielności oraz motywacji do podejmowania działań zmierzających do poprawy ich sytuacji życiowej. W projekcie wsparciem zostały objęte osoby długotrwale bezrobotne, osoby nieaktywne zawodowo, usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych. Wobec tych osób zastosowano zróżnicowane instrumenty aktywnej integracji, m.in.: poradnictwo specjalistyczne, budowanie własnego wizerunku, poradnictwo z zakresu prawa rodzinnego i prawa pracy, zajęcia z doradcą zawodowym oraz udział w grupach samopomocowych. Zorganizowano również kursy doszkalające, przygotowujące do pracy w różnych zawodach. Koszt całego zadania to 3.000.000 zł, z czego ponad 90 % to dofinansowanie ze środków zewnętrznych. W 2013 r. wydatkowano ponad 900.000 zł, w tym prawie 850.000 zł dofinansowania.

Aktywizacja rynku pracy

Realizowany w 2013 r. przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie projekt „Express do zatrudniania - innowacyjny model aktywizacji osób bezrobotnych” przewiduje wypracowanie i przetestowanie modelu zlecenia podmiotom zewnętrznym (operatorom) usługi doprowadzenia do zatrudnienia osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Model ten ma być wzorowany na rozwiązaniach brytyjskich, a operator jest wynagradzany głównie za efekt – skuteczne doprowadzenie osoby bezrobotnej do zatrudnienia. Realizacja projektu przewidziana jest do połowy 2015 r. i w całości (tj. prawie 92.000 zł) pokryta zostanie z funduszy POKL. W 2013 r. wydatkowano na ten cel ponad 32.000 zł.

Głównym celem projektu „Profesjonalne kadry” jest utrzymanie i wzmocnienie przyrostu zatrudnienia wśród doradców zawodowych i pośredników pracy PUP w Tarnowie względem obowiązującego w Urzędzie poziomu referencyjnego oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez PUP w Tarnowie. Czas zakończenia realizacji programu przewidziany jest na pierwszą połowę 2015 r. Koszt projektu, tj. 825.000 zł, prawie w 85% zostanie pokryty ze środków zewnętrznych. W 2013 r. wydatkowano ok. 330.000 zł, z czego ok. 280.000 zł pochodziło ze środków zewnętrznych.

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie kontynuował realizację projektu „Zatrudnienie z doświadczeniem”, w ramach POKL poddziałanie 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Głównym celem projektu jest aktywizacja zawodowa 60 bezrobotnych mężczyzn powyżej 50 roku życia, zamieszkujących powiat tarnowski i zarejestrowanych w PUP w Tarnowie, w wyniku której uczestnicy projektu nabędą niezbędne na rynku pracy umiejętności, doświadczenie oraz podejmą zatrudnienie w ramach subsydiowanych miejsc pracy. Realizacja projektu planowana jest do lipca roku 2014. Projekt w całości finansowany jest ze środków POKL a jego wartość wynosi blisko 1.300.000 zł. W 2013 r. na realizację tego projektu wydatkowano kwotę prawie 730.000 zł.

Kultura i dziedzictwo kulturowe

Od 2013 r. Teatr im. L. Solskiego w Tarnowie (Teatr) realizuje projekt „Tarnów stolicą komedii”. Przewiduje on przegląd spektakli komediowych teatrów nieinstytucjonalnych oraz komediowych grup studenckich, Ogólnopolski Festiwal Komedii „Talia” i wydarzenia promujące Festiwal.

W ramach projektu w 2013 r. zrealizowano pierwszą z dwóch edycji następujących imprez:

- przegląd spektakli komediowych teatrów nieinstytucjonalnych – „Przedmieście”,
- pokazy spektakli ze szkół teatralnych i filmowych - „Kampus”,
- inscenizacja w przestrzeni miejskiej – „Plener”,
- Ogólnopolski Festiwal Komedii „Talia” – „Centrum”.

Imprezy odbywały się zarówno w budynku teatru, jak i w plenerze, jako wydarzenia otwarte dla szerokiej publiczności. Projekt zakładał także transmisje z klubu festiwalowego, dzięki którym możliwe było uczestnictwo w imprezie poprzez Internet i telewizję. Celem wszystkich wydarzeń jest popularyzacja teatru jako formy spędzania wolnego czasu, zarówno w charakterze widza, jak również twórcy. W końcowym etapie realizacji Projektu zorganizowana zostanie konferencja na temat trendów w rozwoju komedii. Wypracowany materiał, będący podsumowaniem dyskusji toczonych w trakcie konferencji, obejmie prezentację głównych trendów komedii polskiej oraz perspektywy rozwoju na przyszłość. Koszt realizacji projektu wyniesie ponad 2.100.000 zł, z czego blisko 1.000.000 zł dofinansowania przyznano w ramach MRPO.

Od 2011 r. Teatr realizował projekt „Cztery Talie Roku”. Głównym celem projektu było zwiększenie popularności teatru jako formy spędzania wolnego czasu w postaci uczestnictwa odbiorcy w charakterze widza i twórcy-amatora. Chodzi o zbliżenie widzów do teatru i uczynienie z niego miejsca otwartego oraz przyjaznego dla różnych grup społecznych. Realizacja projektu możliwa była dzięki dofinansowaniu zadania w kwocie 1.000.000 zł pozyskanemu ze środków MRPO, które stanowi około połowę ogólnego kosztu zadania. W ramach projektu tarnowski teatr przygotował cztery propozycje (Talia bez barier, Mała Talia, Ogólnopolski Festival Komedii TALIA, Talia – Korzenie), których celem było prezentowanie mieszkańcom regionu tarnowskiego twórczości teatralnej. Powyższe wydarzenia realizowane były w dwóch edycjach - w roku 2011 i 2012. Natomiast w roku 2013 zrealizowano wspólną produkcję partnerów projektu.

Kolejnym projektem, który otrzymał dofinansowanie w ramach MRPO w kwocie 396.000 zł (całkowity koszt zadania: 793.000 zł) i był realizowany w 2013 r., jest projekt „Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal. Cykl wystaw sztuki współczesnej artystów międzynarodowych odnoszący się do dziedzictwa kultury Małopolski”. Projekt zakłada organizację międzynarodowych wystaw sztuki współczesnej zrealizowanych w oparciu o kontekst miejsca – historię i dziedzictwo Małopolski. Ideą łączącą wszystkie wystawy jest zestawienie artystów – klasyków z interesującymi artystami młodego pokolenia, jak i dialog międzykulturowy, polegający na zestawianiu artystów zagranicznych i polskich. Zakres rzeczowy projektu obejmuje cztery wystawy prezentowane w latach 2012 – 2014 oraz szereg działań towarzyszących wystawom, tj. warsztaty edukacyjne, spotkania z artystami, debaty publiczne, etc.

Inne projekty

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, Miasto przystąpiło do realizacji projektu „Opracowanie kompleksowego planu gospodarki odpadami dla subregionu tarnowskiego”. Celem projektu jest wypracowanie optymalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w regionie tarnowskim na lata 2014-2048 z uwzględnieniem specyfiki każdej z 30 gmin i powiatów biorących udział w projekcie. Całkowity koszt zadania to prawie 2.000.000 zł, z czego ponad 1.700.000 zł stanowi dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. W 2013 r. w ramach projektu wydatkowano ponad 140.000 zł, z czego prawie 120.000 zł pochodziło ze środków zewnętrznych.

7. MIENIE KOMUNALNE

7.1. Stan mienia komunalnego

Mieniem komunalnym - zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) - „jest własność i inne prawa majątkowe

należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych komunalnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”.

Na mienie Gminy Miasta Tarnowa składają się:

- majątek jednostek i zakładów budżetowych,
- majątek instytucji kultury,
- udziały i akcje Gminy w spółkach prawa handlowego,
- grunty stanowiące własność Gminy, zarówno będące przedmiotem użytkowania wieczystego, użytkowania, trwałego zarządu, jak i pozostające w zasobie i oddane w dzierżawę, użyczenie, bądź są przygotowywane do zagospodarowania.

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2013 r. wyniosła 1.267.168 132,73 zł, i była wyższa od wartości mienia z końca 2012 r. o 91.951.277,28 zł.

Tabela Nr 20: Wielkość poszczególnych składników mienia

Mienie rozdysonowane	2012	2013
	Wartość mienia na koniec roku	Wartość mienia na koniec roku
Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli)	178.807.783,80	175.607.815,80
Szkoły podstawowe	31.108.467,99	33.888.954,40
Szkoły ponadpodstawowe	99.975 651,56	103.980.760,42
Przedszkola	23.831.175,71	30.533.002,38
Instytucje kultury	28.086.040,34	29.125.213,51
Udziały w Spółkach Gminy	139.529.602,00	203.371.102,00
Udziały i akcje Gminy w innych spółkach	27.883.648,00	27.883.648,00
Ogółem	529.222.369,40	604.390.496,51

Mienie nierozdysponowane:	2012	2013
	Wartość mienia na koniec roku	Wartość mienia na koniec roku
Budynki pozostające w zasobie i budynki administrowane przez MZB Sp. z o.o.:	125.441.617,50	122.208.704,96
Inne środki trwałe i pozostałe środki trwałe (sieci i inne urządzenia)	368.261.835,75	380.598.858,65
Wartości niematerialne i prawne	2.554.467,83	2.797.242,73
Dobra kultury	1.123.465,00	1.123.465,00

Grunty	2012	2013
Ogółem:	148.613.099,97	156.049.364,88

Wartość mienia komunalnego na koniec roku 2012	1.175.216.855,45
Wartość mienia komunalnego na koniec roku 2013	1.267.168.132,73

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urząd Miasta Tarnowa

7.2. Gospodarowanie mieniem komunalnym

W roku 2013 władze Miasta prowadziły gospodarkę mieniem komunalnym obejmującą następujące działania:

1. Zbyto w trybie przetargów:

- zabudowaną nieruchomość o adresie ul. Brama Pilzneńska 4 składającą się z działek oznaczonych numerami 66, 67/2 o pow. łącznej 471 m² obręb 228, przysługujące Gminie Miasta Tarnowa prawo użytkowania wieczystego gruntu Skarbu Państwa położonego przy ul. Kwiatkowskiego stanowiącego działki Nr 43/24 o pow. 7273 m² obręb 192,

- przysługujące Gminie Miasta Tarnowa prawo użytkowania wieczystego gruntu Skarbu Państwa położonego przy ul. Kochanowskiego 30 stanowiącego działkę Nr 1/146 o pow. 6.616 m² obręb 247 zabudowanego magazynem ogólnym (magazynem kwasów) oraz magazynem gazów technicznych,

- przysługujące Gminie Miasta Tarnowa prawo użytkowania wieczystego gruntu Skarbu Państwa położonego przy ul. Kochanowskiego 30 stanowiącego działkę Nr 1/106 o pow. 4.760 m² obręb 247 zabudowanego placem składu węgla oraz suwnicą bramową,

- zabudowaną nieruchomość o adresie ul. Franciszkańska 3 oznaczoną numerem działki 171 o pow. 235 m² obręb 253, niezabudowaną nieruchomość położoną w rejonie ul. Sadowej oznaczoną numerem działki 132/19 o powierzchni 720 m² obręb 66.

2. Zbyto w trybie bezprzetargowym:

- 10 działek uzupełniających do własności przyległych o powierzchni 1.000 m²,
- lokal użytkowy nr 1 w przychodni lekarskiej przy ul. Mościckiego 14,

3. Przeprowadzono 21 przetargów ustnych nieograniczonych na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa.

4. Nabyto na rzecz Gminy Miasta Tarnowa:

- od ZKS Unia Tarnów prawo użytkowania wieczystego działki Nr 87/10 i 87/11 o pow. łącznej 13.085 m² obręb 192 położonej przy ul. Traugutta, zabudowanej kortami tenisowymi,

- zabudowaną nieruchomość oznaczoną numerem działki 75/1 obręb 193 położoną przy ul. Chemicznej 46 w związku z realizacją inwestycji „Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Kwiatkowskiego i Witosa”,

- nieruchomości z obręb 298 oznaczone numerami działek 7, 1/2, 1/3, 2/1, 2/2, 2/4 o łącznej pow. 9.590 m² położone przy ul. Rzecznej przeznaczone pod polder zalewowy potoku Wątok,

- od PKP S.A. prawo użytkowania wieczystego działki Nr 10/103 o pow. 7.975 m² obręb 274 położonej przy ul. Sportowej.

5. Wydano 14 decyzji o wypłacie odszkodowania za grunty przejęte w związku z realizacją inwestycji „Budowa ul. Tęczowej w Tarnowie”.

6. Wydano 13 decyzji o wypłacie odszkodowania za grunty przejęte w związku z realizacją inwestycji „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej – etap I”.

7. Gmina Miasta Tarnowa nabyła w drodze darowizny nieruchomość składającą się z działek o numerach: 26/5, 87/1, 87/2, 87/4, 79/15 i 79/25 obręb 192 zabudowanych m.in.: budynkiem siłowni, stadionem lekkoatletycznym, halą sportową „Jaskółka”, halą sportową tzw. „Dom Sportu” i zespołem basenów oraz nieruchomość składającą się z działek o numerach: 26/1 i 26/3 obręb 192 zabudowaną stadionem żużlowo – piłkarskim (akt notarialny Rep. A 4203/2013 z dnia 3 lipca 2013 r.).

8. Wniesiono aportem do TBS prawa wieczystego użytkowania nieruchomości oznaczonej jako działka Nr 10/103 obręb 274 wraz z własnością budynku. Na działce będącej przedmiotem aportu Spółka planuje wybudowanie trzech wielorodzinnych budynków mieszkalnych (akt notarialny Rep. A 3207/2013 z dnia 3 października 2013 r.).

9. Wniesiono aportem do MZB nieruchomości oznaczonej jako działka Nr 25/142 obręb 297. Na działce będącej przedmiotem aportu Spółka planuje budynku wielorodzinnego liczącego ok. 50 lokali mieszkalnych dla osób o najniższych dochodach. Pozyskanie przez

Spółkę przedmiotowej nieruchomości umożliwi realizację priorytetowego zadania Gminy jakim jest zwiększenie zasobu lokali socjalnych na terenie miasta.

10. W związku z zakończeniem projektu „Rewaloryzacja budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie wraz z otoczeniem i adaptacją na potrzeby Galerii Miejskiej” oddano w bezpłatne użyczenie na rzecz BWA nieruchomość oznaczoną jako działki o numerach 2/3, 2/5, 2/6, 2/7, 2/10 i 2012 obręb 167 położoną przy ul. Słowackiego.

11. Wydano 13 decyzji w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Gminy Miasta Tarnowa w prawo własności nieruchomości (dot. nieruchomości przeznaczonych pod usługi i przemysł).

12. Ustanowiono na nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasta Tarnowa położonej przy ul. Prostopadłej zabudowanej budynkiem „Domu dla Bezdomnych” odpłatne prawo użytkowania na rzecz Caritas Diecezji Tarnowskiej (opłata roczna z tytułu użytkowania wynosi 192,36 zł z VAT – opłata obliczona jako 0,3 % ceny nieruchomości przy zastosowaniu bonifikaty w wysokości 99%) oraz ustanowiono na nieruchomości stanowiącej własność Caritas Diecezji Tarnowskiej położonej przy ul. Prostopadłej przeznaczonej pod parking do obsługi Domu dla Bezdomnych nieodpłatne prawo użytkowania na rzecz GMT.

13. Wniesiono aportem do ZPS nieruchomości oznaczonych jako działki o numerach 23/20 i 23/22 obręb 164. Pozyskanie przedmiotowego terenu przez Spółkę było niezbędne do rozbudowy obecnego budynku przychodni i dostosowaniu Chirurgii Jednego Dnia do obowiązujących wymogów prawnych.

14. Ustanowiono lub wygaszono trwałe zarząd na rzecz jednostek organizacyjnych i zakładów budżetowych Gminy Miasta Tarnowa - 15 decyzji.

15. Uzgodniono salda składników nieruchomości 56 jednostek organizacyjnych z gminnym zasobem nieruchomości.

16. Sprzedano 85 lokali mieszkalnych w 48 budynkach komunalnych za łączną kwotę 1.043.728 zł.

17. Sporządzono 574 dokumenty dotyczące dzierżaw:

- zawarto umów – 278,

- protokoły naliczające opłaty za bezumowne użytkowanie terenu – 220,

- aneksy do umów – 19,

- rozwiązania umów – 24,

- zezwolenia na okazjonalne zajęcie terenu – 28.

18. Sporządzono pięć umów użyczenia, w tym z Caritas Diecezji Tarnowskiej pod prowadzenie Domu Dla Bezdomnych Mężczyzn.

19. Przeprowadzono przetargi dotyczące dzierżaw:

- terenów pod stoiska w pasach drogowych,
- terenów pod słupy ogłoszeniowe,
- terenów rekreacyjnych,
- terenów pod uprawy polowe,
- nieruchomości przy Al. Jana Pawła II z przeznaczeniem pod parking strzeżony,
- nieruchomości przy ul. Gliniańskiej z przeznaczeniem pod budowę i eksploatację instalacji fotowoltaicznych.

20. Podpisano umowy dzierżawy z:

- Katolickim Stowarzyszeniem „Educatio et Sapientia” w celu prowadzenia szkoły katolickiej w budynku przy ul. Warzywnej 3 w Tarnowie,
- Zespołem Niepublicznych Niepłatnych Szkół w Tarnowie prowadzonym przez Helenę Tucką, z przeznaczeniem na cele edukacyjno-sportowe,
- MPGK – tereny przy ul. Cmentarnej w Tarnowie, jako uzupełnienie do własności,
- Trans-Formers Karpatia Sp. z o.o. z przeznaczeniem pod tereny składowe, jako zaplecze do placu budowy instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów.

21. Podpisano akt notarialny w sprawie przekazania w drodze darowizny zabudowanej nieruchomości Skarbu Państwa położonej w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b, oznaczonej jako działka Nr 31/15 o pow. 0,1331 ha obręb 299 na rzecz Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Tarnowie.

22. Wydano decyzję orzekającą o ustanowieniu prawa trwałego zarządu na rzecz Śląsko-Małopolskiego Oddziału Straży Granicznej z przeznaczeniem na siedzibę i działalność Placówki Straży Granicznej w Tarnowie na cele związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa w stosunku do lokalu użytkowego Nr 2 w budynku przy ul. Kochanowskiego 30.

23. Przejęto od Bursy Międzyszkolnej budynek byłego internatu położonego przy ul. Sanguszków 28A w Tarnowie.

24. Przejęto budynek Zespołu Szkół Medycznych przy ul. Warzywnej 3 w Tarnowie i przekazano go Katolickiemu Stowarzyszeniu Educatio et Sapienta.

25. Przejęto od Zespołu Szkół Licealnych i zawodowych Nr 2 budynku przy ul. Kochanowskiego 32 w Tarnowie i przekazano go w użyczenie Izbie Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie.

26. Wraz z przedstawicielami MZB przekazano Straży Granicznej lokal nr 2 położony na II piętrze w budynku przy ul. Kochanowskiego 30 w Tarnowie.

27. Przejęto od Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych budynek dawnego Domu Dziecka położony przy ul. Brodzińskiego 14 w Tarnowie.

28. Od 2009 r. pomiędzy Gminą Miasta Tarnowa, a Polskimi Kolejami Państwowymi Spółka Akcyjna toczą się rozmowy dotyczące obiektu dworca kolejowego w Tarnowie – Mościcach. Spółka Polskie Koleje Państwowe jest właścicielem budynku dworca kolejowego w Tarnowie – Mościcach oraz użytkownikiem wieczystym działek o numerach 65/11 i 65/12 obrębu 192 stanowiących własność Skarbu Państwa. Prezydent Miasta Tarnowa zwrócił się do PKP S.A. o przeanalizowanie możliwości przekazania nieodpłatnie budynku dworca.

PKP Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Krakowie poinformował, iż rozpoczął procedury sprzedaży nieruchomości stanowiącej działkę Nr 65/12 obrębu 192 zabudowanej nieczynnym budynkiem dworca i zaplanował ją na 2014 r. Prezydent Miasta Tarnowa poinformował, iż Miasto nie jest zainteresowane odpłatnym nabyciem prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oznaczonej jako działka Nr 65/12 obrębu 192 wraz z budynkiem dworca kolejowego w Tarnowie – Mościcach na zaproponowanych przez Polskie Koleje Państwowe warunkach oraz wniósł o ponowne przeanalizowanie celowości likwidacji dworca w Mościcach.

7.3 Zasoby lokalowe

Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego z dnia 21 czerwca 2001 r. nakłada na Gminę obowiązki w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej, w szczególności zapewniania lokali socjalnych i zamiennych w wypadkach przewidzianych w ustawie oraz zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa reguluje uchwała Nr XXIX/426/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia *Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2013-2017*. Natomiast realizację zadań nałożonych na Gminę umożliwia podjęta przez Radę Miejską w Tarnowie uchwała Nr XXXIV/452/2009 z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa /*Dziennik Urzędowy Woj. Małopolskiego z 2009 r. Nr 249, poz. 1777 ze zm.*/.

Mieszkaniowy zasób Gminy stanowi ogółem 2.756 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 117.778 m², w tym 349 lokali posiadających status lokali socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 10.042 m² i 9 lokali posiadających status tymczasowych pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 96 m².

Lokale te położone są w 126 budynkach stanowiących w 100% własność Gminy oraz w 130 budynkach stanowiących własność Gminy i osób fizycznych (Wspólnoty Mieszkaniowe).

Mieszkaniowym zasobem Gminy zarządza Miejski Zarząd Budynków Spółka z o. o. w Tarnowie, którego zakres działania ogranicza się do sprawowania zwykłego zarządu budynkami stanowiącym mienie komunalne Gminy.

Źródło finansowania kosztów utrzymania zasobu mieszkaniowego Gminy stanowią wpływy z czynszów za lokale mieszkalne i użytkowe, które w całości pozostają w dyspozycji zarządcy.

Tabela Nr 21: Wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa

Wyszczególnienie	2013 r.
Należne wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	6.350.522
Koszty utrzymania mieszkaniowego zasobu (zł)	6.765.321
SALDO	- 414.799
% pokrycie kosztów należnymi wpływami	93,86 %
Należne wpływy z lokali użytkowych (zł)	3.928.993
Koszty utrzymania lokali użytkowych (zł)	2.318.181
SALDO	1.610.812
Rzeczywiste wpływy z lokali mieszkalnych (zł)	5.926.257
% ściągłości czynszów z lokali mieszkalnych	93,31 %
Rzeczywiste wpływy z lokali użytkowych (zł)	3.803.265
% ściągłości czynszów z lokali użytkowych	96,80 %

Źródło: Wydział Pomocy Mieszkaniowej Urzędu Miasta Tarnowa na podstawie danych Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o.

Od dnia 1 lipca 2013 r. obowiązuje stawka czynszu w wysokości 6,00 zł. za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem lokali socjalnych. Może być ona obniżona maksymalnie o 45% przy uwzględnieniu czynników obniżających tj. położenie lokalu, wyposażenie itp. Stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu socjalnego wynosi 1,65 zł. Natomiast do końca czerwca 2013 r. obowiązywała stawka czynszu w wysokości 5,50 zł. za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem lokali socjalnych, a stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu socjalnego była wówczas na poziomie 1,51 zł. Ponadto Gmina Miasta Tarnowa posiada zasób dziewięciu pomieszczeń tymczasowych, a czynsz za te pomieszczenia naliczany jest w wysokości czynszu jak za lokale socjalne.

Pokrycie z ustalanych stawek czynszu przy uwzględnieniu ściągłości wynosiło 87,5 % wydatków z tytułu utrzymania zasobu, a niedobór uzupełniany był z wpływów z czynszu za lokale użytkowe.

Wynajem lokali mieszkalnych i realizacja wyroków eksmisyjnych

Zasady wynajmu lokali mieszkalnych należących do Miasta reguluje uchwała Rady Miejskiej w Tarnowie Nr XXXIV/452/2009 z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa /*Dziennik Urzędowy Woj. Małopolskiego z 2009 r. Nr 249, poz. 1777 ze zm./*, która określa m.in wymagania, jakie muszą spełniać wnioskodawcy czyniący starania o wynajem lokalu.

Tabela Nr 22: Realizacja uchwały w 2012 i 2013 r.

Lp.	Wyszczególnienie	2012	2013
1.	Liczba wniosków złożonych w danym roku: - o wynajem lokalu na czas nieoznaczony - o wynajem lokalu socjalnego	75 30	89 39
2.	Liczba osób umieszczonych na listach osób uprawnionych do wynajmu lokalu: - na czas nieoznaczony - socjalnego	40 30	33 23
3.	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych w trybie szczególnym /uprawnienie do wynajmu lokalu na czas nieoznaczony/	8	20

4.	Ilość skierowań wydanych w danym roku	59	59
5.	Skreślenia z list z uwagi na niespełnianie kryteriów uchwały przy ponownej weryfikacji przed skierowaniem do wynajmu lokalu	12	32

Zródło: Wydział Pomocy Mieszkaniowej Urzędu Miasta Tarnowa

W dniu 27 czerwca 2013 r. opracowano listy osób uprawnionych, na których ujęto 56 osób do wynajmu lokali na czas nieoznaczony i lokali socjalnych. Ponadto 20 wnioskodawców uzyskało uprawnienie do otrzymania lokalu na czas nieoznaczony w trybie szczególnym (osoby te nie są objęte listami). Listy zostały opracowane z wniosków, które wpłynęły w 2012 r. O kolejności realizacji wniosków osób uprawnionych do wynajmu lokalu z mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa decyduje system punktacji zgodny z zasadami określonymi w załączniku do uchwały.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało łącznie 63 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu (jeden uprawniony w 2010 r., 14 uprawnionych w 2011 r., 18 uprawnionych w 2012 r. i 30 uprawnionych w 2013 r.). Natomiast na wynajem lokalu socjalnego oczekiwało łącznie 71 wnioskodawców ujętych na listach osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu (11 uprawnionych w 2010 r., 17 uprawnionych w 2011 r., 23 uprawnionych w 2012 r. i 20 uprawnionych w 2013 r.).

Do końca 2013 r. zrealizowano łącznie 43 wniosków o wynajem lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony z tytułu niskich dochodów i niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych oraz 16 wniosków o wynajem lokalu socjalnego z tytułu bardzo niskich dochodów, a 32 osoby skreślono z list uprawnionych do wynajmu lokali z zasobów GMT.

W 2013 r. wpłynęło łącznie 128 wniosków, z czego 89 o wynajem lokalu na czas nieoznaczony, a 39 o wynajem lokalu socjalnego. Wnioski te zostaną ostatecznie rozpatrzone do końca czerwca 2014 r.

Oprócz wynajmu lokali na czas nieoznaczony na rzecz osób objętych listą, również realizowany jest wynajem takich lokali osobom uprawnionym w trybie szczególnym (osoby te nie są wykazywane na przedmiotowych listach). Oczekujących na wynajem lokalu na czas nieoznaczony w tym trybie było 25 wnioskodawców.

Podsumowując - na koniec 2013 r. na wynajem lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało łącznie 88 wnioskodawców, a na wynajem lokalu socjalnego 71 wnioskodawców. Powyższe osoby zostały uprawnione do wynajmu lokali na podstawie przepisów w/w uchwał. Ponadto lokale na czas nieoznaczony wynajmowane są również jako lokale zamienne na rzecz rodzin zamieszkujących w budynkach komunalnych np. przeznaczonych do remontu, z uwagi na planowane przez Miasto inwestycje lub gdy zachodzi konieczność opróżnienia lokali położonych w gminnych budynkach szkół, placówek oświatowych czy w przypadku zapewnienia lokalu w związku z klęską żywiołową. W roku 2013 wynajęto jeden lokal zamienny z tytułu zmiany przeznaczenia lokalu mieszkalnego na użytkowy przy ul. Piłsudskiego 22a w Tarnowie z przeznaczeniem na pomieszczenia administracyjno-biurowe przedszkola.

Osoby, które uzyskały uprawnienie do lokalu socjalnego w wyroku sądowym, uprawnione są do zawarcia umowy najmu bez uprzedniego objęcia listą. W tym przypadku o kolejności realizacji wyroków decyduje nie tylko data wpływu wyroku i liczba odzyskiwanych lokali socjalnych, ale również metraż tych lokali czy też porozumienia z wierzycielami.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. łączna liczba niezrealizowanych wyroków eksmisyjnych wynosiła 164. Tylko w 2013 r. wpłynęły 54 wyroki eksmisyjne, natomiast zrealizowano 68 wyroków. Tym samym do realizacji na koniec 2013 r. pozostało 150 wyroków orzekających eksmisję, z czego 121 z prawem oraz 29 bez prawa do lokalu socjalnego, które wpłynęły od wierzycieli z różnych zasobów. W przypadku orzeczonych sędownie wyroków

eksmisyjnych, w których sąd przyznał uprawnienie do lokalu socjalnego, przy braku ich realizacji właścicielowi lokalu przysługuje od gminy pełne roszczenie odszkodowawcze. W 2013 r. Gmina Miasta Tarnowa z tego tytułu wypłaciła odszkodowanie w wysokości 11.644.08 zł. Ponadto Gmina jest w toku zawierania ugód z wierzycielami, co skutkować będzie wypłatą roszczeń odszkodowawczych.

Na koniec 2013 r. Gmina Miasta Tarnowa, aby zrealizować ustawowe obowiązki, winna zapewnić łącznie 192 lokale socjalne (z czego 121 lokali socjalnych z tytułu realizacji sądowych wyroków eksmisyjnych i 71 lokali socjalnych na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu) oraz 88 lokale na czas nieoznaczony (z czego 63 na rzecz wnioskodawców objętych listami uprawnionych do wynajmu takiego lokalu i 25 na rzecz wnioskodawców uprawnionych w trybie szczególnym). Ponadto Gmina, po wezwaniu przez komornika sądowego realizującego wyroki, może być jeszcze obowiązana do zapewnienia 29 tymczasowych pomieszczeń na rzecz osób objętych wyrokami eksmisyjnymi bez prawa do lokalu socjalnego lub zamiennego.

Gmina zapewnia lokale socjalne i zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw o niskich dochodach wykorzystując posiadany zasób mieszkaniowy. Lokale mieszkalne pozyskiwane są w wyniku naturalnego ruchu ludności i przeznaczone są na wynajem, jako lokale na czas nieoznaczony oraz lokale socjalne. Mając na uwadze duże zapotrzebowanie na lokale socjalne, Gmina podejmuje działania w kierunku powiększenia tego zasobu lokali mieszkalnych. Powyższe jest niezbędne z uwagi na konieczność wykonywania zadań ustawowych w zakresie realizacji sądowych wyroków eksmisyjnych, co przy braku realizacji wyroków eksmisyjnych na rzecz wierzycieli skutkuje wypłatą roszczeń odszkodowawczych oraz w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych rodzin o bardzo niskich dochodach i trudnych warunkach mieszkaniowych. Gmina powiększa zasób lokali socjalnych m.in. poprzez proponowanie najemcom zajmującym lokale o obniżonym standardzie wynajem lokali o wyższym standardzie i tworzenie lokali socjalnych poprzez zmianę kwalifikacji odzyskanych lokali. W 2013 r. w tym trybie uzyskano 23 lokale socjalne i 11 lokali w trybie zmiany kwalifikacji i przebudowy, natomiast dwóm lokalom przywrócono status lokali na czas nieoznaczony (ul. Brodzińskiego 23/9 i ul. Kwiatkowskiego 3/3). Pozyskanie lokali socjalnych w tej liczbie umożliwiło oddanie do użytku w grudniu 2012 r., po adaptacji pomieszczeń na mieszkalne, budynku po byłym internacie Zespołu Szkół Agrotechnicznych i Samochodowych przy ul. Pszennej w Tarnowie. W wyniku tej inwestycji pozyskano do mieszkaniowego zasobu Gminy 46 lokali mieszkalnych pełnostandardowych. Tym samym wnioskodawcy zajmujących lokale o niskim standardzie otrzymali ofertę wynajmu lokali w budynku przy ul. Pszennej, a odzyskane lokale przekwalifikowano na socjalne.

W ramach działań założonych w *Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa na lata 2013-2017*, rozpoczęto realizację inwestycji przy ul. Konnej w Tarnowie, w wyniku której Gmina pozyska 30 pełnokomfortowych mieszkań, a planowany termin zakończenia inwestycji przypada na 2015 r. Dla tej inwestycji w 2012 r. Gmina zawarła umowę o środki pomocowe w ramach Rządowego programu wsparcia finansowego z Funduszu Dopłat tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych. Warunkiem tej umowy jest powiększenie przez Gminę zasobu lokali socjalnych lub mieszkań chronionych w liczbie i o łącznej powierzchni użytkowej co najmniej równej liczbie i łącznej powierzchni użytkowej utworzonych lokali. Uwzględniając powyższe MZB będzie realizował budowę budynku mieszkalnego z 58 lokalami socjalnymi, które wejdą w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Tarnowa. Realizacja przedmiotowej inwestycji jest obecnie na etapie uzyskania pozwolenia na budowę.

8. INWESTYCJE

W 2013 r. wydano 29.901.452 zł, z czego 28.671.320 zł stanowią wydatki na zadania inwestycyjne.

8.1 *Transport i łączność*

Na zadania w zakresie transportu i łączności przeznaczono w roku 2013 15.872.645 zł:

- rozbudowana została ulica Spokojna na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do ul. Krzyskiej o drugą jezdnię dwupasową,
- zmodernizowano ul. Koszycką,
- wybudowano ul. Tęczową,
- rozbudowano ul. Kmiecika,
- zrealizowany został pierwszy etap przebudowy ul. Sudeckiej,
- przebudowano odcinek ul. Nad Białą,
- wybudowano parking na Osiedlu Legionów Henryka Dąbrowskiego,
- zapłacono za końcowy zakres robót pierwszego etapu rozbudowy Strefy Aktywności Gospodarczej, w ramach którego wykonano rondo na skrzyżowaniu ul. Mościckiego-Czysta,
- wybudowano drogę dojazdową do nowych terenów dla inwestorów, które zostaną ulokowane po północnej stronie Zakładów Mechanicznych,
- rozwiązano kwestię odszkodowań dla właścicieli nieruchomości w związku z ograniczeniem w korzystaniu z nich, spowodowanym przebudową linii 110 kV i budową ronda na skrzyżowaniu alei Jana Pawła II – Błonie,
- opracowano projekty: rozbudowy ul. Kmiecika, budowy kanalizacji deszczowej dla drugiego i trzeciego etapu rozbudowy ul. Mickiewicza i alei Solidarności, budowy zajezdni autobusowej przy ul. Błonie, budowy parkingu przy ul. Traugutta. Opracowano koncepcję rozwiązań projektowych połączenia ul. Tuchowskiej z aleją Tarnowskich.

8.2 *Gospodarka mieszkaniowa*

Na zadania w zakresie gospodarki mieszkaniowej przeznaczono w roku 2013 kwotę 6.904.135 zł:

- w ramach zadania „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Tarnowa” wykonano termomodernizację budynków: Zespołu Szkół Sportowych, Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1 oraz Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2; dokończono termomodernizację budynków: Szkoły Podstawowej Nr 18, byłego Gimnazjum Nr 7 i byłej Szkoły Podstawowej Nr 7,
- rozpoczęto budowę budynku komunalnego przy ul. Konnej,
- zmodernizowano kotłownię budynku komunalnego przy ul. Pszennej,

- zmodernizowano budynek harcówki przy ul. Konarskiego 17. Wymieniono część pokrycia dachu budynku przy ul. Kochanowskiego 30,
- opracowano audyty energetyczne, dokumentacje projektowe oraz audyty efektywności energetycznej w ramach przygotowania do realizacji zadania „Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Tarnowie”,
- opracowano audyty powykonawcze dla niektórych termomodernizowanych budynków szkół.

8.3 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Na zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przeznaczono w 2013 r. 1.201.653 zł:

- zakończono rewaloryzację budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie wraz z otoczeniem i adaptacją na potrzeby Galerii Miejskiej oraz zakupiono wyposażenie dla Galerii: mobilną scenę z pełnym nagłośnieniem i mobilnym oświetleniem, sprzęt elektroniczny i modułowe ścianki ekspozycyjne,
- opracowano dokumentację projektową renowacji murów miejskich przy ul. Bernardyńskiej oraz ekspertyzę techniczną muszli koncertowej amfiteatru przy ul. Kopernika.

8.4 Pomoc społeczna

Na zadania w zakresie pomocy społecznej przeznaczono w 2013 r. kwotę 1.164.577 zł:

- zakończono budowę Domu dla bezdomnych i zakupiono na jego potrzeby łóżka z materacami,
- wykonano prace budowlane związane ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń Bursy Międzyszkolnej przy ul. Szarych Szeregów na potrzeby Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka,
- opracowano dokumentację projektową inwestycji „Zapewnienie lepszej opieki poprzez poprawę infrastruktury Domu Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga w Tarnowie”.

8.5 Oświata i wychowanie

Na zadania w zakresie oświaty i wychowania przeznaczono w roku 2013 kwotę 1.091.741 zł:

- w ramach zadania „Modernizacja przedszkoli publicznych w Tarnowie – poprawa efektywności energetycznej” dokończono prace termomodernizacyjne w Przedszkolach Nr 12, 31 i 32,
- wymieniono pokrycie dachowe budynku I Liceum Ogólnokształcącego,
- przebudowano sanitariaty w Szkole Podstawowej Nr 9,

- wybudowano plac zabaw przy Szkole Podstawowej Nr 2,
- przebudowano kanalizację ogólnospławną przy Gimnazjum Nr 2,
- wymieniono podbitkę oraz część orywnowania w Zespole Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących.

8.6 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Na zadania w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska przeznaczono w 2013 r. kwotę 927.434 zł. Wybudowano ekrany akustyczne przy południowej obwodnicy miasta Tarnowa na odcinku ulicy Zamkowej.

8.7 Edukacyjna opieka wychowawcza

Na zadania w zakresie edukacyjnej opieki wychowawczej przeznaczono w 2013 r. kwotę 541.657 zł:

- wybudowano skate-park na terenach zielonych przy Pałacu Młodzieży w ramach „budżetu obywatelskiego”,
- wykonano trzeci, ostatni etap modernizacji pomieszczeń sanitarnych przy pokojach mieszkalnych w internacie SOSW,
- opracowano projekt rozbudowa budynku SOSW o szyb windy.

8.8 Kultura fizyczna

Na zadania w zakresie kultury fizycznej przeznaczono w 2013 r. kwotę 523.572 zł.

- wybudowano mini-park rekreacyjno-sportowy na terenie przy ul. Sanguszków 32 w ramach „budżetu obywatelskiego”,
- dostarczono i zamontowano kontener na terenie boiska na Osiedlu Westerplatte i wykonano do niego przyłącza,
- podwyższono ogrodzenie boiska sportowego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1.

8.9 Działalność usługowa

Na zadania w zakresie działalności usługowej przeznaczono w 2013 r. kwotę 443.902 zł. Rozpoczęto drugi etap budowy cmentarza komunalnego w Tarnowie-Klikowej.

8.10 Inwestycje spółek miejskich

W 2013 r. wartość ogółem zrealizowanych nakładów inwestycyjnych wyniosła 37.100.000 zł, tj. o 35,4% więcej od wartości nakładów poniesionych w 2012 r., natomiast o 28,1% mniej od nakładów poniesionych w 2011 r.

Tabela Nr 23: Wielkość inwestycji w spółkach zrealizowanych w 2013 r.

Nazwa spółki	Nakłady inwestycyjne (w mln zł)		
	2011	2012	2013
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	12,7	12,0	12,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	12,6	12,1	10,7
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	6,7	2,3	7,2
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	2,7	0,4	3,5
Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.	-	-	1,0
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	0,7	0,1	0,8
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	0,2	0,04	0,6
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	16,0	0,5	0,3
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.	-	-	0,2
Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.	-	-	0,2

Źródło: Zespół Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Długość sieci eksploatowanej przez Spółkę na 31 grudnia 2013 r. wynosi 101.427,56 mb, w tym 77.574,06 mb nowoczesnych sieci preizolowanych. W 2013 r. łącznie poniesione nakłady inwestycyjne wyniosły 12.600.000 zł. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych wykonanych przez MPEC w 2013 r. należą:

Modernizacja sieci ciepłowniczych

Zakończono kolejny etap innowacyjnego projektu modernizacji sieci ciepłowniczej w Tarnowie pn. „Ograniczenie strat i poprawa pewności dostaw ciepła poprzez modernizację sieci ciepłowniczej w Tarnowie” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, który realizowany jest przez Spółkę w latach 2010-2014.

W 2013 r. Spółka zmodernizowała ponad 1,5 km Magistrali Wschodniej Tarnowa od ul. Spokojnej do ul. Nowodąbrowskiej. Kolejne odcinki Magistrali modernizowane będą w 2014 r. Wraz z siecią ciepłowniczą rozbudowywana jest także należąca do MPEC sieć światłowodowa, dzięki której możliwe jest zdalne zarządzanie dostawą ciepła, a także monitorowanie stanu infrastruktury i procesów przesyłu w istniejącym w MPEC centralnym systemie telemetrycznego nadzoru pracy węzłów i sieci.

Całkowita wartość projektu wynosi 30.919.737,70 zł, kwota współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko to 18.991.254,85 zł. Informacje o projekcie publikowane są na stronie internetowej: www.ue.mpec.tarnow.pl

Przyłączenia nowych odbiorców ciepła systemowego

Do dnia 31 grudnia 2013 r. do systemu ciepłowniczego MPEC przyłączono 15 obiektów użyteczności publicznej i mieszkalnych. Łączna moc zamówiona przyłączonych obiektów wynosi 1,783 MW. W 2013 r. Spółka odnotowała wzrost ogrzewanej powierzchni o 23.906,31 m². Na dzień 31 grudnia 2013 r. MPEC ogrzewał łącznie 2.018.985,18 m² powierzchni użytkowej i mieszkalnej.

Poszerzenie rynku odbiorców i rozbudowa instalacji centralnej ciepłej wody w ramach realizacji Programu „Centralna Ciepła Woda (CCW) – komfort i bezpieczeństwo”

W 2013 r. z oferty CCW w ramach Programu skorzystali mieszkańcy 745 lokali, o łącznej mocy zamówionej 0,62 MW. Wcześniej odbiorcy ci korzystali z alternatywnych form podgrzewania wody użytkowej za pośrednictwem piecyków gazowych i elektrycznych podgrzewaczy wody.

Rozbudowa telemetrycznego systemu nadzoru pracy sieci i węzłów

W ramach kontynuacji wieloletniego programu rozwojowego Spółki „Modernizacja sieci i węzłów ciepłych” w systemie telemetrii pracuje obecnie 901 obiektów (węzły cieplne, kotłownie, przepompownie).

Rozwój metropolitalnej sieci światłowodowej Tarnowa

W 2013 r. Spółka wybudowała 5,5 km sieci światłowodowych magistralnych i 1 km sieci światłowodowych rozdzielczych. Łączna długość sieci światłowodowych należących do MPEC Tarnów wynosi na dzień 31 grudnia 2013 r. 98,5 km. Łączna długość metropolitalnej sieci światłowodowej Tarnowa na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosi 144 km.

W 2013 r. na potrzeby przyłączeń nowych odbiorców oraz w ramach modernizacji systemu Spółka wybudowała łącznie:

- 3.486,10 mb sieci ciepłowniczej w technologii rur preizolowanych,
- 31 węzłów ciepłych w ramach modernizacji systemu i przyłączeń nowych odbiorców,
- 18 istniejących węzłów rozbudowano o moduł centralnej ciepłej wody.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.

Łącznie nakłady inwestycyjne w 2013 r. wyniosły 10.700.000 zł, w tym na nowe inwestycje i rozbudowy przeznaczono 3.700.000 zł, na modernizacje 6.000.000 zł oraz z tytułu poniesionych zakupów 1.000.000 zł.

Tarnowskie Wodociągi Sp. z o. o. w 2013 r. realizowały zadania związane z rozbudową oraz modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wśród inwestycji o charakterze sieciowym, które pochłonęły znaczne środki finansowe należy wymienić: budowę sieci wodociągowej w ul. Zagrodowej, budowę sieci kanalizacyjnej w ulicach Kacza i Gęsia, wymianę sieci wodociągowej w ulicach Widok, Buczakówka, Czarnowiejska, Leśna oraz Narutowicza i Lwowska. Wykonano również wymianę sieci kanalizacyjnej w ul. Brodzińskiego, od ul. Wigury do ul. Asnyka oraz zakończono wymianę sieci kanalizacyjnej w ul. Obrońców Lwowa. W 2013 r. wykonano także przejście dwoma kolektorami pod ul. Wszyńskiego oraz przelew burzowy z kolektora „P” przy ul. Grunwaldzkiej. Poza inwestycjami o charakterze sieciowym, Spółka realizowała również zadania związane z modernizacją Stacji Uzdatniania Wody, Zakładu Oczyszczalni Ścieków, modernizowano obiekty budowlane i energetyczne, hydroformie i przepompownie ścieków. Spółka dokonywała również zakupów związanych z usprzętowieniem i komputeryzacją.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

Spółka w 2013 r. poniosła nakłady na zadania inwestycyjne w wysokości 7.200.000 zł, w tym 5.800.000 zł przeznaczono na zakup ośmiu nowoczesnych niskopodłogowych autobusów z klimatyzacją marki OTOKAR. Ponadto zakupiono i uruchomiono system zarządzania ruchem oraz zakupiono i zamontowano w 84 autobusach system informacji

pasażerskiej, umożliwiając pasażerom, za pośrednictwem Internetu, uzyskanie informacji na temat kursowania autobusów. Zakupione systemy współpracując z autokomputerami wpływają na poprawę przepływu informacji, punktualność kursowania autobusów oraz dają możliwość sprawdzania na bieżąco liczby pojazdów w ruchu. Powyższe inwestycje współfinansowane były ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Łączne wydatki inwestycyjne Spółki w 2013 r. wyniosły 3.500.000 zł i dotyczyły przede wszystkim budowy stacji stabilizacji tlenowej odpadów komunalnych. Pozostałe środki finansowe przeznaczono na zakup i modernizację pojazdów do prowadzenia podstawowej działalności Spółki oraz na modernizację i wyposażenie stacji segregacji odpadów komunalnych.

Zespół Przychodni Specjalistycznych sp. z o.o.

Spółka w 2013 r. wydatkowała na inwestycje kwotę 1.000.000 zł, która została przeznaczona głównie na zakup zabudowanej kamienicą działki przylegającej do nieruchomości Spółki przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie, w celu rozbudowy budynku przychodni. Pozostałe wydatki dotyczyły zakupu wyposażenia i sprzętu medycznego.

Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

W celu zespolenia i uzupełnienia terenu pod realizację przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie” Spółka dokonała zakupu działek o powierzchni 0,7088 ha za kwotę 600.000 zł. W roku 2013 Spółka rozpoczęła inwestycje związane z planowanym powstaniem „Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości” na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” oraz inwestycje związane z budową farmy fotowoltaicznej. Łączne nakłady inwestycyjne Spółki wyniosły 800.000 zł.

Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

Spółka w 2013 r. wydatkowała na inwestycje kwotę 600.000 zł, przeznaczoną przede wszystkim na docieplenia ścian budynków oraz na przebudowę ośmiu lokali mieszkalnych z podziałem na odrębne lokale socjalne. Spółka corocznie ponosi koszty remontów w celu utrzymania w należytym stanie technicznym zasobów mieszkaniowych i lokali użytkowych będących w zarządzie Spółki. Koszty tych prac wyniosły około 2.900.000 zł.

Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

W 2013 r. Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 300.000 zł, które zostały przeznaczone na prace związane ze zmianą sposobu ogrzewania lokali mieszkalnych w budynku na Osiedlu Zielonym 29 w Tarnowie. Spółka rozpoczęła również działania przygotowawcze do planowanej nowej inwestycji przy ul. Sportowej, w ramach której powstaną kolejne budynki mieszkalne na wynajem.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o.

W 2013r. Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 200.000 zł, które zostały przeznaczone na zakup pojazdów i urządzeń do prowadzenia podstawowej działalności Spółki.

Mościckie Centrum Medyczne sp. z o.o.

Łączne wydatki inwestycyjne Spółki w 2013 r. wyniosły 200.000 zł i dotyczyły przede wszystkim zakupu oprogramowania do obsługi części medycznej Spółki oraz wykonania projektu na przebudowę pierwszego piętra Przychodni.

9 KOMUNIKACJA I TRANSPORT

9.1 Organizacja Ruchu

Do zakresu zadań Biura Inżynierii Ruchu Drogowego w Centrum Usług Ogólnomiejskich UMT należało: uzgadnianie rozwiązań komunikacyjnych, zarządzanie ruchem na drogach publicznych w granicach miasta, opiniowanie i zatwierdzanie projektów organizacji ruchu drogowego, wydawanie decyzji na wykorzystanie dróg w sposób szczególny oraz opiniowanie i prowadzenie prac związanych z bieżącym utrzymaniem oznakowania pionowego, poziomego, drogowej sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Biuro w 2013 r. realizowało następujące działania:

1. Prowadzono sprawy dotyczące organizacji ruchu i funkcjonowania systemu drogowego oraz analizy istniejącej organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa i efektywności, a także kontrole prawidłowości zastosowania i funkcjonowania znaków drogowych, drogowej sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym:
 - rozpatrzono i zatwierdzono 27 projektów stałej organizacji ruchu i 130 projektów zmian na czas wykonywania robót w pasach drogowych,
 - wydano dziewięć decyzji administracyjnych zezwalających na wykorzystanie dróg w sposób szczególny (zawody, przemarsze i inne imprezy na drodze),
 - wydano 234 zezwolenia na przejazd pojazdów o tonażu większym niż wskazana znakami drogowymi,
 - wydano 19 zezwoleń kategorii I na przejazd pojazdów nienormatywnych i uzgodniono 67 takich przejazdów po ulicach w granicach administracyjnych miasta,
 - wyznaczono trzy nowe przejścia dla pieszych przez ul. Jastruna (dwa) i ul. Czarna Droga,
 - zamontowano i odtworzono progi zwalniające w liczbie 14 sztuk na ulicach: Mościckiego, Skrzyszowskiej, Budowlanej, Krzyskiej, Leśnej, Zagumnie i Os. Zielonym oraz na ul. Starodąbrowskiej (jedno wyniesione przejście na progu płytowym i dwa progi wyspowe), a także Słonecznej (dwa wyniesione przejścia na porogach płytowych),
 - zamontowano azyl na przejściu dla pieszych przez ul. Słowackiego,
 - wyznaczono 48 miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych,
 - wykonano pomiary natężenia ruchu drogowego wraz z opracowaniem wyników,

- dla poprawy widoczności na skrzyżowaniach zamontowano siedem luster drogowych,
 - zamontowano bariery energochłonne na ul. Dunajcovej (od strony ul. Chemicznej) i na ul. Czarna Droga, przy cmentarzu komunalnym (łącznie 160 mb).
2. W zakresie efektywności pracy sygnalizacji świetlnych (w utrzymaniu 45 sztuk) w ramach bieżących robót wymieniono dwa maszty, 27 latarni sygnalizacyjnych, siedem przycisków dla pieszych, 50 mb pętli indukcyjnych oraz opracowano dwie korekty programów sygnalizacji.
 3. W zakresie prawidłowości organizacji ruchu i zastosowanego oznakowania wykonano m.in. prace polegające na: wymianie i ustawieniu nowych znaków pionowych (810 sztuk, w tym 36 tablic drogowyskazowych), odnowieniu i wymalowaniu nowego oznakowania poziomego na łącznej powierzchni 20.188 m²

9.2 Stan motoryzacji

Tabela Nr 24: Stan ewidencji prowadzonych w Wydziale Komunikacji UMT

Lp.	Rodzaj ewidencji	Stan na dzień 31.12.2012 r.	Stan na dzień 31.12.2013 r.
1.	Liczba zarejestrowanych pojazdów	63.232	65.425
2.	Liczba osób uprawnionych do kierowania pojazdami	60.407	58.944
3.	Liczba uprawnionych stacji kontroli pojazdów funkcjonujących na terenie Tarnowa	21	22
4.	Liczba uprawnionych ośrodków szkolenia kierowców funkcjonujących na terenie Tarnowa	27	14
5.	Liczba uprawnionych diagnostów	54	54
6.	Liczba uprawnionych instruktorów nauki jazdy	303	232
7.	Liczba kart parkingowych wydanych dla osób niepełnosprawnych oraz placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych	4.261	4.549
8.	Liczba przedsiębiorców, dla których wydano zaświadczenia uprawniające do wykonywania krajowych przewozów drogowych rzeczy i osób na potrzeby własne	252	260

9.	Liczba przedsiębiorców, którym udzielono licencji uprawniających do wykonywania krajowego transportu drogowego rzeczy, osób lub taksówką	573	540
10.	Liczba zezwoleń wydanych na linie komunikacyjne, podlegające kompetencji Prezydenta Miasta Tarnowa, obejmujące obszar wyłącznie m. Tarnowa lub m. Tarnowa i powiatu sąsiadującego	112	112
11.	Ilość wydanych decyzji administracyjnych	28.265	30.631

Źródło: Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 25: Szczegółowy stan ewidencji pojazdów

Rodzaj pojazdu:	Stan na dzień 31.12.2012 r.	Stan na dzień 31.12.2013 r.
samochody osobowe	45.921	47.015
samochody ciężarowe	7.614	8.141
ciągniki samochodowe	460	523
samochody specjalne	452	489
autobusy	274	272
naczepy	433	502
przyczepy	1.010	1.077
przyczepy lekkie	2.717	2.853
motorowery	1.767	1.853
motocykle	1.996	2.104
ciągniki rolnicze	459	470
pojazdy samochodowe inne	129	1.260
Ogółem	63.232	65.425

Źródło: Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

10 GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna obejmuje cały szereg zadań z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zadania Gminy Miasta Tarnowa z tego zakresu obejmują m.in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej, oświetlenie uliczne oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta, a także cmentarnictwo wojenne na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta Tarnowa, a Wojewodą Małopolskim.

10.1 Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

W związku z wejściem w życie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399), Tarnowski Organizator Komunalny (TOK):

- ogłosił i rozstrzygnął przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Ogłoszenie o przetargu zostało przekazane Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w dniu 24 kwietnia 2013 r. W ramach postępowania przetargowego została złożona jedna oferta przez Konsorcjum Firm w składzie: MPGK Sp. z o.o., Trans-Formers Sp. z o.o., van Gansewinkel Sp. z o.o., z którym podpisano cztery umowy na świadczenie w/w usług na terenie poszczególnych sektorów w mieście (zgodnie z uchwałą Nr XXVIII/401/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie obszar GMT podzielono na cztery sektory). Umowy podpisano w terminie umożliwiającym rozpoczęcie usługi od dnia 1 lipca 2013 r.,

- powierzył wykonanie zadania publicznego w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych, spółkom komunalnym, posiadającym instalacje wpisane do Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Małopolskiego, tj.: MPGK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych - papier, szkło, metal, plastik, odpady opakowaniowe wielomateriałowe), PUK Sp. z o.o. (zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów zielonych),

- zorganizował na terenie miasta dwa punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), do których właściciele nieruchomości mogą dostarczyć różnego typu odpady problemowe. Niezależnie od możliwości przekazania tych odpadów do PSZOK, TOK organizuje również akcje odbierania bezpośrednio od właścicieli nieruchomości odpadów wielkogabarytowych i zielonych,

- przeprowadził kampanię informacyjno - edukacyjną na temat nowego systemu. Prowadzenie takiej kampanii jest niezbędne dla zapewnienia wywiązywania się z nałożonego na gminę obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz osiągania poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych oraz budowlanych i rozbiórkowych, jak również ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,

- zabezpieczył obsługę administracyjną systemu, w ramach której przyjmowane są na bieżąco deklaracje od właścicieli nieruchomości oraz ich korekty, jak również wpłaty opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na dzień 15 lutego 2013 r. (tj. termin składania pierwszych deklaracji, ustalony uchwałą Nr XXVIII/399/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie) złożonych zostało 6.664 deklaracji, natomiast do 30 czerwca 2013 r., (tj. na ostatni dzień obowiązywania starego systemu), deklaracji tych wpłynęło 11.113. W wyniku prowadzonych przez TOK działań

informacyjnych i kontrolnych, do końca października liczba złożonych deklaracji wzrosła do 12.226. Od 1 stycznia 2012 r. realizowany jest obowiązek prowadzenia rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na koniec września 2013 r. do w.w rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa wpisanych było 28 przedsiębiorców.

Realizowany jest obowiązek udostępniania na stronie internetowej GMT informacji wymaganych znowelizowaną ustawą.

Tabela Nr 26: Liczba przyjętych odpadów

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
Do unieszkodliwienia przez składowanie			
1.	19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	11.793,1
2.	20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	155,8
3.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (do dnia 30.06.2013 r.)	1.160,1
4.	20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	446,9
5.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	2.009,3
6.	20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	15,9
R A Z E M			15.581,1
Do odzysku przez kompostowanie			
7.	02 01 03	Odpadowa masa roślinna	12,0
8.	03 01 05	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	6,3
9.	10 01 03	Popioły lotne z torfu i drewna nie poddanego obróbce chemicznej	1,9
10.	16 03 06	Organiczne odpady inne niż wymienione w 16 03 05, 16 03 80	5,3
11.	16 03 80	Produkty spożywcze przeterminowane lub nieprzydatne do spożycia	10,38
12.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2.527,5
R A Z E M			2.563,4
Do odzysku na terenie składowiska			
13.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1.221,8
14.	17 01 02	Gruz ceglany	1.405,1
15.	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	900,7
16.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano-ceramicznego, odpadów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	255,3
17.	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	27,1
18.	19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)	3.675,0
19.	20 02 02	Gleba i ziemia, w tym kamienie	25,9
R A Z E M			7.510,9

Źródło: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych spółka z o.o.

Przychód z tytułu przyjmowania odpadów:

- w okresie 01.01.-31.03.2013 r. (ZSOK) 448.110 zł netto,
- w okresie 01.04.-31.12.2013 r. (PUK) 1.933.256 zł netto.

Opłata za korzystanie ze środowiska odprowadzana do Urzędu Marszałkowskiego:

- za składowanie odpadów 1.251.860 zł,
- za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza 1.845 zł.

Stan wypełnienia V sektora składowiska odpadów:

- przewidywana pojemność sektora 274.500 Mg
- ilość odpadów przyjętych na sektor (od 17.11.2009 r.) 145.605,8 Mg.

Selektywna zbiórka odpadów do kontenerów na terenie Zakładu przy ul. Cmentarnej 31 oraz do pojemników typu „igloo” na terenie Tarnowa:

Zbiórkę do pojemników „igloo” na terenie miasta prowadzono w okresie 1.01-30.06.2013 r., po czym pojemniki wraz z zadaniem ich obsługi przekazano MPGK sp. z o.o.

Ilość pozyskanych surowców wtórnych w okresie w pierwszym półroczu 2013 r.:

- papier 5,50 Mg
- szkło 63,51 Mg
- plastik 30,56 Mg.

PSZOK przy ul. Cmentarnej i przy ul. Kąpielowej funkcjonują od 1.07.2013 r.

Ilości odpadów zebranych w PSZOK w drugim półroczu 2013 r.:

- plastik 14,68 Mg,
- papier 15,26 Mg,
- szkło 11,09 Mg,
- metal 4,90 Mg,
- gruz 148,0 Mg,
- opony 2,14 Mg,
- ZSEE 12,41 Mg,
- odpady zielone 249,0 Mg,
- wielkogabarytowe 221,96 Mg,
- pozostałe (ziemia, drewno, odp. remontowo-budowlane) - 29,04 Mg.

Zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (cały 2013 r.) - 14,35 Mg

Jesienna zbiórka liści z terenu miasta Tarnowa - 655,78 Mg.

Poziom odzysku i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła osiągnięty przez Gminę Miasta Tarnowa w okresie funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami to ~24% (wskaźnik został obliczony wedle rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów odzysku).

Wiosną 2013 r. zorganizowano zbiórkę odpadów wielkogabarytowych – zebrano 525 ton odpadów.

Prowadzono selektywną zbiórkę odpadów do około 220 pojemników typu igloo rozmieszczonych na terenie miasta. W ramach tej akcji zebrano papieru, szkło i plastik. W ramach usuwania dzikich wysypisk zebrano 228 ton odpadów. Zakupiono 66 szt. betonowych ulicznych koszy na śmieci oraz 86 szt. zapasowych wkładów do tych koszy z blachy ocynkowanej. Kosze zostały rozmieszczone w miejscach szczególnie

uczęszczanych przez pieszych – głównie w rejonie przystanków komunikacji miejskiej, w parkach i na zieleńcach.

Łączne wydatki na gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta w roku 2013 wyniosły 310.411 zł.

10.2 Gospodarka wodno – ściekowa

Prace podejmowane przez Centrum Usług Ogólnomiejskich UMT na ciekach wodnych obejmowały zarówno ich bieżące utrzymanie, jak też przeciwdziałanie powodziom, które w ostatnich latach coraz częściej nawiedzają miasto. Prace te polegały na konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów i potoków zlokalizowanych na terenie Tarnowa. Wszystkie te działania miały na celu poprawę stanu technicznego cieków oraz zwiększenie przepustowości koryta i przepływu w nich wody poprzez ich wykoszenie, odmulenie, udroźnienie przepustów, usunięcie zakrzaceń i zatorów, likwidację wyrw oraz umocnienie dna i skarp elementami kamiennymi bądź betonowymi zabezpieczającymi je przed obrywaniem się, szczególnie podczas przepływu wielkich wód. Dodatkowo, w ramach szeroko pojętej gospodarki wodno-ściekowej, realizowane były również prace w zakresie odwadniania terenu i odprowadzania wód opadowych.

Centrum Usług Ogólnomiejskich wykonało w 2013 r. w wyżej wymienionym zakresie następujące prace:

1. przebudowa rowu Bagienko, na odcinku 404 mb, na terenie Parku Piaskówka,
2. odcinkowa bieżąca konserwacja poniższych cieków:
 - potoku Wątok, pomiędzy ujściem potoku Strusinka a wylotem przelewu burzowego w rejonie ul. Burtniczej, na odcinkach o łącznej długości 3226 mb,
 - potoku Stary Wątok w rejonie ul. Fabrycznej, na długości 240 mb – dwukrotnie,
 - rowu przy ul. Czarna Droga w rejonie Cmentarza Komunalnego w Tarnowie-Mościcach, na długości 185 mb,
 - rowu przy ul. Widok, na odcinku od ul. Widok do ul. Starodąbrowskiej, na długości 34 mb – dwukrotnie,
 - rowu „Od Strzelnicy”, na odcinku od ul. Elektrycznej do ul. Iwaskiewicza, na długości 1400 mb,
 - rowu Romanowicza, na odcinku od ujścia do rowu „Od Strzelnicy” w górę cieku, na długości 190 mb,
 - rowu Olszynowego, na odcinku od ul. Orkana do ul. M. Dąbrowskiej, wraz z odpływem od „Źródełka”, na długości 550 mb,
 - dopływu potoku Wątok w rejonie Ogrodów Działkowych przy ul. Łyczków, na długości 210 mb,
 - rowu „D”, na odcinku od wlotu do studzienki przy ul. Sienkiewicza do ul. Czarna Droga, na długości 540 mb,

- rowu Jaracza, na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do wylotu z kolektora w rejonie ul. Jaracza, na długości 890 mb,
 - rowu odwadniającego, na odcinku od ujścia do rowu „Przy Drenowaniu” do przepustu pod al. Jana Pawła II, na długości 85 mb,
 - potoku Czarna, na odcinku zlokalizowanym bezpośrednio przy ul. Jana Pawła II, na długości 132 mb,
 - awaryjne udrożnienie przepustu w ul. Tuchowskiej oraz udrożnienie dolnego odcinka sieci drenarskiej z wylotem do powyższego przepustu, na długości 55 mb,
 - awaryjne udrożnienie koryta potoku Stary Wątok wraz z przepustem, powyżej ul. Fabrycznej, na długości ok. 240 mb,
 - remont dwóch przepustów rurowych \varnothing 600 mm na rowie Lotniczym przy ul. Lotniczej
 - remont przepustu \varnothing 1000 mm na rowie Bagienko,
 - montaż klapy zwrotnej na wylocie kanalizacji wód opadowych w ul. Pomidorowej do potoku Klikowskiego wraz z wykonaniem umocnienia skarpy potoku przy wylocie,
 - odprowadzenie wód opadowych z działki gminnej w rejonie ul. Szklanej, długości 62 mb,
 - awaryjne wykonanie odwodnienia odcinka ul. Działkowej, na długości 50 mb.
- Na realizację powyższych zadań wydatkowano kwotę 349.370 zł.

10.3 Zielen miejska i place zabaw

Tereny zieleni miejskiej w Tarnowie odgrywają bardzo ważną rolę. Wpływają korzystnie na zdrowie mieszkańców, polepszają mikroklimat i wzbogacają miejski krajobraz. Tereny urządzonej zieleni miejskiej, stanowiącej własność Gminy Miasta Tarnowa w roku 2013 były utrzymywane przez firmy wyłonione na podstawie postępowania przetargowego. Tereny zieleni i parki zgrupowane są w trzech rejonach. Natomiast czwarty rejon utrzymuje Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych.

Zakres realizowanych prac to: utrzymanie zimowe alejek i chodników, koszenia traw, sadzenie kwiatów, utrzymywanie w czystości terenów zieleni i urządzeń znajdujących na nich, oraz bieżące utrzymanie fontann.

W roku 2013 zakupiono 44 714 szt. kwiatów jednorocznych. Zostały one wysadzone przede wszystkim w centrum miasta.

Poza bieżącym utrzymaniem w roku 2013 Gmina Miasta Tarnowa zrealizowała na terenach zieleni miejskiej następujące zadania:

- wykonanie zagospodarowania terenu na działkach Nr 35/1 i 36 obr. 252 przy ul. Narutowicza,
- wykonanie ciągów pieszych z kruszywa łamanego na zieleńcu przy ul. Warzywnej – Mostowej,

- wykonanie dwóch postumentów i przedłużenie chodnika na Alei Katyńskiej,
- cięcia pielęgnacyjne koron 650 drzew rosnących na gruntach Gminy Miasta Tarnowa, w tym w pasach drogowych,
- odnowienie 60 sztuk ławek (pomalowano oraz wymieniono spróchniałe deski).

Gmina Miasta Tarnowa zarządza 19 ogólnodostępnymi placami zabaw. W 2013 r. GMT wydała 68.000 zł na nowe urządzenia zabawowe i około 20.000 zł na remont istniejących urządzeń. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Tarnowie utrzymuje place zabaw pod względem czystości i napraw.

Na realizację zadań w zakresie zieleni miejskiej oraz remontów i dobudowy placów zabaw wydatkowo łącznie kwotę 2.896.418 zł.

10.4 Oświetlenie uliczne

Za łączną kwotę 31.660 zł opracowano dokumentację techniczną na budowę oświetlenia ulicznego przy ulicach: Św. Kazimierza, Rzędzińskiej, Orzeszkowej, części ul. Kochanowskiego (na dawnych terenach Zakładów Mechanicznych).

Ponadto w trakcie wykonania są projekty oświetlenia:

- ul. Wilsona, Rolnicza,
- ul. Chrzastowskich, Świętojańskiej, Trendoty, Grabowskiego oraz bocznych,
- ul. Kruszyny, Grota Roweckiego, bocznej ul. Obrońców Tobruku, Zielnej, Czarna Droga,
- al. Piaskowej,
- ul. Czapskiego, Gombrowicza, Swojskiej, Lipóczy'ego, Przybyłkiewicza,
- ul. Łanowej, Mostowej, Jagiellońskiej oraz bocznych,
- ul. Lotniczej, Leńka, Miłosza, Picassa oraz bocznych,
- alejki Spacerowej przy pot. Wątok od ul. Narutowicza do ul. Najświętszej Marii Panny,
- iluminacji Grobu Nieznanego Żołnierza przy Placu Ofiar Katynia,
- przebudowy pięciu szaf sterowniczych oświetlenia w następujących lokalizacjach: Park Legionów, Park Sanguszków, ulice: Nad Białą, Westerplatte, Promienna.

Za kwotę 188.769 zł wykonano oświetlenie uliczne przy ul. Monopolowej, PTTK, Rzędzińskiej, Roberta Gucwy, Karpackiej, Modrej.

Za kwotę 67.650 zł zamontowano zewnętrzne regulatory napięcia dla:

- oświetlenia ul. Lotniczej, Wschodniej, Esperantystów,
- oświetlenia ul. Mokrej, Pszennej, Pasterskiej,

- oświetlenia Parku im. E. Kwiatkowskiego,
- oświetlenia ul. Stylińskich, Zarzyckiego, Klimeckiego,
- oświetlenia Parku Strzeleckiego.

10.5 Publiczny transport zbiorowy

Podstawowe parametry eksploatacyjne linii komunikacyjnych

W 2013 r. Tarnowski Organizator Komunalny był organizatorem 27 linii komunikacji miejskiej, charakteryzującej się następującymi danymi:

- liczba linii komunikacji miejskiej – 27,
- łączna długość linii komunikacyjnych - 334 km,
- łączna długość tras - 183 km., w tym na terenie miasta 106 km, poza miastem 77 km,
- liczba autobusów w ruchu w szczycie przewozowym - 74 szt.,
- miesięcznie w 2013 r. autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie przewożono średnio 1.133.000 pasażerów.

W 2013 r. rozstrzygnięto jedno postępowanie przetargowe na obsługę linii komunikacji miejskiej. Postępowanie przeprowadzono na obsługę linii nr: 0, 1, 2, 3, 5, 6, 9, 14, 30, 31, 33, 41, 44, 46, 48, 206, 208, 210, 213, 222, 224, 225, 227, 229 oraz 239 na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2015 r.

Zamówienie było podzielone na dwie części, pierwsza dotyczyła obsługi linii nr: 0, 1, 2, 3, 9, 14, 30, 31, 33, 41, 44, 46, 48, 210, 213, 222, 224, 229 oraz 239, a druga część dotyczyła obsługi linii nr 5, 6, 206, 208, 225 oraz 227. W postępowaniu przetargowym jedynym wykonawcą składającym ofertę było MPK Sp. z o.o. w Tarnowie, na obydwie części zamówienia udzielono dla MPK Sp.zo.o. w Tarnowie.

W 2013 r. wszystkie linie tarnowskiej komunikacji miejskiej komunikację obsługiwał jeden operator, którym było MPK Sp. z o.o. w Tarnowie.

Sprzedaż w 2013 r.

Wielkość sprzedaży brutto ogółem w 2013 r. wyniosła 14.841.255 zł, z czego ze sprzedaży biletów uzyskano 14.223.043 zł.

Powyższe kwoty są wynikiem sprzedaży następującej liczby sztuk biletów:

- bilety jednorazowe - 4.117.304 szt.
- bilety okresowe (o różnych okresach ważności) - 41.211 szt.

Koszty TOK związane z transportem publicznym w 2013 r.

W 2013 r. na wszystkich liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej zostało wykonane 4.548.524,9 km za łączną kwotę brutto 25.533.653 zł. Kwota ta została wypłacona do MPK Sp.z o.o w Tarnowie, jako do jedynego operatora obsługującego linie tarnowskiej komunikacji miejskiej.

Z ogólnej liczby kilometrów wykonanej na liniach tarnowskiej komunikacji miejskiej organizowanej przez TOK (tj. 4.548.524,9 km) wykonanych zostało:

- na terenie Gminy Miasta Tarnowa – 3.845.945,2 km,
- na terenie Gminy Tarnów – 599.708,7 km,
- na terenie Gminy Lisia Góra – 61.268,4 km,
- na terenie Gminy Pleśna – 41.603,6 km.

Tereny gmin: Tarnów, Lisia Góra i Pleśna były obsługiwane na podstawie zawartych porozumień.

W 2013 r. TOK wykonał generalny remont kilku wiat przystankowych, naprawę uszkodzonych wiat (obejmującą m.in. wymianę płyt poliwęglanowych, szyb oraz przeszł dachów) a także wyposażył 60 wiat w tablice informujące o nazwie przystanku. Łączny koszt wszystkich wymienionych działań zamknął się kwotą 65.000 zł.

10.6 Działalność jednostek związanych z gospodarką komunalną

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych spółka z o.o.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych rozpoczętych w 2013 r. i realizowanych obecnie przez PUK sp. z o.o. należą:

1. Projekt sektora VI – w związku z przewidywanym pierwotnie terminem zamknięcia aktualnie czynnego sektora w drugiej połowie 2013 r., podjęte zostały kroki mające na celu zabezpieczenie realizacji budowy kolejnego sektora. Z uwagi na znaczne zmniejszenie ilości i rodzaju odpadów trafiających na składowisko, konieczność budowy nowego sektora znacząco odsunęła się w czasie. Aktualnie Spółka posiada wykonany projekt budowlany nowego sektora, decyzję środowiskową i systematycznie zdobywa pozostałe wymagane do realizacji budowy dokumenty. Inwestycja zaangażowała dotychczas środki w kwocie 39. 921,60 zł.
2. Budowa i rozbudowa dwóch punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych przy ul. Kąpielowej 4b i ul. Cmentarnej 31. Do tej pory poniesione nakłady miały na celu jedynie doraźne dostosowanie się do wymogów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Konieczne są znacznie większe nakłady na rozbudowę punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w celu dostosowania ich do oczekiwanego i wymaganego w ustawie poziomu. Dotychczas poniesiono nakłady w kwocie 1.522 zł na PSZOK przy ul. Cmentarnej 31 oraz 1.210,80 zł na PSZOK przy ul. Kąpielowej 4b.
3. Inwestycja dotycząca projektu i budowy sieci ciepłowniczej została rozpoczęta przez ZSOK. Miała ona na celu wykorzystanie wytwarzanej w bioelektrowni energii cieplnej, do ogrzewania części budynków i instalacji znajdujących się na terenie Spółki przy ul. Cmentarnej. Do chwili obecnej w związku z tą inwestycją poniesiono nakłady w kwocie 9.700 zł.
4. W związku z powierzeniem Spółce zadania związanego z zimowym utrzymaniem dróg na terenie miasta, podjęto inwestycje związane z wykonaniem pługów przeciwnieźnych. Część z tej inwestycji została już zrealizowana, na jej dokończenie poniesiono nakłady w kwocie 1.799,38 zł.

Tabela Nr 27: Działalność Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych spółka z o.o.

Wykonane inwestycje	Wartość
Samochod VW Transporter T4	20.832 zł
Przyczepka typ SAM	2.769 zł
Samochód VW Transporter LT40	21.273 zł
Samochod VW Caddy	14.079 zł
Ciągnik CLASS AXOS 310	90.913 zł

Piaskarka	5.916 zł
Plug przeciwnieźny	2.081 zł
Plug przeciwnieźny	2.492 zł
Plug przeciwnieźny	1.793 zł
Plug przeciwnieźny	2.081 zł
Razem	164.232 zł.
Środki trwale brutto	35.855.977 zł
w tym WNiP	32.563 zł
Środki trwale netto	30.742.199 zł
w tym WNiP	3.487 zł
Środki trwale w budowie (netto)	54.153 zł
w tym	
Sektor VI w budowie	39.921 zł
Wykonanie plugów	1.799 zł
Sieć ciepłownicza	9.700 zł
PSZOK Cmentarna	1.522 zł
PSZOK Kąpielowa	1.210 zł
Zysk netto	191.810 zł
Wielkość zatrudnienia	
w tym	
Etaty	87,25
Osoby	88

Źródło: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych spółka z o.o. w Tarnowie

Miejski Zarząd Cmentarzy

Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie (MZC) zarządza i utrzymuje cmentarze komunalne:

- cmentarz zabytkowy Stary przy ul. Narutowicza,
- cmentarz w Krzyżu przy ul. Krzyskiej,
- cmentarz w Mościcach przy ul. Czarna Droga,
- cmentarz w Klikowej przy ul. Zagumnie 34A.

W ramach statutowej działalności świadczy usługi cmentarne i pogrzebowe. W roku 2013 wykonano na cmentarzach komunalnych 701 pogrzebów, w tym 304 obsługiwane przez Miejski Zarząd Cmentarzy oraz 397 przez cztery prywatne zakłady pogrzebowe.

Wpływy z usług cmentarno-pogrzebowych i sprzedaży grobów murowanych wyniosły 3.224.608 zł.

W 2013 r. Miejski Zarząd Cmentarzy prowadził na cmentarzu w Mościcach inwestycję pn. „Budowa ogrodzenia cmentarza komunalnego w Mościcach – strona wschodnia i zachodnia”. Łączna długość ogrodzenia – 477,33 m. W ramach bieżącego utrzymania cmentarzy wykonano następujące prace remontowo-konserwatorskie:

1. Cmentarz Stary:

- konserwacja i remont 10 sztuk tablic epitafijnych i dwóch zabytkowych nagrobków tablica epitafijna Mikoś Julian i Marian – legioniści,
- tablica śp. Adolfa Müllera, zm. 04.02.1928 r.,
- tablica śp. Sylwestra Kornera, zm. 14.04.1932 r.,
- tablica śp. Franciszki z Sułakowskich Klimaszewskiej, zm. w 1792 r. i śp. Rozalii Jaroszowej, zm. w 1838 r.,
- tablica śp. Antoniego Mikockiego, zm. 02.11.1814 r. i śp. Marianny Mikockiej,
- tablica śp. Henriego Josepha Sion, zm. 19.08.1814 r.,
- tablica śp. Ludwicusa /Ludwika/ Joannesa de Tilerier, zm. 05.1812 r.,

tablica śp. Anny Pryzińskiej, zm. 1822 r.,
tablica śp. Joanny Richter, zm. 26.12.1832 r. i Anny Richter, zm. 28.12.1832 r.,
tablica śp. Franciszki z Lisowskich Urlij, zm. 12.02.1813 r.,
nagrobek śp. Marjanny Rolle, zm. 09.06.1811 r.,
nagrobek śp. Agnieszki Tracewicz, zm. 02.09.1804 r. i Michała Traciewicza,
zm. 27.04.1813 r.,

- remont alejek.

2. Cmentarz Krzyż:

- wymiana i utwardzenie nawierzchni alejek na starej części cmentarza Krzyż I i nowej części Krzyż II,

- remont ogrodzenia od strony południowej, wschodniej i zachodniej,

- budowa 11 grobów murowanych, sprzedanych w przetargu ofertowym,

- remont schodów głównych i bocznych w kaplicy na cmentarzu,

- remont nagrobka na mogile śp. Maurycego Godowskiego,

- remont krzyża cmentarnego na nowej części cmentarza Krzyż II.

3. Cmentarz Mościce:

- budowa ogrodzenia cmentarza od strony wschodniej i zachodniej,

- budowa dziewięciu grobów murowanych, sprzedanych w przetargu ofertowym,

- remont ogrodzenia od strony zachodniej i południowej,

- remont wejść i wjazdów od strony wschodniej oraz wejścia dla pieszych od strony zachodniej.

4. Biuro MZC:

- zakup programu komputerowego z opracowaną bazą danych Cmentarza Starego (GROBONET),

- wykonanie oświetlenia w archiwum.

Na cmentarzach komunalnych w Krzyżu, Mościcach i Starym prowadzone były prace polegające na ścinie drzew, ograniczeniu koron i usuwaniu systemów korzeniowych, a na cmentarzu w Klikowej pielęgnacja klombów z roślinnością dekoracyjną.

Ponadto, z wypracowanych środków własnych cmentarze doposażone zostały w sprzęt niezbędny do utrzymania porządku i świadczenia usług.

Tabela Nr 28: Koszt robót wykonanych przez Miejski Zarząd Cmentarzy

Konserwacja i remont tablic epitafijnych zabytkowych nagrobków – cm. Stary	31.818,00 zł
Remont alejek – cm. Stary	39.791,17 zł
Wymiana i utwardzenie alejek – cm. Krzyż I i cm. Krzyż II	52.038,94 zł
Remont ogrodzenia od strony S, E i W – cm. Krzyż	33.040,00 zł
Budowa 11 szt. grobów murowanych – cm. Krzyż	97.233,33 zł
Remont schodów bocznych i głównych kaplicy – cm. Krzyż	39.567,86 zł
Remont nagrobka śp. Maurycego Godowskiego – cm. Krzyż	3.500,00 zł
Remont krzyża cmentarnego – cm. Krzyż II	1.350,00 zł
Budowa ogrodzenia od strony E i W – cm. Mościce	207.220,32 zł
Budowa 9 szt. grobów murowanych – cm. Mościce	56.039,87 zł
Remont ogrodzenia od strony W i S – cm. Mościce	34.674,72 zł
Remont wejść i wjazdów i wejścia dla pieszych – cm. Mościce	25.687,71 zł
Prace pielęgnacyjne drzewostanu i roślinności	17.333,00 zł
Zakup programu komputerowego z opracowaną bazą danych cm. Starego	14.467,20 zł
Wydatki majątkowe i zakupy (pojemniki na odpady kom., projekt i wykonanie folderów wieńców i klepsydr oraz reklamy na budynku MZC, zakup kosy spalinowej)	17.798,81 zł
Ogółem koszty poniesione przez Miejski Zarząd Cmentarzy za zrealizowane w 2013 r. zamówienia	671.530,93 zł

Źródło: Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie

Azyl dla psów i kotów

Tabela Nr 29: Ewidencja Azylu dla psów i kotów

Ewidencja w okresie 01.01.2013–31.12.2013 r.	Psy	Koty
stan na 31.12.2013	53	9
w 2013 r. przyjęto	364	78
oddano do adopcji	299	44
oddano właścicielom	69	1

Źródło: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o.

Azyl dysponuje 31 zadaszonymi boksami dla psów, z czego 27 boksów służy do przetrzymywania psów zdrowych, dwa boksy służą jako izolatki dla psów chorych oraz dwa boksy są przeznaczone na kwarantannę dla nowo przyjmowanych psów. Podłoże stanowi betonowa, skanalizowana posadzka. Boksy wyposażone są w drewniane podesty i ocieplone budy, które zimą wyścielane są słomą owsianą. Azyl przystosowany jest do pobytu maksymalnie 60 - 70 psów.

Do przetrzymywania kotów służy kontener o wymiarach 6x3 m, z osiatkowanym wybiegiem, co umożliwia przetrzymywanie do 20 kotów.

Wszystkie zwierzęta w azylu są szczepione przeciwko wścieklicznie oraz profilaktycznie przeciwko chorobom wirusowym. Nowo przyjęte zwierzęta poddaje się zabiegowi odpchlania i odrobaczenia. W 2013 r. wszystkie koty zostały wysterylizowane bądź wykastrowane. Dezynfekcję boksów i dezynsekcję zwierząt przeprowadza się systematycznie wg harmonogramu. Azyl objęty jest całoroczną deratyzacją. Mycie boksów dla psów odbywa się dwa razy dziennie w okresie zimowym, zaś w okresie letnim trzy razy dziennie.

Karmienie zwierząt:

psy – 1 raz dziennie,

szczenięta – 3 razy dziennie,

suki szczenne i karmiące – 2 razy dziennie,

koty – 2 razy dziennie.

Psy karmione są głównie suchą karmą, natomiast karma mokra z puszki podawana jest dodatkowo szczeniętom, sukcom karmiącym i psom starym. Koty karmione są karmą suchą oraz karmą mokrą z puszki.

W 2013 r. zawarto umowy na świadczenie usług opieki nad psami w Azylu z 16 okolicznymi gminami. Usługi te polegają na przyjmowaniu do schroniska i przetrzymywaniu w nim psów bezdomnych lub odebranych właścicielom lub stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego.

11 ŚRODOWISKO NATURALNE

11.1 Stan środowiska

Jakość powietrza w Tarnowie na tle innych miast województwa przedstawia się dobrze. Analizując wyniki całorocznych badań zanieczyszczeń w powietrzu można zauważyć, że średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀, a więc wskaźnika, który od kilku lat przekraczał normę, wyniosło 36 µg/m³ i było niższe od stężenia dopuszczalnego wynoszącego 40 µg/m³. Także wielkości innych istotnych wskaźników zanieczyszczeń, za wyjątkiem benzo(a)pirenu mieściły się w normie.

Aby utrzymać pozytywną tendencję obniżania stężeń pyłu, należy kontynuować a nawet rozszerzać działania prewencyjne. Źródłem pyłu zawieszonego w powietrzu jest przemysł, energetyczne spalanie węgla i komunikacja. W związku z tym, że przekroczenia dopuszczalnych norm dla pyłu zdarzają się w okresie zimowym (najwyższe w roku 2013 wystąpiły w lutym), czyli w czasie sezonu grzewczego, właśnie w spalaniu węgla (nie zawsze dobrej jakości) oraz niekorzystnych warunkach atmosferycznych (inwersja) należy dopatrywać się przyczyn nie najlepszej okresowo jakości powietrza. Tak więc bardzo ważna jest dalsza pomoc mieszkańcom w zamianie źródeł ogrzewania z węglowych na gazowe, olejowe bądź podłączanie do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Stan innych komponentów środowiska w Tarnowie (woda, gleby, hałas) także można ocenić pozytywnie.

W 2013 r. Prezydent Miasta Tarnowa wydał: 661 decyzji administracyjnych dotyczących środowiska naturalnego, 131 kart wędkarskich, 33 zaświadczenia o rejestracji sprzętu pływającego służącego do amatorskiego połowu ryb oraz zarejestrował 56 zwierząt egzotycznych, w tym jednego boa dusiciela i jednego warana stepowego.

W 2013 r. do Biura Pozwoleń Środowiskowych w Centrum Obsługi Mieszkańców UMT wpłynęło dziewięć wniosków o udzielenie informacji o środowisku i jego ochronie. Nie wydano żadnej decyzji odmawiającej udzielenia informacji.

Tabela Nr 30: Decyzje administracyjne dotyczące środowiska naturalnego w latach 2012 - 2013

Rodzaj decyzji	Liczba wydanych decyzji	
	2012	2013
Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	4	8
Decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu	0	1
Zmiana stanu wody na gruncie („spory wodne”)	2	8
Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów	456	536
Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć	38	41
Pozwolenia w zakresie gospodarki odpadowej	34	25
Decyzje z zakresu weterynarii	0	1
Pozwolenia wodnoprawne	35	37
Decyzje zatwierdzające projekt prac geologicznych	3	2
Decyzje zatwierdzające dokumentację geologiczną	5	2

Źródło: Biuro Ochrony Środowiska i Biuro Pozwoleń Środowiskowych Urzędu Miasta Tarnowa

11.2 Działania ekologiczne

Działania ekologiczne są jednym z istotniejszych zadań realizowanych w Urzędzie Miasta Tarnowa. Stosowane są różne środki oddziaływania, m.in. lokalne media i Internet, konkursy prowadzone w placówkach oświatowych, współpraca z organizacjami pozarządowymi. Edukacją ekologiczną objęte są nie tylko dzieci i młodzież, ale także osoby dorosłe. Co roku Miasto przeznacz na edukację ekologiczną dziesiątki tysięcy złotych. Działania podejmowane w okresie sprawozdawczym z punktu widzenia ochrony środowiska były zadaniami priorytetowymi, w znacznym stopniu przyczyniającymi się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Tarnowa.

Akcje ekologiczne:

- „Wiosenne sprzątanie Wątku” (koszt 2.434 zł),
- zbiórka i unieszkodliwienie zużytych baterii (koszt 4.347 zł),
- zbiórka i utylizacja leków przeterminowanych (koszt 7.973 zł),
- „Sprzątanie Świata - Polska 2013” (koszt 9.311 zł).

Działania edukacyjne - programy edukacji ekologicznej:

- program edukacji ekologicznej „Przyroda to także My, więc żyj w zgodzie z sobą i przyrodą” – promowanie postaw ekologicznych w tarnowskich szkołach. Szkoły uczestniczące w zadaniu: Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11, Szkoła Podstawowa Nr 18, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z oddziałami Integracyjnymi. Koszt wyniósł 23.659 zł (uzyskano dofinansowanie z WFOŚiGW w kwocie 23.000 zł),
- program edukacji ekologicznej „Wzbogacenie edukacji ekologicznej w tarnowskich przedszkolach w ramach programu „My jesteśmy ekoludki czyli co wiemy o przyrodzie i ekologii”. Przedszkola uczestniczące w zadaniu: Przedszkole Publiczne Nr 8 „Pod

Stokrotką”, Przedszkole Publiczne Nr 17, Przedszkole Publiczne Nr 31, Przedszkole Publiczne Nr 32. Koszt - 14.991 zł (dofinansowanie z WFOŚiGW – 14.991 zł).

Konkursy ekologiczne:

- „Wakacyjna przyroda” - konkurs fotograficzny. Koszt 10.389 zł, (dofinansowanie z WFOŚiGW – 2.795 zł),

- „My się zanieczyszczeń nie boimy, gdyż aktywnie powietrze chronimy. Metody przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza” - konkurs na szkolną gazetkę o tematyce ekologicznej. Koszt - 5.676 zł (dofinansowanie z WFOŚiGW – 5.000 zł),

- „Zielony Tarnów” - konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon. Koszt - 12.264 zł, (dofinansowanie z WFOŚiGW – 4.000 zł).

Inna działalność związana z ekologią:

- XIII Przegląd Filmów Ekologicznych „EKOŚWIAT”. Koszt - 14.500 zł (dofinansowanie z WFOŚiGW – 5.800 zł),

- kampania edukacyjną „Moda na Ekotorbę”. Koszt - 12.556 zł (dofinansowanie z WFOŚiGW – 8.370 zł),

- akcja usuwania odpadów zawierających azbest, w wyniku której kosztem 14.797 zł, unieszkodliwiono blisko 60 ton odpadów azbestowych,

- akcja zbierania nieużytecznych leków, w ramach akcji do pojemników znajdujących się w 15 aptekach zebrano 1.450 kg leków,

- dofinansowanie inwestycji ekologicznych polegających na likwidacji przez mieszkańców pieców i kotłów węglowych oraz zakupie i montażu ogrzewania proekologicznego (w roku 2013 zrealizowano umowy dotacyjne w łącznej kwocie 25.860 zł, zlikwidowano 18 pieców i cztery kotły CO opalane węglem),

- dofinansowanie inwestycji ekologicznych polegających na zakupie i montażu kolektorów słonecznych (w roku 2013 dofinansowano zakup i montaż 18 kolektorów w łącznej kwocie 72.000 zł).

12 OCHRONA ZDROWIA

Sytuacja zdrowotna mieszkańców Tarnowa i powiatu tarnowskiego nie odbiega znacząco od ogólnych trendów chorobowości, zachorowalności i zgonów występujących w skali województwa małopolskiego oraz kraju. Do najważniejszych problemów zdrowotnych mieszkańców zaliczyć należy choroby układu krążenia, układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej, cukrzycę i choroby układu trawiennego. Od lat dominującymi przyczynami umieralności mieszkańców Tarnowa są choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, urazy i zatrucia. Tarnów, podobnie jak subregion tarnowski, charakteryzują stosunkowo niskie współczynniki umieralności w porównaniu do współczynników krajowych i obliczonych dla województwa małopolskiego, co świadczy o nieco korzystniejszej sytuacji zdrowotnej populacji regionu. Istotnym zjawiskiem zaobserwowanym w ostatnich latach, zarówno w Tarnowie jak również w całym województwie małopolskim, jest zmniejszająca się

systematycznie liczba zgonów niemowląt (współczynnik umieralności niemowląt ukształtował się w Tarnowie na niższym poziomie niż współczynnik obliczony dla województwa małopolskiego). Głównymi przyczynami zgonów wśród niemowląt są choroby i stany okresu okołoporodowego oraz wady rozwojowe wrodzone.

12.1 Podmioty lecznicze Gminy Miasta Tarnowa

Tarnowskie szpitale po raz kolejny zajęły wysokie lokaty w najbardziej prestiżowym rankingu szpitali w Polsce „Bezpieczny Szpital”, organizowanym corocznie przez dziennik „Rzeczpospolita” oraz Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia. Oba szpitale ponownie znalazły się w tzw. „złotej setce” krajowych szpitali. Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika został sklasyfikowany na 20 pozycji, a Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza na 45 pozycji wśród zabiegowych wielospecjalistycznych i onkologicznych szpitali publicznych w kraju. Wśród szpitali w województwie małopolskim, które zgłosiły swój udział w rankingu, Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika został sklasyfikowany na drugim miejscu, a Szpital im. Św. Łukasza na piątym miejscu. Wysoka pozycja w rankingu Specjalistycznego Szpitala im. E.Szczeklika jest efektem wieloletniej pracy nad unowocześnianiem Szpitala – kształcenia kadry medycznej, oferty wykonywanych usług zdrowotnych, bezpieczeństwa procesu leczenia, warunków pobytu, standardu i jakości usług.

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika

W 2013 r. Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie zabezpieczał opiekę medyczną w 13 oddziałach szpitalnych i stacji dializ, w zakładzie opiekuńczo-leczniczym oraz w 12 przyszpitalnych poradniach specjalistycznych.

W Szpitalu leczonych było 15.900 pacjentów, urodziło się 1.100 noworodków, wykonano prawie 5.000 dializ oraz 3.500 dużych zabiegów operacyjnych. W przyszpitalnych poradniach przyjęto ponad 32.000 pacjentów.

W 2013 r. Szpital rozszerzył prowadzoną działalność medyczną o kolejne usługi, na które było zapotrzebowanie ze strony pacjentów. W oddziale pulmonologii wprowadzono diagnostykę i leczenie schorzeń alergologicznych; rozpoczęto również - w specjalnie utworzonej pracowni polisomnografii - diagnozowanie i leczenie zaburzeń snu, stanowiących coraz większy problem zdrowotny. Pacjenci obu oddziałów kardiologicznych uzyskali dostęp do zabiegów ablacji, będących małoinwazyjną metodą leczenia najcięższych postaci zaburzeń rytmu serca, zagrażających życiu. Wykonywanie zabiegów ablacji sprawia, iż miejski Szpital zapewnia obecnie pacjentom pełne spektrum możliwości diagnostycznych i leczniczych w zawale serca, stabilnej chorobie wieńcowej oraz zaburzeniach rytmu serca - podobnie jak wiodące centra kardiologiczne w kraju. W I kwartale 2013 r. uruchomiona została bezpłatna „szkoła rodzenia”. Fachowa kadra, ciekawy program oraz dogodne godziny zajęć dla osób pracujących w różnych systemach pracy sprawiają, iż „szkoła” od samego początku cieszy się dużym zainteresowaniem przyszłych rodziców.

Rok 2013 to kolejne zrealizowane inwestycje, remonty oraz zakupy specjalistycznego sprzętu medycznego, mające na celu zapewnienie mieszkańcom lepszego poziomu opieki oraz wyższego komfortu leczenia. Po gruntownej modernizacji oddany został m.in. oddział pulmonologii i alergologii, gdzie oprócz szerokiego zakresu prac budowlanych stworzono, we współpracy z Liceum Sztuk Plastycznych w Nowym Wiśniczu, nową aranżację wnętrza, ozdabiając pomieszczenia oddziału kolekcją akwarel, grafiki, ceramiki, a także rzeźb.

W 2013 r. najistotniejszym zakupem specjalistycznego sprzętu medycznego było nabycie nowego rezonansu magnetycznego (typ Siemens Magnetom Essenza). To najnowszej

generacji, wysokopolowy aparat, umożliwiający wykonanie wszystkich badań obrazowych - w tym także skomplikowanych badań z zakresu neurologii, neurochirurgii, onkologii, ortopedii i chorób naczyniowych. Możliwości techniczne nowego aparatu sprawiają, iż część badań wykonywanych dotychczas w innych ośrodkach (m.in. w Krakowie i Rzeszowie) jest dostępnych w Tarnowie. Zakup nowego aparatu do rezonansu magnetycznego został dofinansowany kwotą 1.000.000 zł ze środków budżetu Miasta Tarnowa. Łączna wartość nakładów inwestycyjnych wyniosła 3.700.000 zł.

W roku 2013 przygotowano plany rozbudowy Szpitala. Opracowano koncepcje architektoniczne oraz sporządzono dokumentację techniczną, związane z budową nowego pawilonu zabiegowego wraz z systemem łączników, spinających w całość pięć obiektów Szpitala. Ponadto powstała dokumentacja nadbudowy Pawilonu II na potrzeby oddziału zakaźnego dzieci. Proces inwestycyjny przewidziano na lata 2014-2015.

Zespół Przychodni Specjalistycznych

Zespół Przychodni Specjalistycznych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie z dniem 1 marca 2013 r. został przekształcony w spółkę pod nazwą Zespół Przychodni Specjalistycznych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której 100 % udziałów posiada Gmina Miasta Tarnowa. ZPS, postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, zarejestrowany został w Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000450920. Przekształcenie nastąpiło na zasadach określonych w art. 70-82 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Z dniem przekształcenia Spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki, których podmiotem był samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej. ZPS jest jednym z największych zakładów ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego w Małopolsce i najważniejszą placówką tego typu w Tarnowie. Swoje usługi świadczy na rzecz mieszkańców Tarnowa i regionu. W 2013 r. wykonano łącznie 270.381 porad lekarskich w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz 221.795 zabiegów fizykoterapeutycznych. Zrealizowano 36.067 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 1.137 zabiegów w chirurgii jednego dnia.

Spółka na bieżąco dokonuje zakupów nowoczesnego sprzętu diagnostycznego w miejsce wyeksploatowanego sprzętu, jak również w celu dostosowania oferty do potrzeb lokalnego rynku i wymogów Narodowego Funduszu Zdrowia. Zakupiono m.in. optyczną koherentną tomografię oka, unit stomatologiczny, kapilaroskop z oświetlaczem, kardiolograf. W celu dostosowania pomieszczeń budynku przy ulicy M. Skłodowskiej-Curie do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w 2013 r. Spółka zakupiła nieruchomość o powierzchni 154 m² zabudowaną kamienicą oraz pozyskała od Gminy Miasta Tarnowa nieruchomość o powierzchni 455 m².

Zespół Przychodni Specjalistycznych został laureatem honorowego odznaczenia „Laur Pacjenta 2013” w kategorii placówka medyczna. Wyróżnienie to przyznawane jest w Ogólnopolskim Plebiscyfie Medycznym, którego celem jest nagradzanie lekarzy i placówek medycznych wyróżniających się w swojej pracy profesjonalizmem oraz uznaniem i autorytetem wśród pacjentów. To jednocześnie wskazanie potencjalnym pacjentom tych placówek medycznych, w których świadczone są usługi medyczne najwyższej jakości.

Odnaczenie przyznawane jest przez pacjentów, którzy mają bezpośredni kontakt z podmiotami leczniczymi i na podstawie własnych obserwacji dokonują oceny.

Mościckie Centrum Medyczne

Mościckie Centrum Medyczne Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie z dniem 1 marca 2013 r. zostało przekształcone w spółkę pod nazwą Mościckie Centrum Medyczne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której 100% udziałów posiada Gmina Miasta Tarnowa. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie MCM zarejestrowane zostało w Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000451215. Przekształcenie nastąpiło na zasadach określonych w art. 70-82 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Z dniem przekształcenia spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki, których podmiotem był samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej. MCM świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej (zakład opiekuńczo-leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin.

W MCM w 2013 r. udzielono łącznie 81.116 porad lekarskich (wzrost o 8.331 w stosunku do ubiegłego roku), w tym m.in. 54.343 porady z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 5.314 porad z zakresu medycyny pracy. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy stacjonarną opieką długoterminową obejmował w 2013 r. 106 pacjentów, dysponując bazą 45 łóżek, zwiększoną od września do 48 łóżek, realizując 16.647 osobodni. Wykonano 94.283 zabiegi z zakresu rehabilitacji leczniczej. Ponadto wykonano łącznie 12.190 badań w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, mammografia, USG).

W roku 2013 zrealizowano inwestycje, które w znacznym stopniu podniosły jakość świadczonych usług. W celu efektywniejszego wykorzystania energii cieplnej i poprawy warunków obsługi pacjentów, zmodernizowano węzły ciepłownicze. Ze względu na obowiązujące wymogi w zakresie sprawozdawczości medycznej zakupiono sprzęt komputerowy i specjalistyczne oprogramowanie. Ponadto został wykonany projekt na przebudowę pierwszego piętra dla potrzeb Zakładu Opiekuńczo Leczniczego. Łączna kwota nakładów inwestycyjnych w 2013 r. wyniosła 180.000 zł.

Wykonano również remont pomieszczeń w poradniach specjalistycznych, znajdujących się przy gabinetach lekarskich (ciągi sterylizacji), wymieniono wykładziny podłogowe i drzwi. Prace remontowe zostały przeprowadzone w związku z koniecznością dostosowania pomieszczeń do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Farmaceutycznego wykonano remont pomieszczeń przeznaczonych dla Punktu Aptecznego. Łącznie wydatki na cele remontowe w 2013 r. wyniosły prawie 68.000 zł.

Wystąpiono także z wnioskiem o dofinansowanie ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Koszt realizacji projektu wynosi 47.775 zł, a przyznane dofinansowanie stanowi kwotę w wysokości 19.110 zł.

12.2 Programy zdrowotne - promocja zdrowia i profilaktyka

Mając na względzie potrzebę dbania o poprawę stanu zdrowia oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców, samorząd aktywnie wspiera realizację programów zdrowotnych.

W roku 2013 kontynuowano realizację „Miejskiego Programu Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2011-2015”, którego głównym celem jest podniesienie świadomości zdrowotnej oraz zwiększenie wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób społecznych wśród mieszkańców Tarnowa. Program ten obejmuje projekty skierowane do około 36 tys. mieszkańców Tarnowa na kwotę prawie 2.000.000 zł.

Opracowany w UMT i realizowany od kilku lat „Program szczepień przeciwko grypie w populacji kobiet i mężczyzn powyżej 65 roku życia” został wysoko oceniony przez fachowców. W uznaniu zasług związanych z wieloletnią realizacją programów zdrowotnych i popularyzacją profilaktyki grypy wśród mieszkańców, Rada Naukowa Instytutu Oświaty Zdrowotnej Fundacji Haliny Osieńskiej przyznała miastu Tarnów tytuł Lidera Ogólnopolskiego Programu Zwalczania Grypy. Uroczyste wręczenie nagrody odbyło się 23 września 2013 r. w Warszawie. Ogólnopolski Program Zwalczania Grypy jest społeczną inicjatywą niezależnych ekspertów medycznych. Jego celem jest ograniczenie skutków medycznych, społecznych i ekonomicznych grypy, m.in. poprzez poprawę wyszczepialności przeciw grypie w Polsce, zwłaszcza wśród pacjentów z grup ryzyka oraz informowanie Polaków o zagrożeniach związanych z grypą i jej powikłaniami. W latach 2006-2013 ze środków budżetu Miasta Tarnowa zaszczepiono przeciw grypie 9.133 osoby, wydając na ten cel kwotę 240.183 zł. Tarnowski Program – jako wzorcowy - został również zamieszczony w poradniku „Samorządowe programy zdrowotne. Jak je dobrze realizować”, skierowanym do osób opracowujących samorządowe programy zdrowotne.

W 2013 r. na realizację programów zdrowotnych przeznaczono z budżetu Miasta 179.626 zł, w tym na programy wykonywane przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze, wybrane w drodze konkursu, kwotę 92.126 zł.

Tabela Nr 31: Programy zdrowotne realizowane przez podmioty lecznicze w 2013 r.

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Kwota wydatkowana na realizację programu w zł
1.	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze programu profilaktyczno – edukacyjnego „Edukacja i profilaktyka wspomagająca wczesne wykrywanie raka piersi u kobiet”.	223	1.939
2.	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze badań przesiewowych „Wczesne wykrywanie i profilaktyka chorób sercowo-naczyniowych (miażdżycy, choroby nadciśnieniowej, choroby niedokrwiennej serca oraz cukrzycy)”.	175	8.500
3.	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze programu edukacyjno-profilaktycznego „Program ochrony narządu żucia u dzieci do 6 roku życia uczęszczających do żłobków i przedszkoli na terenie miasta Tarnowa”.	3.293	30.000
4.	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze prewencji pierwszego stopnia „Program profilaktyki	6	1.369

	zakażeń pneumokokowych w grupie wcześniaków zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa”.		
5.	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze profilaktycznych badań przesiewowych „Program badań przesiewowych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów gruczołu krokowego oraz nowotworów jelita grubego”.	145	10.346
6	Program promocji zdrowia i profilaktyki chorób społecznych o charakterze prewencji pierwszego stopnia „Program szczepień ochronnych w populacji zwiększonego ryzyka - szczepienia przeciwko grypie u kobiet i mężczyzn od 65 roku życia.”	1.482	39.972
RAZEM		5.324	92.126

Źródło: Wydział Zdrowia w Urzędzie Miasta Tarnowa

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi część zadań w obszarze ochrony i promocji zdrowia oraz w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych zostało zleconych stowarzyszeniom. Łączna kwota wydatkowana ze środków finansowych pochodzących z budżetu miasta Tarnowa na realizację zadań publicznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi wyniosła 87.500 zł.

Tabela Nr 32: Programy zdrowotne realizowane przez organizacje pozarządowe w 2013 r.

Lp.	Nazwa programu	Liczba uczestników	Kwota wydatkowana na realizację programu w zł
1.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych - rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób (chodzących) ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą”.	24	9.000
2.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych – rehabilitacja domowa osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu”.	23	12.000
3.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja i aktywizacja osób	41	10.500

	dorosłych – rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna u kobiet po mastektomii”.		
4.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży – diagnoza i terapia uczniów niepełnosprawnych przygotowaniem do aktywnego życia społecznego”.	20	6.500
5.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży – diagnoza i terapia dzieci z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi”.	48	10.500
6.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Rehabilitacja dzieci i młodzieży – rehabilitacja oraz aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi”.	64	11.500
7.	Zadanie publiczne w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych „Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych - wypożyczalnia sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego”.	218	0
8.	Zadanie publiczne w obszarze ochrony i promocji zdrowia „Edukacja prozdrowotna - działania edukacyjne w zakresie transplantacji i dawstwa szpiku kostnego oraz pozyskiwania honorowych dawców szpiku”.	404	23.500
9.	Zadanie publiczne w obszarze ochrony i promocji zdrowia „Edukacja prozdrowotna - prowadzenie działań edukacyjnych dla osób chorych na astmę i choroby alergiczne”.	63	4.000
RAZEM		905	87.500

Źródło: Wydział Zdrowia w Urzędzie Miasta Tarnowa

W roku 2013 opracowano projekt „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Tarnowa na lata 2014-2015”, który zakłada m. in. podejmowanie działań mających na celu upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz aktywizację zawodową osób z zaburzeniami psychicznymi. Program został przyjęty przez Radę Miejską w Tarnowie uchwałą Nr XLV/612/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r.

13. POMOC SPOŁECZNA

13.1 Pomoc osobom niepełnosprawnym

Punkty informacyjne dla osób niepełnosprawnych

W Biurze Polityki Społecznej w Centrum Spraw Społecznych UMT funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W Punkcie można uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in.: programów celowych PFRON, ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz regulacji prawnych. Pracownicy Punktu udzielają również pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących programów celowych PFRON oraz w pisaniu pism do różnych instytucji.

Ponadto od listopada 2013 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla Osób Niepełnosprawnych, Członków Ich Rodzin i Przyjaciół. Można w nim uzyskać informacje i wsparcie w zakresie m.in.: praw i uprawnień osób niepełnosprawnych, form pomocy i wsparcia realizowanych w ramach działalności MOPS, możliwości i warunków uprawniających do uzyskania dofinansowania ze środków PFRON, poradnictwa specjalistycznego oraz aktualnych wydarzeń, kursów, warsztatów, programów profilaktycznych, badań lekarskich itp., realizowanych na terenie Tarnowa.

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.

W 2013 r. PFRON na rehabilitację zawodową i społeczną niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa przeznaczył kwotę 3.256.943 zł (w porównaniu do roku 2012 niższą o prawie 948.000 zł).

Tabela Nr 33: Wykorzystanie środków PFRON

	2012	2013
Wysokość środków na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przyznanych przez PFRON	4.204.769 zł	3.256.943 zł
Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń zawodowych	12 osób (kwota: 11.124 zł),	10 osób (kwota: 5.500 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk	13 osób (kwota: 421.500 zł)	5 osób (kwota: 161.600 zł,)
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej	9 osób (kwota: 224.406 zł)	3 osoby (kwota: 75.000 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, którym sfinansowano staże	2 osoby (kwota: 14.038 zł)	2 osoby (kwota: 8.596 zł)

Liczba osób niepełnosprawnych, które korzystały z rehabilitacji zawodowej i społecznej w WTZ) na terenie Tarnowa	126 osób koszt rehabilitacji: 2.056.248 zł, w tym: 1.857.873 zł - środki PFRON, 198.376 zł - środki Miasta	126 osób koszt rehabilitacji: 2.071.440 zł, w tym: 1.864.296 zł - środki PFRON, 207.144 zł - środki Miasta
Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych	823 osoby (623 osoby dorosłe oraz 55 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej) oraz 195 opiekunów (łącznie dofinansowanie: 709.766 zł)	586 osoby (431 osoby dorosłe oraz 51 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej) oraz 104 opiekunów (łącznie dofinansowanie: 452.459 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały dotację na likwidację barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania	67 osób (kwota: 235.393 zł),	24 osoby (kwota: 148.772 zł),
Liczba osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, zgodnie z ich potrzebami	1.048 osób niepełnosprawnych, w tym 69 dzieci, (kwota: 680.451 zł)	749 osób niepełnosprawnych, w tym 33 dzieci (kwota: 528.500 zł)
Liczba zawartych umów na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki dla osób niepełnosprawnych	13 umów (kwota: 32.931 zł)	11 umów (kwota : 21.925 zł)
Liczba osób niepełnosprawnych, które wzięły udział w imprezach sportowych	647 osób	422 osoby

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

W 2013 r. na rehabilitację zawodową i społeczną ze środków PFRON łącznie wydatkowano kwotę 3.256.052 zł (w 2012 r. – 4.187.482 zł).

Realizacja Programu „Aktywny samorząd”

W 2013 r. Urząd Miasta Tarnowa ponownie przystąpił do realizacji programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. Osoby niepełnosprawne mogły uzyskać dofinansowanie w następujących obszarach:

-pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu), pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2013 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 109 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 371.492 zł. W 2012 r. dofinansowanie w wysokości 175.904 zł otrzymało 51 osób niepełnosprawnych. Wysokość przyznanej przez PFRON drugiej transzy nie pozwoliła na realizację wszystkich złożonych wniosków. W 2014 r. program będzie kontynuowany, więc istnieje szansa na realizację ubiegłorocznych wniosków w roku bieżącym.

Realizacja Programu wyrównywania różnic między regionami II

W 2013 r. w ramach programu „Program wyrównywania różnic między regionami II” podpisano umowy dotyczące realizacji następujących projektów:

- zakup i montaż windy dla osób niepełnosprawnych w SOSW, przy ul. Romanowicza 9. Cały koszt zadania to 227.641 zł, w tym ze środków PFRON 70.000 zł; ze środków Gminy Miasta Tarnowa 157.641 zł,
- zakup busa do przewozu osób niepełnosprawnych dla SOSW, przy ulicy Romanowicza 9. Całkowity koszt zadania to 325.000 zł, w tym ze środków PFRON 173.190 zł, ze środków Gminy Miasta Tarnowa – 151.810 zł,
- finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji osób niepełnosprawnych przez PUP. Łączny koszt zadania – 78.000 zł - w całości finansowany ze środków PFRON,
- likwidacja barier w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, poprzez wymianę windy w Pawilonie Chirurgicznym Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie, ul. Szpitalna 13. Łączny koszt zadania to 232.470 zł, w tym ze środków PFRON 92.093 zł,
- zakup samochodu osobowego wyposażonego w windę do przewozu osób niepełnosprawnych przebywających w Domu Zakonnym Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa w Tarnowie. Całkowity koszt zadania – 153.652 zł, w tym ze środków PFRON – 79.000 zł,

- zakup wyposażonego w windę samochodu osobowego do przewozu osób niepełnosprawnych z domów rodzinnych do Środowiskowego Domu Samopomocy im. Św. Kingi w Tarnowie, przy ul. M. B. Fatimskiej 6. Całościowy koszt zadania to 137.986 zł, w tym ze środków PFRON 66.400 zł.

Usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych

W 2013 r. Miasto, podobnie jak w poprzednich latach, dofinansowywało usługi przewozowe dla osób niepełnosprawnych. Mogły z nich korzystać uprawnione osoby niepełnosprawne, stale poruszające się na wózkach inwalidzkich, po okazaniu legitymacji osoby niepełnosprawnej z orzeczeniem o niepełnosprawności. Koszty transportu są pokrywane z budżetu Miasta, przy udziale osób niepełnosprawnych. W roku 2013 ponoszona przez pasażera część stała opłaty wynosiła 2,50 zł, natomiast część zmienna naliczana za każdy rozpoczęty kilometr jazdy z pasażerem wynosiła 0,50 zł. W przypadku rezygnacji pasażera z kursu do miejsca docelowego obowiązywała opłata stała w wysokości 3,00 zł, natomiast opłata za postój samochodu na życzenie pasażera wynosiła 10,00 zł i była naliczana według tej stawki proporcjonalnie do czasu trwania postoju. Kwoty te, pomimo wzrostu cen paliwa i kosztów wykonywania usługi, pozostają niezmiennie od 13 lat, co w porównaniu z obowiązującymi na rynku stawkami za przewozy i usługi transportowe, wpływa na obniżenie kosztów ponoszonych przez osoby niepełnosprawne. W 2013 r. dofinansowanie z budżetu Miasta wyniosło 37.500 zł. Z usług „Taxi-busa” skorzystało 1.925 osób niepełnosprawnych.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej są to placówki wyodrębnione organizacyjnie i finansowo, które mają na celu stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestnictwa w rehabilitacji społecznej i zawodowej. Zajęcia w WTZ prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii.

W Tarnowie WTZ prowadzone są przez:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie, ul. Klikowska 190,
- Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Tarnowie, ul. Ostrogskich 5b,
- Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI, ul. Hodowlana 6.

Ponadto na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy GMT a powiatem tarnowskim, mieszkańcy miasta uczęszczali do WTZ działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piast” w Woli Rzędzińskiej.

WTZ są finansowane ze środków PFRON (90% środków) oraz Miasta (10% środków). Nadzór nad działalnością WTZ sprawuje MOPS w Tarnowie.

Tabela Nr 34: Dofinansowanie działalności WTZ z budżetu Gminy Miasta Tarnowa w 2013 r.

Warsztaty Terapii Zajęciowej	Jednostka prowadząca warsztat	Wysokość dofinansowania (w zł)
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Hodowlanej 6	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI w Tarnowie	73.980 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tarnowie	57.540 zł

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tarnowie przy ul. Klikowskiej 160	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie	75.624 zł
Warsztaty Terapii Zajęciowej	Stowarzyszenie Kulturalno - Oświatowe „Piaś” w Woli Rzędzińskiej	19.728 zł
Razem		226.872 zł

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Tabela Nr 35: Osoby, którym w 2013 r. świadczona była pomoc

Kategoria	Liczba osób	
	2012 r.	2013 r.
Usługi opiekuńcze – pomoc etatowa	205	210
Usługi opiekuńcze – pomoc sąsiedzka	320	335
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	13

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Na świadczenie usług opiekuńczych w 2013 r. MOPS wydatkował kwotę 1.359.702,96 zł, a na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych 126.945 zł.

Pozostałe działania

W dniach od 6 do 11 maja 2013 r. w Tarnowie odbyły się uroczyste obchody Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnością. Inspiracją do uroczystych obchodów w Tarnowie stał się „Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną”, obchodzony w Polsce oficjalnie 5 maja oraz „Europejski Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych”. Celem przedsięwzięcia była integracja środowisk osób niepełnosprawnych, w szczególności osób z niepełnosprawnością intelektualną z osobami w pełni sprawnymi, a także uwrażliwienie społeczeństwa na potrzeby drugiego człowieka.

13.2 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, które nie mają prawa do zasiłku.

Tabela Nr 36: Prace społecznie użyteczne

Kategoria	2013 r.
Liczba osób bezrobotnych skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych w tym:	67
Liczba opiekunek domowych	35
Liczba pracowników gospodarczych	2
Łączna liczba przepracowanych roboczogodzin	13.754
Wysokość wypłaconych środków z tytułu wykonywania tych prac w tym:	108.426 zł
Wysokość refundacji z PUP	65.056 zł

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

13.3 Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie, działający przy UMT, w 2013 r. czynny był przez cztery dni w tygodniu w godzinach popołudniowych. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, udzielali pomocy w przygotowaniu pism procesowych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną oraz poradnictwo psychologiczne, udzielali wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym, wskazywali miejsca, gdzie można podjąć leczenie.

Tabela Nr 37: Działalność Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych

	2012	2013
Liczba osób, którym udzielono porad psychologicznych i terapeutycznych oraz porad prawnych z zakresu uzależnień i innych problemów pokrewnych	900	867
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologicznych i terapeutycznych	542	484
Liczba osób, które skorzystały z porad prawnych	358	383

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2013 r. odbyło się 50 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu.

Tabela Nr 38: Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2012	2013
Ogólna liczba wniosków o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,	185	146
w tym:		
z Policji	81	76
od członków rodzin	61	36
z Prokuratury	20	6
inne (kuratorzy, MOPS,	23	21
Domy Pomocy Społecznej (DPS)	-	7
znajomi, sąsiedzi	26	27
w tym wobec kobiet		
Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	39	41
Liczba zaopiniowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	270	170

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

W dniu 8 maja 2013 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie zorganizowała Forum Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W Forum wzięli udział przedstawiciele gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych z Żabna, Skrzyszowa, Pleśnej, Tuchowa, Gminy Tarnów, Lisiej Góry oraz Ryglie. Uczestnicy Forum mieli okazję do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk stosowanych przez poszczególne komisje.

Programy profilaktyczne

Programy profilaktyczne realizowane w 2013 r. na terenie placówek edukacyjnych miały na celu przeciwdziałanie najpoważniejszym zachowaniom ryzykownym dzieci i młodzieży: spożywaniu alkoholu, środków psychoaktywnych, agresji i przemocy oraz wczesnej aktywności seksualnej.

Działania te były podejmowane w ramach realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2013 r.” i były finansowane z pobieranych przez Gminę Miasta Tarnowa opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2013 r. realizowane były przede wszystkim programy profilaktyczne rekomendowane jako skuteczne przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

W 2013 r. w szkoleniach oraz warsztatach udział wzięło:

- 5.070 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- 225 nauczycieli i pedagogów,
- 378 rodziców,
- 268 kandydatów na kierowców.

Tabela Nr 39: Najważniejsze programy profilaktyczne realizowane w 2013 r. w tarnowskich szkołach

Program	Wskaźniki
<p>1. Projekt profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów”.</p> <p>Program adresowany jest do dużych grup odbiorców. Był realizowany wśród uczniów, rodziców oraz rad pedagogicznych. Dotyczy zachowań ryzykownych i problemowych z zakresu używania narkotyków, alkoholu oraz problemów przemocy rówieśniczej, a także ryzykownych zachowań seksualnych. Program realizowany w pięciu szkołach gimnazjalnych (klasy II i III).</p>	<p>Liczba zrealizowanych programów: 6</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 766 (klasy II i III gimnazjów)</p> <p>Liczba przeszkolonych nauczycieli: 166</p> <p>Liczba przeszkolonych rodziców: 35</p>
<p>2. Program profilaktyczny „NOE”</p> <p>Program adresowany jest do dużych grup odbiorców. Jego głównym celem jest przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom związanym z nadużywaniem środków psychoaktywnych. Dostarcza uczestnikom rzetelnej wiedzy na temat środków psychoaktywnych, odpowiedniej do ich etapu rozwojowego. Program realizowany w sześciu szkołach ponadgimnazjalnych (klasy I).</p>	<p>Liczba zrealizowanych programów: 15</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 986</p>
<p>3. Program profilaktyczny „Debata”</p> <p>Program adresowany jest głównie do młodzieży, u której nie nastąpiła jeszcze inicjacja alkoholowa. Ma on charakter uprzedzający, jego zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu i konsekwencjom z tym związanym oraz promowanie postawy abstynencji. Program realizowany w sześciu szkołach podstawowych (klasy: V, VI).</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 10</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 494</p>
<p>4. Program profilaktyczny „Korekta”</p> <p>Program adresowany jest przede wszystkim do klas ponadgimnazjalnych. Jego celem jest obniżenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań związanych z piciem alkoholu generowanych przez grupę oraz nauka odpowiedzialnych zachowań związanych z piciem alkoholu. Program realizowany w 14 szkołach ponadgimnazjalnych (klasy III).</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 25</p> <p>Liczba przeszkolonych uczniów: 570</p>
<p>5. Program profilaktyczny „Odczuwaj, ufaj, mów”</p>	

<p>Program ma na celu wzmacnianie poczucia podmiotowości i akceptacji w grupie, naukę werbalizacji stanów emocjonalnych, mówienia o sobie, umiejętności aktywnego słuchania i zasad dobrej komunikacji.</p> <p>Istotnym elementem programu jest wzmacnianie poczucia własnej wartości poprzez m.in. budowanie zaufania i wiary w siebie.</p> <p>Program realizowany był w 14 szkołach podstawowych (klasy VI) oraz siedmiu gimnazjach (klasy I).</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 34 Liczba przeszkolonych uczniów: 661</p>
<p>6. Program profilaktyczny „Cyberprzemoc to też przemoc”.</p> <p>Celem programu było zapoznanie uczniów ze specyfiką cyberprzemocy, pokazanie jej możliwych konsekwencji (zarówno dla ofiar, jak i sprawców) oraz prezentacja metod rozwiązywania trudnych sytuacji związanych z cyberprzemocą. Program był realizowany w 18 szkołach podstawowych (klasy VI).</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 41 Liczba przeszkolonych uczniów: 874</p>
<p>7. Szkolenie profilaktyczno-edukacyjne „Unplugged”.</p> <p>Szkolenie dotyczyło profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, papierosów, narkotyków). Program powstał w ramach międzynarodowego projektu EU-Drug Abuse Prevention, finansowanego ze środków Unii Europejskiej.</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 1 (trzydniowe) Liczba przeszkolonych nauczycieli: 14</p>
<p>8. Szkolenie „Trener Grupowy Treningu Zastępowania Agresji ART”.</p> <p>Uczestnicy kursu dla trenerów grupowych uczą się aktywnych metod zapobiegania i niwelowania agresji.</p> <p>Po ukończeniu pełnego kursu, obejmującego zajęcia teoretyczno – warsztatowe i pracę własną, uczestnicy otrzymują Certyfikat Trenera, a tym samym kwalifikacje trenerskie TZA – ART.</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 1 (czterodniowe) Liczba przeszkolonych nauczycieli: 16</p>
<p>9. Szkolenie „Tak czy Nie”.</p> <p>Celem szkolenia było dostarczenie podstawowej wiedzy o mechanizmach wchodzenia w uzależnienia, nauka umiejętności wczesnego dostrzegania tych</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 1 (dwudniowe) Liczba przeszkolonych nauczycieli: 18</p>

<p>problemów u dzieci i młodzieży oraz skutecznej pomocy w przypadku nadużywania środków psychoaktywnych, a także dostarczenie umiejętności skutecznego pomagania dzieciom i młodzieży w problemach związanych z wychowywaniem się w rodzinach dotkniętych uzależnieniem.</p>	
<p>9. Program profilaktyczny: „Jak radzić sobie z agresywnymi zachowaniami młodzieży? – program profilaktyczny adresowany do rodziców nastolatków”</p> <p>Program dotyczący radzenia sobie z agresją i przemocą nastolatka, w tym również wynikającą z używania alkoholu. Program realizowany w 19 szkołach gimnazjalnych.</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 38 Liczba przeszkolonych rodziców uczniów gimnazjalnych: 343</p>
<p>Program profilaktyczny „Nie daj się oszukać – dopalacze to też narkotyki”</p> <p>Program z zakresu profilaktyki uzależnień, głównie używania dopalaczy. Ma na celu zwiększenie wiedzy na temat środków psychoaktywnych i świadomości ryzyka związanego z ich używaniem oraz modyfikację zachowań w kierunku zdrowego stylu życia.</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 10 Liczba przeszkolonych uczniów: 192</p>
<p>„Warsztaty edukacyjne dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej”</p> <p>Warsztaty miały na celu uwrażliwienie młodzieży na zagrożenia wynikające z nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków i palenia papierosów oraz dodatkowo służyły nabyciu przez uczestników praktycznej umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Warsztaty były realizowane w 10 szkołach gimnazjalnych.</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 24 Liczba przeszkolonych uczniów: 527</p>
<p>13. Szkolenie „Oddziaływania terapeutyczne stosowane w pracy z klientami zagrożonymi uzależnieniem od alkoholu w nurcie egzystencjalnym” dla pracowników Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej.</p> <p>Szkolenie dotyczyło wybranych sposobów pracy terapeutycznej opartej na wyobraźni, metaforze i symbolice (wizualizacja</p>	<p>Liczba zrealizowanych szkoleń: 1 Liczba przeszkolonych pedagogów: 11</p>

i relaksacja) w pracy z klientem zagrożonym uzależnieniem od alkoholu.	
--	--

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Programy profilaktyczne były również realizowane przez MOPS oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze z terenu Tarnowa.

Program „Alkohol – świat zatopionych marzeń” jest autorskim projektem „Pogotowia Opiekuńczego”. Program jest realizowany od ośmiu lat. Ma na celu profilaktykę uzależnień poprzez integrację środowiska lokalnego wychowanków i uczniów różnych placówek. Jest projektem ponadlokalnym – biorą w nim udział m.in. placówki opiekuńczo – wychowawcze z terenu powiatu tarnowskiego. W roku 2012/2013 w ramach projektu zorganizowano 16 zadań tematycznych podzielonych na bloki edukacyjne, artystyczne, turystyczne oraz sportowe. W projekcie uczestniczyło około 1.300 osób.

MOPS zorganizował dla uczniów tarnowskich szkół spotkania profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy. Podczas spotkań omawiano definicję i rodzaje przemocy, konsekwencje stosowania przemocy w rodzinie, uzasadniano konieczność reagowania na przemoc oraz podano uczniom dane teleadresowe instytucji pomocowych działających na terenie Tarnowa.

W sumie na działalność edukacyjno-profilaktyczną realizowaną wśród dzieci, młodzieży, wychowawców, pedagogów i kandydatów na kierowców wydano 151.801 zł.

Szkolenia kandydatów na kierowców

W ramach działalności profilaktycznej, we współpracy z ośrodkami szkolenia kierowców, przeszkolono 268 kandydatów na kierowców z zakresu wpływu spożywania alkoholu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Organizacja konferencji „Kim są DDA? Dorosłe Dzieci Alkoholików w życiu codziennym”

Biuro Polityki Społecznej w Centrum Spraw Społecznych UMT w dniu 25 listopada 2013 r. zorganizowało konferencję „Kim są DDA? Dorosłe Dzieci Alkoholików w życiu codziennym”. Uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z działaniami realizowanymi w mieście Tarnowie na rzecz Dorosłych Dzieci Alkoholików oraz wysłuchali świadectw życia DDA. W konferencji wzięło udział około 80 osób.

Zakup i przekazanie Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie sprzętu nagłaśniającego przeznaczonego do prowadzenia działań profilaktycznych

Na wniosek Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie (KMP) zakupiono zestaw sprzętu nagłaśniającego przeznaczonego wyłącznie do prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w tym od narkotyków i alkoholu w ramach realizacji zadań ustawowych KMP. GMT na sprzęt nagłaśniający przeznaczyła kwotę 8.000 zł.

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi

Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi w okresie od 1 stycznia do 3 kwietnia 2013 r. był prowadzony przez Stowarzyszenie Ponad Barrierami na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Od 9 maja do 31 grudnia 2013 r. zadanie było realizowane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział Rejonowy w Tarnowie. W okresie przejściowym osoby nietrzeźwe były dowożone do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych w KMP. Dotacja na realizację zadania w 2013 r. wyniosła 575.142,80 zł.

W 2013 r. Punkt posiadał osiem miejsc dla osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie Tarnowa doprowadzonych przez funkcjonariuszy KMP lub Straży Miejskiej (SM). Działał przez wszystkie dni tygodnia całodobowo.

13.4 Świadczenia rodzinne, pomoc osobom uprawnionym do alimentów oraz dodatki mieszkaniowe

Świadczenia rodzinne

W 2013 r. pracownicy MOPS przyjęli 5.698 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, w tym 3.098 wniosków o zasiłek rodzinny.

Tabela Nr 40: Liczba przyjętych wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych

Rodzaj złożonego wniosku	Liczba wniosków w 2013 r.
zasiłek rodzinny	3.098
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	691
zasiłek pielęgnacyjny	624
świadczenie pielęgnacyjne	270
specjalny zasiłek opiekuńczy	135
fundusz alimentacyjny	880
Ogółem	5.698

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Na realizację tych świadczeń przeznaczono ponad 18.000.000 zł, w tym na świadczenia rodzinne wydatkowano ponad 17.000.000 zł.

Tabela Nr 41: Zrealizowane rodzaje świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.		2013 r.	
		Liczba świadczeń	Kwota	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasiłki rodzinne	61.618	5.385.646	56.202	5.556.881
2.	Urodzenie dziecka	332	332.000	310	310.000
3.	Opieka nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	2.952	1.144.850	2.070	806.645
4.	Samotne wychowywanie dziecka	3.981	698.177	3.696	645.486
5.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	3.824	296.297	3.667	283.860
6.	Rozpoczęcie r.u szkolnego	3.685	368.500	3.372	337.200
7.	Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	142	8.160	127	8.430
8.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	8.462	676.942	8.079	646.320
9.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	909	909.000	1.020	1.020.000

10.	Zasiłki pielęgnacyjne	33.496	5.125.149	32.775	5.014.575
11.	Świadczenia pielęgnacyjne	5.921	3.064.294	4.289	2.357.522
12.	Dodatki do świadczeń pielęgnacyjnych	2.315	231.500	1.293	129.300
13.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	5.838	700.517	6.895	835.332
14.	Koszty obsługi świadczeń rodzinnych	-	593.520	-	566.625

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Dodatki mieszkaniowe

W 2013 r. do MOPS w Tarnowie wpłynęło 4.600 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wydano w tym zakresie 5.121 decyzji administracyjnych. Dofinansowano wydatki mieszkaniowe dla 4.572 gospodarstw domowych. Znaczna część, 3.987 rodzin, otrzymała pomoc w wysokości powyżej 100 zł miesięcznie. Z dofinansowania do wydatków mieszkaniowych korzystały przede wszystkim gospodarstwa jednoosobowe (1.120) oraz rodziny trzyosobowe (929). Minimalna kwota wypłaconego dodatku mieszkaniowego wyniosła 16,53 zł miesięcznie, a maksymalna 795,03 zł miesięcznie. Wpłaty dodatków mieszkaniowych były finansowane z budżetu GMT i wyniosły 6.390.452.64 zł. Dodatki mieszkaniowe wypłacane były osobom zajmującym zarówno lokale spółdzielcze, komunalne, zarządzane przez wspólnoty mieszkaniowe, jak również będące prywatną własnością.

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

W 2013 r. MOPS prowadził działania wobec 1.532 dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie Tarnowa. W ramach tych działań podjęto m.in. następujące czynności:

- wezwano na wywiad alimentacyjny 525 dłużników,
- przeprowadzono 248 wywiadów alimentacyjnych,
- odebrano 248 oświadczeń majątkowych,
- wystąpiono do PUP z wnioskiem o aktywizację zawodową 161 dłużników alimentacyjnych,
- wydano 375 decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu należności, z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wobec 137 dłużników alimentacyjnych wszczęto procedurę uznania za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- zgłoszono do Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor 902 dłużników wraz z informacją o wysokości zobowiązań alimentacyjnych,
- w stosunku do 113 osób wystąpiono do prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego oraz do Prezydenta Miasta Tarnowa o zatrzymanie prawa jazdy.

Tabela Nr 42: Wykonanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Nazwa zadania/wydatku	Razem 2013 r. Kwota (zł)
Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	4.456.462
Koszty obsługi funduszu alimentacyjnego	140.715
Fundusz alimentacyjny zwrócony przez dłużników – ogółem	725.845
z tego przekazane na dochody budżetu państwa, (w tym odsetki)	497.013
z tego przekazane na dochody budżetu gminy	191.961

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Prowadzone w 2013 r. działania skutkowały ściąganiem należności z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 725.845 zł.

13.5 Pomoc tarnowskim rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej

Zapewnianie opieki nad dzieckiem do lat trzech

W Tarnowie instytucjonalna opieka nad dziećmi do lat trzech prowadzona jest w formie żłobków. Na terenie miasta funkcjonuje sześć żłobków utworzonych i prowadzonych przez GMT, posiadających 380 miejsc oraz dwa niepubliczne żłobki dysponujące w sumie 61 miejscami.

Tabela Nr 43: Liczba miejsc w żłobkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa

Lp.	Nr żłobka i adres	Liczba miejsc
1.	Żłobek Nr 1, ul. Topolowa 4	90
2.	Żłobek Nr 2, ul. Wiejska 29	75
3.	Żłobek Nr 3, ul. Gosłara 5	60
4.	Żłobek Nr 4, ul. Westerplatte 12	25
5.	Żłobek Nr 5, ul. Do Prochowni 20	75
6.	Żłobek Nr 6, ul. Pracy 4c	55

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Udział w programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech „MALUCH”

W celu umożliwienia rodzicom i opiekunom małych dzieci godzenie obowiązków zawodowych i rodzinnych, w latach 2011-2013 r. utworzono 70 dodatkowych miejsc w żłobkach prowadzonych przez GMT, w tym w 2013 r. 10 miejsc w Żłobku Nr 6 przy ul. Pracy 4c w Tarnowie.

Tabela Nr 44: Zadania dofinansowane w roku 2013 w ramach programu „MALUCH”

Lp.	Nazwa zadania	Nr żłobka	Kwota dofinansowania
1.	Utworzenie 10 dodatkowych miejsc	Żłobek Nr 6	77.392,17 zł
2.	Zapewnienie funkcjonowania utworzonych miejsc w latach 2011-2013	Żłobek Nr 1,3,5,6	299.186 zł
3.	Dofinansowanie pozostałych miejsc	Żłobek Nr 1,2,3,4,5,6	249.687

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Ogółem w 2013 r. otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości 646.281 zł. W wyniku realizacji zadania w Żłobku Nr 6 wyremontowano pomieszczenia (sale zabaw, jadalnie, rozdzielnię posiłków, łazienki), tarasy zewnętrzne oraz częściowo wymieniono ogrodzenie.

„Karta Tarnowskiej Rodziny”

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny” jest elementem polityki prorodzinnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa. Główne cele programu „Karta Tarnowskiej Rodziny” to:

- promowanie modelu rodziny wielodzietnej i kształtowanie jej pozytywnego wizerunku, wzmocnienie kondycji finansowej rodzin wielodzietnych, poprawę jej warunków materialnych,
- wspieranie realizacji funkcji rodziny wielodzietnej,
- zwiększenie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych,
- zachęcenie do kreatywnego, kulturalnego i wspólnego spędzania wolnego czasu,
- ułatwienie rodzinom wielodzietnym dostępu do dóbr i instytucji kultury, obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych zarządzanych przez jednostki organizacyjne GMT,
- opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do rodzin wielodzietnych w jednostkach oferujących usługi kulturalne i sportowe, nie powiązanych strukturalnie i kapitałowo z GMT ,
- opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do rodzin wielodzietnych wśród przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Tarnowa.

Program adresowany jest do wszystkich rodzin mieszkających na terenie Tarnowa, w których rodzice (jeden rodzic lub opiekun prawny) mają na utrzymaniu troje bądź więcej dzieci w wieku do lat 18 lub do lat 24 pod warunkiem kontynuowania nauki. Program został rozszerzony o rodziny „3+” uchwałą Nr XLIII/585/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 28 listopada 2013 r..

W 2013 r. zostało wydanych 518 Kart Tarnowskiej Rodziny dla 86 rodzin. W ramach Programu podpisywane są umowy z partnerami, którzy dla posiadaczy Kart oferują system zniżek i ulg na świadczone przez siebie usługi.

Zniżki obejmują m.in.:

- branżę motoryzacyjną,

- branżę gastronomiczną i hotelarską,
- przeglądy motoryzacyjne,
- diagnozę uszkodzeń w drobnym sprzęcie AGD,
- nieodpłatne doradztwo w sprawach technicznych związanych z gospodarstwem domowym, usługi analityczno – diagnostyczne,
- dostęp do kultury,
- usługi sportowe,
- preferencje przy rozpatrywaniu wniosków na turnusy rehabilitacyjne dla członków rodziny z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności,
- dostęp do Internetu,
- kursy językowe, profilowane i zawodowe.

Program „Karta Tarnowskiej Rodziny” ma charakter otwarty, tzn. wszystkie te podmioty, które pragnęłyby przyłączyć się do niego, mogą to uczynić na każdym etapie jego funkcjonowania. Ze zgłoszeniem do Programu mogą więc wystąpić instytucje miejskie, jak i podmioty zewnętrzne, komercyjne.

13.6 Pomoc dzieciom pozbawionym opieki biologicznych rodziców

Rodzinna Piecza Zastępcza

Pieczka zastępcza realizowana jest w dwóch formach - rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe) i rodzinne domy dziecka.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., na terenie Tarnowa funkcjonowało 94 rodziny zastępcze, w których umieszczonych było 130 dzieci.

W 2013 r. MOPS, będący organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, realizował 24 porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Tarnowa oraz 34 porozumienia w sprawie umieszczenia tarnowskich dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Tabela Nr 45: Środki finansowe przeznaczone na pomoc dla rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci

Formy pomocy finansowej	Liczba rodzin	Liczba dzieci/osób	Kwota świadczeń w zł
Świadczenia dla rodzin zastępczych	94	130	1.099.175
Świadczenia dla rodzin zastępczych na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci	94	130	1.099.175
Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	4	6	14.400
Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	8	13	14.166
Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	3	3	600
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	28	39	11.700

Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych wraz z pochodnymi	3	15	109.178
Realizacja 24 porozumień w sprawie umieszczenia 24 dzieci z innych powiatów w 15 rodzinach zastępczych umieszczonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa	15	24	225.760
Realizacja 34 porozumień w sprawie umieszczenia 34 dzieci z Gminy Miasta Tarnowa w 11 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	25	34	441.354
pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych		7	34.593
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych		34	132.749
pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej (wyprawka) dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych		7	27.687
pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych		3	18.164
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych		25	79.251
pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej (wyprawka) dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych		13	26.777

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

W 2013 r. pracownicy Działu ds. Pieczy Zastępczej m.in.:

- realizowali działania mające na celu pozyskanie nowych rodzin zastępczych i promowanie tej formy opieki wśród mieszkańców Tarnowa, m.in. przeprowadzono kampanię informacyjną pt. „Zostań wolontariuszem” oraz zorganizowano Dzień Otwarty Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej,

- w dniu 31 maja 2013 r. w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowali dla funkcjonujących na terenie Tarnowa rodzin zastępczych spotkanie integracyjne „Pod skrzydłami Anioła”,

- realizowali projekty socjalne na rzecz rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci (np. „Punkt Konsultacyjny dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej”, „Nieformalna Grupa Wsparcia dla Osób Pełniących Funkcje Rodziny Zastępczej”, „Poznać i polubić siebie”, „Świąteczna Fabryka Magicznego Nastroju”),

- prowadzili szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych. W dniu 20 czerwca 2013 r. decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej został zatwierdzony - na okres najbliższych pięciu lat - program szkolenia opracowany przez pracowników MOPS - Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej,

- pozyskiwali sponsorów na realizację działań ponadstandardowych na rzecz dzieci z rodzin zastępczych, zarówno wśród firm jak również osób prywatnych.

W 2013 r. MOPS uczestniczył w resortowym Programie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej organizowanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu możliwe było poszerzenie kadry Działu ds. pieczy zastępczej o kolejnych specjalistów (m.in. koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej), pracujących z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej i rodzicami zastępczymi.

Od 17 czerwca 2013 r. w Tarnowie funkcjonuje mieszkanie chronione, w którym usamodzielniający się wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą przygotować się do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione prowadzi Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Tarnowie (ul. Ostrogskich 5b), wyłonione w drodze otwartego konkursu.

13.7 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizował zadania określone w „Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa” oraz „Programie Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa”.

W 2013 r. odbyły się cztery spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskiej Karty” odbyło się 1.197 spotkań grup roboczych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie. Skład grup roboczych dostosowany był do indywidualnej sytuacji rodziny, której dotyczyła sporządzana Niebieska Karta.

Tabela Nr 46: Program „Niebieska Karta”

Program „Niebieska Karta”	2013 r.
Liczba „Niebieskich Kart” założonych przez pracowników socjalnych	33, w tym: MOPS - 26; TOIK - 7
Liczba „Niebieskich Kart” monitorowanych przez pracowników socjalnych, założonych przez inne instytucje	275, w tym: Policja -269; Oświata -5; Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -1
Łącznie	308

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie zorganizował drugą edycję Kampanii „Biała Wstążka”. Akcja miała miejsce od 25 do 29 listopada 2013 r. Włączyli się w nią m.in.: KMP, SM, TOK, Stowarzyszenie Psychologii, Edukacji Rozwoju Osobistego „Kropla Słońca”, „Klub Gwiazda”, Pałac Młodzieży w Tarnowie, Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie (TOIKiWOP) oraz tarnowskie szkoły. W Kampanii wziął również udział DPS im. Św. Brata Alberta w Tarnowie.

W ramach drugiej edycji Kampanii zorganizowano m.in.:

- konferencję „Masz wybór – przemocy powiedz nie! – praca z osobami stosującymi przemoc”,
- konferencję „Kim są DDA? Dorosłe Dzieci Alkoholików w życiu codziennym”,
- warsztaty dla kobiet „Pozytywna egoistka – daje sobie prawo do szacunku”,
- warsztaty dla mężczyzn „Budowanie relacji w związku”,
- warsztaty samoobrony dla kobiet,
- zajęcia profilaktyczne skierowane do młodzieży z tarnowskich szkół,
- bezpłatne porady psychologa oraz prawnika.

W trakcie całego tygodnia Kampanii w TOIKiWOP odbywały się dni otwarte.

W 2013 r. pracownicy socjalni MOPS organizowali spotkania dotyczące problematyki przemocy domowej. Spotkania miały miejsce w:

- Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie – w spotkaniu wzięło udział 90 uczniów,
- Zespole Szkół Zawodowych przy Tarnospinie – spotkanie dla Rady Pedagogicznej - 30 osób,
- Zespole Szkół Niepublicznych „Siódemka” - w spotkaniu – dyskusji wzięło udział 180 uczniów,
- Miejskim Ośrodek Pomocy Społecznej – spotkanie zorganizowane dla grupy samopomocowej 10 osób w ramach projektu systemowego „Stawiamy na aktywność. Działania aktywizujące klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

W czerwcu 2013 r. MOPS został wyróżniony w IV Małopolskim Konkursie „Przeciw przemocy” na najlepsze działania interdyscyplinarne prowadzone na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w kategorii działania gminne. Konkurs został zorganizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie. Kapituła Konkursu, przyznając wyróżnienie, doceniła działania podejmowane przez Ośrodek mające na celu poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa na temat zjawiska przemocy.

13.8 Działania podejmowane na rzecz osób starszych

Konkurs „Miejsce przyjazne Seniorom”

W dniu 1 lipca 2013 r. Prezydent Miasta Tarnowa ogłosił konkurs „Miejsce przyjazne Seniorom”. Jego celem było wyłonienie oraz promocja miejsc, podmiotów, instytucji i organizacji działających na terenie Tarnowa, które poprzez prowadzenie działalności na rzecz seniorów oraz oferowanie dla nich odpowiednich usług i świadczeń, przyczyniają się do poprawy społecznego funkcjonowania tej grupy mieszkańców miasta.

Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie certyfikatów nastąpiło 1 października podczas Tarnowskiego Dnia Seniora. Certyfikat otrzymało 12 podmiotów.

„Punkt Informacyjny dla Seniorów”

We wrześniu 2013 r. w MOPS uruchomiono „Punkt Informacyjny dla Seniorów”. W Punkcie tarnowscy seniorzy mogą uzyskać informacje i porady na temat: sposobów i możliwości uzyskania wsparcia w zakresie pomocy społecznej, fizjologicznych i psychologicznych problemów starzenia się, aktualnych wydarzeń, kursów, warsztatów, programów profilaktycznych, badań lekarskich itp., realizowanych na terenie Tarnowa oraz instytucji i organizacji działających na rzecz osób starszych. Ponadto seniorzy mają możliwość spotkania ze specjalistami reprezentującymi tarnowskie organizacje pozarządowe i instytucje, które w swoich statutach mają zapisaną działalność pomocową oraz uzyskania porad prawnych, psychologicznych i technologicznych.

Organizacja I Tarnowskiego Dnia Seniora

W dniu 1 października 2013 r. Centrum Spraw Społecznych UMT we współpracy z jednostkami podległymi oraz organizacjami pozarządowymi zorganizowało w Teatrze im. Ludwika Solskiego I Tarnowski Dzień Seniora. W programie znalazły się m.in. prezentacje dobrych praktyk realizowanych w Tarnowie na rzecz seniorów. Swoje propozycje pokazały Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej (MWSE), Dom Dziennego Pobytu (DDP) przy DPS ul. Szpitalna oraz Stowarzyszenie „Senior na Czasie”. Podczas gali rozstrzygnięto konkurs „Miejsce przyjazne Seniorom”, a wyróżnionym podmiotom wręczono certyfikaty. Goście obejrzeni również spektakl „Piękna Lucynda” w wykonaniu aktorów tarnowskiego teatru oraz wysłuchali koncertu zespołu Old Boys Band. W spotkaniu wzięło udział około 300 osób.

Pozostałe działania na rzecz seniorów

Osobom powyżej 65 roku życia zapewniono szczepienia ochronne przeciwko grypie. Szczepienia były realizowane w okresie od września do listopada 2013 r. Miasto przeznaczyło na ten cel 40.000 zł.

W październiku 2013 r. na stronie internetowej www.tarnow.pl utworzono podzakładkę „Dla Seniorów”, gdzie na bieżąco zamieszczane są informacje dla seniorów, w tym oferta organizacji pozarządowych.

W październiku 2013 r. rozpoczęto cykl comiesięcznych spotkań dedykowanych seniorom. Zorganizowano: spotkanie z płk. Jerzym Pertkiewiczem, pseudonim „Drzazga”, żołnierzem kampanii wrześniowej i Armii Krajowej (4 października), seans filmowy „Mój Biegun” w kinie „Marzenie” (28 października), wieczornicę patriotyczną „przy herbatce” - wspólne śpiewanie pieśni historycznych i patriotycznych (14 listopada) oraz warsztaty z zakresu edukacji konsumenckiej osób starszych (17 grudnia).

Ponadto w 2013 r. organizacje pozarządowe, wyłonione zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, realizowały nowe zadania na rzecz seniorów:

- prowadzenie klubu seniora (organizacja - Senior na czasie, kwota dotacji - 29.220 zł),
- zajęcia komputerowe dla seniorów „Centrum Edukacji i Kreacji Cyfrowej FABRYKA PRZYSZŁOŚCI” (organizacja - Miasta w Internecie, kwota dotacji - 9.374 zł),
- projekt „Świątecznie-Międzypokoleniowo-Twórczo” polegający na współpracy seniorów ze studentami MWSE, którzy przygotowywali mini-projekty na rzecz osób starszych (organizacja - Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku przy MWSE, kwota dotacji - 9.800 zł),

- paczki żywnościowe dla 50 najbiedniejszych seniorów wskazanych przez MOPS „Rówieśnicza Pomoc Sąsiedzka” (organizacja - Senior na czasie, kwota dotacji - 5.000 zł - środki z akcji E-kartka).

13.9 Praca socjalna i działania niestandardowe

Jednym z obowiązkowych zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jest prowadzenie pracy socjalnej - działalności zawodowej, mającej na celu niesienie pomocy osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna jest głównym narzędziem pozamaterialnego wsparcia klientów pomocy społecznej. W 2013 r. wsparciem w ramach pracy socjalnej zostało objętych 699 środowisk.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej prowadzone były przede wszystkim w następujących obszarach:

- zapewnienie/uzyskanie niezbędnych środków materialnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- przeciwdziałanie problemowi bezrobocia,
- poprawa stanu zdrowia,
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- wykorzystanie uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- poprawa funkcjonowania: rodziny, osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu, osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

Praca socjalna może być prowadzona na podstawie kontraktu socjalnego - pisemnej umowy zawieranej z osobą ubiegającą się o pomoc, określającej uprawnienia i zobowiązania stron tej umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W 2013 r. pracownicy socjalni zawarli z klientami 177 kontraktów socjalnych. W celu realizacji zadań związanych ze wsparciem rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze, MOPS w Tarnowie w roku 2013 zatrudnił sześciu asystentów rodziny. Praca asystentów polega na wspieraniu rodzin poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, np. w zakresie prawidłowego wychowywania i opieki nad dzieckiem czy gospodarowania budżetem. W 2013 r., na wniosek pracownika socjalnego, asystenci rodziny współpracowali z 73 rodzinami, w których wychowywało się 178 dzieci. Dodatkowo od stycznia do marca 2013 r. dwóch asystentów monitorowało sytuację 60 rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie dla rodzin współpracujących z asystentem rodziny (w szczególności rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców cechujących się bezradnością opiekuńczo – wychowawczą) prowadzi projekt socjalny

pn. „Intensywna praca asystenta rodziny z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”.

Dla dzieci i młodzieży z rodzin objętych wsparciem MOPS, pracownicy Działu Specjalistycznej Pomocy Środowiskowej pozyskiwali w 2013 r. darmowe wejściówki lub bilety na różnego rodzaju wydarzenia kulturalne odbywające się w tarnowskich instytucjach kultury, m.in. w Teatrze im. Ludwika Solskiego, czy w kinie „Millenium”.

Na szczególną uwagę zasługują działania podejmowane we współpracy z PUP. Zacieśnienie współpracy pomiędzy obiema instytucjami miało na celu zapewnienie efektywniejszej i bardziej kompleksowej obsługi klientów korzystających z ich wsparcia. W siedzibach MOPS, przy al. Matki Bożej Fatimskiej 9 oraz ul. Granicznej 8a, zostały zainstalowane „urzędmaty” – samoobsługowe punkty administracyjne. Urządzenia te umożliwiają przeglądanie ofert pracy proponowanych przez PUP oraz współpracujące z nim agencje zatrudnienia, łącznie z informacją dotyczącą wymagań pracodawcy, warunków zatrudnienia oraz form kontaktu. Udostępniona została także opcja ich drukowania. Wartość projektu wraz z montażem to 23.000 zł. Całość kosztów została pokryta z Funduszu Pracy (FP).

MOPS realizuje również projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej:

- projekt „Stawiamy na aktywność. Działania aktywizujące klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie”, realizowany od 2008 r. Kolejna edycja projektu, którą zaplanowano na lata 2013–2015, adresowana jest do 400 osób bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- projekt „KIS – kreatywnie i skutecznie” jest realizowany w partnerstwie z Fundacją im. Hetmana Jana Tarnowskiego w ramach POKL 2007-2013. Termin realizacji zaplanowano na okres od 1 marca 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. Klub Integracji Społecznej (KIS) rozpoczął działalność 1 maja 2013 r. Celem działalności KIS jest pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ich reintegracja społeczna i zawodowa. W ramach projektu pracownicy socjalni w 2013 r. do udziału w nim skierowali 51 osób, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne.

MOPS realizował również programy aktywności lokalnej skierowane do trzech grup mieszkańców miasta Tarnowa: rodzin, usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz osób niepełnosprawnych.

W 2013 r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie we współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami zorganizowali:

- 6 grudnia 2013 r. „Teatralne Mikołajki” w Teatrze im. Ludwika Solskiego dla 150 dzieci (głównie niepełnosprawnych). Goście obejrzeni spektakl „Mały Książę”, następnie każde dziecko otrzymało prezent od Św. Mikołaja,

- 7 grudnia 2013 r. Festyn z okazji Dnia Dziecka, w którym uczestniczyło około 150 dzieci z rodzicami/opiekunami),

- 17 grudnia 2013 r. „Opłatek Maltański”, na który zaproszono około 100 osób samotnych, niepełnosprawnych oraz z rodzin wielodzietnych).

Najważniejsze działania ponadstandardowe realizowane przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie

W 2013 r. w ramach działań ponadstandardowych na rzecz wsparcia dziecka i rodziny Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie (COPOW) podjęło następujące działania:

- realizowało całoroczny projekt profilaktyczny „Alkohol – świat zatopionych marzeń”. Program ma na celu profilaktykę uzależnień poprzez integrację środowiska lokalnego wychowanków i uczniów różnych placówek. Projekt ma charakter ponadlokalny – biorą w nim udział m.in. placówki opiekuńczo – wychowawcze z terenu powiatu tarnowskiego. W roku 2012/2013 w ramach projektu zorganizowano 16 zadań tematycznych podzielonych na bloki edukacyjne, artystyczne, turystyczne oraz sportowe. W projekcie udział wzięło około 1.400 uczestników,

- kontynuowało prowadzenie mediacji rówieśniczych jako metody pracy z wychowankami, co jest efektem udziału w projekcie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie,
- przyłączyło się do Akademii Wspomagania Edukacyjnego „SUPER DZIECKO” prowadzonej przez Stowarzyszenie Podaruj Dzieciom Promyk Słońca, które objęło patronatem młodzież placówek opiekuńczo-wychowawczych, umożliwiając im rozwijanie talentów oraz wyrównywanie szans edukacyjnych,

- przystąpiło do projektu „TAK – Ty też możesz pomóc. Przyłącz się i działaj!” realizowanego przez portal www.DomyDziecka.org, który poprzez dostarczenie informacji o funkcjonowaniu placówek opiekuńczo-wychowawczych i wskazanie ich najpilniejszych potrzeb podejmuje działania mające zapewnić lepszy rozwój dzieci i młodzieży w warunkach pieczy zastępczej na terenie całego kraju,

- zorganizowało wizyty studyjne nt. „Prezentacja dobrych praktyk w zakresie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem” dla przedstawicieli instytucji pomocy społecznej z woj. podlaskiego i woj. małopolskiego w ramach Platformy Wymiany Doświadczeń.

Ponadto wychowankowie placówek wzięli udział m.in. w:

- olimpiadzie sportowej dla placówek opiekuńczo-wychowawczych z krajów Europy Wschodniej, organizowanych na Węgrzech przez Fundację *Egészséges Életmódért Hit és Sport Alapítvány* Faith and Sport Foundation for Healthy Living,

- warsztatach plastycznych „Zostań artystą z PGNIG Technologie”, które pozwoliły im rozwinąć zdolności plastyczne,

- galach konkursowych „Domy Pozytywnej Energii”, organizowanych przez firmę TAURON, podczas których dzieci miały zapewnione niezwykle atrakcje i zabawy oraz możliwość wygrania nagrody finansowej,

- akcji Komendy Głównej Policji „Ogólnopolska Noc Profilaktyki”, aby w „Zrywie Wolnych Serc” wspólnie zmanifestować troskę o świat wolny od uzależnień, przemocy i obojętności na drugiego człowieka,

- kampanii społecznej Rzecznika Praw Dziecka „REAGUJ na przemoc wobec dzieci. MASZ PRAWO”, której celem jest zmiana biernej postawy osób dorosłych wobec aktów

krzywdzenia dzieci oraz zmniejszenie społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy względem nich,

- obchodach Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”, organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, których ideą nadrzędną był rozwój czytelnictwa w regionie,

- projekcie międzyszkolnym „Noc Matematyki”, opartym na grach logicznych i strategicznych, który ma na celu popularyzowanie matematyki,

- akcji „Narodowe Czytanie Aleksandra Fredry”, zainicjowanej przez Prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego, której celem jest zachęcenie Polaków do publicznego czytania polskich dzieł literackich,

- licznych spotkaniach integracyjnych i piknikach.

13.10 Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie od 1990 r. funkcjonuje jako samorządowa jednostka organizacyjna pomocy społecznej.

Główna siedziba Ośrodka mieści się w budynku przy al. Matki Bożej Fatimskiej 9. Ośrodek dysponuje również pomieszczeniami w budynku przy ul. Granicznej 8A i ul. Goldhammera 3, gdzie mieszczą się Zespoły Pracy Socjalnej, oraz w budynku przy ul. Gosłara 5, w którym znajduje się siedziba Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Obszarem działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest miasto Tarnów. Środki finansowe na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej pochodzą z budżetu GMT, dotacji celowych z budżetu państwa oraz ze środków PFRON i Unii Europejskiej

Tabela Nr 47: Wydatki na zadania realizowane w 2013 r.

Nazwa	Kwota ogółem wydatkowana w 2013 r.	Udział środków własnych gminy (%)
Ogólny budżet MOPS	49.400.651,06	34,74
<i>w tym:</i>		
Zadania zlecone	23.876.342,64	0,00
Zadania własne	25.524.308,42	67,20
<i>Środki wydatkowano na:</i>		
Świadczenia z pomocy społecznej	11.502.644,16	46,01
Utrzymanie Ośrodka	5.227.599,78	72,25
Wspieranie rodziny i systemu rodzinnej pieczy zastępczej	1.810.511,22	90,98
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego, składki na	23.744.417,64	0,00

ubezpieczenie zdrowotne		
Dodatki mieszkaniowe	6.390.452,64	100,00
Projekt systemowy dofinansowany ze środków EFS	725.025,62	7,70

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

W 2013 r. różnymi formami świadczeń wynikającymi z realizowanych ustaw zostało objętych 16.758 mieszkańców miasta Tarnowa. Największy odsetek klientów stanowią osoby korzystające ze wsparcia przyznanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy o pomocy społecznej.

Tabela Nr 48: Liczba osób, którym w 2013 r. decyzją administracyjną przyznano świadczenie

Podstawa prawna	Liczba osób
Ustawa o pomocy społecznej w tym ¹ : świadczenia pieniężne	4.289 2.706 (z 2.555 rodzin)
świadczenia niepieniężne	2.357 (z 1.699 rodzin)
świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	13
świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	4.271 (z 3.062 rodzin)
Ustawa o świadczeniach rodzinnych	5.061
Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	750
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	94
Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	1.992
Ustawa o dodatkach mieszkaniowych	4.572

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

¹ Dane liczbowe nie sumują się, ponieważ jedna osoba mogła korzystać z więcej niż jednego świadczenia.

Tabela Nr 49: Najczęściej udzielane formy pomocy

Kategoria	Liczba osób, którym przyznano świadczenie w 2012 r.	Liczba osób, którym przyznano świadczenie w 2013 r.
Zasiłek stały	635 osób	615 osób
Zasiłek okresowy	1.150 osób	1.154 osób
Zasiłek celowy	2.696 osób	2.560 osób
Zasiłek celowy Program Wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	2.070 osoby	2.014 osób
Dożywianie	1.234 osób, w tym 1.109 dzieci i młodzieży	1.224 osoby, w tym 1.118 dzieci i młodzieży
Pomoc w naturze w formie opału	700 osób	755 osób

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie jest jedyną w Tarnowie i regionie placówką świadczącą specjalistyczną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie.

Placówka realizuje zadania:

- a) ośrodka interwencji kryzysowej, w ramach którego udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym również całodobowego pobytu) mieszkańcom miasta Tarnowa znajdującym się w sytuacjach kryzysowych,
- b) specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy (SOWdOP) - w ramach którego udziela kompleksowej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym schronienia, ofiarom przemocy domowej; prowadzi działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. SOWdOP jest jedną z 35 takich placówek w kraju - dofinansowywanych z budżetu państwa - i jedną z dwóch w województwie małopolskim,
- c) opracowuje i realizuje programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Tabela Nr 50: Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

	2012	2013
Łączna liczba przeprowadzonych interwencji	3.950	4.398
w tym:		
- w ramach interwencji kryzysowej,	2.471	3.358
- w ramach zadań specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy	1.387	1.040
Liczba osób korzystających z całodobowej opieki w SOWdOP	54	45
w tym:		
-osób dorosłych	24	18
-dzieci	30	27
Liczba klientów ambulatoryjnych	46	15
Liczba osób objętych pomocą w ramach OIK	1.281	903

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wśród innych działań realizowanych przez Ośrodek w 2013 r. warto wymieć m.in:

- organizację (wspólnie z Fundacją „Znaczenie”) konferencji „Dobre praktyki wspierania rodzin w kryzysie”,
- przeprowadzenie cyklu zajęć warsztatowych dla uczniów klasy psychologicznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. J. Szczepanika,
- udział w pracach Kapituły Konkursowej Małopolskiego Konkursu „Przeciw Przemocy”,
- stałą współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w obszarze zadań Ośrodka, w tym m.in. udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Grupach Roboczych,
- systematyczny udział w pracach powołanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie Zespołu ds. interwencji kryzysowej.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych rozpoczęło działalność 1 kwietnia 2012 r. Powołanie tej instytucji, jako jednej z pierwszych w Polsce, miało na celu prowadzenie wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej dla wszystkich tarnowskich placówek opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom” w Tarnowie,
- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Janusza Korczaka w Tarnowie,
- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przyjazny Dom” w Tarnowie,
- Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Pogotowie Opiekuńcze ” w Tarnowie.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego przeznaczoną dla 30 dzieci.

W ciągu 2013 r. placówka objęła całkowitą opieką 89 wychowanków, z których:

- 2 dzieci zgłoszono do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej,
- 2 dzieci umieszczono w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych,
- 4 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych,
- 17 dzieci wróciło pod opiekę rodzin biologicznych,
- 3 dzieci usamodzielniono,
- w stosunku do 6 dzieci toczyło się przed sądem postępowanie w sprawach nieletnich.

W 2013 r. w placówce prowadzone były zajęcia dodatkowe, mające na celu rozwój zainteresowań wychowanków, m.in.: koło sportowe, czytelnicze, plastyczno-artystyczne, turystyczne, kulinarne. Prowadzono także socjoterapię.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Janusza Korczaka w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 20 dzieci powyżej 10 roku życia.

W 2013 r. placówka objęła całkowitą opieką 21 wychowanków, z których:

- 5 dzieci zgłoszono do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej (w tym dwoje dzieci zostało ponownie zgłoszonych, ponieważ były zgłaszane również w poprzednich latach),
- 9 dzieci zgłoszono do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki zastępczej,
- 3 dzieci powróciło pod opiekę rodzin biologicznych,
- 3 dzieci usamodzielniono się,
- w stosunku do jednej rodziny sąd prowadził postępowanie o odebranie władzy rodzicielskiej.

Wychowawcy prowadzą dla dzieci zajęcia wyrównawcze, organizują zajęcia sportowo-rekreacyjne, wyjścia do kina, wieczory filmowe, spacer, gry integracyjne i wycieczki. Ponadto w placówce działają: koło filatelistyczne, teatralne, rachunkowe, kulinarne, filozoficzne oraz Klub Młodego Artysty i Klub Młodego Ekologa. W 2013 r. w wyniku zmian ustawowych i małej liczby dzieci przebywających w placówce, podjęte zostały działania mające na celu przeniesienie placówki z ul. Brodzińskiego 14 na ul. Szarych Szeregów 1. Prace inwestycyjne zostały zakończone w połowie listopada. Po uzyskaniu zezwolenia od Wojewody Małopolskiego, placówka w styczniu 2014 r. została przeniesiona do nowej siedziby.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przyjazny Dom” w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 28 dzieci.

W 2013 r. placówka objęła opieką 38 wychowanków, z których:

- rodzice 19 dzieci byli pozbawieni praw rodzicielskich,
- 14 dzieci zgłoszono do ośrodków adopcyjnych w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej,
- 25 dzieci zgłoszono do organizatora pieczy zastępczej w celu umieszczenia ich w rodzinnych formach opieki zastępczej,
- 3 dzieci umieszczono w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii,
- 4 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych,
- 3 dzieci umieszczono w rodzinach adopcyjnych,
- 3 dzieci powróciło pod opiekę rodzin biologicznych.

W trosce o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny swoich wychowanków w POW „Przyjazny Dom” w Tarnowie prowadzone są zróżnicowane formy zajęć dodatkowych, np. koła zainteresowań: plastyczno – artystyczne, sportowe, fotograficzno – filmowe, kulinarne i czytelnicze.

Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza „Słoneczny Dom”

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom” w Tarnowie jest całodobową, koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 10 dzieci. Placówka obejmuje opieką w szczególności dzieci starsze i przygotowuje je do usamodzielnienia.

W 2013 r. placówka objęła opieką 11 wychowanków, z których:

- 3 dzieci miało uregulowaną sytuację prawną,
- 2 dzieci umieszczono w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii,
- 2 dzieci usamodzielniono,
- w stosunku do 2 dzieci toczyło się przed sądem postępowanie w sprawach nieletnich.

W 2013 r. placówce były prowadzone zróżnicowane zajęcia dodatkowe realizowane w kołach zainteresowań: teatralnym, filmowym, sportowym, plastyczno-artystycznym, kulinarnym i ogrodniczym.

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie jest placówką o zasięgu ponadgminnym. Dysponuje 87 miejscami mieszkalnymi dla kobiet i mężczyzn w pokojach jedno i dwuosobowych. Zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. W DPS prowadzone są różne formy terapii zajęciowej, m.in. muzykoterapia, kulturoterapia, malarstwo i prace ręczne.

W 2013 r. mieszkańcy DPS wzięli udział w:

- XIX Małopolskim Przeglądzie Zespołów Kolędniczych Mieszkańców DPS w Tuchowie,
- spotkaniach okolicznościowych w ramach integracji międzypokoleniowej z uczniami szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych (zabawa karnawałowa, majówka, występy artystyczne, ogniska i andrzejkki),
- piknikach integracyjnych organizowanych w DPS dzięki wsparciu sponsorów: „W ogrodzie wyobraźni” – VI 2013 – dla mieszkańców Domu i podopiecznych zaprzyjaźnionych domów

pomocy społecznej, „Pieczenie ziemniaka” – IX 2013 – dla mieszkańców Domu i seniorów z Tarnowa.

Ponadto mieszkańcy zajęli pierwsze miejsce w konkursach plastycznych organizowanych przez Galerie Aniołowo w Tarnowie – „Tarnowskie Anioły” i „Kartka Bożonarodzeniowa” oraz drugie miejsce w konkursie plastycznym „Pasja łączy pokolenia” – organizowanym przez ROPS w Krakowie.

W 2013 r. w budynku, w którym mieści się DPS wykonano prace remontowe polegające na wymianie wykładzin podłogowych i malowaniu korytarzy. Doposażono placówkę w nowe łóżka z materacami przeciwoleżynowymi przeznaczonymi dla mieszkańców leżących, stoliki przyłóżkowe, tapczany oraz pościel.

Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. Z dniem 1 stycznia 2013 r. nastąpiło rozszerzenie działalności DPS o profil dla osób w podeszłym wieku. Obecnie DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku.

W 2013 r. w ramach integracji międzypokoleniowej zorganizowano wiele imprez i spotkań, m.in.:

- XII Majówka integracyjno-sportowa „Świat Cyrku” zorganizowana we współpracy z COPOW w Tarnowie (liczba uczestników - około 300 osób),
- VI Edycja konkursu plastycznego „Logo – Miejsce Przyjazne Seniorom”,
- udział w świętowaniu Dni Miasta Tarnowa Zdearzenia 2013,
- udział w I Przeglądzie Scenicznym Klubów Seniora Małopolski w Bartkowej,
- spotkanie i występ młodzieży z Białej Cerkwi z Ukrainy,
- piknik integracyjny w Wietrzychowicach i Janowicach,
- spotkanie rodzinne „Pożegnanie Lata”,
- pielgrzymki autokarowe do Porąbki Uszewskiej i Tuchowa,
- spotkania z „Latarnikami Polski Cyfrowej” – działającymi w ramach projektu Polska Cyfrowa Równych Szans.

Mieszkańcy DPS i podopieczni DDP brali udział w projekcie „Być pięknym... nie tylko na wiosnę”. Od lutego do maja skorzystali z nieodpłatnych usług przyszłych fryzjerek i fryzjerów kształcących się w Zespole Szkół Niepublicznych w Tarnowie. W 2013 r. Dzienny Dom Pobytu uzyskał Certyfikat „Miejsce Przyjazne Seniorom”.

W celu podniesienia standardu usług w 2013 r. zrealizowano następujące działania:

- remont sali do rehabilitacji z wymianą posadzki,
- remont i doposażenie jadalni.

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której zadaniem jest:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia,
- orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy,
- wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osobom niepełnosprawnym.

Tabela Nr 51: Działalność Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

	2012 r.	2013 r.
OSOBY POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA		
Ilość złożonych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	2.735	2.513
w tym:		
- o ustalenie stopnia niepełnosprawności	2.530	2.336
- w celu odpowiedniego zatrudnienia	42%	45 %
- w celu korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	41%	22,6 %
Liczba wydanych decyzji	2.475	2.373
w tym:		
decyzji kończących postępowanie wydaniem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	2.287	2.302
Liczba orzeczeń wydanych po raz pierwszy	1.063	954
OSOBY PONIŻEJ 16 ROKU ŻYCIA		
Liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności	205	177
Liczba wydanych decyzji	208	173

Źródło: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

W 2013 r. najczęstszą przyczyną niepełnosprawności wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa były: dolegliwości narządu ruchu (1/3), schorzenia układu krążenia i oddechowego (1/4) oraz zaburzenia neurologiczne i psychiczne (po 1/10).

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności u dzieci mieszkających na terenie Tarnowa w 2013 r. były rozpoznane tzw. choroby inne, do których głównie zalicza się schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, a także choroby neurologiczne i psychiczne.

13.11 Niepubliczne Domy Pomocy Społecznej

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa, na terenie miasta prowadzą działalność dwa niepubliczne domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Robotniczej 4, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo - placówka posiada 80 miejsc,
2. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - placówka dysponuje 17 miejscami.

Wymienione DPS posiadają stałe zezwolenie Wojewody Małopolskiego na prowadzenie działalności.

Ponadto na terenie Tarnowa funkcjonuje Środowiskowy Domu Samopomocy im. Św. Kingi przy al. M. B. Fatimskiej 6, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Placówka ta jest ośrodkiem wsparcia dziennego, zapewnia opiekę dzienną i rehabilitację oraz naukę i uczestnictwo w terapii zajęciowej. Dom ma charakter ponadlokalny. Z usług placówki w 2013 r korzystało 65 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Niepubliczne domy pomocy społecznej są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa oraz budżetu Gminy Miasta Tarnowa. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłanianie w drodze postępowania konkursowego.

14 EDUKACJA

14.1 Edukacja w liczbach

Tarnów pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka edukacji. Jego system oświaty jest bardzo zróżnicowany i zawiera większość placówek, o których mówi ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późn. zm.). Obejmuje zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne.

Tabela Nr 52: Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa jest organem prowadzącym

Wyszczególnienie	2012	2013
Przedszkola	25	24
Oddziały przedszkolne przy szkołach	5	7
Szkoły i zespoły szkół	39	38
Poradnie	2	2
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1	1
Bursa Międzyszkolna	1	1
Pałac Młodzieży	1	1
Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego	1	1
Centrum Kształcenia Ustawicznego	1	0
Razem	71	68

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela Nr 53: Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych

Wyszczególnienie	2012	2013
Przedszkola	12	13
Oddziały przedszkolne przy szkołach	0	0
Szkoły podstawowe	5	5
Gimnazja	8	9
Gimnazja specjalne	0	1
Licea ogólnokształcące dla młodzieży	1	1
Technika dla młodzieży	1	1
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	2	2
Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne	1	1
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	5	5

Uzupełniające licea ogólnokształcące	5	5
Niepubliczne technika dla dorosłych	1	1
Szkoły policealne	20	20

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2013 r. w szkołach publicznych kształciło się 18.871 uczniów, czyli o 364 uczniów mniej niż w 2012 r. W 2012 r. w szkołach publicznych kształciło się 19.235 uczniów (o 1.080 uczniów mniej niż w 2011 r.). Zmniejszająca się od kilku lat liczba uczniów tarnowskich szkół związana jest głównie z niżem demograficznym. Zjawisko to w ostatnich latach jest szczególnie widoczne w szkołach ponadgimnazjalnych i podstawowych.

Tabela Nr 54: Liczba dzieci i młodzieży uczącej się w tarnowskim systemie edukacji ogółem w roku szkolnym 2012/13 i 2013/14

Wyszczególnienie	2012/13	2013/14
Szkoły i placówki oświatowe publiczne		
Przedszkola	3.429	3.283
w tym Oddziały Przedszkolne przy Szkołach Podstawowych	111	162
Szkoły podstawowe	5.397	5.309
Gimnazja	3.305	3.233
Szkoły ponadgimnazjalne	10.533	10.329
Szkoły dla dorosłych	481	486
Razem	22.664 +481	22.316 +486
Szkoły i placówki oświatowe niepubliczne		
Przedszkola	596	669
Szkoły	6.164	5.373
Razem	6.760	6.042
Uczelnie wyższe	7.077	6.668
Ogółem	36.501 +481	35.026 +486

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

W 2013 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w 24 przedszkolach publicznych realizowało 724 dzieci sześciolletnich, 887 dzieci pięcioletnich oraz, po raz drugi, w siedmiu oddziałach przedszkolnych przy sześciu szkołach podstawowych – 90 dzieci sześciolletnich, 66 dzieci pięcioletnich (w 2012 r. odpowiednio – w 25 przedszkolach publicznych realizowało 794 dzieci sześciolletnich, 850 dzieci pięcioletnich a w pięciu oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych realizowało go 68 dzieci sześciolletnich i 35 dzieci pięcioletnich).

We wszystkich szkołach niepublicznych w 2013 r. kształciło się średnio miesięcznie 5.373 (w 2012 r. – 6.164) uczniów, czyli 791 średnio miesięcznie uczniów mniej niż w 2012 r. Do przedszkoli niepublicznych w 2013 r. uczęszczało średnio miesięcznie 669 dzieci (w 2012 r. 596, 2011 r. – 426, 2010 r. - 377). Liczba uczniów niepublicznych jednostek systemu oświaty spadła, natomiast dalej wzrasta liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli niepublicznych. Szkoły niepubliczne elastycznie reagują na potrzeby rynku edukacyjnego. Zmiany demograficzne i społeczne dotknęły już wszystkie poziomy kształcenia łącznie ze szkołami wyższymi. Tarnowskie wyższe uczelnie zanotowały spadek studentów o 409 w stosunku do roku ubiegłego (w 2012 r. – spadek o 834 studentów w stosunku do 2011 r.). Od roku

akademickiego 2013/2014 w Tarnowie przestały funkcjonować dwa zamiejscowe ośrodki dydaktyczne: Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Tabela Nr 55: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2012 i 2013 r.

L.p.	Nazwa uczelni	2012	2013
1	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa	4.227	4.268
2	Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna	1.734	1.482
3	Wyższa Szkoła Biznesu, National-Louis University - Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	362	274
4	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie - Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Tarnowie	20	0
5	Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie - Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Tarnowie	209	0
6	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II - Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie	87	109
7	Małopolska Szkoła Wyższa w Brzesku - Wydział Nauk Stosowanych w Tarnowie	226	325
8	Wyższe Seminarium Duchowne	212	210
Razem		7.077	6.668

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

Na ośmiu tarnowskich uczelniach w trakcie roku akademickiego (stan 31.12.2012 r.) kształciło się 7.077 studentów. Obecnie w sześciu szkołach wyższych studiuje 6.668 osób. Dzięki uczelniom wyższym młodzież może zdobywać wiedzę w pobliżu miejsca zamieszkania. W efekcie starań, m.in. władz Tarnowa, szkolnictwo wyższe ma coraz większy wpływ na życie i obraz miasta. GMT wspiera projekt utworzenia Akademii Tarnowskiej oraz Wyższej Szkoły Artystycznej na bazie istniejących uczelni. Rozbudowuje się Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie (PWSZ). Ukończono kompleks sportowo-dydaktyczny Instytutu Ochrony Zdrowia. W jego skład weszły: hala sportowa z pełnowymiarowym boiskiem do gry w piłkę ręczną oraz sztuczną ścianą wspinaczkową, zespół sportowo-rekreacyjny, kryta pływalnia oraz budynek dydaktyczny ze specjalistycznymi salami dla kierunków: pielęgniarstwo, fizjoterapia i wychowanie fizyczne. Zorganizowano i wyposażono ponadto pracownie fizykoterapii, kinezyterapii, ratownictwa medycznego, gimnastyki korekcyjnej, anatomii oraz sale chorych z wyposażeniem szpitalnym).

Tabela Nr 56: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2013 r. wg rodzajów studiów

Wyszczególnienie			Studenci ogółem	
			2012	2013
Studia licencjackie	ogółem w tym	5.104	4.462	
	stacjonarne	2.896	2.675	
	niestacjonarne	2.208	1.787	
Studia inżynierskie	ogółem w tym	786	815	
	stacjonarne	763	792	
	niestacjonarne	23	23	
Studia magisterskie	Ogółem w tym	971	1.091	
	stacjonarne	381	402	
	niestacjonarne	590	689	
Studia podyplomowe	Ogółem	210	250	
Studia doktoranckie	ogółem	6	50	
Razem			7.077	6.668

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa w oparciu o dane z wyższych uczelni

Rok akademicki 2012/13 ukończyło 4.473 studentów, w tym 61 na studiach podyplomowych i 41 na studiach doktoranckich. Liczba absolwentów na koniec roku akademickiego wyniosła 2.382 studentów w tym 205 ze studiów podyplomowych. W 2013 r. jednostki oświatowe wydatkowały kwotę 246.000.000 zł (w tym wydatki majątkowe – 6.500.000 zł). Subwencja oświatowa wyniosła 178.500.000 zł, pozostałe 64.800.000 zł stanowiły dotacje i środki własne Miasta. W 2012 r. jednostki oświatowe wydatkowały kwotę 242.000.000 zł (w tym wydatki majątkowe – 1.000.000 zł). Subwencja oświatowa wyniosła 179.300.000 zł, a 62.700.000 zł – dotacje i środki własne Miasta). Kwota dopłaty do subwencji oświatowej wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Jest to związane ze zwiększonymi nakładami na zadania inwestycyjne realizowanymi przez podległe jednostki. Przedstawione kwoty nie obejmują środków wydatkowanych na inwestycje, które realizowane były przez Biuro Realizacji Inwestycji w Centrum Rozwoju Miasta UMT.

14.2 Oferta edukacyjna Tarnowa

W roku szkolnym 2013/2014 GMT była organem prowadzącym 68 placówek oświatowych publicznych. W ciągu roku nastąpiło zmniejszenie liczby szkół i placówek oświatowych o trzy jednostki.

Kontynuowano zmiany w sieci szkół i placówek oświatowych na terenie miasta:

- 31 sierpnia 2013 r. uległo likwidacji Przedszkole Publiczne Nr 7 w Tarnowie,
- 31 sierpnia 2013 r. wyłączono XIX Liceum Ogólnokształcące z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie, a następnie zlikwidowano to Liceum z uwagi na brak naboru uczniów,

- 31 sierpnia rozwiązano Zespół Szkół Medycznych im. Hanny Chrzanowskiej w Tarnowie i włączono VI Liceum Ogólnokształcące oraz Szkołę Policealną Nr 1 do Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie,

- 31 sierpnia 2013 r. rozwiązano Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1 i Nr 2 w Tarnowie, a następnie, 1 września, powstał publiczny zespół szkół o nazwie: Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie, w skład którego weszło Centrum Kształcenia Ustawicznego w Tarnowie oraz szkoły: IX Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie, Technikum Nr 2 w Tarnowie, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1 w Tarnowie i Szkoła Policealna Nr 5 w Tarnowie, które uprzednio wchodziły w skład Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1 i 2,

- 1 września 2013 r. usamodzielniono Technikum Nr 11 w Tarnowie, które wchodziło w skład Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1,

- 1 września 2013 r. usamodzielniono Zasadniczą Szkołę Zawodową Nr 2, która wchodziła do Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2 i włączono ją do Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie,

- 31 sierpnia 2013 r. nastąpiła likwidacja szkół uprzednio wchodzących w skład Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2 w Tarnowie, tj.: XVIII Liceum Ogólnokształcącego i Szkoły Policealnej dla Dorosłych Nr 5 (z uwagi na brak naboru uczniów), a także Technikum Uzupelniającego dla Dorosłych Nr 1,

- 1 września 2013 r. nastąpiło przeniesienie części Bursy Międzyszkolnej z budynku przy ul. Sanguszków 28A (przyczyna - stan techniczny) do internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, ul. Romanowicza 9,

- 1 września 2013 r. utworzono Technikum Specjalne dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących dla młodzieży, które włączono do Zespołu Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie.

Zmiany nastąpiły również w sieci niepublicznych szkół i placówek oświatowych. Ich liczba zwiększyła się o cztery, z 62 szkół niepublicznych i dwóch szkół niepublicznych specjalnych w 2012 r., do 65 szkół niepublicznych i trzech szkół niepublicznych specjalnych w 2013 r.

Po raz kolejny wydano informator z ofertą edukacyjną miejskich placówek oświatowych: „Oferta Edukacyjna tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2013/2014” w formie książkowej i elektronicznej.

Oferta szkół ponadgimnazjalnych uwzględniała preferencje młodzieży i rodziców oraz zmiany w edukacji i na rynku pracy. Uatrakcyjniły ją szczególnie następujące czynniki:

1. powstanie w Tarnowie kilku nowych szkół i placówek w szczególności:
 - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tarnowie-Mościcach,
 - Technikum Specjalnego dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Zespole Szkół dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących,
 - gimnazjom niepublicznego w Zespole Szkół Niepublicznych i Niepublicznego Gimnazjum Specjalnego,

2. kontynuacja zapoczątkowanych w 2012 r. nowych kierunków w szkolnictwie zawodowym:
 - technik analityk w Technikum Nr 1 w Zespole Szkół Technicznych,
 - technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej w Technikum Nr 7 w Zespole Szkół Budowlanych,
3. nowe klasy w liceach ogólnokształcących:
 - w VII Liceum Ogólnokształcącym: klasa humanistyczno - multimedialna z zajęciami dodatkowymi z dziennikarstwa, Public Relations i reklamy; klasa humanistyczno - multimedialna z zajęciami dodatkowymi z filmoznawstwa, scenopisarstwa i reżyserii filmowej,
 - w VI Liceum Ogólnokształcącym: klasa ratowniczo - maltańska z rozszerzonym językiem angielskim i biologią z zajęciami dodatkowymi z elementów ratownictwa medycznego,
4. funkcjonowanie oddziału międzynarodowego w II Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie. W maju 2013 r. 16 uczniów II Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie po raz pierwszy w historii szkoły i Tarnowa przystąpiło do Matury Międzynarodowej (International Baccalaureate). Wszyscy zdający uzyskali wyniki pozytywne z wybranych przez siebie przedmiotów. 11 osób uzyskało pełny dyplom IB (Full Diploma). Pozostali kandydaci podjęli decyzję o ubieganiu się o certyfikaty z wybranych przedmiotów i wszyscy spełnili wymagane kryteria. Najwyższy uzyskany podczas egzaminu wynik to 34 punkty na 45 możliwych. Średnia liczba uzyskanych przez maturzystów punktów to 29, a średnia ocen to 4,8 w siedmiostopniowej skali,
5. poprawa warunków uczących się w Tarnowie, a mieszkających poza miastem.

W Zespole Szkół Budowlanych we współpracy z Politechniką Krakowską powstaje „Poligon Energooszczędności”, wdrażający najnowsze materiały, metody diagnostyczne oraz rozwiązania pozwalające ograniczać zużycie energii w obiektach budowlanych, bardziej racjonalnie ją zużywać oraz wykorzystywać odnawialne źródła energii. Realizacja projektu „Poligon Energooszczędności” odbywa się w ramach Małopolskiego Laboratorium Budownictwa Pasywnego – koszt budowy Poligonu prawie 2.400.000 zł (ponad 2.000.000 zł to dofinansowanie z MRPO). To dalszy krok budowania Centrum Budowlanego.

Rozpoczęto tworzenie kolejnego nowoczesnego kompleksu zawodowego o charakterze muzycznym przy Zespole Szkół Muzycznych. Wykonywana jest dokumentacja projektowa - środki: 200.000 zł dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz 250.000 zł z budżetu Miasta.

Odbyły się X Miejskie Targi Edukacyjne zorganizowane przez Wydział Edukacji UMT, przy współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy oraz Centrum Kształcenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Tarnowie. W Targach uczestniczyło około 3.000 uczniów z 44 gimnazjów z regionu i 15 z terenu miasta, rozdano ponad 800 informatorów. Podczas Targów zorganizowano zajęcia informacyjno-doradcze i warsztaty „Gimnazjalisto – planuj przyszłość już dziś”, „Poznajemy zawody”, „Jak wybrać zawód?” i „Zmiany w szkolnictwie ponadgimnazjalnym”.

Po raz trzeci I Liceum Ogólnokształcącego zorganizowało Tarnowskie Spotkania Edukacyjne dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w formie targów. Blisko 1.050 uczniów z ośmiu

szkół skorzystało z szansy bezpośredniego kontaktu z uczelniami, które przygotowały profesjonalną ofertę. Pracownicy działów promocji oraz studenci poszczególnych uczelni przedstawiali zasady rekrutacji, warunki studiowania, zakwaterowanie, stypendia oraz wymianę studencką z uczelniami zagranicznymi.

Pomocy w wyborze dalszego kierunku kształcenia na terenie miasta udzielali nauczyciele w szkołach, doradcy zawodowi w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowie (PPP) i Pałacu Młodzieży w Tarnowie. Ponadto, znajdujące się w strukturze Centrum Edukacji i Pracy OHP, Młodzieżowe Biuro Pracy, Klub Pracy i Mobilne Centrum Informacji Zawodowej oraz Regionalny Ośrodek Szkolenia Zawodowego Młodzieży. PPP zorganizowała konkurs zawodoznawczy *Mój zawód, moja pasja* dla wszystkich gimnazjów miasta Tarnowa, najciekawsze prace nagrodzono. Poradnia aktywnie uczestniczyła w III Ogólnopolskim Tygodniowym Programie *Pociąg do Kariery* i w Giełdzie Informacji Zawodowej od kilku lat organizowanej w OHP. Uczniowie z problemem zdrowotnym, niezdecydowani, chcący uzyskać dodatkowe informacje byli konsultowani na bieżąco, a w razie konieczności ponownie zapraszani do poradni.

Od stycznia 2013 r. trwały przygotowania do wcześniejszego posyłania sześciolatków do szkół. PPP wykonywała badania przesiewowe możliwości poznawczych 517 dzieci pięcioletnich i sześciolatków, (w 2012 r. - 590 dzieci). W roku szkolnym 2013/2014 edukację rozpoczęło 72 najmłodszych uczniów. Niewielka liczba dzieci sześciolatków, które w tym roku poszły do szkoły, tj. 8% wszystkich pierwszoklasistów, potwierdza obawy rodziców o obowiązkowym rozpoczęciu edukacji szkolnej przez sześciolatków. Dla porównania w roku szkolnym 2012/2013 było 74 najmłodszych uczniów, w roku 2011/2012 – 111. Rok 2013/2014 jest ostatnim, w którym to rodzice podejmą decyzję, czy ich dziecko rozpocznie naukę w szkole jako sześciolatek, czy pozostanie przez kolejny rok w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym. Od 1 września 2014 r. sześciolatki urodzone między 1 stycznia, a 30 czerwca 2008 r. będą miały obowiązek rozpoczęcia nauki w pierwszej klasie, a od 1 września 2015 r. wszystkie dzieci sześciolatków rozpoczną naukę w szkole podstawowej.

W 2013 r. w efekcie wielorakich starań, do szkół ponadgimnazjalnych w mieście przyjęto 70%, a do gimnazjów 21% uczniów spoza Tarnowa. Wysoki, jak na dzisiejsze realia, wskaźnik utrzymywany jest od kilku lat. O tak wysokim naborze przesądza atrakcyjna oferta tarnowskich szkół technicznych i zawodowych, wysokie notowania liceów i gimnazjów. Na podstawie badań Instytutu Homo Homini procent respondentów pozytywnie oceniających jakość nauczania w tarnowskich szkołach wynosi 67,8%, a infrastruktury edukacyjnej – 79,7%.

Przebudowy, rozbudowy, modernizacje i termomodernizacje w edukacji podwyższające standard wymagały skutecznego pozyskania środków europejskich:

- 10.800.000 zł na modernizację i poprawę efektywności energetycznej 11 przedszkoli oraz na kolektory słoneczne zamontowane na każdym z nich (dofinansowanie z MRPO 5.000.000 zł),
- 27.000.000 zł na modernizację 23 szkół, zaplanowanych do końca 2013 r. (dofinansowanie z NFOŚiGW 9.400.000 zł).

Jakość nauczania w tarnowskich szkołach podnoszona jest również poprzez realizację licznych programów i projektów edukacyjnych, które zarazem uatrakcyjniają ofertę edukacyjną szkół.

Programy i projekty edukacyjne w 2013 r. – zakończone i w trakcie realizacji:

1) POKL „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”.

Łączne nakłady finansowe to 8.007.527 zł. Projekt województwa małopolskiego, przedłużony do 2015 r. w partnerstwie z powiatami prowadzącymi szkoły zawodowe. Jego głównym celem jest wzmocnienie kształcenia zawodowego, skuteczniejsze powiązanie oferty edukacyjnej z potrzebami rynku pracy oraz poprawa społecznego odbioru tego segmentu edukacji. Realizacja projektu prowadzić ma do podniesienia atrakcyjności szkół zawodowych, rozszerzenia i poprawy jakości oferty edukacyjnej, a w konsekwencji wyposażenia uczniów w kwalifikacje ułatwiające znalezienie miejsca na rynku pracy,

2) POKL „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Tarnowie”.

Łączne nakłady finansowe to 1.245.000 zł, a okres realizacji obejmuje lata 2012 – 2014. Realizowany we wszystkich szkołach podstawowych. GMT pozyskała środki finansowe na sprzęt i wykonanie około 14.850 dodatkowych godzin (zajęcia z matematyki, logopedyczne, terapeutyczne, socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne), prowadzonych przez nauczycieli dla ponad 1.500 uczniów z problemami i wybitnie zdolnych z 17 tarnowskich szkół. Wartość projektu POKL 1.200.0900 zł. (koordynator: SP Nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki w Tarnowie),

3) program Comenius „Uczenie się przez całe życie” – projekty: „Świat bajki w moim świecie” (2011-2013), „Legendsy mojego kraju” (2011-2013), „Elementy kultury masowej jako składnik dialogu młodzieży” (2011-2013), „Ochrona bioróżnorodności” (2012-2014),

4) program Leonardo da Vinci „Uczenie się przez całe życie” – projekty: „Przyjemne z pożytecznym” (2012-2014), „Izolacje energooszczędne w budownictwie” (2012-2013), „Izolacje w budownictwie pasywnym” (2012-2014), „Mobilność” (2012-2013),

5) projekt „Cyfrowa Szkoła” - rządowy program rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych. Szkoły zakwalifikowane do projektu: Szkoła Podstawowa Specjalna w Zespole Szkół dla Niesłyszących i Słabo Słyszących, Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 10, Szkoła Podstawowa Nr 20 w Zespole Szkół Sportowych, Szkoła Podstawowa Nr 15, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5.

Programy i projekty edukacyjne - Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2013-2025:

1. program „Uczenie się przez całe życie” Comenius – projekt dziedzictwo kultury w społeczeństwie pluralistycznym – tradycje religijne – promowanie świadomości znaczenie różnorodności religijnej, kulturowej i językowej w Europie i poza nią. Okres realizacji obejmuje lata 2013-2015, łączne nakłady finansowe to 86.000 zł,

2. Małopolska Chmura Edukacyjna – zwiększenie stopnia wykorzystania nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Okres realizacji – lata 2013-2015, łączne nakłady finansowe – 496.839 zł. Małopolska Chmura Edukacyjna to wspólne przedsięwzięcie województwa małopolskiego, Akademii Górniczo-Hutniczej i partnerów, którzy przystąpili do współpracy (szkół wyższych i ponadgimnazjalnych). Rozpoczyna się od realizacji projektu pilotażowego, który zakłada budowę tzw. systemu informatycznego, czyli zaopatrzenia szkół

w dostęp do sieci bezprzewodowych, systemów wideokonferencyjnych i współpracy zdalnej, tablic multimedialnych, mobilnych pracowni itp. Etap właściwy realizacji projektu w ramach nowej perspektywy finansowej UE przewidziany jest na lata 2015-2020 i ma objąć ok. 200 szkół z Małopolski. Efektem ma być m.in. stworzenie możliwości bezpośredniej współpracy uczelni z najzdolniejszymi uczniami, kształcenie w obszarach nowoczesnej gospodarki i specjalizacji z zakresu spraw regionu, a także wyrównywanie poziomu dostępu do wiedzy na terenie całego województwa. Pilotażem objęto w Małopolsce 21 szkół (11 liceów i 10 techników). W Tarnowie projektem objęte są trzy szkoły: Technikum Nr 7 w ZSB, IV LO w ZSO1 i II LO w ZSO2.

Pomoc psychologiczno pedagogiczna

Gmina Miasta Tarnowa intensyfikuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną na rzecz dzieci i młodzieży, dostosowując ją do indywidualnych potrzeb. W tym zakresie Tarnów jest w ścisłej czołówce województwa małopolskiego.

Tabela Nr 57: Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kształcenia specjalnego w latach 2012-2013

Działania	2012	2013	Uwagi
Skierowania do oddziałów integracyjnych			Na podstawie orzeczeń do kształcenia specjalnego wydanych przez PPP i wniosków rodziców.
liczba rozpatrywanych spraw	55	58	
liczba skierowań	48	54	
skierowania do nauczania indywidualnego	126	89	
skierowania do wczesnego wspomaganie dziecka w rozwoju	27	27	Na podstawie opinii PPP. W 2013 r. z pracy Zespołu Wczesnego Wspomagania Dziecka w Rozwoju przy Przedszkolu Publicznym Nr 18 skorzystało 71 dzieci w wieku 2-6 lat. Przygotowanie do rozszerzenie Zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka przy Przedszkolu Publicznym Nr 18 o specjalistów PPP.
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			Na podstawie opinii PPP i wniosków rodziców. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	7	7	
skierowania do nauczania indywidualnego	5	-	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców lub postanowień sądu. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	66	54	
skierowania do zajęć rewalidacyjnych.	6	21	
skierowania do nauczania indywidualnego	22	13	
Resocjalizacja i socjoterapia			Na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Tarnowie. Od 2012 r. kierowanie odbywa się
liczba rozpatrywanych spraw	26	32	
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych	25	32	

skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii - wydane przez właściwych starostów prowadzących takie ośrodki, na podstawie wniosków rodziców	2	6	wyłącznie na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców. Starosta powiatu właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia, nie prowadzący ośrodka socjoterapii, kieruje ucznia do ośrodka wskazanego przez wnioskodawcę lub do najbliższego powiatu prowadzącego taki ośrodek. Starosta powiatu prowadzący MOS dokonuje kwalifikacji wniosku i w miarę wolnych miejsc w ośrodku wydaje skierowanie.
---	---	---	--

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Kształcenie specjalne jest specyficzną formą wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania, deficytami rozwojowymi psychofizycznymi lub schorzeniami.

Tabela Nr 58: Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2012-2014

Szkoły/Przedszkola	2012/2013	2013/2014	Uwagi
Oddziały integracyjne			Funkcjonują: w 4 przedszkolach (1, 14, 18 i 35), 3 szkołach podstawowych (3, 9, 11), 2 gimnazjach (1 i 7) oraz w 2 szkołach ponadgimnazjalnych (XIV LO, XX LO).
liczba oddziałów	46	41	
liczba uczniów ogółem	879	789	
liczba uczniów niepełnosprawnych	205	195	
Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych			Oddziały specjalne dla uczniów autystycznych i dzieci z innymi niepełnosprawnościami (sprzężenia) istnieją w SOSW w P, SP i G (2013/14 w SOSW - 13 oddziałów z 32 dziećmi). W każdej grupie liczącej 2-4 dzieci, jest co najmniej 1 dziecko z autyzmem. 1.09.2011 r. otworzono klasę I specjalną (4 dzieci), dla uczniów autystycznych w SP 11 Integracyjnej, a 1.09.2013 r. następną kl. I (2 dzieci).
liczba oddziałów	9	15	
liczba uczniów niepełnosprawnych	33	38	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			
liczba oddziałów	44	44	
liczba uczniów	290	271	
liczba wychowanków w internacie	78	56	
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			
liczba oddziałów	13	12	
liczba uczniów	75	53	

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

16 marca 2013 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 199). Doprecyzowuje ono m.in. zadania poradni dotyczące wsparcia

przedszkoli i szkół we właściwej organizacji kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnych. Ponadto dnia 8 maja 2013 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532) modyfikujące dotychczasowe działania pod kątem praktycznym.

Tabela Nr 59: Liczba etatów specjalistów w tarnowskich szkołach na koniec roku szkolnego 2012/2013

Nauczyciele specjaliści	Etat
doradcy zawodowi	3,75
logopedzi	14,09
pedagodzy	56,76
psycholodzy	20,91
rehabilitanci	2,86
nauczyciele wspomagający	56,28
Suma:	154,65

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 60: Liczba uczniów w szkołach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną (ppp) w roku szkolnym 2011/2012 i 2012/2013

Wyszczególnienie	2011/2012			2012/2013		
	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp % uczniów w szkole	Liczba uczniów	Liczba uczniów objętych ppp	Objęci ppp % uczniów w szkole
Przedszkola Publiczne - oddz. przedszk.przy SP	3.316 0	117 247	3,5 7,4	3.290 111	420	12,8
Szkoły Podstawowe	5.575	717	12,9	5.262	2.195	41,7
Gimnazja	3.338	1.033	30,9	3.210	1.569	48,9
Szkoły Ponadgimnazjalne	10.900	737	6,8	10.299	1.948	18,9
Razem:	23.129	2.674	11,6	22.172	5.712	25,8

Opracowano na podstawie analizy ankiet zebranych w 2011/12 stan na 10.10.2012, w 2012/13 stan na 30.06.2013 r. Zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rozeznawano w 2011/12 w 53 szkołach (w tym: 17 – SP, 13 – G i 23 SPG) i 31 przedszkolach publicznych, w 2012/13 w 50 szkołach (w tym: 16 – SP, 13 – G i 21 SPG) i 28 przedszkolach publicznych (liczba wypełnionych ankiet przez publiczne szkoły i przedszkola w Tarnowie).

Powyższe dane potwierdzają, iż odsetek osób, którym przedszkola i szkoły udzielały pomocy psychologiczno-pedagogicznej w roku szkolnym 2012.2913 jest znaczący i wynosi 25,8% wszystkich dzieci i uczniów (w roku szkolnym 2011/2012 – 11,6%). Wzrost ten widać, mimo restrukturyzacji tarnowskiej edukacji i spadku liczby wychowanków. Liczba etatów nauczycieli specjalistów (logopedów, pedagogów, psychologów, rehabilitantów, nauczycieli wspomagających, doradców zawodowych) w roku szkolnym 2012/2013 wynosiła łącznie 154,65. Ponadto w trakcie roku szkolnego organ prowadzący przyznawał dodatkowe godziny na realizację nauczania indywidualnego, indywidualny program i tok nauki, czy rewalidację

indywidualną. W roku szkolnym 2012/2013 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna zdiagnozowała 3.720 dzieci. Wykonano: 1.868 diagnozy psychologiczne, 790 diagnoz pedagogicznych i 1.062 logopedycznych. W ramach form pomocy bezpośredniej terapią korekcyjno - kompensacyjną objęto 437 dzieci, a terapią logopedyczną - 437. Przy PPP funkcjonuje Grupa Wsparcia dla Logopedów. 13.02.2013 r. w PPP odbyło się spotkanie specjalistów, którego celem było doskonalenie współpracy w zakresie wydawania zaświadczeń, orzeczeń i skierowań do nauczania indywidualnego, kształcenia specjalnego. Natomiast Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna (SPPT) łącznie przyjęła 834 osoby podczas 1.807 zajęć, głównie psychoterapeutycznych, socjoterapeutycznych, psychoedukacyjnych, terapii EEG Biofeedback, terapii rodzin czy mediacji. SPPT jest aktywna w pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz udzielaniu pomocy rodzinom i członkom rodzin z przemocą. Gromadzi dane dotyczące Informatora Miejskiego „Gdzie szukać pomocy?”

Wybrane propozycje na rzecz niepełnosprawnych w Tarnowie:

- obchody Tygodnia Godności Osób z Niepełnosprawnością, w ramach którego odbyła się Konferencja „zGodnie o Niepełnosprawnych”, przybliżająca rozumienie ich godności w codziennej pracy różnych podmiotów miejskich i przez samych niepełnosprawnych – organizatorem były: SOSW, Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie.

- integrujące i wspierające zdrowie psychiczne rodzin inicjatywy Stowarzyszenia Psychologii, Edukacji i Rozwoju Osobistego „Kropla Słońca”- II Festiwal Psychologii i Rozwoju Osobistego pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa (prawie 900 uczestników w sześć dni), a w wakacje „Psychologiczne śniadania i podwieczorki na trawie”,

- w Tarnowie-Mościcach powstała nowa instytucja pomocowa - Mościcki Ośrodek Szkoleniowo-Terapeutyczny MOST, prezentowana w ramach Spotkania na Moście, czyli plenerowego spotkania dzieci i ich rodziców KANA JUNIOR, KANA PROGRES, zorganizowanego przez Stowarzyszenie „Kanon”, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „KANA” w parafii NMP Królowej Polski. „KANA” w ramach otrzymanej dotacji prowadziła całorocznie działające Centrum Systemowego Rozwoju dla dzieci.

14.3 Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny (stypendium szkolne i zasiłek szkolny, wyprawka szkolna, dożywianie oraz dowóz do szkoły) lub motywacyjny.

Stypendia szkolne o charakterze socjalnym dla uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej za okres styczeń-czerwiec 2013 r. wypłacono 774 uprawnionym uczniom na kwotę 505. 274,00 zł, a zasiłki szkolne dziewięciu uczniom na kwotę 3.710,00 zł. Za okres wrzesień-grudzień 2013 r. wypłacono kwotę w wysokości 366.171 zł dla 911 uczniów, a zasiłki szkolne w kwocie 5.300,00 zł dla 14 uczniów.

Tabela Nr 61: Stypendia socjalne przyznane w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	2012	2013
Liczba uczniów	1.415	1.708
Wypłacona kwota stypendium razem z jednorazowymi zasiłkami szkolnymi, w tym jednorazowy zasiłek szkolny:	629.459 zł	880.455 zł
- liczba uczniów	31	23

- kwota	14.147 zł	9.010 zł
Dotacja z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	514.879 zł	704.363 zł
Własne środki Gminy Miasta Tarnowa	128.727 zł	176.092 zł

Źródło: Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa

Od lipca do listopada 2013 r. realizowano Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów dydaktycznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 818).

Przyznano dofinansowanie do zakupu podręczników 1 101 uczniom, w tym:

- 831 uczniom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (2012 r. – 713),
- 270 uczniom bez względu na kryterium dochodowe a posiadającym orzeczenie publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego na okoliczność niepełnosprawności (2012 r. – 159).

Łączny koszt pomocy finansowej na zakup książek wyniósł 271.923 zł (2012 r. – 212.524 zł).

W dniu 24 września 2013 r. Gmina Miasta Tarnowa podpisała porozumienie Nr MEN/2013/DZSE/1280 z Ministrem Edukacji Narodowej na realizację zadania „Dofinansowanie zakupu i/lub wydruku podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych uczęszczających do szkół lub placówek, dla których organem prowadzącym jest Zleceniobiorca”. Na jego podstawie otrzymano dotację celową na pokrycie kosztów wydruku podręczników i książek pomocniczych dla jednego niewidomego ucznia uczęszczającego do IV klasy Szkoły Podstawowej Nr 2 w Tarnowie. Łączny koszt pomocy finansowej na zakup książek wyniósł 6.052 zł.

W 2013 r. dzieci i młodzież tarnowskich szkół i placówek oświatowych korzystały z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Jako zadanie wynikające z art. 17 ustawy o systemie oświaty, realizowany jest dowóz dzieci do szkoły tam, gdzie odległości w ramach obwodów są większe niż wymagają przepisy. W roku szkolnym 2013/2014 Miasto refunduje koszty biletów komunikacji miejskiej 11 uczniom z Gimnazjum Nr 11 (ponad 4 km), w 2012/2013 – 16. Zgodnie z ww. ustawą korzystają z dowozu również uczniowie niepełnosprawni, zarówno do przedszkoli, jak i szkół tak publicznych jak i niepublicznych. W 2013 r. łączna kwota wydatków na dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół wyniosła 386.016 zł (w 2012 - 409.507 zł). Najwięcej dzieci przewozi SOSW. Uczniowie gmin ościennych dowożeni są na koszt własnych gmin.

Wyplacono również pomoc finansową o charakterze motywacyjnym w formie przyznawanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów na podstawie uchwały Nr XIII/150/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 września 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2011 r., Nr 499, poz. 4858, z późn. zm.). Jego wysokość uzależniona jest od liczby kandydatów spełniających kryteria regulaminu, przy czym nie może przekroczyć kwoty 3.000 zł. brutto na jednego ucznia. Biorąc pod uwagę wymogi regulaminu i zabezpieczone na ten cel środki w wysokości 200.000 zł (według podziału: 60 % – naukowe, 20% - artystyczne, 20% - sportowe), stypendium przyznano 79 uczniom, w kwocie:

- 3.000 zł brutto (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami naukowymi - 39),
- 2.352 zł brutto (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami artystycznymi - 17),
- 1.739 zł brutto (dla osoby legitymującej się wybitnymi osiągnięciami sportowymi - 23).

Całkowita kwota wydatkowana na stypendia w 2013 r. wyniosła 196.981 zł (w roku 2012 – 199.917 zł).

Stypendia Prezesa Rady Ministrów w roku szkolnym 2013/2014 otrzymało 22 uczniów (21 uczniów z 21 szkół publicznych oraz jeden uczeń ze szkoły niepublicznej), a pięciu uczniów z czterech szkół publicznych otrzymało stypendium Ministra Edukacji Narodowej (w 2012 r. z dwóch).

GMT realizuje również dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego pracowników młodocianych.

Tabela Nr 62: Rozliczenie końcowe - finansowe i merytoryczne - środków przeznaczonych w roku 2013 na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy

Wyszczególnienie		Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie kosztów kształcenia ze środków Funduszu Pracy	Liczba młodocianych, którzy u tych pracodawców zrealizowali przygotowanie zawodowe	Wydatkowana przez gminę kwota ze środków Funduszu Pracy na realizację decyzji przyznających dofinansowanie pracodawcom
Nauka zawodu	24 m-ce	9	13	53.150
	36 m-cy	20	28	181.894
Przyuczenie do wykonywania określonej pracy		1	8	32.512
Wykorzystano razem ze środków Funduszu Pracy:				267.557

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

14.4 Kadry i ich doskonalenie

Na dzień 31.12.2013 r. w tarnowskich jednostkach oświatowych zatrudnionych było 2.793 nauczycieli (w 2012 r. - 2.822), co stanowiło 2.565 etatów (w 2012 r. 2.603) – spadek o 29 nauczycieli i 38 etatów. 84% z tej liczby (w 2012 r. 84 %) to nauczyciele posiadający stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego. Liczba nauczycieli zwolnionych wynosiła 56. W roku 2013 do Urzędu Miasta Tarnowa zgłosiło się 131 nauczycieli poszukujących pracy (w 2012 r. - 130). Osoby te zarejestrowały się w programie pozwalającym na samodzielne wyszukiwanie ofert opublikowanych na stronach portalu EduNet - systemu wspomagania zarządzania edukacją. Dzięki tej aplikacji kilka osób znalazło zatrudnienie, głównie na zastępstwa za nieobecnych nauczycieli.

W 2013 r. komisje egzaminacyjne powołane zarządzeniami Prezydenta Miasta Tarnowa przeprowadziły 74 egzaminy dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego, wydano tyleż samo aktów nadania stopnia awansu zawodowego na ten stopień. Zorganizowano 17 konkursów na stanowiska dyrektorów szkół i placówek.

Tarnowski samorząd dba o nagradzanie najlepszych nauczycieli poprzez: Nagrody Prezydenta Miasta Tarnowa, rekomendacje Prezydenta Miasta Tarnowa do nagród Ministra Edukacji Narodowej, Kuratora Oświaty oraz odznaczeń (np. Medal Komisji Edukacji Narodowej). Od 2009 r. Związek Nauczycielstwa Polskiego Oddział w Tarnowie organizuje konkurs na „Najlepszego wychowawcę roku”, w którym przyznawane są nagrody za programy wychowawcze.

Tabela Nr 63: Odznaczenia, nagrody i wyróżnienia pracowników oświaty w 2012 i 2013 r.

Rodzaj wyróżnienia	2012	2013
Medale Komisji Edukacji Narodowej	35	36
Nagrody Ministra Edukacji Narodowej	8	4
Nagrody Małopolskiego Kuratora Oświaty	8	6
Krzyże Zasługi: złoty, srebrny i brązowy	1+5+14	15 (2+5+8)
Medale za długoletnią służbę: złoty, srebrny i brązowy	29+38+13	68 (15+27+26)

Źródło: Delegatura Małopolskiego Kuratorium Oświaty w Tarnowie, Wydział Edukacji w UMT

W 2013 r. tytuł Nauczyciela Roku 2013 otrzymał Marcin Zaród – anglista V LO (wyróżnienie MEN), a Piotr Dusza – nauczyciel XVI LO - prestiżowe wyróżnienie Amicus Hominum w kategorii edukacja za wychowanie patriotyczne (Minister Pracy i Polityki Społecznej i Marszałek Województwa Małopolskiego).

Tabela Nr 64: Nagrody Prezydenta Miasta Tarnowa dla pracowników oświaty w 2012 i 2013 r.

Rodzaj wyróżnienia	2012	2013
Nagrody specjalne tzw. menadżerskie	3	5
Za osiągnięcia dydaktyczno – wychowawcze	72	96
Najlepszy wychowawca roku 2012	4	4
Z okazji jubileuszu szkół	14	5
Razem:	93	110

Źródło: Wydział Edukacji w UMT

W 2013 r. przyznano ponownie nagrody specjalne, (7.500 zł) dla dyrektorów tarnowskich szkół i placówek, którzy w roku szkolnym 2012/13 wywiązywali się wzorowo z powierzonych im funkcji. Wzięto pod uwagę głównie aspekt ekonomiczny: racjonalizację wydatków, solidne nadzorowanie prac inwestycyjnych, pozyskanie zewnętrznych środków pozabudżetowych. W efekcie działań wszystkich dyrektorów kontynuowano standaryzację zatrudnienia pracowników administracji i obsługi. Zmniejszono o około 1.300.000 zł (w 2012 r. - o 900.000 zł) dopłaty do średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Miasto. W roku 2013 kwota dopłaty do średnich wynagrodzeń nauczycieli za rok 2012 wyniosła 2.309.285 zł brutto (w 2012 r. kwota za rok 2011 wyniosła 3.623.519 zł). Wyrazem dbałości o kadry jest miejski system wspierania oraz doskonalenia nauczycieli. Ma on na celu motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Co roku też przyznawana jest kwota na dodatki leżące po stronie samorządu: motywacyjny, funkcyjny, specjalny i za wychowawstwo.

Organ prowadzący szkoły i placówki oświatowe opracowuje na każdy rok budżetowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, biorąc pod uwagę wnioski dyrektorów szkół i placówek. Maksymalna kwota wynosiła 1.500 zł na jednego nauczyciela. W roku 2013 dokonano odpisu 1% od planowanych wynagrodzeń w wysokości 1.052.023 zł na doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, z czego wydatkowano od stycznia do grudnia kwotę 699.231 zł. W 2012 r. wysokość odpisu wyniosła 1.085.317 zł, wydatkowano 659.196 zł.

Miejski system wspierania oraz doskonalenia nauczycieli tarnowskich szkół i placówek oświatowych obejmuje Tarnowską Inicjatywę Oświatową e-ducaTIO oraz modernizację systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół zawodowych.

Podstawę funkcjonowania e-ducaTIO stanowi Zespół Liderów Przedmiotowych miasta Tarnowa (11 osób). Miejscem jego spotkań (szkoleń, dyżurów i wspólnej pracy) jest

10 miejskich placówek edukacji szkolnej oraz Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie.

W ramach Tarnowskiej Inicjatywy Oświatowej w 2013 r. odbyły się, m.in.:

- cykl szkoleń dla nauczycieli języków obcych na temat nowej matury z języka niemieckiego i języka angielskiego oraz wykorzystania nowych technologii w dydaktyce („Indywidualizacja procesu nauczania na lekcjach języka niemieckiego w zakresie sprawności i kompetencji językowych”; „Fit für die multimediale Schule”),

- Tarnowska Akademia Edukacji Medialnej – warsztaty i seminaria dotyczące kształtowania kompetencji posługiwania się przez nauczyciela narzędziami TIK oraz wykorzystania materiałów audiowizualnych w nauczaniu przedmiotów humanistycznych („Tarnowska WebSzkoła – nauczanie na odległość z wykorzystaniem platform cyfrowych”; „Jak wyręczać się potencjałem tablicy interaktywnej w prowadzeniu zajęć lekcyjnych”),

- Akademia Historii Najnowszej – cykl warsztatów, konferencji i spotkań dotyczących edukacji patriotycznej i obywatelskiej („70 rocznica ludobójstwa na Polakach na kresach południowo-wschodnich”, „Edukacja w muzeum”),

- XIII Piknik Geograficzny – cykl warsztatów, szkoleń i spotkań dla nauczycieli i uczniów przy współpracy z ZSOiT,

- szkolenia z zakresu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla nauczycieli z zakresu pracy z uczniem trudnym, uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, logopedii, arteterapii, uzależnień („Dogotowanie działań wychowawczych do potrzeb i możliwości uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych”, „Spektrum autystyczne jako wieloprzyczynowe złożone zaburzenie rozwoju”),

- innowacyjny projekt przeniesienia i zastosowania metod coachingowych do procesu nauczania („Uwolnij swój geniusz”),

- szkolenia poświęcone wsparciu przedmiotowemu dot. m.in. projektu edukacyjnego, zmian w podstawie programowej, metodyki nauczania w edukacji przedszkolnej i wczesno-szkolnej itp. („Logopedia w przedszkolnej i wczesnoszkolnej krainie zabawy – ćwiczenia wspomagające rozwój dziecka”; „Jak odkrywać i wspierać zdolności dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych z wykorzystaniem arteterapii”; „Metody aktywizujące w nauczaniu matematyki na II i III etapie edukacyjnym”),

- współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, wydawnictwami – pozyskiwania materiałów i organizowanie spotkań („Ludobójstwo Wołyńskie 1943-1945”).

W 2013 r. w ramach e-ducaTIO odbyło się łącznie 71 form szkoleniowych z udziałem 1.414 uczestników.

„Modernizacja Systemu Doskonalenia Kadr Szkół Zawodowych w Małopolsce” to projekt systemowy, kontynuowany przez Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli wśród nauczycieli i dyrektorów szkół zawodowych. Uczestniczy w nim 11 szkół zawodowych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa i szkoła niepubliczna prowadzona przez Izbę Rzemieślniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie. Jego celem jest dostosowanie kwalifikacji kadr szkół zawodowych do wymogów związanych ze

strategicznymi kierunkami rozwoju Małopolski w zakresie kształcenia zawodowego. Obejmuje w szczególności branże: mechaniczno-mechatroniczną, budowlaną, informatyczno-elektroniczną, turystyczno-gastronomiczną, rolno-przetwórczą, społeczno-medyczną, usługową.

W 2013 r. w ramach projektu zorganizowano 45 kursów i szkoleń, w których uczestniczyło 240 tarnowskich nauczycieli. Projekt zawiera także zajęcia dotyczące kompetencji kluczowych: matematyka z wykorzystaniem technik informatycznych oraz język obcy branżowy.

14.5 Wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze

Od 2003 r. Urząd Miasta Tarnowa kontynuuje systemowe działania z zakresu wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży na terenie Tarnowa. Nadzoruje je Zespół Koordynacyjny obejmujący Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i Wydział Edukacji w Urzędzie Miasta Tarnowa. Ich efektem jest większa integracja środowiska lokalnego w aktywności na rzecz wychowania młodego pokolenia.

Celem stawianych sobie co roku priorytetów jest wsparcie szkoły i rodziny w działaniach profilaktyczno-wychowawczych, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dzieciom i młodzieży, wzmacnianie bezpieczeństwa dzieci w szkołach i placówkach oświatowych, wspieranie zdrowia psychicznego oraz doskonalenie form doradztwa zawodowego. W działaniach wychowawczych kładzie się nacisk na wychowanie do wartości i patriotyczne. Wykorzystywanych jest wiele kanałów komunikacji, m.in.: miejska strona internetowa, strony internetowe szkół i placówek oświatowych, wieloaspektowe współdziałanie ze środowiskiem. Opracowuje się corocznie raporty diagnozujące problemy młodzieży oraz monitorowane są wybrane zagadnienia profilaktyczno-wychowawcze:

- 2012 r. - Raport z badań ankietowych przeprowadzonych w tarnowskich szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w 2005 i 2012 roku „Młodzież a substancje psychoaktywne” - Inga Prusak we współpracy z zespołem SPPT,
- 2013 r. - Raport z badań ankietowych przeprowadzonych w tarnowskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych w 2013 roku „Poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole” – Inga Prusak.

Priorytetowe działania obejmowały:

- 1) zorganizowanie w roku szkolnym 2012/2013 13 konferencji, sześciu warsztatów, czterech sesji dotyczących wychowania i profilaktyki zagrożeń. Szczegółowy wykaz wszystkich miejskich form znajduje się na stronie internetowej EduNet w zakładce *Wychowanie w Tarnowie*. Do najważniejszych należą trzy organizowane przez Specjalistyczną Poradnię Profilaktyczno-Terapeutyczną i Wydział Edukacji UMT oraz jedna zorganizowana przez Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców:
 - VII Forum Nauczycieli i Wychowawców „Szkoła dziś i jutro - w poszukiwaniu sensu wychowania” – organizator Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców O/Tarnów – marzec 2013 r.,
 - XXII Miejska Konferencja „Doświadczenie poczucia bezpieczeństwa w procesie rozwoju dzieci i młodzieży” – kwiecień 2013 r.,

- XXIII Miejska Konferencja „Pozytywna profilaktyka – odkrywanie i wzmacnianie zasobów dzieci i młodzieży” – listopad 2013 r.

Odbływały się systematyczne spotkania warsztatowe obu poradni z pedagogami szkolnymi, będące praktyczną realizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży oraz pomocy przy rozwiązywaniu problemów i konfliktów. Ponadto w roku szkolnym 2012/13 PPP zorganizowała trzy trzydzietogodzinne edycje programu „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców”, dla chętnych i aktywnych osób, chcących poszerzyć własne kompetencje wychowawcze, a SPPT – dwie edycje czterdziestogodzinne, w których wzięło udział 24 uczestników,

2) wydanie publikacji naukowej „Wychowywać, ale jak?”, jako podsumowanie II Tygodnia Wychowania, stanowiącej dokumentalny zapis prezentowanych poglądów i działań systemowych oraz materiał doskonalący warsztat nauczycieli i wychowawców. W dniach 15-20 września 2013 r. w Tarnowie odbył się III Tydzień Wychowania „Wychowujmy do wartości. Aby budowali życie na Skale”, w którym miały miejsce m.in.: Tydzień Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej z jej ofertą, Dzień Otwarty Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej stanowiący okazję do skorzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i refleksji nad fundamentami wychowania,

3) kontynuację warsztatowych spotkań z Radami Rodziców wszystkich typów szkół i placówek, organizowanych przez Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa i Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, z udziałem instytucji i stowarzyszeń (w tym Kurii Diecezjalnej). Tematyka dwóch spotkań – „Bezpieczeństwo w przedszkolu i szkole” (listopad 2012 i kwiecień 2014), 3.12.13 odbyła się II Miejska Konferencja dla Rodziców i Rad Rodziców „Dzieci odporne na złe wpływy – od przedszkola do matury”,

4) wskazywanie bogatych aspektów edukacji regionalnej, wychowania do kultury i wychowania patriotycznego poprzez współpracę ze środowiskami kombatanckimi oraz przygotowanie wydawnictw okolicznościowych. Najważniejsze to:

- 150. rocznica Powstania Styczniowego,

- obchody Roku Tuwima (wieczór z poezją - Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza w Tarnowie),

- Dni Brandstaettera w Tarnowie (Spotkanie z poezją R. Brandstaettera „Brandstaetter śpiewany”, Rajd Brandstaettera),

- 95. Rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę,

- uczestnictwo w jubileuszach szkół i placówek, Przedszkola Publicznego Nr 31, Szkoły Podstawowej Nr 1 im. K. Hoffmanowej w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5,

- ogólnopolski program „Katyń - ocalić od zapomnienia”, realizowany przez wybrane szkoły tarnowskie opiekujące się Aleją Dębów Katyńskich i kultywujące pamięć o ofiarach zbrodni,

- projekt „Patron mojej szkoły patriotą – portret życiem pisany”, utworzenie w EduNet zakładki o wybitnych patronach tarnowskich 45 szkół i dwóch placówek oświatowych. W 2012 r. ukończono I etap jej realizacji: opis projektu, zagadnienia dotyczące patronatu

i autorytetu, wyjaśnienia po co szkole patron, wizytówki szkół i placówek z patronami oraz kalendarium 2007-12), II etapem – aktualnie realizowanym - jest zamieszczenie tekstów pokazujących pracę szkół z patronem i jego promocję w środowisku.

5) wolontariat młodzieżowy - udział w małopolskim projekcie „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”, liczne akcje charytatywne, np.: „Góra grosza”, „Pola nadziei”, działalność w Domowym Hospicjum, oddawanie krwi, tworzenie Szkolnych Kół „Caritas”, finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, pomoc bezdomnym zwierzętom, zbiórki na rzecz chorych, cierpiących, starszych, niepełnosprawnych. 13.12.2013 r. w Pałacu Młodzieży w Tarnowie odbyła się II Tarnowska Gala Wolontariatu, podsumowująca i wyróżniająca zaangażowanie młodych ludzi i ich opiekunów w różnorodne formy aktywności w zakresie pomocy drugiemu człowiekowi w potrzebie oraz opieki nad zwierzętami,

6) programy kształcenia postaw przedsiębiorczych dzieci i młodzieży, przy aktywnym udziale lokalnego biznesu. Tradycyjnie zajmują się tym samorzady uczniowskie w szkołach. Przykładem takiej samorządności uczniów jest Młodzieżowa Rada Miejska IV kadencji, nad którą opiekę pedagogiczną sprawuje Pałac Młodzieży w Tarnowie,

7) wspomaganie uczniów zdolnych i podejmuje działania wykraczające poza obowiązkowe zadania edukacyjne (konkursy, tworzenie specjalistycznych oddziałów np. klasy językowe, indywidualny tok nauki). Wspieranie rozwoju talentów to jedno z najważniejszych zadań edukacyjnych. W 2013 r. realizowano następujące atrakcyjne przedsięwzięcia:

- Tarnowska Akademia Młodych - oferta edukacyjna dla dzieci w wieku od 7 do 13 lat, realizowana przez PWSZ od 2010 r., wzorowana na europejskich uniwersytetach dziecięcych (European Children's University Network), popularyzująca wiedzę i rozbudzająca aktywność poznawczą u dzieci poprzez zabawę. Od października 2013 r. do maja 2014 r. zostanie zrealizowanych 15 odpłatnych, interaktywnych wykładów i warsztatów z różnych dziedzin naukowych, m.in.: chemii, matematyki, historii, psychologii, przyrody, anatomii, medycyny, fizyki,

- Tarnowskie Piątki Naukowe - cykl warsztatów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, obejmujących zagadnienia związane z naukami ścisłymi lub przyrodniczymi w sposób interesujący i praktyczny (z zakresu chemii, matematyki, szeroko pojętej ekologii lub języków obcych),

- projekt edukacyjny Pałacu Młodzieży „Młodzieżowy Inkubator Naukowy” - cykl wykładów naukowych i spotkań uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych z wykładowcami uczelni wyższych (aktywna forma przekazu wiedzy, okazja do nieskrępowanego dialogu),

- sfinalizowanie systemowego małopolskiego projektu „DiAMEnT. Dostrzec i aktywizować możliwości, energię i talenty” (konferencje podsumowujące w 2013 r.).

8) działania na rzecz bezpiecznej szkoły/przedszkola. Troska o bezpieczne otoczenie i bezpieczne zachowanie dziecka dotyczy: poprawy poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, wspierania oraz rozwijania kompetencji kulturowych dzieci i młodzieży, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, zapobiegania nadwadze i otyłości, a także zaangażowania młodzieży w działania profilaktyki rówieśniczej.

Działania te są zawarte w obowiązkowych zadaniach szkolnego programu wychowawczego oraz szkolnego programu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Zgodnie z nim każda szkoła ma obowiązek okresowego diagnozowania problemów i podejmowania działań profilaktycznych, adekwatnych do występujących na terenie szkoły i w jej środowisku lokalnym zagrożeń. Programy są realizowane przez szkołę po akceptacji rady pedagogicznej i rady rodziców, którzy mają wpływ na dobór parterów zewnętrznych.

Realizowano rządowy program „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, ukierunkowany na budowanie wizerunku szkoły wspierającej uczniów i jednocześnie wymagającej. Program położył nacisk na wzmocnienie funkcji wychowawczej szkoły i budowanie pozytywnego klimatu społecznego wraz ze zmianą relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami. W ramach Programu odbyły się:

- narada z dyrektorami szkół i placówek oświatowych (28.08.2012), podkreślająca znaczenie bezpieczeństwa w sali lekcyjnej, na korytarzu, w sali gimnastycznej, w toalecie i szatni oraz w otoczeniu szkoły; potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi na te kwestie i miejsca, całoroczny monitoring, ewentualne programy i działania naprawcze,

- opracowanie „Kalendarza działań miejskich z zakresu wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży w Tarnowie na rok szkolny 2012/2013, na rok 2013/2014”. Rozdział zagadnień na dwa kalendarze dotyczące wydarzeń w mieście i form doskonalenia zawodowego. Zamieszczenie ich z okresową aktualizacją w zakładce EduNet „Wychowanie w Tarnowie”,

- XXII Konferencja „Doświadczenie poczucia bezpieczeństwa w procesie rozwoju dzieci i młodzieży” (23.04.2013), jako poszerzenie świadomości na temat roli poczucia bezpieczeństwa w procesie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży, pokazanie subiektywnie postrzeganego poczucia bezpieczeństwa w opinii uczniów w oparciu o przeprowadzone badania ankietowe, wymiana doświadczeń w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych przez dyrekcje i służby miejskie,

- konferencja i inne formy z dziedziny bezpieczeństwa, organizowane przez inne podmioty w mieście na rzecz dzieci i dorosłych, np. konferencja „Zadania placówek szkolących w edukacji komunikacyjnej dzieci i młodzieży w świetle nowych regulacji prawnych w ruchu drogowym”, współorganizowana przez Małopolski Ośrodek Ruchu Drogowego, Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie, konferencja podsumowująca realizację projektu „Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakim”, współorganizowana przez Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza w Tarnowie i Kuratorium Oświaty w Krakowie (10.03.2013).

Przy współpracy z Centrum Spraw Społecznych w 2013 r. w szkołach i przedszkolach realizowano szereg programów z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy i agresji dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców. W tych programach uczestniczyło około 800 dzieci w wieku przedszkolnym, 6.500 uczniów, 320 nauczycieli oraz 3.500 rodziców. Ich treść wynikała z zapotrzebowania zgłaszanego do Centrum Spraw Społecznych - Biura Pomocy Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa przez dyrektorów szkół i pedagogów, posiadających wiedzę o problemach najczęściej występujących w ich placówkach. Realizacja miała miejsce na terenie przedszkoli, szkół, świetlic oraz placówek oświatowo wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych. Łączna kwota przeznaczona na edukację dzieci, młodzieży, wychowawców, pedagogów oraz badania diagnostyczne wyniosła 106.550 zł.

Po raz piąty tarnowski samorząd włączył się w ogólnopolską akcję „Zachowaj trzeźwy umysł”, której celem było promowanie konstruktywnych postaw zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań społecznych jako alternatywy wielu zagrożeń, a w szczególności picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. Pod egidą kampanii został realizowany projekt dla kierowców „Odpowiedzialny Kierowca ‘2012’”. Po raz pierwszy UMT przystąpił do kampanii profilaktyczno-edukacyjnej „Postaw na Rodzinę”, przygotowanej przez Krakowską Akademię Profilaktyki. Kampania podkreślała rolę rodziców i promowanie „mądrego rodzicielstwa”, które polega m.in. na silnej więzi emocjonalnej z dzieckiem, ale też na jasnym precyzowaniu wymagań i konsekwentnym ich egzekwowaniu. W sumie kampaniach wzięło udział około 400 przedszkolaków, 2.000 uczniów szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe. Budżet kampanii finansowanych przez UMT zamknął się kwotą 5.622 zł.

Szkoły i przedszkola realizują ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Od 2011 r. funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W ramach Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa szkoleni są pedagodzy szkolni w zakresie wdrażania procedury „Niebieska Karta”. TOIKiWOP zorganizował dwie konferencje „Zanim stracisz to, co najcenniejsze – zapobieganie przemocy w rodzinie i praca z osobami stosującymi przemoc”- w ramach projektu „Tarnów Przeciw Przemocy w Rodzinie” (23-24.10.2012 r.) i „Dobre Praktyki wspierania rodzin w kryzysie” (25.02.2013 r.) ponadto „Kim są DDA?” - konferencję dotyczącą funkcjonowania Dorosłych Dzieci Alkoholików (25.11.2013 r.).

Wydział Prewencji Zespół ds. Nietletnich KMP prowadził spotkania dla dzieci, młodzieży, grona pedagogicznego i rodziców na temat odpowiedzialności nietletnich, uzależnień wśród nietletnich, procedur postępowania przez nauczycieli w sytuacji zagrożenia na terenie szkoły. Spotkania te realizowane były w ramach programów prewencyjnych w tym własnego programu „Unikaj zagrożeń”. Ponadto dzielnicowi i patrole policyjne współpracują na co dzień ze szkołami, penetrują ich otoczenia i newralgiczne punkty w mieście. Policja realizuje Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości Wśród Dzieci i Młodzieży. Programy profilaktyczne wśród małych dzieci prowadziła Straż Miejska. W listopadzie 2013 r. odbyło się warsztatowe spotkanie z pedagogami szkolnymi poświęcone sprawom bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

15 Kultura

Tarnów to miasto wielu wydarzeń kulturalnych, festiwali, imprez plenerowych, kameralnych, interdyscyplinarnych. W 2013 r. nakłady na kulturę w budżecie miasta wyniosły 11.781.652,83 zł.

15.1 Wydarzenia artystyczne

Najważniejsze wydarzenia artystyczne w Tarnowie w roku 2013 to:

- Festiwal Paschalny „Musica Poetica”,
- Tarnowska Nagroda Filmowa (TNF),
- Dni Pamięci Żydów Tarnowskich „Galicjaner Sztetl”,
- Zderzenia – święto miasta,
- Azoty Tarnów Grand Festiwal,
- Ogólnopolski Festiwal Komедii „TALIA”,
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta” ,

- Festiwal 6th Grupa Azoty Jazz Contest Tarnów 2013,
- Kabaretowa Noc Listopadowa,
- Festiwal Art-Fest.

Festiwal Paschalny „Musica Poetica”

Festiwal Paschalny „Musica Poetica” to cykl koncertów sakralnych odbywających się w tarnowskich kościołach. W 2013 r. impreza odbyła się w marcu, a artyści zagrali w Bazylice Katedralnej w Tarnowie. Honorowym patronatem festiwal objęli: Andrzej Jeż - Biskup Ordynariusz Diecezji Tarnowskiej, Marek Sowa - Marszałek Województwa Małopolskiego oraz Ryszard Ścigała - Prezydent Miasta Tarnowa.

Oprócz koncertów w programie imprezy znalazła się również wystawa fotografii Michała Gąciarza i Pawła Topolskiego oraz prezentacja spektaklu „Piosenki o wierze i poświęceniu” w wykonaniu aktorów tarnowskiego teatru.

Tarnowska Nagroda Filmowa

Festiwal organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury (TCK) jest wydarzeniem popularyzującym, promującym, upowszechniającym dorobek polskiej kinematografii i najstarszą po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni imprezą związaną z polskim filmem. Festiwal odbywa się pod patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz Prezydenta Miasta Tarnowa. Program 27 edycji składał się ze stałych propozycji regulaminowych - filmowych pokazów konkursowych oraz konkursu „Kino Młodego Widza”, projekcji specjalnych, warsztatów filmowych oraz szeregu imprez towarzyszących (spotkania z twórcami, debaty, forum Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych, wystawy, koncerty, recitale).

Ogółem w całym programie TNF uczestniczyło prawie 14.000 widzów, a łączny koszt organizacji Festiwalu zamknął się kwotą ponad 418.000 zł, w tym środki własne to 69.000 zł.

Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicianer Sztetl”

W rocznicę zagłady tarnowskich Żydów, Muzeum Okręgowe w Tarnowie wspólnie z Komitetem Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie organizuje Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicianer Sztetl”. Ideą Dni jest organizacja uroczystości i koncertów, które przypominają mają żydowską społeczność Galicji i ją upamiętniać. W roku 2013 przypadała 70 rocznica likwidacji tarnowskiego getta. Dlatego najistotniejszym celem tej edycji „Galicianer Sztetl” było przypomnienie o najtragiczniejszych wydarzeniach z września 1943 roku.

Zderzenia 2013

W dniach 5 – 7 lipca zorganizowano cykl imprez w ramach święta miasta. Program Zderzeń jest efektem współpracy instytucji kultury, organizacji pozarządowych i twórców. W 2013 roku odbyły się koncerty plenerowe na Rynku, koncerty w amfiteatrze letnim, spektakl plenerowy „Piękna Lucynda”. Na ulicach zorganizowano Jarmark Galicyjski, Festiwal Dobrego Piwa, Ogólnopolski Zlot Pojazdów Motolegdy PRL, Ogólnopolskie Zawody Modeli Szybowców RC Dużej Skali, Graffiti Jam, grę terenową oraz Piknik Zbożowy.

W Parku Strzeleckim odbył się Aeropiknik.

Podczas Zderzeń przyznano Nagrody Miasta Tarnowa: w dziedzinie twórczości artystycznej (Jacek Kucaba), Nagrodę Honorową (Andrzej Radzik), Nagrodę „Nadzieja Roku” (Zespół Sayes) oraz tytuł „Mecenas Kultury Tarnowa” (Hotel Tarnovia).

Azoty Tarnów Grand Festiwal

21 września po raz trzeci na tarnowskim Rynku zorganizowała swój festiwal Grupa Azoty. Firma zaprosiła do Tarnowa gwiazdy polskiej sceny muzycznej: Lady Pank, IRA, Monk, Kamil Bednarek. Zagranicznym gościem festiwalu była grupa Boney M.

Ogólnopolski Festiwal Komедii TALIA

Ogólnopolski Festiwal Komедii Talia to najważniejsze wydarzenie teatralne roku 2013 w Tarnowie. Podczas Festiwalu, organizowanego przez tarnowski teatr, zaprezentowano 11 tytułów, w tym dziewięć spektakli konkursowych i dwa w ramach imprez towarzyszących. O podziale nagród decydowało profesjonalne jury. Swoje nagrody przyznała również festiwalowa publiczność. W 2013 r. teatr zakończył realizację trzyletniego projektu „Cztery Talie Roku”, dofinansowanego z MRPO i rozpoczął, również przy udziale funduszy MRPO, realizację projektu „Tarnów stolicą komедii”, którego zakres obejmuje przygotowanie dwóch edycji festiwalu, w latach 2013 i 2014.

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta

Centrum Sztuki Mościce po raz trzeci było organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Tańca „Scena Otwarta”. Organizatorzy konsekwentnie zapraszają różnorodne propozycje spektakli w wykonaniu polskich i zagranicznych zespołów. W 2013 r. impreza odbyła się w Tarnowie w dniach od 11 do 27 października. Na program artystyczny złożyły się m.in. spektakle teatrów z Polski, Norwegii, Belgii, Francji oraz Izraela. Program imprez towarzyszących obejmował wernisaże, projekcje filmowe i spotkania z artystami.

Grupa Azoty Jazz Contest Tarnów

Festiwal od pierwszej edycji prezentuje różnorodne klimaty i style jazzowe w wykonaniu najwybitniejszych światowych i polskich artystów. Gwiazdą imprezy był Jack DeJohnette. Zagrali także: Dean Brown Quartet, Team Hegdal, Big Contest Band z Piotrem Cugowskim, Maciej Obara International Quartet, Piotr Schmidt Quintet, Jazz Band Ball Orchestra. Koncertom towarzyszyły warsztaty muzyczne oraz konkurs dla debiutujących muzyków.

Kabaretowa Noc Listopadowa

W dniu Narodowego Święta Niepodległości 11 Listopada odbywa się od trzech lat w Tarnowie Kabaretowa Noc Listopadowa, jedna z najważniejszych i najchętniej oglądanych imprez kabaretowych. Kabaretowa Noc Listopadowa transmitowana była przez TVP2.

Festiwal ArtFest

Festiwal Sztuki ArtFest to projekt interdyscyplinarny, łączący ze sobą różne dyscypliny artystyczne. Udział w festiwalu nierzadko zmusza artystów do wychodzenia poza granicę własnych specjalizacji, nakłania twórców różnych dziedzin do wspólnego tworzenia. Projekt obejmuje wydarzenia plastyczne, muzyczne i teatralne.

Celem imprezy jest wielowątkowe propagowanie sztuki niebędącej z założenia działaniem rozrywkowym. Formuła festiwalu stwarza także sposobność do bezpośredniego kontaktu z artystami, aktywizacji lokalnych środowisk twórczych i amatorskiego ruchu artystycznego poprzez współtworzenie i uczestnictwo w projekcie oraz warsztatach artystycznych. Organizatorem Festiwalu ArtFest jest Biuro Wystaw Artystycznych Galeria Miejska w Tarnowie, a współorganizatorem Centrum Sztuki Mościce. W 2013 r. imprezy festiwalowe odbywały się w kolejne weekendy od 24 listopada do 8 grudnia.

15.2 Pozostałe imprezy i wydarzenia

Doba dla Kultury

Nowatorskie przedsięwzięcie, które odbyło się w 2013 r. po raz drugi, w ramach obchodów Światowego Dnia Rozwoju Kultury. Tarnowskie instytucje kultury czynne były w dniach 31 maja – 1 czerwca. W ciągu doby można było m.in. wysłuchać koncertu zespołu Świetliki w Parku Strzeleckim przy BWA, zwiedzić salę operatorów i montażownię w kinie „Marzenie”, obejrzeć „z drugiej strony” scenę w tarnowskim teatrze, zobaczyć wystawy w BWA, uczestniczyć w warsztatach wokalnych i plastycznych w Tarnowskim Centrum Kultury, zwiedzić introligatornię i dział starodruków Miejskiej Biblioteki Publicznej (MBP). Do akcji włączyli się także: Radio Kraków, RDN, telewizja IMAV, Dworek Paderewskiego, Muzeum Okręgowe, tarnowski okręg Związku Polskich Artystów Plastyków oraz Galeria Aniolowo.

Jazz-owy Rynek. Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego

W lipcowe piątki na tarnowskim Rynku rozbrzmiewają dźwięki jazzu tradycyjnego. Tarnowskie Towarzystwo Jazzu Tradycyjnego „Leliwa” we współpracy z Tarnowskim Centrum Kultury organizuje Letni Festiwal Jazzu Tradycyjnego „Jazz-owy Rynek” – cykl koncertów plenerowych z udziałem gości z różnych zakątków Europy. W 2013 r. impreza odbyła się po raz szósty, a po raz pierwszy w ramach United Europe Jazz Festival.

Każdy z koncertów na Rynku zwieńczony jest wspólną paradą nowoorleańską. Poprzedzając piątkowe koncerty pod gołym niebem, w przeddzień każdego z nich, w ramach „czwartków jazzowych” w klubie Bombay Music odbywają się wieczory jazzowe w towarzystwie festiwalowych gwiazd.

Letni Festiwal „Był sobie blues”

Organizowany przez Tarnowskie Centrum Kultury sierpniowy cykl koncertów plenerowych pod wspólnym hasłem „Był sobie blues”. W 2013 r. impreza odbyła się po raz ósmy, a w jej programie po raz pierwszy obok koncertów plenerowych znalazły się koncerty klubowe w piwnicach TCK. Na scenie prezentują się zarówno znani i popularni wykonawcy, jak i młode formacje blues-rockowe.

Współautorem oraz animatorem koncertów jest Wojciech Klich, gitarzysta, wokalista, kompozytor, który prowadzi też bluesowe koncerty.

Zaduszki Dżemowe

31 października 2013 r. odbyła się 20. edycja koncertu „Zaduszki Dżemowe” Wojtka Klicha w piwnicach Tarnowskiego Centrum Kultury. Pomysł na Zaduszki Dżemowe narodził w kilka miesięcy po śmierci Ryszarda Riedla – lidera grupy Dżem, był to rok 1994. W hołdzie Riedlowi w TCK zorganizowano pierwszy koncert. Od tamtej pory impreza stała się corocznym kultowym wydarzeniem muzycznym Tarnowa. W atmosferze dnia Wszystkich Świętych, w blasku świec, muzyka zmarłych artystów robi wyjątkowe wrażenie.

Rockowe O!plateczki Wojtka Klicha

Tarnowskie Centrum Kultury oraz Wojciech Klich nieprzerwanie od 1995 r. zapraszają na wyjątkowy koncert kolęd, który odbywa się tradycyjnie w wigilijną noc o godzinie 1.30. W piwnicach TCK rozbrzmiewają kolędy i pastorałki w blues-rockowych aranżacjach.

15.3 Miejskie instytucje kultury i ich działalność:

Tarnowskie Centrum Kultury

Tarnowskie Centrum Kultury działa od 1992 r. w wyniku przekształcenia Tarnowskiego Ośrodka Kultury. Siedziba TCK mieści się w zabytkowej kamienicy przy Rynku 5. W strukturze Centrum znajduje się również kino „Marzenie”. Łączne zatrudnienie wynosi 35 osób. W roku 2013 Tarnowskie Centrum Kultury w ramach edukacji kulturalnej prowadziło:

1. Stałe zajęcia edukacyjne:

- Szkoła Muzyków Rockowych,

S.M.Rock działa nieprzerwanie od 1993 r., zajmuje się profesjonalnym muzycznym kształceniem dzieci, młodzieży i dorosłych w klasie gitary, gitary basowej, perkusji, fortepianu oraz śpiewu.

Wszystkie zajęcia odbywają się w trybie indywidualnym, a uczniowie poza nauką mają możliwość spróbowania swoich sił w zespołach tworzonych w ramach szkoły oraz grania koncertów. Do tradycji przeszły już koncerty S.M.Rock, w których obok występu nauczycieli, swoje umiejętności prezentują również uczniowie.

Ogółem przeprowadzono 2.509 indywidualnych zajęć ze stałym udziałem 62 uczestników.

- Autorska Pracownia Plastyczna Witolda i Elżbiety Pazerów,

pracownia w roku 2013 prowadziła stałe zajęcia w formie grupowych spotkań przeznaczonych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z możliwością uczestniczenia nawet w 14 godzinach zajęć tygodniowo. Ogółem przeprowadzono 216 zajęć grupowych ze średnim udziałem 38 osób tygodniowo.

- Sing & Record – warsztaty wokalne,

inicjatywa wokalisty Sławka Ramiana i pianisty Grzegorza Gawlika. Autorskie grupowe warsztaty dla wokalistów amatorów i pół-profesjonalistów. Zajęcia praktyczne przygotowujące do występów na estradzie. Ogółem w 2013 r. odbyło się 12 spotkań z łącznym udziałem 118 osób.

2. Cykliczne okazjonalne zajęcia edukacyjne:

- Zimowa Autorska Pracownia Plastyczna,

specjalny cykl zajęć Autorskiej Pracowni Plastycznej organizowany podczas ferii zimowych. Zajęcia stanowiły otwartą propozycję dla wszystkich zainteresowanych.

Ogółem odbyło się sześć spotkań z udziałem 35 osób.

- Letnia Autorska Pracownia Plastyczna,

otwarte zajęcia plastyczne w okresie wakacji odbywały się na przemian w plenerze oraz pracowni plastycznej i miały charakter warsztatów skierowanych do wszystkich zainteresowanych. Ogółem zorganizowano dziewięć spotkań z udziałem 25 osób.

- PracOFFnia – Animacja Czasu Wolnego,

cykl zajęć zapoczątkowanych we wrześniu 2009 r., obejmujący jednodniowe lub kilkudniowe spotkania w formie warsztatów, poruszających zróżnicowaną tematykę. Warsztaty skierowane są do różnych grup wiekowych, dają możliwość poszerzenia zainteresowań, kreatywnego zagospodarowania wolnego czasu, wykorzystanie talentu, jest też formą

kreatywnego spędzenia wolnego czasu. W 2013 r. odbyło się 10 spotkań trwających łącznie 28 godzin z udziałem 98 osób.

Ogółem przeprowadzono 2.762 zajęć edukacyjnych (grupowych i indywidualnych, w tym zajęcia stałe i okazjonalne) z udziałem 376 osób będących stałymi uczestnikami zajęć.

3. Imprezy filmowe w 2013 r.:

- 27 Tarnowska Nagroda Filmowa (19-28 kwietnia),

- CineMARZENIE - cykl projekcji kina niekomercyjnego, filmów ambitnych i wyróżnionych na najlepszych festiwalach. Projekcjom towarzyszą spotkania, prelekcje i dyskusje. Odbywają się co tydzień w niedzielne popołudnia. Ogółem w ramach cyklu odbyło się 30 projekcji z udziałem 1.221 widzów.

- EkoŚwiat - XIV Przegląd Filmów ekologicznych (1-4 października) - coroczny przegląd filmów o tematyce ekologicznej finansowany z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Tarnowie oraz WFOŚiGW. Skierowany był do dzieci i młodzieży szkolnej. W ramach przeglądu w ciągu czterech dni w 12 projekcjach wzięło udział 2.264 widzów.

Tabela Nr 65: Przedsięwzięcia TCK zrealizowane w 2013 r.

Przedsięwzięcie/impreza	Liczba imprez/seansów	Liczba widzów /uczestników
Spotkania edukacyjne i zajęcia stałe	2.762	376
Koncerty (w tym imprezy kabaretowe)	42	7.723
Wystawy	13	7.503
Imprezy filmowe (bez Tarnowskiej Nagrody Filmowej)	31	3.458
Tarnowska Nagroda Filmowa	1	7.600
Seanse filmowe w kinie Marzenie	1.274 (136 tytułów)	67.204
Imprezy współorganizowane	9	13.046

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów Wydziału Kultury w Urzędzie Miasta Tarnowa

Ogółem w przedsięwzięciach zorganizowanych w 2013 r. przez TCK wzięło udział 106.937 osób.

W 2013 r. Tarnowskie Centrum Kultury pozyskało na przedsięwzięcia artystyczne i inwestycje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej kwotę 196.809,19 zł.

Biuro Wystaw Artystycznych Galeria Miejska w Tarnowie

BWA zajmuje się prezentacją sztuki współczesnej; klasyki polskiej sztuki współczesnej, najciekawszych zjawisk sztuki polskiej ostatnich lat oraz tarnowskiego środowiska artystów. Biuro Wystaw Artystycznych – Galeria Miejska w Tarnowie zatrudnia 10 osób.

Rok 2013 był przełomowy dla tarnowskiego BWA, które w maju wprowadziło się do swojej stałej siedziby – Pałacyku Strzeleckiego, starannie odrestaurowanego na ten cel. Działalność w nowym miejscu rozpoczęto międzynarodową wystawą „Jak się staje, kim się jest”, która przypominała i promowała tarnowskie lata młodości Tadeusza Kantora. Wakacje w Parku Strzeleckim upłynęły pod hasłem „magicznego świata zwierząt Józefa Wilkonia”, które towarzyszyło retrospektywnej wystawie ilustracji i rzeźb tego wybitnego artysty. Artystyczna jesień w BWA to międzynarodowa wystawa „Róża jest różą”, łącząca Zalipie ze sztuką współczesną oraz pierwsza w historii BWA wystawa poświęcona zagadnieniom dizajnu – „Błądzić jest rzeczą”. Wszystkie te przedsięwzięcia zostały zauważone, ich recenzje znalazły się w ważnych branżowych wydawnictwach, periodykach i portalach internetowych.

Istotne były działania edukacyjne, a BWA zostało wskazane jako „Lider edukacji kulturalnej w Tarnowie”. W 2013 r. Dział Edukacji BWA przygotował i przeprowadził cykl zajęć warsztatowych, wykładowych i spotkań autorskich. Oferta edukacyjna skierowana jest zarówno dla dzieci, jak i licealistów, studentów i dorosłych. Stałym elementem edukacji artystycznej jest „Abecadło sztuki” - zajęcia dla najmłodszych, które mają charakter interdyscyplinarny i składają się z dwóch części – wprowadzenia w historię wybranego dzieła sztuki oraz działania artystycznego.

W 2013 r. rozpoczął się również cykl wykładów dotyczących sztuki XX i XXI wieku. Ponadto do każdej wystawy w BWA organizowanych jest szereg działań o charakterze edukacyjnym, które tworzą bogaty program wydarzeń towarzyszących ekspozycjom. Poza rytmem zwyczajowych działań edukacyjnych organizowane są spotkania autorskie. Została przygotowana również stała oferta dla przedszkoli i szkół. Są to zajęcia propagujące zarówno miejsce – Pałacyk Strzelecki, jak i sztukę współczesną. Nowością są zajęcia prowadzone w przedszkolach i szkołach. W 2013 r. rozpoczęto realizację cyklu „Cały Tarnów Czyta Dzieciom”, w ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”.

BWA w roku 2013 zrealizowało blisko 60 różnego rodzaju zdarzeń artystycznych. Podobnie jak w latach poprzednich BWA współpracowało z tarnowskimi instytucjami kultury oraz szeregiem ogólnopolskich galerii sztuki współczesnej.

Ukoronowaniem całorocznej działalności było ujęcie BWA w wielu ogólnopolskich rankingach najlepszych wydarzeń i instytucji w zakresie sztuki współczesnej. Tarnowskie BWA otrzymało także „Supermarkę Radia Kraków” za 2013 r.

W 2013 r. BWA realizowało również projekt współfinansowany ze środków zewnętrznych: „Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal. Cykl wystaw sztuki współczesnej z udziałem artystów międzynarodowych odnoszący się do wątków dziedzictwa kultury Małopolski”. Na ten projekt uzyskano z MRPO kwotę 396.500 zł, w tym w roku 2013 - 201.022 zł.

Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie

W 2013 r. Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie przygotował osiem spektakli premierowych, cztery na dużej scenie, dwa na małej scenie i dwa na scenie Underground.

W grupie ośmiu spektakli znalazły się trzy prapremiery:

- Anna Wakulik „Bohaterowie”, reż. Ewelina Pietrowiak (prapremiera 26 stycznia),
- Jaroslav Hašek „Szwejk. Na tyłach”, reż. Adam Walny (premiera 27 marca),
- Nick Payne „Konstelacje” reż. Natalia Sołtysik (prapremiera 10 maja),
- Marian Hemar „Piękna Lucynda” reż. Ewelina Pietrowiak (premiera 5 lipca),
- Sarah Ruhl „W pokoju obok” reż. Łukasz Gajdzis (premiera 21 września),
- Bernard-Marie Koltés „Walka czarnucha z psami” reż. Jakub Porcari (prapremiera 16 listopada),
- Wojciech Graniczewski, Jan Hnatowicz „Księga lasu” reż. Tomasz Piasecki (premiera 30 listopada),

- Iwan Wyrpajew „Tlen”, reż. Zofia Zoń (premiera 20 grudnia).

Ponadto w maju odbyła się V edycja festiwalu „Mała Talia”. W czerwcu teatr przygotował prezentację plenerową rekonstrukcji wesela żydowskiego „Jak Cadyk z Bobowej córkę wydawał” w Bobowej, w ramach Dni Bobowej z Kulturą Żydowską. W grudniu swoją działalność zainaugurował Kabaret Literacki „NaTenCzas”.

Wystawiono ogółem 352 spektakle (17 poza sceną), które obejrzało łącznie 60.334 widzów. Działalność teatralną wzbogaciły koncerty, spotkania, konkursy, warsztaty teatralne oraz wystawy. Wpływy ze sprzedanych biletów w siedzibie wyniosły łącznie 904.631 zł, a ze sprzedaży spektakli w terenie – 61.250 zł.

Najważniejszym wydarzeniem teatralnym był XVII Ogólnopolski Festiwal Komедii „Talia”. W 2013 r. teatr pozyskał na przedsięwzięcia artystyczne i inwestycje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego, MRPO i Instytutu Teatralnego łącznie kwotę 736.393,12 zł.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie, jako lokalne centrum informacji, edukacji i kultury, obsługuje czytelników poprzez sieć dziewięciu filii, dwóch punktów bibliotecznych zlokalizowanych w tarnowskich szpitalach oraz siedmiu działów udostępniania zbiorów. W 2013 r. nastąpiła zmiana w strukturze MBP: powołana została filia oznaczona numerem 1, utworzona na bazie zbiorów dwóch innych placówek filialnych (Nr 2 i 3), które na przełomie 2012 i 2013 r. zakończyły swoją działalność.

MBP wykonuje również zadania biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego, obejmując zasięgiem działania 16 bibliotek gminnych i ich filie (łącznie 64 placówki).

1. Działalność podstawowa MBP:

W 2013 r. prenumerowano 93 tytuły czasopism, zakupiono 4.807 jednostek inwentarzowych książek i audiobooków. MBP otrzymała dotację z Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych w wysokości 87.000 zł.

W wypożyczalniach zarejestrowano 24.945 czytelników. W ciągu roku zanotowano 224.385 odwiedzin w MBP, w tym 206.502 w wypożyczalniach, czytelnich i Telecentrach, a 17.883 na spotkaniach, lekcjach, wystawach, warsztatach, imprezach literackich itp. Łączna liczba wypożyczonych materiałów bibliotecznych, na zewnątrz i w czytelnich, wyniosła 538.306 egzemplarzy.

Dla osób starszych i niepełnosprawnych ruchowo MBP ma w swojej ofercie akcję „Książka przyjdzie do Ciebie”, tj. dowóz książek do domu.

Oprócz książek i czasopism w wersji tradycyjnej MBP udostępnia również audiobooki, książkę mówioną na kasetach magnetofonowych, książkę elektroniczną dla osób z dysfunkcją wzroku.

Zdigitalizowane wydawnictwa historyczne i regionalne dostępne są poprzez Tarnowską Bibliotekę Cyfrową. W grudniu 2013 r. udostępniono nową usługę dla czytelników - bezpłatny dostęp dla czytelników MBP do ponad 1.150 e-książek w ramach zasobu „Małopolskie Biblioteki Publiczne” w serwisie IBUK LIBRA (w ramach porozumienia bibliotek publicznych w woj. małopolskim z wydawnictwem PWN). Ponadto MBP udostępnia czytelnikom system informacji prawnej „LEGALIS”.

W roku 2013 wdrożony został nowy system biblioteczny SOWA, który zastąpił dotychczas użytkowany program MAK. System SOWA spełnia wszystkie, dające się dziś określić, wymogi nowoczesnego narzędzia kompleksowej obsługi procesów bibliotecznych. Obejmuje m.in. pełną automatyzację procesu gromadzenia, opracowania i ubytkowania wszystkich rodzajów zbiorów bibliotecznych, zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie, z wykorzystaniem formatu MARC21, pełną obsługą wypożyczeń, łącznie z możliwością

zdalnego zamawiania i rezerwacji, tworzenie i generowanie wydruku bibliografii, współpracę z technologią RFID, współpracę z kartą chipową, współpracę z technologią d'Libra przeznaczoną do tworzenia i zarządzania zasobami bibliotek cyfrowych.

Biblioteka pełni również funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej i regionalnej. W formie baz danych prowadzi i udostępnia bazy bibliograficzne: „Bibliografia miasta Tarnowa” (od 1997 r.) oraz „Zawartość czasopism regionalnych”.

2. Działalność popularyzatorska i edukacyjna:

MBP prowadzi również szeroką działalność popularyzatorską i edukacyjną. W roku 2013 zrealizowane zostały m.in.:

- Salony Poezji (sześć spotkań: poezja węgierska, Tadeusz Boy Țeleński, Julian Tuwim, Cyprian K. Norwid, Józef Baran, Jan Zych),

- spotkania autorskie i promocje książek, m.in.: dwa spotkania z Anną Szepielak, spotkania z Bogusławem Kaczyńskim, Ryszardem Lisem, Stanisławą Wiatr-Partyką, Marią Kwater, Andrzejem Grabowskim, Józefem Baranem, Zbigniewem Mirosławskim, Mikołajem Łozińskim, Zbigniewem Masternakiem, Katarzyną T. Nowak, Stanisławem Grabowskim (promocja książki „Poeta na Ursynowie – rzecz o Tadeuszu Nowaku”), Dariuszem Janusiem (promocja książki „Ostatnia misja kapitana Blyna”), spotkania w ramach Galicyjskiej Jesieni Literackiej Pogórza,

- cykl imprez czytelniczych i spotkań w ramach Tygodnia Bibliotek (8-15 maja) oraz Doby Dla Kultury (31 maja-1 czerwca),

- czytanie w przestrzeni publicznej, m.in.: akcja KsięgoZbiór2013, Literackie Pożegnanie Lata, Narodowe Czytanie: Aleksander Fredro,

- akcja „Książkobranie – Czytaj Bez Ograniczeń” – plakaty w autobusach MPK i na przystankach komunikacji miejskiej z kodami QR odsyłającymi do książek w serwisie wolnelektury.pl,

- cykliczne spotkania grup i klubów działających w MBP (Grupa Młodych Autorów, Dyskusyjny Klub Książki „Galeria” oraz Dyskusyjny Klub Książki w Zakładzie Karnym, klub „Różowe Moliki” (dla dzieci), Klub „13” dla seniorów, Dyskusyjny Klub Książki Mówionej dla osób z dysfunkcją wzroku.

Formy edukacyjne obejmują także zajęcia w Bibliotecznych Przedszkolach, lekcje biblioteczne, prelekcje i wykłady dla dzieci, młodzieży i dorosłych wygłaszane przez pracowników MBP oraz zapraszanych specjalistów, wykłady dla słuchaczy Akademii Trzeciego Wieku, konkursy plastyczne i literackie, cykl zajęć wakacyjnych oraz w okresie ferii zimowych, warsztaty, okolicznościowe spotkania literackie, m.in. z okazji Światowego Dnia Książki, Dnia Poezji, Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej, projekt historyczno-ekonomicznego „Chłopska Szkoła Biznesu” (we współpracy z Małopolskim Instytutem Kultury), warsztaty dziennikarskie „Internetowa Młodzieżowa Telewizja Obywatelska” (projekt realizowany przez Fundację Inicjatyw Twórczych w partnerstwie z MBP), cykl wystaw prac artystów i amatorów z Tarnowa i regionu.

Łącznie zorganizowano 1.060 różnorodnych spotkań literackich, edukacyjnych i popularyzatorskich, w których udział wzięło 17.883 osób.

W ramach współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie - Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie, prowadzone są cykliczne zajęcia warsztatowe dla młodzieży szkół średnich „Mobilność zawodowa” oraz dyżury doradcy zawodowego.

3. Działalność wydawnicza:

W ramach własnej działalności wydawniczej MBP w 2013 r. ukazały się publikacje:

- „Bibliografia miasta Tarnowa” – tom 11 za lata 2006-2007 – wersja drukowana oraz elektroniczna dostępna w TBC,
- Czasopismo „Aspiracje” – pismo Grupy Młodych Autorów Nr 17 (52) i Nr 18 (53) – wersja drukowana oraz elektroniczna dostępna w TBC,
- „Kalendarium rocznic Tarnowa i regionu na rok 2013” – opublikowane tylko w wersji elektronicznej w TBC.

15.4 Pozostałe instytucje kultury działające w Tarnowie

W Tarnowie działają również:

- Muzeum Diecezjalne - najstarsze muzeum kościelne w Polsce (założone w roku 1888) posiadające cenne zabytki sztuki sakralnej,
- Muzeum Okręgowe w Tarnowie z siedzibami w renesansowych kamienicach na tarnowskim Rynku i w Ratuszu. Instytucja kultury województwa małopolskiego.

Muzeum Okręgowe zorganizowało w 2013 r. wiele imprez, najważniejsze z nich to:

- Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicjaner Sztetl”,
- Międzynarodowy Turniej Rycerski „O Złoty Warkocz Tarłówny” na zamku w Dębnie,
- Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów,
- „Malowana chata” - konkurs organizowany w Zalipiu.

Wydarzenia artystyczne organizowane przez Muzeum Okręgowe w roku 2013 samorząd miejski dofinansował kwotą 35.000 zł (Dni Pamięci Żydów Tarnowskich „Galicjaner Sztetl”, projekt Edukacja – Ratusz, wystawę „Wielcy Tarnowianie”, projekt Tarnowscy Artyści w Galerii Muzealnej oraz Klub Seniora „Klub50+VAT”).

- Centrum Sztuki Mościce. Instytucja kultury województwa małopolskiego. W Centrum Sztuki Mościce funkcjonuje m.in. kino „Millennium”, Zespół Pieśni i Tańca „Świerzakowiaczy”. Odbywają się festiwale (np. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”), koncerty, spektakle, spotkania i wystawy.
- Centrum Paderewskiego Tarnów - Kańska Dolna. Instytucja kultury powiatu tarnowskiego. Placówka organizuje festiwale i koncerty muzyki kameralnej, w których biorą udział sławy muzyki poważnej z kraju i zagranicy. Niezwykle istotną częścią działalności instytucji jest edukacja młodego pokolenia muzyków - stąd liczne plenery, warsztaty muzyczne i kursy mistrzowskie. W 2013 r. z budżetu Miasta dofinansowano kwotą 25.000 zł. Warsztaty z Mistrzami „Tydzień Talentów Tarnów-Kańska Dolna 2013” (15.000 zł) oraz Mistrzowskie Wieczory w Kańskiej - śladami Paderewskiego (10.000 zł).

W mieście widoczne jest także liczne środowisko plastyczne, którego przedstawiciele wystawiają swoje prace nie tylko w Polsce, ale także w wielu innych krajach.

W Tarnowie działają również m.in.:

- Tarnowska Orkiestra Kameralna,
- Chłopięcy Chór katedralny „Pueri Cantores Tarnovienses”,
- Dziewczęcy Chór Katedralny „Puellae Orantes” (w 2013 r. zwycięzca Grand Prix Międzynarodowego Konkursu Chóralnego w Rimini),
- Tarnowski Chór Gos.pl.,

- zespoły muzyczne, m.in.: grupa MONK, Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”, zespół rockowy TOTENTANZ, Anvision, Ziyó, Sayes, Bardzo Orkiestra.
- stowarzyszenia działające w dziedzinie kultury, np. Teatr Nie Teraz, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Teatralnych, Tarnowskie Stowarzyszenie Jazzu Tradycyjnego „Leliwa”, Tarnowska Orkiestra Kameralna, Tarnowskie Stowarzyszenie Artystyczne ArtContest, Stowarzyszenie KANON.

16 SPORT I REKREACJA

Samorząd Tarnowa wspiera rozwój kultury fizycznej finansowo i organizacyjnie na wielu płaszczyznach. Do najważniejszych obszarów wsparcia należą:

- inicjowanie, finansowanie i współorganizowanie wielu imprez sportowych o znaczeniu ponadlokalnym,
- organizacja sportowo-rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych w tarnowskich szkołach,
- organizacja systemu rozgrywek międzyszkolnych tarnowskich szkół w różnych dyscyplinach sportu,
- organizacja programów feryjnego i wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży, o charakterze sportowo-rekreacyjnym,
- prowadzenie systemu stypendiów sportowych,
- prowadzenie systemu nagród i wyróżnień dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych,
- wspieranie zadań realizowanych w zakresie sportu kwalifikowanego,
- współpraca w oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.) z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie kultury fizycznej,
- prowadzenie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, z udziałem środków zewnętrznych.

Tabela Nr 66: Strategie, programy i plany wieloletnie

Nazwa zadania	Kwota dotacji 2012	Kwota dotacji 2013
Sportowe talenty – wyszukiwanie dzieci i młodzieży uzdolnionych sportowo, prowadzenie naboru i selekcji kandydatów oraz wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez udział w zawodach, rozgrywkach organizowanych przez kluby i związki sportowe	470.000 zł	600.000 zł
Upowszechnianie kultury fizycznej wśród niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa	35.000 zł	35.000 zł
„Niepełnosprawny – sprawny w wodzie” - bezpłatne		

zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	8.000 zł	5.000 zł
Sportowe talenty – wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez organizację wyjazdowych zgrupowań sportowych	97.000 zł	67.000 zł
Sportowe talenty – wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez organizację na terenie miasta Tarnowa zgrupowań sportowych	3.000 zł	3.000 zł
Poprawa warunków uprawiania sportu w klubach sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa i osiągania przez członków tych klubów wysokich wyników sportowych w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym	1.199.000 zł	610.000 zł

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.1 Organizacje sportowe

W Tarnowie działa wiele podmiotów związanych z kulturą fizyczną, sportem i rekreacją, aktywnie uczestniczących w życiu miasta w zakresie realizacji swoich statutowych zadań.

Tabela Nr 67: Uczniowskie Kluby Sportowe

Lp	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży” w Tarnowie	koszykówka, piłka ręczna, wspinaczka, szermierka, judo
2.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Gimnazjum Nr 8 w Tarnowie	lekka atletyka
3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” w Tarnowie	koszykówka
4.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „IKS”	sport i rekreacja, bilard
5.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka-Krzyż” przy Gimnazjum Nr 6 w Tarnowie	piłka siatkowa
6.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” przy Gimnazjum Nr 1 w Tarnowie	rekreacja
7.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Gumniska” przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Tarnowie	piłka siatkowa
8.	Uczniowski Klub Sportowy „Hesed”	piłka nożna, futsal
9.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Parafii Błogosławionej Karoliny w Tarnowie	szachy, rekreacja
10.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy przy Parafii Świętej Trójcy w Tarnowie	tenis stołowy, rekreacja

11.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Mościce” przy Zespole Szkół Sportowych w Tarnowie	pływanie, dwubój i trójbój
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Futsal” Tarnów	futsal
13.	Uczniowski Klub Sportowy „19”	rekreacja
14.	Uczniowski Klub Sportowy „Atlant” przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Tarnowie	rekreacja
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Baskila” w Tarnowie	strzelectwo
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka” przy Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie	rekreacja
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwudziestka” przy Zespole Szkół Sportowych w Tarnowie	piłka nożna, lekka atletyka
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Hatrick”	sport i rekreacja
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Jaskółka” przy Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1 w Tarnowie	piłka nożna
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy i Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	piłka siatkowa, piłka nożna
21.	Uczniowski Klub Sportowy „JMT Westerplatte”	sport i rekreacja
22.	Uczniowski Klub Sportowy „Kazik” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie	piłka nożna
23.	Uczniowski Klub Sportowy „Kobra”	kolarstwo
24.	Uczniowski Klub Sportowy „Kępa Sport”	tenis ziemny
25.	Uczniowski Klub Sportowy „Leliwa” przy Gimnazjum Nr 4 w Tarnowie	piłka ręczna
26.	Uczniowski Klub Sportowy „Lider” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	piłka siatkowa
27.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy III Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	koszykówka, piłka siatkowa
28.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy Szkole Podstawowej Nr 9 w Tarnowie	rekreacja
29.	Uczniowski Klub Sportowy „Mechanik” przy Zespole Szkół Agrotechnicznych i Samochodowych w Tarnowie	rekreacja
30.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie	rekreacja
31.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	tenis ziemny
32.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy Szkole Podstawowej Nr 8 w Tarnowie	rekreacja, piłka ręczna
33.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Przystań”	speedrower
34.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie	narciarstwo, piłka siatkowa, pływanie, badminton
35.	Uczniowski Klub Sportowy „Starówka” przy Gimnazjum Nr 2 w Tarnowie	rajdy turystyczne, biegi na orientację
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Staś” przy VII Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	strzelectwo
37.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” przy Zespole Szkół Technicznych w Tarnowie	piłka siatkowa, piłka nożna, koszykówka
38.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	sport i rekreacja, futsal

39.	Uczniowski Klub Sportowy przy IV Liceum Ogólnokształcącym i Gimnazjum Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie	rekreacja
40.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Tarnowie	tenis stołowy, piłka nożna, rekreacja
41.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 15 w Tarnowie	rekreacja
42.	Uczniowski Klub Sportowy „Junak”	sport i rekreacja
43.	Uczniowski Klub Sportowy „A.C.T - Sport”	tenis
44.	Uczniowski Klub Sportowy „Przystań”	futsal, speedrower
45.	Uczniowski Klub Sportowy Kung-Fu „Vo Thuat Than Quyen”	Kung-Fu
46.	Uczniowski Klub Sportowy „Tasman Team”	karate i sporty walki
47.	Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowskie Gwiazdy”	rekreacja
48.	Uczniowski Klub Sportowy „Lumaro”	futsal
49.	Uczniowski Klub Sportowy „Karate Sei Budokai”	karate, judo
50.	Uczniowski Klub Sportowy „Świt”	sport i rekreacja
51.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Tarnowska Akademia Piłkarska”	Piłka nożna
52.	Uczniowski Klub Sportowy „START-Tarnów”	pływanie

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 68: Ogniska TKKF

Lp	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Azoty”	rajdy turystyczne, narciarstwo, rekreacja
2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Delfin”	strzelectwo, pięciobój
3.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Iskra”	rajdy turystyczne
4.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Legiony”	rekreacja
5.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Maraton”	rekreacja
6.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	rekreacja

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 69: Towarzystwa sportowe

Lp	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Polskie Towarzystwo Boksu	boks
2.	Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół - Świat Pracy”	kolarstwo górskie, turystyka piesza i rowerowa, biegi, narcciarstwo biegowe
3.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół”	kolarstwo górskie, turystyka rowerowa, biegi, narcciarstwo biegowe
4.	Stowarzyszenie Przyjaciół Piłki Nożnej Unii Tarnów „Wierni”	wspieranie sekcji piłki nożnej ZKS „Unia” Tarnów
5.	Stowarzyszenie Yacht Club „Bezan”	żeglarstwo
6.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	kręgle, turystyka, rekreacja
7.	Tarnowskie Towarzystwo Piłkarskie	wspieranie rozwoju piłki nożnej w Tarnowie
8.	Tarnowskie Towarzystwo Piłki Ręcznej	wspieranie rozwoju piłki ręcznej w Tarnowie
9.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „FUTAR”	halowa piłka nożna
10.	Tarnowskie Towarzystwo Żużlowe „Unia Tarnów”	wspieranie rozwoju żużła w Tarnowie
11.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	podnoszenie ciężarów, lekka atletyka, pływanie
12.	Towarzystwo Narciarskie „Mościce”	narcciarstwo

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 70: Związki sportowe

Lp	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	piłka nożna
2.	Tarnowski Szkolny Związek Sportowy	realizacja rozgrywek międzyszkolnych
3.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	brydż sportowy

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 71: Kluby sportowe

Lp	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Auto Moto Klub Tarnowski	sporty motorowe
2.	Jacht Klub „Orion”	żeglarstwo
3.	Klub Sportowy „Błękitni” w Tarnowie	judo, piłka nożna
4.	Klub Sportowy „Capoeira” Tarnów	capoeira
5.	Klub Sportowy „Iskra”	piłka nożna
6.	Klub Sportowy „Metal”	piłka nożna
7.	Klub Sportowy „Legion Team Tarnów”	sztuki walki
8.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie	tenis stołowy, piłka nożna, piłka siatkowa, koszykówka, pływanie
9.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Wyższej Szkoły Biznesu w Tarnowie	piłka nożna, piłka siatkowa, koszykówka, tenis stołowy i ziemny, pływanie, turystyka, narciarstwo, bilard, szachy, aerobik
10.	Ludowy Klub Jeździecki „Klikowa”	jeździectwo
11.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	tenis stołowy, piłka siatkowa, piłka nożna, wspinaczka sportowa,
12.	Tarnowska Szkołka Bokserska	boks
13.	Tarnowski Klub Modelarstwa Samochodowego	modelarstwo samochodowe
14.	Tarnowski Klub Modelarzy R/C Cars	modelarstwo samochodowe
15.	Tarnowski Klub Sportowy „Kyokushin Karate”	karate kyokushin
16.	Tarnowski Klub Sportowy „Oyama Karate”	oyama karate
17.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	strzelectwo
18.	Tarnowski Klub Tenisowy	tenis ziemny
19.	Klub Sportowy „ZKS Unia” Tarnów	pływanie, lekka atletyka, piłka nożna, koszykówka

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.2 Wydarzenia i imprezy sportowe

Tabela Nr 72: Najważniejsze przedsięwzięcia sportowe w 2013 r.

Organizator	Nazwa wydarzenia	Termin	Liczba uczestników
Stowarzyszenie Sportowe Sokół	Puchar Tarnowa w Kolarstwie Górskim	21 kwietnia 16 czerwca 18 sierpnia 15 września	ok. 1.200 łącznie
Stowarzyszenie Sportowe Sokół	XXII Bieg Leliwitów - bieg główny	październik	ok. 400
Stowarzyszenie Sportowe Sokół	XVIII Bieg Sokołów z okazji Święta Niepodległości	11 listopada	ok. 300
Polskie Towarzystwo Gimnastyczne Sokół Świat Pracy	Ogólnopolska akcja Polska Biega	24-26 maja	200
Lang Team oraz miasto Tarnów	start honorowy do IV etapu 70.Tour de Pologne	31 lipca	ok. 180 zawodników i kilka tysięcy widzów
Małopolski Związek Kolarski Kraków	Karpacki Wyścig Kurierów	ostatni etap 5 maja	ok. 140
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Tarnów	Ogólnopolska akcja Polska Biega	24-25 maja	ok. 800
Stowarzyszenie Sportowe „Sokół”	Masowy Bieg Leliwitów	wrzesień	ok. 400
Stowarzyszenie Sportowe „Sokół”	Bieg Leliwitów dla dzieci i młodzieży	październik	ok. 200
Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Tarnów	Jesienny Cross Papieski	październik	ok. 400
Stowarzyszenie Sportowe Sokół	Rowerowy Rajd Sokołów	czerwiec	ok. 100

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.3 Osiągnięcia sportowe

Najważniejsze osiągnięcia sportowe tarnowskich klubów w roku 2013:

- żużel – Unia Tarnów ŻSSA – brązowy medal w ekstralidze,
- sukcesy krajowe i międzynarodowe tarnowskiej wspinaczki sportowej,
- złoty medal Mistrzostw Świata, brązowy medal Mistrzostw Unii Europejskiej oraz złoty medal Mistrzostw Polski Justyny Walaś z Tarnowskiej Szkołki Bokserskiej,
- sukcesy pięściarzy z Polskiego Towarzystwa Boks,
- sukcesy drużyny futsalu Klubu Uczelnianego AZS PWSZ w Tarnowie,
- sukcesy zawodników Tarnowskiego Towarzystwa Sportowo-Kulturalnego K-Team w kartingu,
- sukcesy w Mistrzostwach Europy i Mistrzostwach Polski w podnoszeniu ciężarów zawodników Tarnowskiego Zrzeszenia Sportowego Niepełnosprawnych Start – Marzena Łazarz i Piotr Szymeczek,
- sukcesy krajowe i międzynarodowe zawodników UKS Kung Fu Vo Thaut Thanh Quyen w wushu,
- sukcesy krajowe i międzynarodowe tarnowskich lekkoatletów.

16.4 Stypendia i nagrody

W roku 2013 Prezydent Miasta Tarnowa przyznał stypendia sportowe, nagrody i wyróżnienia za osiągnięte w roku 2012 wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym. Podstawa prawna to uchwała Nr VI/50/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, a także warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych za osiągnięcia w działalności sportowej oraz rodzajów tych wyróżnień i wysokości nagród pieniężnych (Dz. Urz. Woj. Małop. Nr 87, poz. 698).

Na stypendia sportowe, nagrody i wyróżnienia przeznaczono kwotę 182.500 zł. Wysokość stypendiów wyniosła od 400 do 4.000 zł, a wysokość nagród od 400 do 2.500 zł. Uhonorowano zawodników i trenerów 20 dyscyplin sportu z 23 klubów. Ufundowano:

- 131 stypendiów,
- 40 nagród,
- 20 wyróżnień.

16.5 Sport i wypoczynek dzieci i młodzieży

Programy edukacyjno - wychowawcze z zakresu sportu

- Masowa nauka pływania dla uczniów tarnowskich szkół

Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji (TOSiR) oraz UMT skierowały do Ministerstwa Sportu i Turystyki wnioski o dofinansowanie realizacji nieodpłatnego programu masowej nauki pływania dla uczniów tarnowskich szkół podstawowych i gimnazjalnych. Program został dofinansowywany kwotą 18.000 zł z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów. Z budżetu Miasta przeznaczono na realizację zajęć 40.000 zł. Program objął zasięgiem 300 uczniów w okresie od marca do listopada 2013 r.

- Europejski Tydzień Sportu dla Wszystkich

W tej ogólnopolskiej, powszechnej akcji sportowej Tarnów zajął trzecie miejsce w kraju w grupie miast powyżej 100.000 mieszkańców. Łączyło się to z otrzymaniem nagrody dla tarnowskich klubów sportowych w wysokości 8.000 zł z przeznaczeniem na zakup sprzętu sportowego.

Tabela Nr 73: Realizacja części Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Tarnowa na 2013 r.

Zadanie	Kwota planowana	Faktyczne wykonanie	Liczba uczestników	Faktyczne wykonanie w 2012 r.
1. Wspieranie w formie dotacji programów realizowanych w zakresie kultury fizycznej przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego	670.000 zł	660.800 zł	9.500	570.000 zł
2. Finansowanie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych i zakładach budżetowych Gminy Miasta Tarnowa	410.000 zł	409.339 zł	77.100	410.000 zł
w tym:				
1) realizacja części Programu „Ferie zimowe Tarnów 2013” – organizacja zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych dla uczniów tarnowskich szkół	90.000 zł	90.000 zł	15.578	100.011 zł
2) organizacja przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Wydział Sportu całorocznych sportowych rozgrywek międzyszkolnych	60.000 zł	59.997 zł	16.000	60.000 zł
3) realizacja części Programu „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2013” – organizacja zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych dla uczniów tarnowskich szkół	207.000 zł	207.000 zł	36.234	198.057 zł
5) realizacja rocznego kalendarza zajęć oraz imprez rekreacyjnych i sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży	53.000 zł	52.341 zł	9.288	51.931 zł
Razem	1.080.000	1.070.139	86.600	980.000

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

System sportowych rozgrywek międzyszkolnych

- liczba uczestników – 11.524 uczniów,
- budżet 60.000 zł w ramach środków dla TOSiR,
- realizatorzy: TOSiR - organizacyjnie i finansowo, Wydział Sportu UMT, Tarnowski Skolny Związek Sportowy, kluby sportowe,
- poziomy rozgrywek: Igrzyska Młodzieży Szkolnej dla szkół podstawowych, Gimnazjada oraz Licealiada,
- wyniki:

1) Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Szkoła	Liczba punktów	Miejsce w klasyfikacji
SP 3	64	1
SP 18	60	2
SP 20	56	3
SP 9	52	4
SP 1	51	4
NSP w ZSN	37	6
SP 17	34	7
SP 23	18	8
SP 15	16	9
SP 14	16	9
SP 8	15	11
SP 5	11	12
SP 2	8	13
NSP Siódemka	7	14
SSP Nr 2	4	15
SP 11	3	16
SP 10	3	16

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

2) Gimnazjada

Szkoła	Liczba punktów	Miejsce w klasyfikacji
GIM 9	86,5	1
GIM 11	77,5	2
GIM 2	76	3
GIM 4	65	4
GIM 6	53,5	5
GIM 8	34,5	6
GIM 10	34	7
GIM 1	19	8
GZSN 7	11	9
G.Dwuj.	10	10
GIM 7	9	11
GPLAST	7	12
GSP2	4	14
NG15	4	14
GNNP	0	16

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

3) Licealiada

Szkoła	Liczba punktów	Miejsce w klasyfikacji
I LO	69,5	1
III LO	66	2
IV LO	64,5	3
ZSME	53	4
ZSEG	42	5
ZST	42	5
VII LO	37,5	7
VI LO	27	8
ZSB	26	9
V LO	23	10
II LO	21	11
ZSTZ	21	11
XVI LO	20,5	13
ZSLiZ NR 1	19	14
ZSLiZ Nr2	18	15
ZSPlast	15	16
ZSOiT	11	17
ZSEO	9	18
XX LO	7	19
RZ ZSZ	5	20
ZSN	4	21
ZSSpec	2	22
XIX LO	1	23

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 74: Zestawienie ilościowe zawodów w ramach kalendarza rozgrywek SZS. Rok szkolny 2012/2013

Rodzaj zawodów	Liczba dyscyplin	Liczba zawodów	Liczba uczestników
Igrzyska Młodzieży Szkolnej – Szkoły Podstawowe	24	59	4.184
Gimnazjada	27	52	2.195
Licealiada	24	59	5.145
Razem:		170	11.524

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 75: Programy „Ferie zimowe Tarnów 2013” „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2013”

Zadanie	Opis
Organizacja zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży - 2013 r.	Liczba uczestników Programu „Ferie zimowe Tarnów 2013” to 15.578 uczniów. Kwota na realizację ujęta w budżecie Gminy Miasta Tarnowa 98.000 zł
Organizacja letniego wypoczynku dla	

dzieci i młodzieży – 2013 r.	Razem uczestnicy: 36.234 osób Budżet – podsumowanie 337.161 zł (bez wpłat uczestników półkolonii) półkolonie – bez wpłat uczestników i MOPS: 125.161 zł (z wpłatami: 228.748 zł, same wpłaty: 103.587 zł), program zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych – 212.000 zł
------------------------------	--

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.6 Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji

Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji działa od stycznia 1991 r. Celem działalności TOSiR jest zaspokajania potrzeb mieszkańców Tarnowa w zakresie kultury fizycznej, sportu, turystyki i rekreacji. Ośrodek administruje następującymi obiektami:

- Park Wodny, ul. Piłsudskiego 30,
- hala sportowo – widowiskowa, ul. Krupnicza 8A,
- pływalnia letnia, al. Tarnowskich 1,
- tereny rekreacyjne z lodowiskiem, ul. W. Polskiego 14,
- hala sportowa „Jaskółka”, ul. Traugutta 3A,
- Miejski Dom Sportu, ul. Traugutta 5A,
- pływalnia letnia, ul. Traugutta 5A,
- Sala Sportowa Dom Ciężarowca, ul. Zbylitowska,
- stadion piłkarsko – lekkoatletyczny, ul. Traugutta,
- stadion piłkarski, ul. Piłsudskiego 32,
- lodowisko sztucznie mrożone, ul. Traugutta 3A,
- zespół kortów, ul. Traugutta 3A.

Obiekty posadowione są na gruntach o łącznej powierzchni 268 200 m², a łączna powierzchnia użytkowa obiektów wynosi 24 975 m².

Tabela Nr 76: Wyniki udostępniania poszczególnych obiektów TOSiR

Lp.	Obiekt	Liczba wstępów
1	Park Wodny, ul. Piłsudskiego	326.254
2	Tereny rekreacyjne z lodowiskiem, ul. W. Polskiego	49.747
3	Lodowisko mobilne, ul. Traugutta	10.620
4	Hala Sportowa, ul. Krupnicza	224.236
5	Pływalnia letnia, al. Tarnowskich	36.778
6	Pływalnia letnia, ul. Traugutta	18.309
7	Miejski Dom Sportu, ul. Traugutta	21.369
8	Hala Sportowa Jaskółka, ul. Traugutta	40.752
9	Sala sportowa Dom Ciężarowca, ul. Zbylitowska	1.072
10	Stadion piłkarsko-lekkoatletyczny, ul. Traugutta	9.316
11	Stadion piłkarski, ul. Piłsudskiego 32 wyzierzawiony KS Błękitni	-
Razem:		738.453

Źródło: Wydział Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Inwestycje

Tabela Nr 77: Prace modernizacyjne miejskiej bazy sportowej

Lp	Nazwa zadania	Wykonanie za 2013 r.			informacje o zadaniu
		ogółem	w tym:		
			budżet	środki zewn.	
1	Modernizacja miejskiej bazy sportowej	111.394	111.394	0,00	<p>Zadania zakończone:</p> <p>1. Hala Sportowa, ul. Krupnicza - modernizacja monitoringu oraz pomieszczeń hali obejmujące dostawę i montaż sześciu kamer, dwóch obiektywów regulowanych, szesnatomkanałowego rejestratora, monitora, tynkowanie i malowanie ścian i sufitów po zalaniu deszczem (8.638 zł).</p> <p>2. Budynek obsługi stadionu, ul. Piłsudskiego 32 - modernizacja przyziemia po zalaniu wodami opadowymi oraz pomieszczenia węzła cieplnego po rozszczelnieniu instalacji pompowej, wymiana ośmiu szt. skrzydeł drzwi (19.513 zł).</p> <p>3. Pływalnia Letnia, ul. Traugutta - modernizacja i przebudowa wewnętrznej sieci wodociągowej wraz z armaturą, wymiana rurociągu wody technologicznej stacji uzdatniania wody wraz z armaturą (24.387 zł).</p> <p>4. Pływalnia Letnia, al. Tarnowskich modernizacja stacji uzdatniania wody w tym dostawa i montaż pompy basenowej (31.945 zł).</p> <p>5. Modernizacja instalacji mrożącej lodowiska sztucznie mrożonego, ul. Traugutta - usunięcie awarii i remont agregatu mrożącego wraz z transportem (10.332 zł)</p> <p>6. Park Wodny, ul. Piłsudskiego - modernizacja instalacji sauny</p>

					<p>parowej - demontaż, dostawa i wymiana dwóch szt. generatorów pary wraz z armaturą (7.576 zł).</p> <p>7. Hala Sportowa „Jaskółka”, ul Traugutta - opracowanie dokumentacji przyszłościowej - modernizacja systemu ogrzewania obiektu na ogrzewanie promiennikowe (9.000 zł).</p>
2	Budowa Amfiteatru przy ul. Piłsudskiego	1.506	1.506	0,00	<p>Zgodnie z decyzją o pozwoleniu na budowę zgłoszono do PINB rozpoczęcie robót budowlanych. Wytoczono geodezyjnie plac budowy oraz zatrudniono na umowę kierownika budowy. Z uwagi na krótki okres czasu nie zlecano robót budowlanych natomiast w r.u sprawozdawczym przygotowano formalnie zadanie inwestycyjne do realizacji. Przewidywane zakończenie robót – trzeci kwartał 2018 r.</p>
3	Budowa stadionu L.A. przy ul. Piłsudskiego 32	6.1242	6.1242	0,00	<p>Planowane na 2013 r. działania związane z formalnym przygotowaniem inwestycji zostały wykonane. Opracowano kompletne projekty budowlane, wykonawcze, kosztorysy oraz specyfikacje wykonania i odbioru robót. Trwa postępowanie o udzielenie pozwolenia wodno - prawnego na odprowadzanie wód opadowych i drenażowych do rowu melioracyjnego.</p>
4	Rozbudowa i przebudowa Miejskiego Domu Sportu przy ul. Traugutta.	835.214	585.214	250.000	<p>Przeprowadzono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy robót, złożono wnioski i uzyskano dofinansowanie z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Rozpoczęto roboty budowlane. Zrealizowano (kwoty brutto): roboty rozbiórkowe za 271.750 zł, utylizację i wywóz gruzu za 18.695,29 zł, roboty przygotowawcze i ziemne za 22.478,39 zł, konstrukcja dachu za 95.940,00 zł, konstrukcja ściany osłonowej w osi E1 za 257.390,67 zł, pokrycie dachowe za 165.066 zł,</p>

					nadzór inwestorski za 3.893,69 zł. Z powodu braku podstaw do odbioru, planowanych do wykonania w roku sprawozdawczym robót konstrukcyjnych, wykonanie jest niższe od planowanego o 64.785,63 zł. Zakończenie robót planowane na pierwszy kwartał 2015 r.
	Razem:	1.009.357	759.357	250.000	

Źródło: Wydział sportu Urzędu Miasta Tarnowa

16.7 Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji

Tarnowskie Centrum Informacji (TCI) działa na podstawie statutu, który został uchwalony przez Radę Miejską w Tarnowie uchwałą Nr XLI/706/2005 z dnia 20 października 2005 r. w sprawie przekształcenia Tarnowskiego Regionalnego Centrum Koordynacji i Obsługi Turystyki w Tarnowie (działającego od 1999 r.) z zakładu budżetowego w jednostkę budżetową.

Promocja i kreowanie wizerunku miasta

1. Informacja turystyczna

Jednym z priorytetów działalności TCI jest promocja walorów i oferty turystycznej Tarnowa i subregionu tarnowskiego. Ważnym aspektem wdrażania rozwiązań opartych o urządzenia, media i aplikacje elektroniczne jest minimalizacja kosztów dotarcia do pojedynczego turysty, a jednocześnie dostosowanie formuły funkcjonowania „it” do nowoczesnej formy komunikacji, coraz popularniejsze wśród osób młodych oraz aktywnych zawodowo, np. formatowanie oferty regionu pod konkretnego klienta.

TCI działa w systemach: regionalnym (MSIT) i krajowym (PSIT) (w 2013 r. włączono TCI do narodowego, koordynowanego przez Polską Organizację Turystyczną (POT), Contact Center). W 2013 r. TCI odwiedziło ponad 16.000 osób.

Turyści mogą korzystać w punkcie „it” na tarnowskim Rynku z trzech stanowisk komputerowych z bezpłatnym dostępem do Internetu, w tym jedno dostosowane jest dla osób niepełnosprawnych. Specjalnie dla osób niedowidzących i słabowidzących przygotowane zostały zestawy tyflomap.

TCI, certyfikowany „Obiekt przyjazny rowerom”, prowadzi wypożyczalnię rowerów oraz udostępnia bezpieczne stojaki rowerowe w holu budynku Rynek 7. Cykliści mają również do dyspozycji podstawowe narzędzia do naprawy roweru.

Na turystów w punkcie „it” czekają zarówno materiały płatne (każdy może zakupić pamiątkę czy widokówkę ze znaczkiem a także publikacje związane z Tarnowem, plany polskich i europejskich miast oraz mapy i przewodniki po całym kraju), jak i bezpłatne (ulotki, foldery wydawane przez TCI jak i regionalne i krajowe a także z atrakcji z regionu). Poza materiałami drukowanymi turyści mogą korzystać z oferty nieodpłatnych multimedialnych przewodników po mieście: audioprzewodników MP3 oraz urządzeń GPS ze szczegółową mapą miasta, wzbogaconą o komunikaty turystyczne czytane przez lektora. Ponadto od jesieni 2013 r. turyści mają do dyspozycji bezpłatną aplikację mobilną smartSAD na systemy Android i iOS opracowaną przez Tarnowską Organizację Turystyczną (TOT) przy współpracy TCI.

Pod koniec 2012 r. podjęto współpracę z Cafe Tramwaj, w której znajdują się podstawowe informacje o mieście i regionie dostarczane przez pracowników TCI. Również tarnowskie atrakcje turystyczne w tym muzea, obiekty noclegowe i wybrane gastronomiczne oferują materiały o mieście i regionie dostarczane przez TCI.

TCI od lat organizuje unikalny w skali kraju program edukacji dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych w zakresie informacji turystycznej. W 2013 r. w programie uczestniczyły dzieci nie tylko z przedszkoli i szkół podstawowych, ale również gimnazjaliści, licealiści, a nawet studenci.

W wakacje natomiast TCI organizuje „Spacerki po Tarnowie” - w roku 2013 ich uczestnicy poznawali „większe i mniejsze place Tarnowa”.

Pomimo profesjonalnej obsługi klienta-turysty, czego dowodem są nagrody dla TCI, pracownicy brali udział w bezpłatnych szkoleniach POT w Krakowie: „Jak przygotować się do przyjęcia turystów z rynku japońskiego/chińskiego/indyjskiego?” oraz szkoleniu MSIT. Materiały szkoleniowe z obsługi turysty azjatyckiego zostały przekazane tarnowskim restauracjom i hotelom do wykorzystania w swojej codziennej pracy.

W 2013 r. TCI stało się partnerem Europejskiego Centrum Muzyki w Lusławicach i jako jedyny punkt w regionie dystrybuuje bilety na koncerty w tymże centrum.

2. Study press i tours

Tarnów od lat jest chętnie odwiedzany przez dziennikarzy z kraju i zagranicy, czego efektem były artykuły o Tarnowie w mediach krajowych i zagranicznych (czeskich, węgierskich, japońskich, rosyjskich, niemieckich, belgijskich). Organizacja imprez studyjnych możliwa jest dzięki współpracy z Małopolską Organizacją Turystyczną (MOT) i POT, a zwłaszcza jej oddziałami zagranicznymi. W przeważającej większości imprezy tego typu finansowane są ze środków zewnętrznych. W 2013 r. w Tarnowie gościło ponad 40 dziennikarzy, w tym uczestników „Polsko-Ukraińskiego Forum Dziennikarzy”. Najciekawsze ich prace to:

- „Miasto ogród to nie tylko Giszowiec. To także Mościce”; Dziennik Zachodni, 28.05.2013 r.,

- „Tarnów – polski biegun ciepła”; Wirtualna Polska, 21.06.2013 r.,

- „Tarnów – polski biegun ciepła”; TV Polsat, główne wydanie „Wydarzeń”, 27.07.2013 r.,

- „Szlak Renesansu w Małopolsce: Tarnów i Szymbark”; Gazetylokalne.pl, 11.07.2013 r.,

- „Oto polski biegun ciepła. W tym mieście lato trwa ponad sto dni”; Dziennik.pl, 9.08.2013 r.,

- artykuł w języku japońskim na portalu www.europeanquartet-eng.com promującym Polskę, Słowację, Czechy i Węgry wśród turystów japońskich: - *Zapraszamy do Tarnowa! W Polsce istnieje miasto nazywające się „Perłą Renesansu”, niedaleko od Krakowa. Tarnów ma historię sięgającą prawie 700 lat znany jest również jako centrum muzyki klasycznej i jazzu.*

Ponadto TCI aktualizowało informacje do japońskiego przewodnika Glob Trotter Travel Guide (do edycji 2014 r.). Po raz pierwszy Tarnów ukazał się w tym prestiżowym przewodniku japońskim (odpowiednik polskiego „Pascala”) w edycji 2013.

3.Reklama wśród turystów w Krakowie

TCI środki budżetowe przeznaczone na reklamę w całości wydatkuje na promocję miasta. W tym celu wykupuje powierzchnię reklamową w wydawnictwach turystycznych. Aby jak najefektywniej wydać niewielkie środki finansowe, od lat działania reklamowe skupiają się na nośnikach reklamowych w Krakowie i Małopolsce, by zachęta do odwiedzenia Tarnowa trafiła do turystów, którzy są już w Krakowie, a szukają inspiracji do zwiedzenia innych atrakcji w okolicy. W 2013 r., podobnie jak w latach ubiegłych, Tarnów obecny był w dwumiesięcznikach: „Cracow in your pocket” (wersja tylko angielskojęzyczna, sześć wydań po 20.000 egz. każde) oraz „The Visitor Małopolska” (dwujęzyczna wersja polsko-angielska, również sześć wydań po 20.000 egz.). W okresie wakacyjnym zaproszenie do Tarnowa znajdowało się na 100.000 egz. planu Krakowa dystrybuowanego wśród turystów zagranicznych. Ponadto reklama Tarnowa była obecna na monitorach w szynobusie na trasie Kraków-Port Lotniczy Balice.

4.Udział w targach, imprezach promocyjnych, konkursach i plebiscytach

Dzięki współpracy TCI z MOT, miastem Kraków oraz Starostwem Powiatowym w Tarnowie i Lokalną Grupą Działania „Dunajec - Biała”, Tarnów promowany jest w innych krajach. Udział Tarnowa w MOT sprawił, że miasto nie ponosi kosztów za zagraniczną powierzchnię wystawienniczą. Stoisko Tarnowa, na którym znajdują się promujące region wyroby gastronomiczne oraz materiały informacyjne, obecne jest na wielu targach krajowych i zagranicznych. Członkostwo w MOT pozwala miastu na obecność na targach nawet wtedy, kiedy fizycznie nie ma jego przedstawicieli - w Utrechcie, Madrycie, Bratysławie, Brnie, Brukseli, Goeteborgu, Moskwie, Barcelonie oraz Kijowie.

Tabela Nr 78: Udział TCI w imprezach promocyjnych w 2013 r.

Kraj	Miasto	Termin	Nazwa	Charakterystyka
Promocja zagraniczna				
Austria	Wiedeń	Styczeń	"Ferien - Messe Wien"	Duże zainteresowanie związane z historią ale także z wypoczynkiem aktywnym; stoisko wspólne z miastem Kraków jako część stoiska narodowego Polski
Włochy	Mediolan	Luty	BIT Milano	Jedna z najważniejszych i największych imprez targowych o profilu handlowo – promocyjnym na rynku turystycznym.
Niemcy	Berlin	Marzec	ITB	Najważniejsza impreza turystyczna na świecie. Stoisko wspólne z MOT i miastem Kraków jako część stoiska narodowego Polski.
Francja	Paryż	Marzec	MAP „Le Monde à Paris”	Stoisko wspólne z miastem Kraków. Francuzi to po Niemcach najliczniejsza rzesza turystów w Tarnowie
Holandia	Haga	Kwiecień		Promocja Tarnowa w Ambasadzie RP oraz w OPCW w Hadze (wspólnie z UMT)

Wielka Brytania	Londyn	Listopad	World Travel Market	Drużga co do wielkości impreza targowa branży turystycznej na świecie, skierowana głównie do przedstawicieli firm i instytucji działających. Stoisko wspólne z miastem Kraków jako część stoiska narodowego Polski
<i>Ponadto materiały z Tarnowa dystrybuowane były na stoiskach regionalnych Małopolski na targach, gdzie Tarnów nie był obecny, m.in. w Barcelonie, Kijowie, Warszawie Goeteborgu, Dublinie. Natomiast w ramach promocji Małopolski „koralowym Camperem przez Europę” materiały z Tarnowa były dystrybuowane podczas europejskich tras, m.in. w: Belgii, Holandii, Francji, Czechach, Słowacji oraz na Węgrzech.</i>				
Promocja krajowa				
Polska	Łódź	Luty	Międzynarodowe Targi Łódzkie „Na styku kultur”	Najpopularniejsza impreza w centralnej Polsce. Stoisko wspólne z powiatem tarnowskim, jako część stoiska regionalnego Małopolski.
Polska	Katowice	Marzec	Glob	Jedna z największych i najważniejszych imprez branżowych otwierająca letni sezon turystyczny w południowej Polsce. Stoisko wspólne z powiatem tarnowskim, jako część stoiska regionalnego Małopolski.
Polska	Pruszków	Marzec		Promocja Tarnowa na Gali 70. Tour de Pologne UCI World Tour w Pruszkowie
Polska	Warszawa	Kwiecień	Lato	Największa w kraju giełda ofert turystycznych adresowana do bezpośrednich odbiorców. Stoisko wspólne z powiatem tarnowskim, jako część stoiska regionalnego Małopolski.
Polska	Kraków	Czerwiec		Promocja Tarnowa w Krakowie na Festiwalu Recyklingu z okazji dwudziestolecia WFOSiGW (wspólnie z UMT)
Polska	Czosnów k/Warszawy	Wrzesień		Promocja Tarnowa podczas Pikniku biegowego
Polska	Warszawa	Październik		Prezentacja dorobku TCI na konferencji związanej z pięćdziesięcioleciem Polskiego Systemu Informacji Turystycznej

Polska	Tarnów	Listopad		Prezentacja dorobku TCI na posiedzeniu Komisji Turystyki, Kultury Fizycznej i Sportu Związku Miast Polskich
Polska	Poznań	Październik	Tour Salon	Największe w Polsce targi turystyczne. Stoisko wspólne z powiatem tarnowskim, jako część stoiska regionalnego.

Źródło: Tarnowskie Centrum Informacji

Ruch turystyczny w Tarnowie i regionie

TCI od lat prowadzi analizę ruchu turystycznego w mieście i regionie. Każdego roku na stronach internetowych www.tarnow.travel pojawiają się informacje (dane szacunkowe) na temat ruchu turystycznego w mieście i regionie z podziałem na sezon turystyczny (maj - wrzesień) oraz cały rok. Zestawienie sporządzone są przez TCI na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Statystycznego, raportów z badania ruchu turystycznego w województwie małopolskim publikowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz własnych statystyk.

Tabela Nr 79: Turystyka w regionie tarnowskim w latach 2011 – 2012

Region tarnowski (Tarnów, powiaty: tarnowski, brzeski, bocheński, dąbrowski, część dębickiego)	2011	2012
Liczba odwiedzających ogółem	967.000	985.000
W tym turyści zagraniczni	179.000	180.000
Szacunkowe wpływy finansowe	Brak danych	459.000.000
W tym turyści zagraniczni	Brak danych	266.000.000

Źródło: Tarnowskie Centrum Informacji

Tabela Nr 80: Turystyka w Tarnowie w latach 2011 – 2012

Miasto Tarnów	2011	2012
Liczba odwiedzających ogółem	500.000	505.000
W tym turyści zagraniczni	70.000	70.000
Liczba korzystających z noclegów	64.300	65.000
W tym turyści zagraniczni	8.900	9.000
Liczba udzielonych noclegów	115.000	115.000
W tym turyści zagraniczni	18.600	19.000
Szacunkowe wpływy finansowe	Brak danych	207.000.000
W tym turyści zagraniczni	Brak danych	103.000.000

Źródło: Tarnowskie Centrum Informacji

Ewidencja obiektów noclegowych, firm i instytucji branżowych w mieście i regionie

Podstawą działalności Tarnowskiego Centrum Informacji jest dystrybucja informacji o zasobach turystycznych regionu tarnowskiego. Prowadzona jest ona w oparciu o własne bazy danych, które stanowią najdokładniejszą i najobszerniejszą inwenturę firm branży turystycznej w regionie. Rzetelność zawartych w zasobach TCI informacji gwarantują coroczne aktualizacje wpisów przeprowadzane przed rozpoczęciem sezonu turystycznego.

Według danych TCI liczba „łóżek” dostępnych dla turystów, z uwzględnieniem obiektów sezonowych oraz oferujących mieszkania dla pracowników i studentów, wynosi 1.239 (dla porównania: 900 w 2007 r. oraz 1.051 w 2011 r i 1.138 w 2012 r.)

Wykres Nr 9: Baza noclegowa Tarnowa

BAZA NOCLEGOWA TARNOWA					
lp.	Rodzaj	Kategoria	Nazwa obiektu	Liczba pokoi*	Liczba miejsc*
1	Hotel	****	Bristol	17	40
2	Hotel	***	Kantoria	12	30
3	Hotel	***	Cristal Park	95	188
4	Hotel	***	Tarnovia	129	218
5	Hotel	***	Pod Dębem	24	50
6	Hotel	***	Willa Krzyska	7	17
7	Camping	***	Camping nr 202 "Pod Jabloniami"	18	65
8	Inny obiekt noclegowy	brak	U Jana	12	34
9	Inny obiekt noclegowy	brak	Tarnowskie Centrum Informacji	4	10
10	Inny obiekt noclegowy	brak	Zajazd Pod Dębem	26	50
11	Inny obiekt noclegowy	brak	Dom Studenta "Karabela"	41	64
12	Inny obiekt noclegowy	brak	OHP	21	57
13	Inny obiekt noclegowy	brak	Dom Studenta ul. Słowackiego 7	14	30
14	Inny obiekt noclegowy	brak	ZM Szpitala św. Łukasza	20	50
15	Inny obiekt noclegowy	brak	ZKS UNIA "Jaskółka"	17	28
16	Inny obiekt noclegowy	brak	"Willa Strusińska" ul. Bocheńskiego 22	14	34
17	Inny obiekt noclegowy	brak	"Papitar" na ul. Do Huty 33	17	36
18	Inny obiekt noclegowy	brak	B&B Leliwa na ul. Esperantystów 34 (Zabłocie)	6	19
19	Inny obiekt noclegowy	brak	"Podzamcze" na al. Tarnowskich	10	20
20	Inny obiekt noclegowy	brak	Akademik sióstr Najświętszego Serca Jezusa, ul. Pszenna 3	20	50
21	Inny obiekt noclegowy	brak	Pokoje gościnne przy ul. Czerwonych Kłonów	40	50
22	Inny obiekt noclegowy	brak	ENION (KomfortZet)	4	8
23	Inny obiekt noclegowy	brak	Living Room	1	5
24	Inny obiekt noclegowy	brak	Mimosa	8	20
25	Inny obiekt noclegowy	brak	Marion	16	40
26	Inny obiekt noclegowy	brak	KS BŁĘKITNI	13	26
27	Hotel	***	Taurus	23	47
28	Hotel	***	Kardamon	12	24
29	Hotel	***	Dunajec	36	52
30	Inny obiekt noclegowy	brak	Hostel "Inka"	11	45
SUMA				688	1407
				606	1239
*- dane z ankiet z 06-12.2013r. oraz 01-02.2014r.; stan na 24.02.2014 r.					

Opracowanie i publikacja własnych materiałów promocyjnych

1. Wydawnictwa drukowane

Folder „Tarnów i region” pełni funkcję podstawowego materiału informacyjnego o mieście i regionie. Trafia w ręce członków oficjalnych delegacji podejmowanych przez władze miasta. Folder jest również podstawowym drukiem w kontaktach z mediami i branżą oraz podczas targów. Otrzymują go uczestnicy organizowanych przez TCI imprez studyjnych.

W latach 2012 – 2013 wydano blisko 160.000 egzemplarzy materiałów promocyjnych w różnych wersjach językowych. Wszystkie materiały są także zamieszczane na stronie www.tarnow.travel.

Ponadto, w ramach MSIT, Tarnów otrzymuje wydawnictwa dotyczące całej Małopolski, do dystrybucji zarówno w TCI, jak i w punktach MSIT podległych TCI (Tuchów, Dąbrowa Tarnowska) oraz w innych miejscach odwiedzanych przez turystów (np. hotele, muzea).

Od początku 2012 r. kilka razy w roku opracowywany jest na zlecenie TCI przez ogólnoeuropejską markę „In your pocket” mini przewodnik „Tarnów in your pocket”. Bezpłatna publikacja w całości angielskojęzyczna trafia bezpośrednio przez wydawcę do hoteli, atrakcji turystycznych, punktów „it” nie tylko w Tarnowie i regionie tarnowskim, ale także do punktów „it” w Krakowie.

2.Strona internetowa oraz media społecznościowe

W promocji miasta nowoczesne technologie odgrywają bardzo ważną rolę. Strona internetowa TCI, która funkcjonuje pod adresem www.tarnow.travel (ale także: www.turystyka.tarnow.pl www.it.tarnow.pl www.go-tarnow.com) posiada siedem wersji językowych (polska, angielska, niemiecka, francuska, włoska, węgierska, ukraińska) i ma jednolity wygląd. Na portalu znajdują się bazy danych TCI, które zawierają regularnie aktualizowane (kompleksowa aktualizacja odbywa się każdego roku na wiosnę) dane teleadresowe oraz opisy ofert przedsiębiorstw i instytucji sektora turystycznego miasta i regionu tarnowskiego. Przy czym TCI definiuje tenże, jako dostawców dóbr i usług turystycznych rozbudowany o podmioty, których działalność może, nawet potencjalnie, stanowić wartość dodaną dla osób odwiedzających Tarnów. Stąd w serwisie pozycje: internet, pieniądze (banki i bankomaty), centra handlowe, kluby i dyskoteki, opieka medyczna, itp. Łączna ilość rekordów wynosi ponad 1.000, z czego na bazę noclegową i gastronomiczną przypada blisko połowa wpisów.

Od 2012 r. funkcjonuje również wersja mobilna <http://m.tarnow.travel>. Ponadto TCI aktywnie udziela się na portalach społecznościowych. Stały się one medium najszybszej komunikacji z osobami zainteresowanymi sprawami tarnowskimi. Jesteśmy obecni na: Facebook-u, Naszej Klasie, Twiterze oraz na Google+. Te wszystkie aktywności są prowadzone bezkosztowo – w ramach stosunków pracy pracowników TCI.

Cały Tarnów dostępny jest w Google Street View, ogromnym narzędziu darmowej promocji. Dzięki „street view” po tarnowskiej starówce można było spacerować już w 2012 r. Od kwietnia 2013 r. można zwiedzać całe miasto.

3.Małopolski System Informacji Turystycznej

Od 2007 r. trwały prace nad Małopolskim Systemem Informacji Turystycznej. W 2011 r. oficjalnie włączono TCI w struktury MSIT. W latach 2009–2011 dostosowano TCI do standardu MSIT - wyremontowano pomieszczenia przeznaczone do obsługi turystów, wyposażono w nowoczesny sprzęt komputerowy oraz meble. Ponadto pracownicy wzięli udział w kilkunastodniowych szkoleniach. W ramach projektu MSIT w TCI funkcjonuje stanowisko do obsługi osób niepełnosprawnych, specjalny sprzęt komputerowy dla słabowidzących oraz przewodniki po Tarnowie, Krakowie i Nowym Sączu w formie map tyflogicznych jak i reliefowych grafik dotykowych. Również w ramach MSIT, w pierzei zachodniej tarnowskiego rynku, przy Pasażu Tertila zamontowany został całodobowy infokiosk. Tarnowskie Centrum Informacji jest jednym z sześciu subregionalnych centrów MSIT. Obszar działalności TCI obejmuje powiaty: bocheński, brzeski, dąbrowski, tarnowski i miasto Tarnów.

Tarnów w stowarzyszeniach turystycznych

1. Tarnowska Organizacja Turystyczna

Pod koniec 2012 r. miasto Tarnów decyzją Rady Miejskiej w Tarnowie zostało członkiem Lokalnej Organizacji Turystycznej. Podobną uchwałę podjęto na posiedzeniu Rady Powiatu. Głównym celem powstałego na przełomie 2010 i 2011 r. stowarzyszenia jest promocja i rozwój turystyki w subregionie tarnowskim. TOT na swoim koncie ma już organizację imprezy „Wielkie Tarnowskie Dionizje” (dwie edycje), a także cykl szkoleń dla przedstawicieli branży turystycznej. W drugiej połowie 2013 r. z dofinansowania z grantu „Małopolska Gościńska” TOT wykonał nowoczesny przewodnik turystyczny - aplikację smartSAD obejmującą tarnowską część Szlaku Architektury Drewnianej w Małopolsce. Ta aplikacja jest bezpłatna zarówno dla użytkownika Androida jak i iPhone'a i opisuje 100 atrakcji turystycznych na trasie tarnowskiej (teren powiatów: bocheński, brzeski, dąbrowski, tarnowski oraz miasto Tarnów), w tym wszystkie 46 obiekty drewniane oraz 54 inne, ciekawe atrakcje (np. ratusz w Tarnowie, Kopalnia Soli w Bochni, Skamieniałe Miasto w Ciężkowicach). Aplikacja mobilna smartSAD została wyróżniona w konkursie Mobile Trends Awards 2013.

2. Małopolska Organizacja Turystyczna

Gmina Miasta Tarnowa jest od 2005 r. członkiem Małopolskiej Organizacji Turystycznej. To właśnie współpraca z MOT i POT, a także z Miastem Kraków oraz Starostwem Powiatowym w Tarnowie i Lokalną Grupą Działania „Dunajec - Biała” powoduje, że za niewielkie środki finansowe możliwe są takie szerokie działania. Członkostwo w MOT pozwala miastu na obecność na targach nawet wtedy, kiedy fizycznie nie ma jego przedstawicieli – np. w Utrechcie, Madrycie, Bratysławie, Brnie, Brukseli, Goeteborgu, Moskwie, Barcelonie czy Kijowie. Ponadto, dzięki członkostwu w MOT, wiele grup dziennikarzy i przedstawicieli biur podróży przyjeżdża do Tarnowa (imprezy studyjne), a ich pobyt opłacony jest ze środków zewnętrznych. Obecnie MOT skupia ponad 100 członków z regionu: gminy, miasta, powiaty, a także hotele, restauracje, biura podróży, stowarzyszenia.

3. Polska Organizacja Turystyczna

Bardzo ważna jest również współpraca z Polską Organizacją Turystyczną głównie w zakresie „informacji turystycznej”. Marcin Pałach, dyrektor TCI, od listopada 2008 r. pełni funkcję przewodniczącego Zarządu Forum Informacji Turystycznej (zespół konsultacyjno-doradczy działający przy POT, stanowi płaszczyznę integracji systemu „it” i koordynacji przedsięwzięć, a także wymiany doświadczeń służących doskonaleniu ogólnopolskiego systemu informacji turystycznej). Dzięki tej współpracy TCI należy do Polskiego Systemu Informacji Turystycznej, bierze czynny udział w rozwoju „it” w Polsce, a TCI należy do Contact Center. Ponadto Tarnów pozyskał dwa infokioski multimedialne oraz dwa zestawy komputerowe dla turystów. Dzięki zarządzaniu dwoma infokioskami POT na terenie Tarnowa istnieje możliwość (z czego za pośrednictwem TCI korzystają instytucje kultury z terenu miasta) wyświetlania plakatów wydarzeń kulturalnych, nie tylko na infokioskach w Tarnowie, ale województwie (10) oraz dużych imprez o zasięgu ogólnopolskim na 130 infokioskach w całym kraju.

Najważniejsze wydarzenia 2013 r.

- otrzymanie „Złotej Róży TEMI „za to, że po raz kolejny zostało uznane za najlepsze biuro informacji turystycznej w kraju”,

- otrzymanie dyplomu „najlepsze Centrum informacji turystycznej w kraju” od LanciaKlub.pl,

- otrzymanie dyplomu za m.in. rzetelne informacje dotyczące dziejów społeczności żydowskiej w Tarnowie od Maccabee Poland,
- pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie na najlepsze centrum informacji turystycznej w 2013 r. w kategorii „Najlepsi z najlepszych”,
- oprowadzanie po Tarnowie Pierwszych Dam Polski i Węgier w ramach Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej,
- tytuł „Miejsce przyjazne maluchom” (po raz kolejny) dla Tarnowskiego Centrum Informacji,
- w opublikowanym przez województwo małopolskie raporcie końcowym „Badanie ruchu turystycznego w woj. małopolskim w 2013 r.” znajduje się rozdział poświęcony ocenie działalności punktów MSIT – Tarnowskie Centrum Informacji zajęło pierwsze miejsce.

Budżet i stan osobowy

Od kilku lat stan osobowy TCI jest niezmienny i wynosi dziewięć osób (8¼ etatu), w tym osoby zajmujące się sprawami budynku (administracja, utrzymanie porządku). Pracownicy merytoryczni posiadają wykształcenie wyższe (turystyka, marketing, filologia), znają języki obce (angielski – każdy, niemiecki, włoski, francuski).

Tabela Nr 81: Budżet Tarnowskiego Centrum Informacji

Rok	Budżet w zł
2006	885.196
2007	826.400
2008	771.612
2009	821.826
2010	842.174
2011	827.000
2012	768.256
2013	816.581
2014	Plan: 792.116 (w tym remont: 45.000)

Źródło: Tarnowskie Centrum Informacji

Tarnowskie Centrum Informacji jest jednostką budżetową i w budżecie zawarte są koszty osobowe oraz związane z administrowaniem kamienicy Rynek 7, które pochłaniają ponad połowę budżetu.

17 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

17.1 Działania Policji i Straży Miejskiej

Działalność Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Komenda Miejska Policji w Tarnowie obejmuje swoim działaniem obszar 1 416 km², podzielony na cztery komisariaty międzygminne oraz dwa komisariaty miejskie (Komisariat

Policji Tarnów-Centrum i Komisariat Policji Tarnów-Zachód), które obsługują również ościenne miejscowości Gminy Tarnów, Tuchów, Skrzyszów, Wierzchosławice oraz Gminy Lisia Góra.

Przestępczość ogólna

Tabela Nr 82: Liczba stwierdzonych przestępstw w siedmiu wybranych kategoriach (kategorie najważniejszych przestępstw w odczuciu społecznym, decydujące o tzw. poczuciu bezpieczeństwa)

Komisariaty Policji i Wydziały KMP Tarnów	KATEGORIE						
	Rozbój	Uszczerbek na zdrowiu	Uszkodzenie rzeczy	Bójka lub pobicie	Kradzież z włam.	Kradzież cudzej rzeczy	Kradzież samochodu
KP Tarnów-Centrum	24	26	185	21	159	535	-
KP Tarnów-Zachód	8	11	56	12	72	251	-
KP Tuchów	4	7	11	6	33	38	-
KP Ciężkowice	-	-	3	3	10	22	-
KP Wojnicz	13	4	8	4	31	44	-
KP Żabno	2	7	19	5	34	72	-
Wydział Kryminalny KMP	7	6	1	4	-	2	-
W dw. z PP Mieniu KMP	-	-	6	-	64	98	11
Ogółem	58	61	289	55	403	1062	11

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

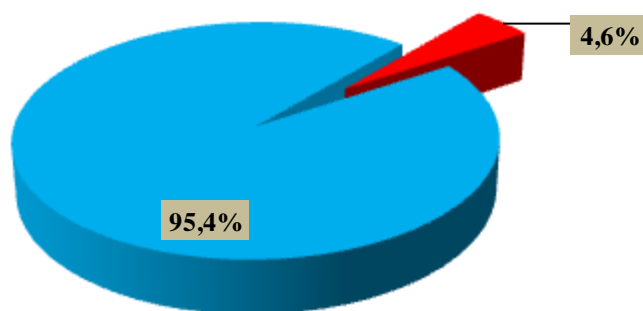
Tabela Nr 83: Wykrywalność przestępstw w 2013 r. w siedmiu wybranych kategoriach

Komisariaty Policji i Wydziały KMP Tarnów	Kategorie						
	Rozbój	Uszczerbek na zdrowiu	Uszkodzenie rzeczy	Bójka lub pobicie	Kradzież z Włamaniem	Kradzież cudzej rzeczy	Kradzież samochodu
Tarnów-Centrum	79,2%	96,3%	33,5%	95,2%	29,9%	36,6%	-
Tarnów-Zachód	100%	100%	42,9%	75,0%	35,6%	61,9%	-
Tuchów	100%	100%	27,3%	83,3%	9,1%	47,4%	-
Ciężkowice	-	-	33,3%	100%	60,0%	56,5%	-
Wojnicz	92,3%	75,0%	50,0%	100%	12,9%	36,4%	-
Żabno	100%	100%	42,1%	80,0%	38,2%	43,8%	-
Wydział Kryminalny KMP	71,4%	100%	100%	100%	-	100%	-

Wydział dw. z Przestępczością Przeciwko Mieniu KMP	-	-	37,5%	-	67,0%	84,5%	33,3%
Ogółem KMP	86,2%	96,8%	36,4%	89,1%	37,2%	49,8%	33,3%

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

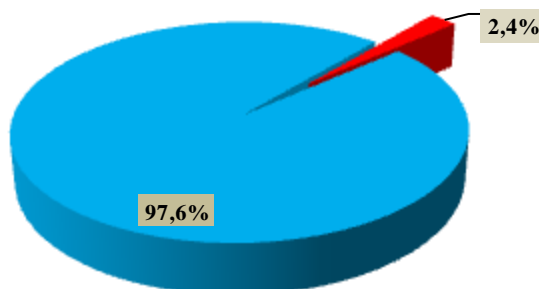
Wykres Nr 10: Podejrzani o popełnienie przestępstw – ogółem - 2803

■ NIELETNI - 130 ■ POZOSTALI PODEJRZANI - 2673

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres Nr 11: Liczba czynów karalnych (143) na tle ogólnej liczby (6.063) przestępstw stwierdzonych

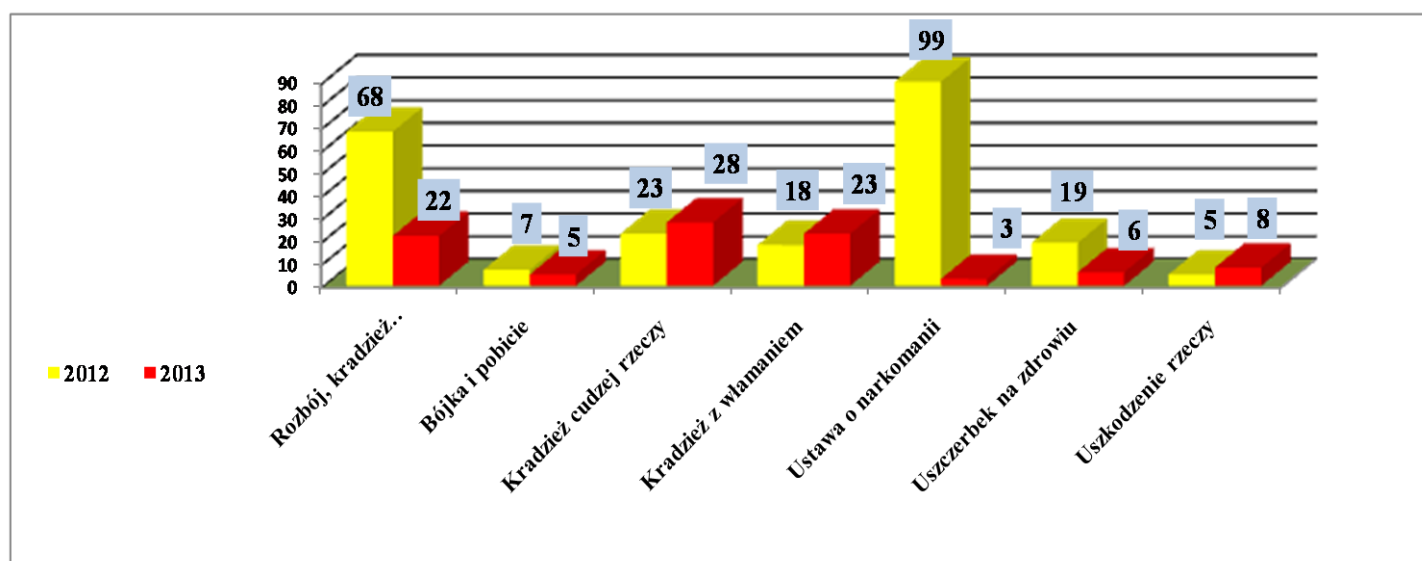
■ CZYNY KARALNE - 143

■ POZOSTAŁE PRZESTĘPSTWA - 5920

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Przestępczość nieletnich

Wykres Nr 12: Przestępczość nieletnich w siedmiu wybranych kategoriach w latach 2012 – 2013

Zródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Zespół ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Tarnowie prowadzi szereg działań mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa w rejonie, m.in. poprzez nakreślenie potencjalnych zagrożeń, wskazanie, jak należy reagować w takich sytuacjach oraz gdzie można szukać pomocy. Do najczęściej realizowanych działań należą

- wypracowany w Zespole program „Unikaj zagrożeń” - spotkania w placówkach oświatowych dla dzieci, młodzieży i grona pedagogicznego oraz rodziców na temat odpowiedzialności nieletnich, uzależnień wśród nieletnich, procedur postępowania przez nauczycieli w sytuacji zagrożenia,

- projekt „Zagrożenie w sieci – profilaktyka, reagowanie” - spotkania prowadzono w klasach IV-VI szkół podstawowych oraz dla rodziców i grona pedagogicznego,

- działania, akcje i kampanie o charakterze profilaktycznym - „Bezpieczne ferie”, „Dzień wagarowicza”, „Alkohol – Nieletnim dostęp wzbroniony”, „Dzielnicowy przyjacielem szkoły”, „Pozory mylą, dowód NIE” - ogólnopolska kampania edukacyjna.

Przemoc w rodzinie, procedura Niebieskiej Karty

Tabela Nr 84: Liczba sporządzonych Niebieskich Kart

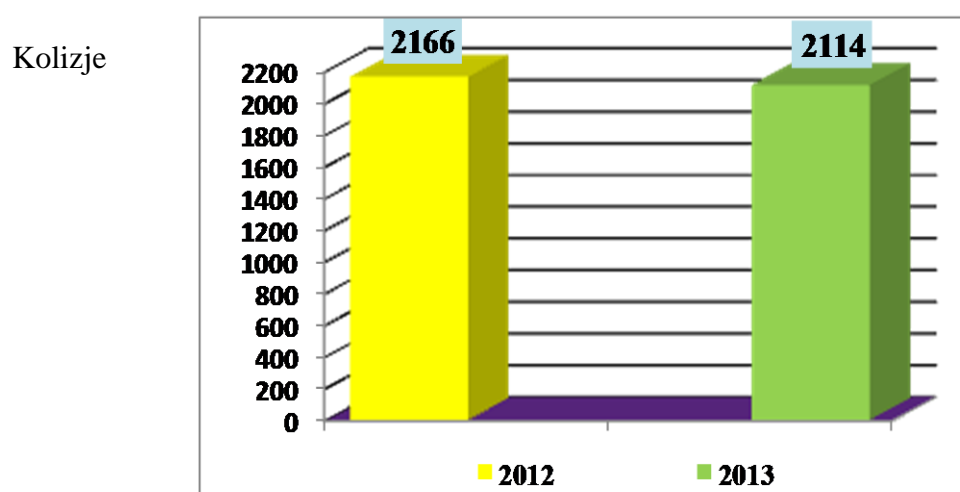
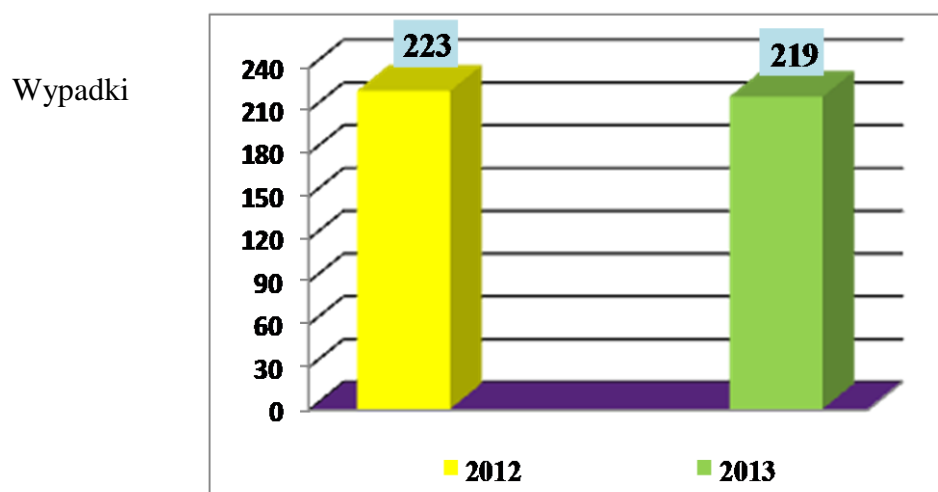
	2012	2013
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	484	616
Sprawcy	Ogółem	488
	Kobiety	33
		623

	Mężczyźni	455	563
	Pod wpływem alkoholu	198	248
	Zatrzymano do wytrzeźwienia	118	193
Pokrzywdzeni	Ogółem	711	846
	Małoletni	144	149
	Dorośli	567	697

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Zdarzenia drogowe i ich ofiary

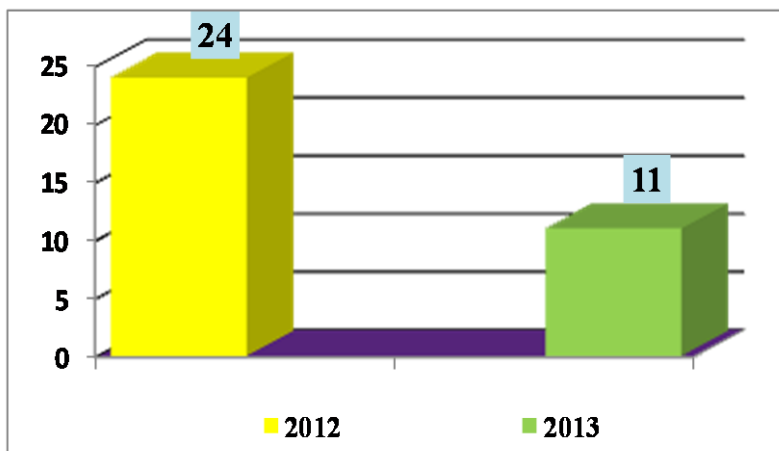
Wykres Nr 13: Wypadki i kolizje drogowe w latach 2012 - 2013

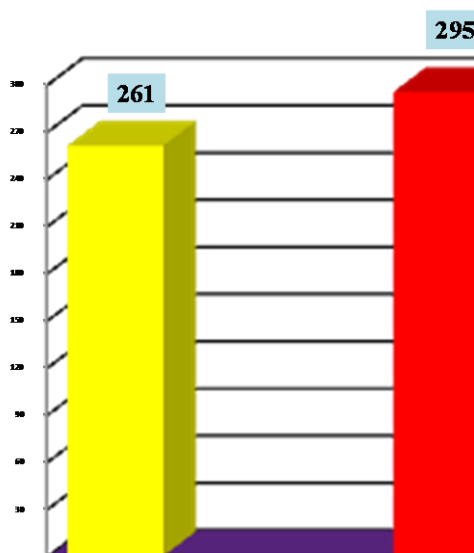
Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres Nr 14: Zabici i ranni w latach 2012 – 2013

Zabici

Ranni

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 85: Główne przyczyny wypadków drogowych i kolizji spowodowanych przez kierujących

	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	36 (45)	2 (2)	49 (54)	379 (396)
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	59 (53)	4 (7)	94 (74)	336 (390)
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	11 (13)	0 (1)	62 (22)	257 (297)
nieprawidłowe cofanie	4 (4)	0 (0)	4 (4)	177 (191)
nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	1 (3)	0 (1)	2 (2)	117 (93)
nieprawidłowe wymijanie	6 (3)	0 (0)	10 (5)	81 (82)
nieprawidłowe wyprzedzanie	19 (11)	1 (6)	22 (6)	50 (70)

nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych oraz nieudzielenie pierwszeństwa pieszemu	24 (26)	0 (1)	24 (27)	17 (15)
--	---------	-------	---------	---------

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 86: Główne przyczyny zdarzeń spowodowanych przez pieszych

	ZDARZENIA	WYPADKI	ZABICI	RANNI
wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem	17 (27)	6 (12)	1 (1)	6 (12)
wejście zza pojazdu lub przeszkody	6 (9)	4 (5)	0 (1)	4 (4)
przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym	6 (1)	3 (0)	0 (0)	3 (1)
stanie na jezdni, leżenie	5 (3)	3 (2)	2 (0)	1 (2)
chodzenie nieprawidłową stroną drogi	3 (0)	2 (0)	0 (0)	2 (0)
wejście na przejście przy czerwonym świetle	1 (1)	1 (1)	0 (0)	1 (1)

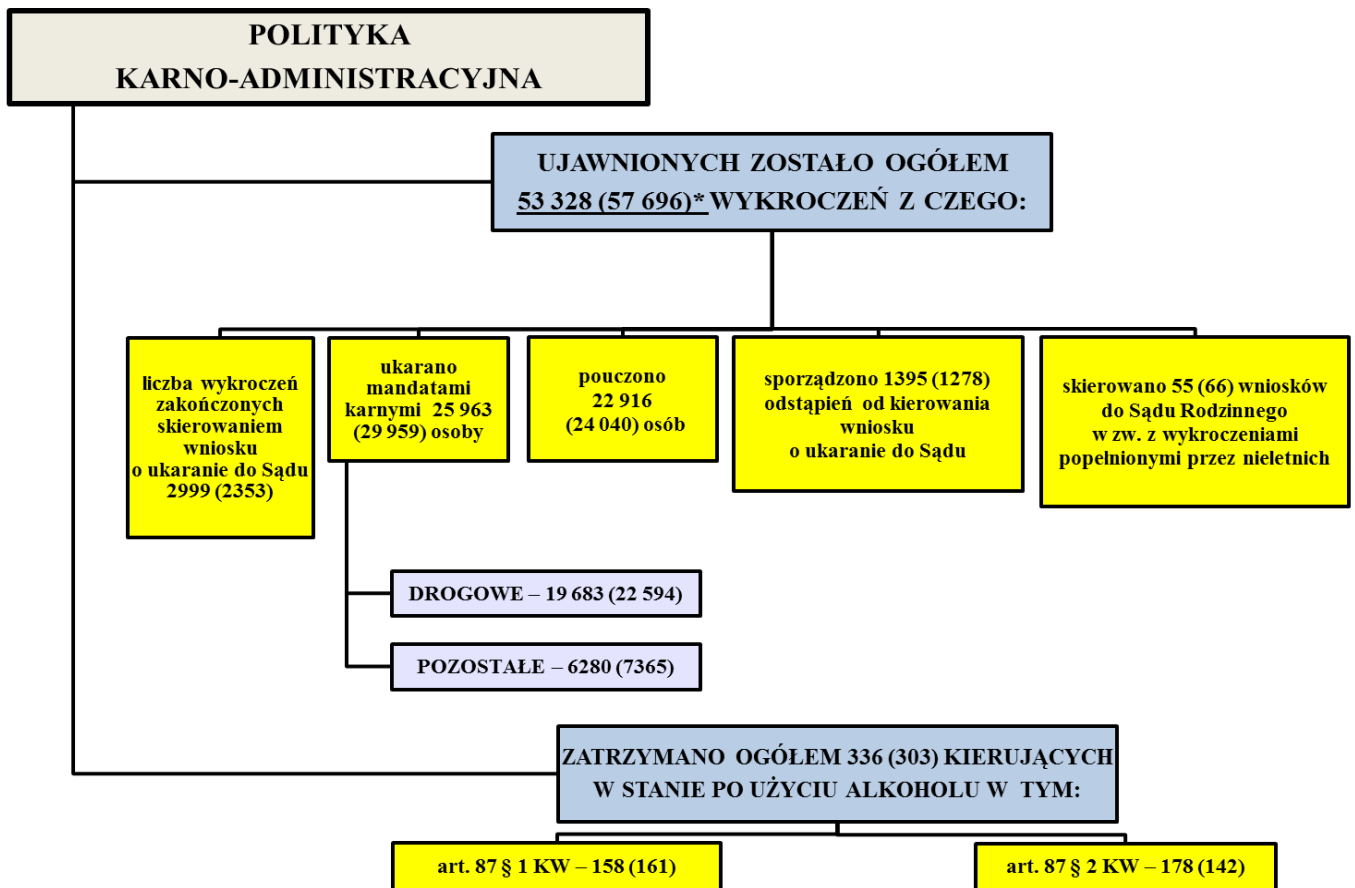
Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 87: Zdarzenia drogowe – najbardziej zagrożone ulice na terenie Tarnowa

Ulica	Zdarzenia	Wypadki	Kolizje
Krakowska	85 (137)*	3 (9)	82 (128)
Lwowska	84 (84)	9 (5)	75 (79)
Jana Pawła II	65 (43)	3 (4)	62 (39)
Nowodąbrowska	63 (62)	2 (4)	61 (58)
Mościckiego	55 (53)	4 (4)	51 (49)
Słoneczna	50 (50)	1 (2)	49 (48)
Starodąbrowska	35 (48)	4 (9)	31 (39)

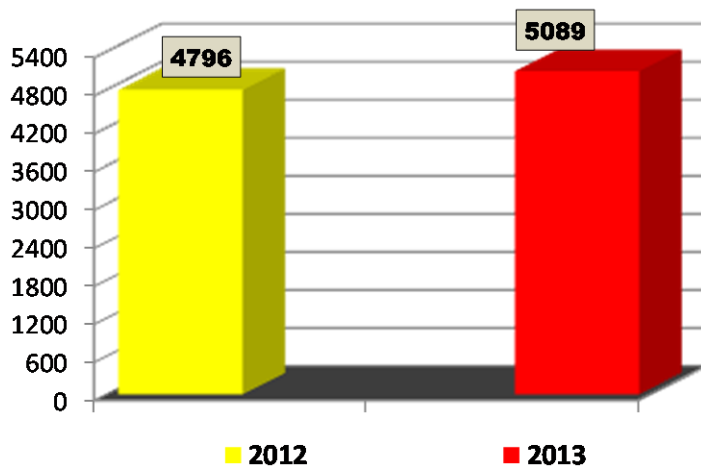
Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres Nr 15: Polityka karno – administracyjna

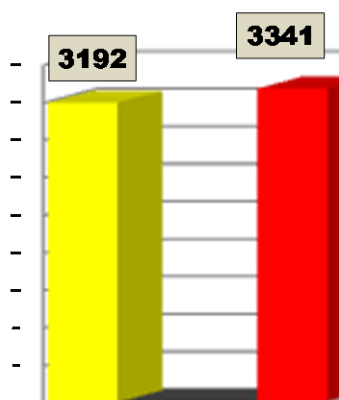
Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres Nr 16: Wszczęcie postępowań ogółem w latach 2012 – 2013

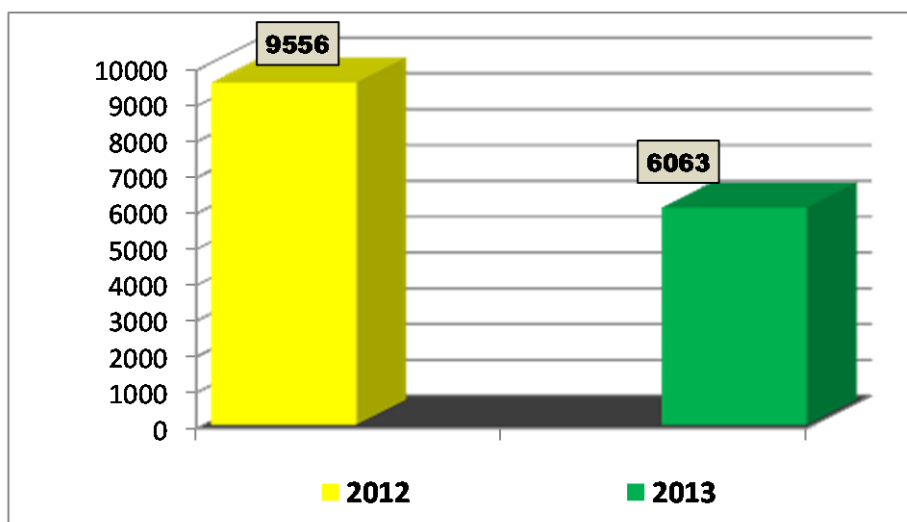
Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres Nr 17: Wszczęcia postępowań o charakterze kryminalnym

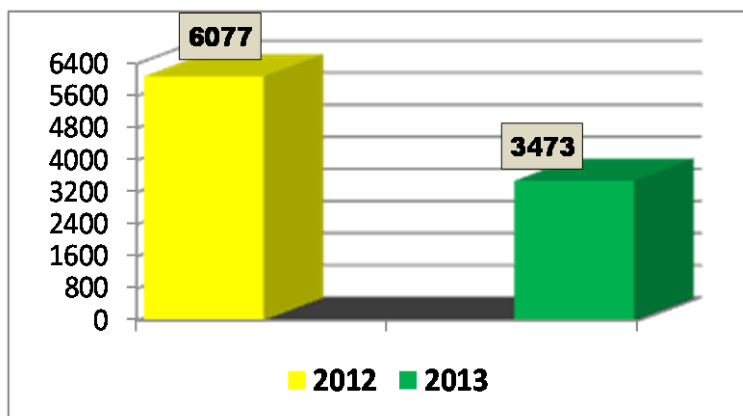

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres Nr 18: Przesztęstwa stwierdzone – ogółem

Wykres Nr 19: Przesztęstwa stwierdzone o charakterze kryminalnym

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

Działalność Straży Miejskiej w Tarnowie

Straż Miejska w Tarnowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa powołaną do ochrony porządku w miejscach publicznych. Działania straży miejskiej koncentrują się na służbie patrolowo-prewencyjnej, reagowaniu na zgłoszenia od mieszkańców Tarnowa i podejmowaniu interwencji w ujawnionych przez strażników przypadkach naruszania prawa. W 2013 r. strażnicy interweniowali 11.678 razy na telefoniczne zgłoszenia mieszkańców Tarnowa. Najczęściej interwencje te dotyczyły:

- naruszania przepisów drogowych – 3.175 przypadków,
- zakłócania spokoju i ciszy nocnej, wybryków chuligańskich – 1.006 przypadków,
- nieodśnieżonych chodników i jezdni oraz nawisów śnieżnych – 388 przypadków,
- nieobyczajnych wybryków – 1.984 przypadków,
- psów biegających luzem – 489 przypadków,
- spraw porządkowych – 524 przypadki,
- spożywania alkoholu w miejscach publicznych – 905 przypadków,
- w stosunku do osób bezdomnych – 548 przypadków.

Ponadto w ramach działalności prewencyjnej:

- doprowadzono do Policijnej Izby Zatrzymań, Domu dla Bezdomnych Mężczyzn i miejsca zamieszkania – 1.259 osoby,
- unieruchomiono 263 pojazdów naruszających obowiązujące przepisy dotyczące zatrzymywania i postoju przez zastosowanie urządzeń do blokowania kół,
- usunięto z drogi 10 pojazdów,
- zabezpieczono 187 imprez państwowych, szkolnych i kulturalnych.

Ujawniono ogółem 11.853 wykroczeń, których 3.026 sprawców ukarano mandatami karnymi na kwotę 291.180 zł, sporządzono 271 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego oraz pouczone 8.556 osób. Strażnicy wystawili 2.460 patroli samodzielnych oraz 1.006 wspólnych z Policją. W trakcie tych działań ujawnili 26 sprawy noszące znamiona przestępstwa. Zatrzymali i przekazali Policji 50 osób.

SM współpracuje z placówkami oświatowymi prowadząc różne programy profilaktyczne. Straż Miejska kontynuuje programy profilaktyczne „Bądź świetlikiem na drodze”, „Bezpieczny i czysty Tarnów”, a także „Bezpieczne wakacje”. Program „Bądź świetlikiem na drodze” prowadzony był przez Referat ds. Wykroczeń i Profilaktyki w roku 2013 w dwóch szkołach i dziewięciu przedszkolach. W spotkaniach udział wzięło 4.318 dzieci. Celem tego programu jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci przez uczenie ich zasad bezpiecznego poruszania się po drogach. Omawiane są najważniejsze przepisy oraz udzielane są dzieciom

wskazówki jak zapobiegać niebezpieczeństwu, szczególnie przy złych warunkach atmosferycznych, gdy widoczność na drodze jest znacznie ograniczona.

W ramach programu „Bezpieczny i czysty Tarnów” odbyło się spotkanie w Społecznej Szkole Podstawowej Nr 1. Wzięło w nim udział 54 dzieci. Ważnym aspektem spotkań profilaktycznych jest zwiększenie zaufania dzieci do Straży Miejskiej jako służby mającej pomagać i chronić obywateli.

Program „Bezpieczne wakacje” prowadzony był w roku 2013 w Przedszkolu Publicznym Nr 32. W dziewiętnastu spotkaniach uczestniczyło 1.372 dzieci. Głównym celem programu jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w czasie wakacji i zwrócenie szczególnej uwagi na groźące niebezpieczeństwa. Ponadto strażnicy brali udział w akcjach i piknikach promujących bezpieczeństwo najmłodszych, np. pomagając w organizacji pikników w Szkole Podstawowej Nr 1 i Zespole Szkół Niepublicznych, czy pikniku „Wakacje - bawmy się bezpiecznie”- organizowanym na placu zabaw w Parku Strzeleckim pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa (wspólnie z KMP, Państwową Strażą Pożarną i Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym). Strażnicy pomagali w organizacji i wspólnie bawili się z dziećmi podczas zabawy „Mikołajkowej” organizowanej w Przedszkolu Nr 32 oraz podczas ubierania choinki na tarnowskim Rynku.

17.2 Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

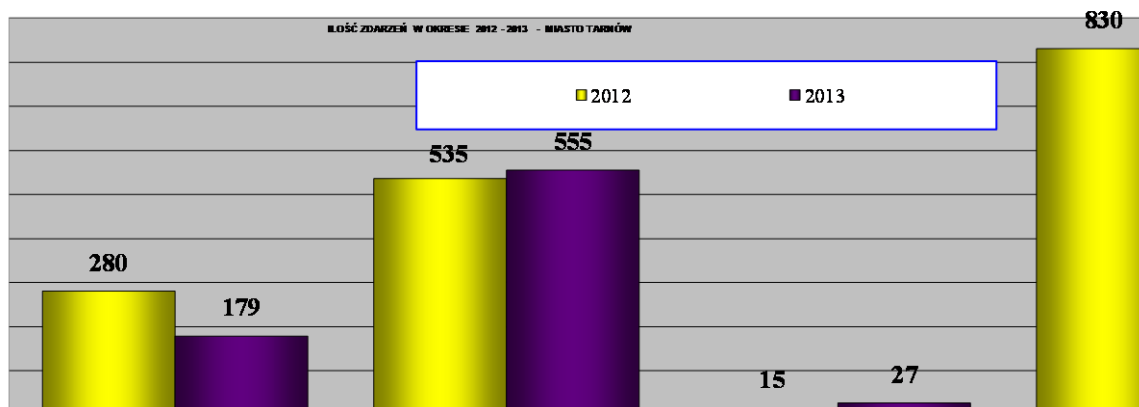
Działalność Komendy Miejskiej Straży Pożarnej

Tabela Nr 88: Porównanie liczby zdarzeń na terenie Tarnowa w latach 2012 - 2013

Rok	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem zdarzeń
2012	280	535	15	830
2013	179	555	27	761

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

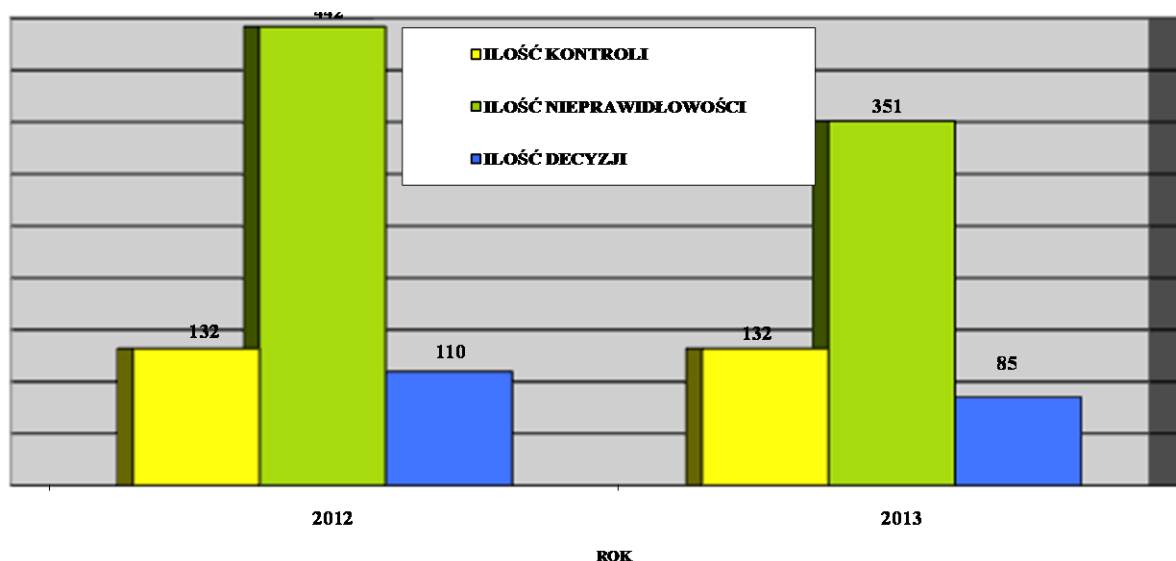
Wykres Nr 20: Liczba zdarzeń w Tarnowie w latach 2012 – 2013

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

W 2013 r. w stosunku do roku 2012 nastąpił spadek ogólnej ilości zdarzeń o 8,31 %, głównie w zakresie liczby pożarów o 8,3 %. Natomiast wzrosła liczba alarmów fałszywych o 80 % - zdecydowaną większość stanowiły zgłoszenia „w dobrej wierze” oraz o 3,7 % wzrosła liczba miejscowych zagrożeń.

Wykres Nr 21: Działania kontrolno - rozpoznawcze

Źródło: Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Urzędu Miasta Tarnowa

W 2013 r. wykonywanie kontroli zostało ukierunkowane głównie na obiekty użyteczności publicznej, komunalne budynki wielorodzinne oraz na stan dróg pożarowych. Efektem działań kontrolno-rozpoznawczych była poprawa stanu bezpieczeństwa, szczególnie w obiektach użyteczności publicznej oraz komunalnych, a także infrastruktury technicznej dróg pożarowych – o 20 % spadła ilość nieprawidłowości w porównaniu do roku 2012.

Dotacje Prezydenta Miasta Tarnowa dla KM PSP w Tarnowie:

- dofinansowanie zakupu sprzętarki MCH 35/ET OPEN – 34.872 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia – 30.000 zł (materiały do remontu obiektu),
- zakup segmentowej bramy garażowej – 5.128 zł.

Działalność Ochotniczej Straży Pożarnej

Na terenie Tarnowa funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna w Tarnowie-Rzędzinie, która czynnie wspiera Państwową Straż Pożarną w zakresie zadań ratowniczo-gaśniczych. W ramach struktur ochrony przeciwpożarowej działa w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, zrzeszającym najlepsze pod względem wyposażenia i wyszkolenia jednostki, biorące udział w nadzwyczajnych akcjach zagrożeń życia i zdrowia. Ochotnicza Straż Pożarna w Tarnowie-Rzędzinie liczy 52 członków zwyczajnych, jednego członka honorowego oraz 16 członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.

W 2013 r. jednostka uczestniczyła w 20 akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz 13 ćwiczeniach-szkoleniach. Gmina Miasta Tarnowa w 2013 r. na funkcjonowanie OSP w Tarnowie-Rzędzinie wydatkowała kwotę 32.734,76 zł.

Środki te przeznaczone były m.in. na wyposażenie, utrzymanie, wyszkolenie i zapewnienie gotowości bojowej jednostki.

Jednostka uczestniczyła w corocznie organizowanych powiatowych zawodach sportowo-pożarniczych jednostek OSP, które pozwalają na gruncie ćwiczebnym doskonalenie technik ratowniczo-gaśniczych. Ponadto członkowie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej brali udział w obozie szkoleniowym z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

17.3 Ratownictwo chemiczne, składowanie i utylizacja odpadów niebezpiecznych

W 2013 r. gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi powstałymi na terenie miasta realizowane było przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Tarnowie.

17.4 Obrona cywilna, działania antykryzysowe

W 2013 r. Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego monitorowało, weryfikowało i przekazywało informacje o przebiegu realizacji planowanych zadań oraz na bieżąco podczas wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń kryzysowych. Całodobowo pozyskiwano informacje z ich przebiegu na terenie Tarnowa, współpracując z organami administracji wojewódzkiej oraz samorządowej, jak również innymi podmiotami realizującymi monitoring środowiska oraz zagrożeń. Priorytetowe działania związane były z pozyskiwaniem i przekazywaniem informacji ostrzegających o prognozowanych i bieżących zagrożeniach oraz zapewnieniu skutecznej dystrybucji tych informacji. Działania realizowane były na podstawie obowiązujących w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego procedur na wypadek wystąpienia zdarzenia na terenie Tarnowa.

Opracowano nowy Plan Obrony Cywilnej Miasta Tarnowa, który został uzgodniony w dniu 18 lutego 2013 r. z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Podpisano porozumienie pomiędzy Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Tarnowie a Terenowym Oddziałem Polskiego Związku Krótkofalowców w Tarnowie w sprawie współpracy przy podejmowaniu działań wspomagających przekazywanie informacji w sytuacjach klęsk żywiołowych i innych podobnych zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu.

GMT kontynuowała akcję „NIE dla Czadu”, której celem jest zapobieganie zatruciom tlenkiem węgla poprzez uświadomienie użytkownikom oraz mieszkańcom budynków zagrożeń wynikających z braku przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego ich użytkowania. Akcja obejmowała również promocję instalacji czujników czadu.

Zespół Zarządzania Kryzysowego miasta Tarnowa na swoich posiedzeniach dokonał oceny i sprecyzował zadania w zakresie:

- organizacji bezpiecznych ferii i wakacji dla dzieci i młodzieży na terenie Tarnowa,
- zagrożenia powodzią i stanu ochrony przeciwpowodziowej oraz suszy i przeciwdziałaniu suszy na terenie Tarnowa,
- stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Tarnowie, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożenia katastrofami komunikacyjnymi i terroryzmem,
- organizacji i bezpieczeństwa imprez masowych,
- stanu przygotowania miasta do funkcjonowania w ekstremalnych warunkach zimowych,
- stanu bezpieczeństwa energetycznego miasta,
- stanu zagrożenia ekologicznego miasta,
- stanu bezpieczeństwa w zakładach pracy wykorzystujących niebezpieczne substancje,

- stanu bezpieczeństwa w transporcie drogowym i kolejowym niebezpiecznych substancji,
- stanu zagrożenia pożarowego.

W dniu 23 października 2013 r. odbyły się ćwiczenia taktyczno-specjalne RENEGADE-KAPER 13/II, organizowane przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji. Celem ćwiczeń było sprawdzenie systemu wykrywania i ostrzegania na wypadek zagrożenia działaniami terrorystycznymi. Podczas ćwiczeń zostały uruchomione syreny alarmowe na terenie miasta Tarnowa.

Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla członków Rad Osiedli w zakresie powszechnej samoobrony na temat:

- zagrożeń występujących na terenie miasta Tarnowa na podstawie statystyk działań ratowniczych,
- zasad postępowania podczas wystąpienia zagrożenia,
- usuwania skutków niebezpiecznych zdarzeń losowych.

Programy edukacyjno-wychowawcze z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyka zagrożeń prowadzone przez podległe jednostki miejskie

„Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2011-2015 dla miasta Tarnowa”

Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2011-2015 dla miasta Tarnowa został uchwalony uchwałą Nr IX/88/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 kwietnia 2011 r.

Głównym celem Programu jest wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Tarnowa. Jednym ze sposobów osiągnięcia tego celu jest eliminowanie lub ograniczenie negatywnych zjawisk i tendencji w zakresie stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. Jest formułą kompleksowego i ukierunkowanego działania w celu ograniczenia zjawisk i zachowań budzących społeczny sprzeciw i powodujących poczucie zagrożenia. Program ma stanowić przykład pracy zespołowej na rzecz poprawy bezpieczeństwa, czyli podniesienia komfortu w mieście. Program realizują podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz instytucje i organizacje społeczne, których głównym zadaniem jest m.in. rozwijanie programów prewencyjnych. Corocznie informację o realizacji programu jego realizatorzy przedkładają Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla miasta Tarnowa. W roku 2013 zrealizowane zostały zasadnicze obszary działania programu, jakimi są:

- ograniczenie zagrożeń i kształtowanie poczucia bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania,
- przeciwdziałanie przemocy, patologiom i niedostosowaniu społecznemu oraz ograniczenie przystępczości nieletnich,
- poprawa funkcjonowania i standardów pracy służb oraz warunków obsługi mieszkańców w placówkach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny.

18 ADMINISTRACJA

18.1 Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Miasta Tarnowa jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa zapewniającą obsługę administracyjną, organizacyjną i techniczną Prezydenta Miasta Tarnowa, Rady Miejskiej w Tarnowie oraz jej organów wewnętrznych.

Tabela Nr 89: System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa

Prezydent Miasta Tarnowa Ryszard Ścigala	Centrum Rozwoju Miasta Wydział Audytu i Kontroli Wydział Bezpieczeństwa Publicznego Pełnomocnik d/s Informacji Niejawnych Pełnomocnik d/s Systemu Zarządzania Jakością Miejski Audytor Wewnętrzny
Zastępca Prezydenta HeNryk Słomka-Narochański	Centrum Usług Ogólnomiejskich Wydział Informatyzacji Wydział Geodezji i Nieruchomości
Zastępca Prezydenta Dorota Skrzyniarz	Centrum Spraw Społecznych Wydział Marki Miasta Wydział Kultury
Zastępca Prezydenta Krzyszyna Latała	Wydział Edukacji Wydział Sportu Urząd Stanu Cywilnego
Sekretarz Miasta Aleksandra Mizera	Centrum Obsługi Mieszkańców Centrum Obsługi Urzędu Kancelaria Rady Miejskiej
Skarbnik Miasta Sławomir Kolasiński	Wydział Księgowości Urzędu Wydział Budżetu i Sprawozdawczości Wydział Podatków i Windykacji Zespół d/s Środków Pomocowych Zespół Nadzoru Właścicielskiego Zespół Zamówień Publicznych

Źródło: Wydział Organizacyjno-Prawny Urzędu Miasta Tarnowa

18.2 Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa

Jakość świadczonych przez Urząd Miasta Tarnowa usług związana jest z poziomem kwalifikacji pracowników. Wg stanu na koniec 2013 r., wśród zatrudnionych pracowników Urzędu 73,26 % posiadało wykształcenie wyższe, dyplom ukończenia studiów podyplomowych posiadało 80 osób, natomiast studiów doktoranckich - dwie osoby.

Pracownicy UMT chcący podnieść swoje kwalifikacje zawodowe mają możliwość skorzystania z dofinansowania kosztów nauki lub studiów oraz przyznania świadczeń dodatkowych (urlop szkoleniowy) - w 2013 r. podpisano umowę na doksztalcanie z jednym pracownikiem (studia podyplomowe).

Poziom kwalifikacji zawodowych jest nie tylko zależny od poziomu wykształcenia, ale również od ciągłego doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy. Tym celom służą różnego rodzaju szkolenia, na które kierowani są pracownicy UMT. Szkolenia i samokształcenie pracowników rozumiane są jako systematyczny rozwój postaw, wiedzy

i umiejętności, niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań i stanowią priorytetowy obszar zarządzania kadrami w UMT.

W procesie realizacji polityki szkoleniowej największe znaczenie posiada analiza, zdefiniowanie i rozpoznanie indywidualnych potrzeb szkoleniowych pracowników, które ujmowane są w planie szkoleń.

Tabela Nr 90: Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2013 r.

Liczba pracowników zatrudnionych w UMT (stan na 31 grudnia)	460
Liczba szkoleń ogółem	181
Liczba przeszkolonych pracowników	365
Liczba uczestników szkoleń	236
Liczba szkoleń przypadających na pracownika	0,39
Wskaźnik szkoleń (liczba przeszkolonych/liczba pracowników Urzędu)	79,34 %
Koszty szkoleń ogółem	84.441,00 zł
Koszt szkolenia przypadający na osobę	183,57 zł

Źródło: Wydział Organizacyjno-Prawny Urzędu Miasta Tarnowa

18.3 System Zarządzania Jakością

Od 2003 r. Urząd Miasta Tarnowa posiada certyfikat Systemu Zarządzania Jakością w zakresie zadań własnych gminy, zadań miasta na prawach powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawowo. Aktualny certyfikat Nr 1116/4/2013 – przyznany w dniu 19.03.2013 r. jest ważny do dnia 18 marca 2016 r.

System Zarządzania Jakością w UMT został zbudowany w oparciu o faktycznie realizowane procesy usługowe, które dostosowano do wymagań określonych w normie PN-EN ISO 9001:2009 i opisano w dokumentacji systemu.

W systemie zastosowano osiem zasad jakości:

- orientacja na klienta,
- przywództwo (Najwyższe Kierownictwo Urzędu – wypracowuje kierunki jego rozwoju),
- zaangażowanie pracowników,
- podejście procesowe (skuteczności i efektywność działania zależą w głównej mierze od jakości realizowanych w UMT procesów),
- systemowe podejście do zarządzania (zarządzanie jakością jest traktowane jako zarządzanie wzajemnie ze sobą powiązanymi procesami),
- ciągłe doskonalenie,
- podejmowanie decyzji na podstawie faktów (podejmowanie decyzji opiera się na analitycznej, logicznej bądź intuicyjnej analizie wszelkich dostępnych danych i informacji),
- wzajemnie korzystne relacje z dostawcami (gwarancja wysokiej jakości usług),

Kierunki działania UMT wyznacza przyjęta zarządzeniem Prezydenta Miasta Tarnowa Nr 56/2012 z dnia 2 marca 2012 r. Polityka Jakości zawierająca następujące cele jakościowe:

- działanie na rzecz Tarnowa jako miasta komfortu, aktywnie budującego swoją pozycję regionalną, zgodnie z przyjętą strategią,
- zapewnienie klientom profesjonalnych i oczekiwanych usług miejskich,
- efektywne zarządzanie zasobami i finansami Miasta,
- ciągle doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością.

Ciągły nadzór nad zgodnością działań z wymaganiami normy PN- EN- ISO 9001:2009 zapewniony jest poprzez audyty wewnętrzne, przeprowadzane zgodnie z planem przez przeszkolonych w tym zakresie auditorów wewnętrznych. Audyty wewnętrzne prowadzone są w celu zweryfikowania czy wymogi przyjęte w odniesieniu do jakości pracy w Urzędzie są spełniane, System Zarządzania Jakością jest skuteczny oraz czy przyjęte cele przyczyniają się do realizacji Polityki Jakości Urzędu.

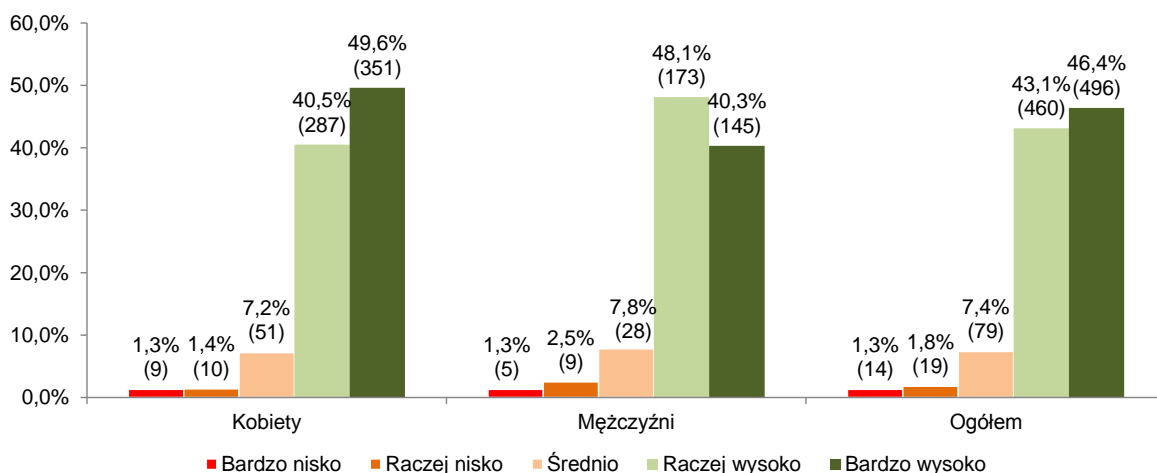
W 2013 r. przeprowadzono 31 auditów, z których spostrzeżenia pozwoliły na inicjowanie działań doskonalących, w kierunku zmian w strukturze procesu w celu jego usprawnienia i lepszego zrozumienia oraz udoskonalenie wskaźnika dla lepszej oceny skuteczności (sprawności) procesu.

Innym miernikiem skuteczności funkcjonowania systemu jest prowadzenie badań ankietowych zadowolenia klienta. Badanie w ramach projektu „Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych” zostało zrealizowane w Urzędzie Miasta w Tarnowie w maju 2013 r.

Opinia na temat organizacji pracy w Urzędzie

Pierwszy z analizowanych problemów badawczych dotyczył ogólnej oceny poziomu świadczenia usług przez UMT. Respondenci dokonywali oceny na pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało ocenę bardzo niską, a 5 bardzo wysoką. Zdecydowana większość badanych (89,5%) oceniła poziom świadczenia usług wysoko, z czego aż 46,4% bardzo wysoko. Średnia ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT wyniosła 4,3. Jedynie 33% respondentów oceniło je poniżej oceny średniej. Ocenę „3” przypisało natomiast 7,4% ankietowanych. Korelując odpowiedzi z płcią badanych okazało się, że najwyższe oceny częściej przyznawały kobiety niż mężczyźni.

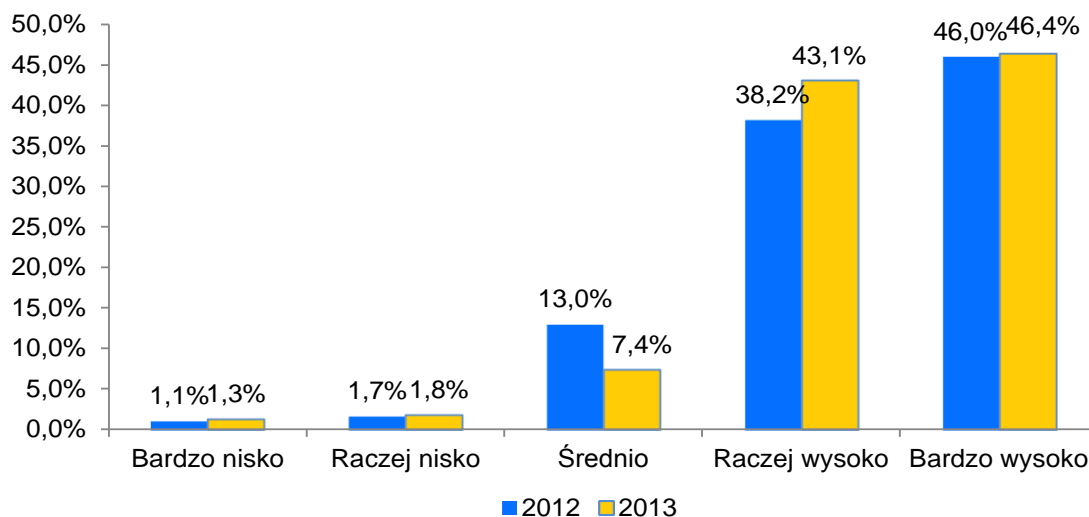
Wykres Nr 22: Ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT wg płci respondentów

Źródło: Pełnomocnik Prezydenta ds. SZJ

Jak pokazały wyniki badania, respondenci nadal wysoko oceniają pracę UMT. Ponadto zauważyć można, że częściej przyznawane są oceny „raczej wysokie” (wzrost o 4,9%) w stosunku do roku ubiegłego.

Wykres Nr 23: Zmiana w ocenie ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT

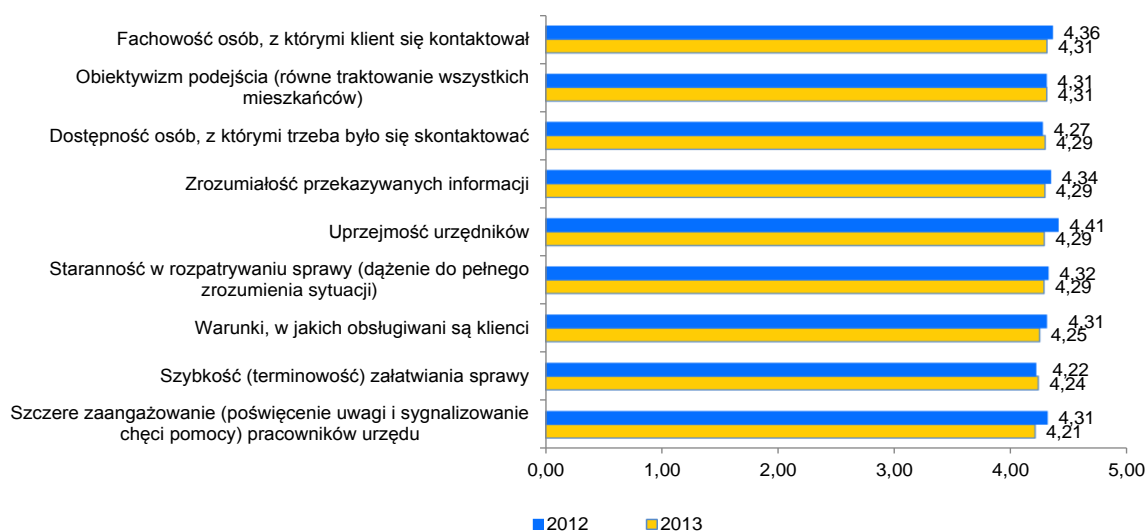

Źródło: Pełnomocnik Prezydenta ds. SZJ

W dalszej części wywiadu ankietowani oceniali poszczególne elementy jakości obsługi interesantów. Oceny ponownie dokonywano w skali od 1 (ocena najniższa) do 5 (ocena najwyższa). Dla żadnego z ocenianych aspektów średnia ocen nie wyniosła mniej niż 4,21. Najwyższe średnie oceny przypisano fachowości urzędników oraz obiektywizmowi ich podejścia (średnie oceny na poziomie 4,31 w obu przypadkach). Warunki w jakich obsługiwani są klienci oraz szybkość załatwienia sprawy uzyskały oceny odpowiednio 4,25 i 4,24.

Oceny przyznane przez respondentów elementom jakości obsługi interesantów w 2013 r. nie różnią się znacząco od ocen przyznanych przez osoby badane w roku poprzednim.

Wykres Nr 24: Ocena poszczególnych elementów jakości obsługi interesantów

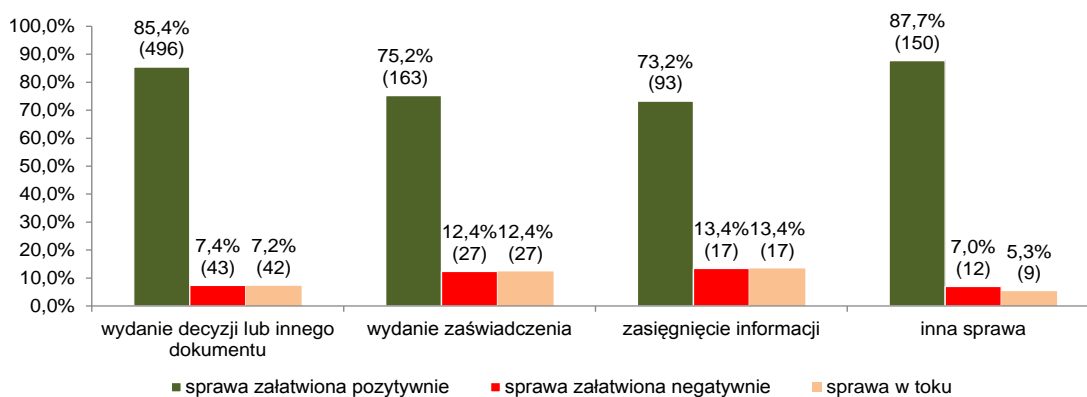

Źródło: Pełnomocnik Prezydenta ds. SZJ

Średnia ocen przyznanych przez klientów UMT w odniesieniu do większości elementów jakości obsługi interesantów, kształtowała się na wyższym poziomie niż średni poziom wyznaczony dla grupy porównawczej.

Z deklaracji badanych klientów UMT wynika, że 82,3% ogółu wszystkich spraw załatwianych w UMT zostaje rozpatrzonych pozytywnie. Ponad 85% wizyt w celu wydania decyzji lub innego dokumentu kończy się pozytywnie. Wśród spraw dotyczących wydania zaświadczenia 75,2% załatwionych zostało pozytywnie, a wśród spraw związanych z zasięgnięciem informacji 73,2% skończyło się powodzeniem.

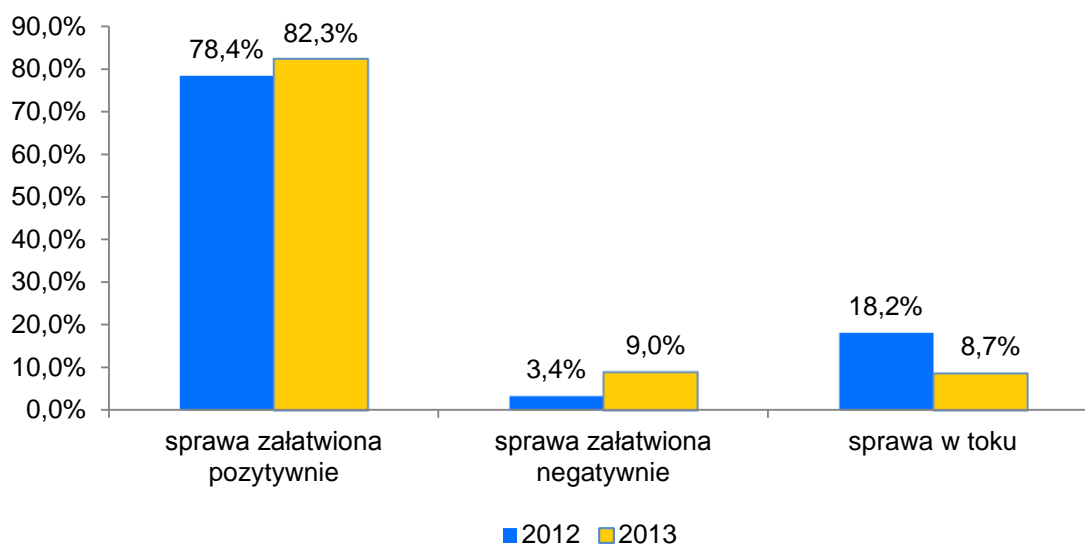
Wykres Nr 25: Rodzaj sprawy i postęp w jej załatwianiu

Źródło: Pełnomocnik Prezydenta ds. SZJ

W porównaniu do 2012 r. o 3,9% wzrósł odsetek spraw załatwionych pozytywnie przez klientów UMT. O 9,5% spadł natomiast odsetek spraw, które aktualnie były lub są w toku.

Wykres Nr 26: Zmiana w ocenie sposobu załatwiania spraw w UMT

Źródło: Pełnomocnik Prezydenta ds. SZJ

W UMT odsetek spraw załatwionych pozytywnie jest o 10,7% wyższy od średniej ze wszystkich urzędów miast. W porównaniu do średnich wyników z pozostałych jednostek, odsetek spraw, które wciąż są w toku w UMT jest natomiast niższy o 16,1%. Również

wyższy jest odsetek spraw załatwionych negatywnie w UMT (wyższy o 5,4% od średnich wyników ze wszystkich jednostek z grupy porównawczej).

Projekt ma przyczynić się do poprawy jakości usług publicznych poprzez wzrost efektywności funkcjonujących w jednostkach systemów zarządzania z uwzględnieniem benchmarkingu. Cele te realizowane są w szczególności poprzez realizację zakrojonych na szeroką skalę badań ankietowych wśród mieszkańców 19 wybranych jednostek biorących udział w projekcie. Tematyka badań obejmuje poziom satysfakcji klientów Urzędu oraz wybrane istotne aspekty funkcjonowania samorządu.

18.4 Nadzór i kontrola

Kontrole wewnętrzne

Kontrola wewnętrzna w GMT obejmuje przede wszystkim czynności polegające na sprawdzeniu kierunków działania, doboru środków i wykonanie zadań przez jednostki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne Gminy. Celem kontroli jest w szczególności:

- przedstawienie prezydentowi bieżącej i obiektywnej informacji niezbędnej do podnoszenia jakości pracy i działalności urzędu oraz jednostek organizacyjnych GMT,
- badanie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocena procesów gospodarczych i innych rodzajów działalności służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców,
- ustalanie przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości, jak również osób za nie odpowiedzialnych oraz wskazywanie sposobów i środków umożliwiających usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień,
- analizowanie stopnia wykonania zaleceń pokontrolnych, przeprowadzanie ponownej kontroli oraz wykorzystywanie materiałów pokontrolnych do doskonalenia działalności jednostek kontrolowanych.

System kontroli w UMT oparty jest na zasadach określonych przez Ministra Finansów w formie standardów kontroli zarządczej i obejmuje kontrolę funkcjonalną realizowaną przez Najwyższe Kierownictwo Urzędu, dyrektorów i wydziałów oraz kierowników biur w stosunku do pracowników w zakresie określonym w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu oraz zakresach czynności, a także kontrolę instytucjonalną realizowaną głównie przez pracowników Wydziału Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa.

Plan kontroli wewnętrznej dla Wydziału Audytu i Kontroli opracowywany jest w oparciu o analizę ryzyka. Potencjalne ryzyka związane z realizacją zadań UMT oraz pozostałych jednostek organizacyjnych GMT określają kierownicy tych jednostek. Rejestr ryzyk uzupełniany jest o ryzyka zidentyfikowane przez pracowników Wydziału Audytu i Kontroli podczas kontroli wykonywanych w jednostkach oraz na podstawie analizy raportów z kontroli zewnętrznych realizowanych w UMT i jednostkach organizacyjnych Gminy. W wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka w Planie kontroli na 2013 r. umieszczono kontrole w następujących obszarach:

- wykorzystanie dotacji,

- udzielanie zamówień publicznych,
- ocena sprawozdań finansowych instytucji kultury,
- bieżący przegląd techniczny i utrzymanie budynków stanowiących mienie Gminy,
- zarządzanie zasobami ludzkimi,
- prawidłowość naliczania, pobierania i egzekucji należności budżetu Gminy,
- wieczyste użytkowanie nieruchomości,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Tabela Nr 91: Kontrole wewnętrzne zrealizowane zgodnie z planem kontroli w 2013 r.

Lp.	Zakres kontroli	Jednostka kontrolowana
1	Ocena prawidłowości przedstawionych danych o rzeczywistej liczbie uczniów oraz prawidłowości wykorzystania dotacji zgodnie z celem, o którym mowa w art. 90 ust. 3d ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) Okres objęty kontrolą: 2012 r.	Przedszkole „Pałacyk Malucha” Ul. Kołłątaja 14
2	Ocena realizacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	Powiatowy Urząd Pracy pl. Generała Józefa Bema 3
		Miejski Zarząd Cmentarzy ul. Bernardyńska 24
3	Kontrola kompleksowa obejmująca ocenę realizacji całokształtu zadań kontrolowanych jednostek	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. E.Gierat ul. Romanowicza 9
		Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ul. Okrężna 4a
		Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Nadbrzeżna Dolna 7
		Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy ul. Szarych Szeregów 1
4	Ocena sprawozdań finansowych instytucji kultury za rok 2011	Biuro Wystaw Artystycznych – Galeria Miejska Pl. Dworcowy 4
		Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Traugutta 5a

5	Bieżący przegląd techniczny lokali, utrzymanie budynków stanowiących mienie Gminy Miasta Tarnowa	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego ul. 3-go Maja 10
		Gimnazjum Nr 11 im. Romana Brandstaettera ul. Szujskiego 15
		Przedszkole Publiczne Nr 6 ul. Waryńskiego 19
		Przedszkole Publiczne Nr 20 ul. Sportowa 4
		Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych ul. Szujskiego 13
		Gimnazjum Nr 2 im. M. Kopernika ul. M. Kopernika 5
		Bursa Międzyszkolna ul. Św. Anny 1
		Zespół Żłobków w Tarnowie ul. Najświętszej Marii Panny 3
6	Zarządzanie zasobami ludzkimi (polityka kadrowa jednostki)	Przedszkole Publiczne Nr 8 ul. Olszynowa 10
		Zespół Szkół Przyszpitalnych ul. Lwowska 178a
		Straż Miejska ul. Nadbrzeżna Dolna 7
		Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej ul. Kopernika 10
		Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Paderewskiego ul. Lippóczy'ego 4
		Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. J. Piłsudskiego ul. Bema 9/11

7	Prawidłowość naliczania, pobierania i egzekucji należności budżetu Gminy Miasta Tarnowa	Dom Pomocy Społecznej ul. Czarna Droga 48
10	Ocena prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Gminy Miasta Tarnowa	KS ZKS Unia Tarnów ul. Traugutta 5a Realizacja zadania „Wsparcie dla drużyny piłkarskiej występującej w III lidze małopolsko-świętokrzyskiej” oraz zadania „Sportowe talenty” - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy
		Uczniowski Klub Sportowy Akademia Futsal ul. Brandstaettera 6/42 Realizacja zadania „Rozgrywki Futsalowe II Polskiej Ligi Futsal” oraz „Sportowe talenty” - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy
		KS Iskra ul. Krzyska 116, realizacja zadania „Sportowe talenty” - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy
		Klub Sportowy ISKRA ul. Krzyska 116 Realizacja zadania „Sportowe talenty” - prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy
12	Kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń pokontrolnych	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 os. Legionów H. Dąbrowskiego 16
		Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ul. Okrężna 4a
13	Kontrola problemowa	Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi zatrzymanymi na terenie Miasta Tarnowa

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Ponadto w 2013 r. przeprowadzono 11 kontroli pozaplanowych.

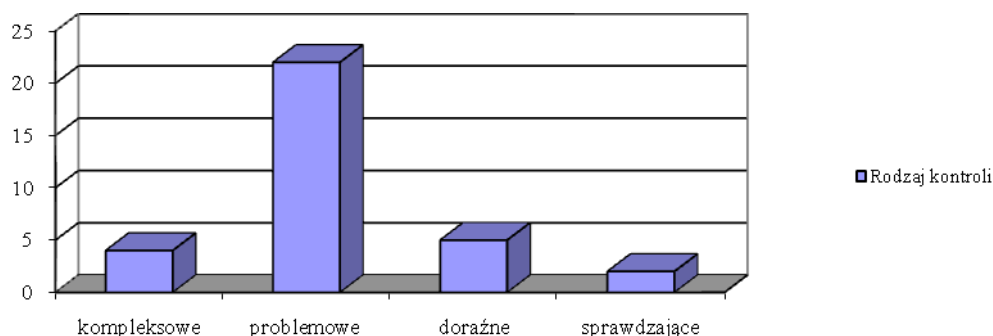
Tabela Nr 92: Wykaz kontroli pozaplanowych

Lp.	Zakres kontroli	Jednostka kontrolowana
1	Kontrola realizacji projektu „Budowa ronda na skrzyżowaniu al. Jana Pawła II – Błonie w ciągu drogi krajowej Nr 73”	Urząd Miasta Tarnowa Biuro Realizacji Inwestycji
2	Kontrola realizacji projektu „Program zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum Miasta- zadania: Przebudowa ul. Krakowskiej, budowa przejścia podziemnego”	Urząd Miasta Tarnowa Biuro Realizacji Inwestycji

3	Kontrola realizacji projektu „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap I”	Urząd Miasta Tarnowa Biuro Realizacji Inwestycji
4	Kontrola realizacji projektu „Rozbudowa ul. Spokojnej na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do ul. Krzyskiej”	Urząd Miasta Tarnowa Biuro Realizacji Inwestycji
5	Kontrola realizacji projektu „Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Kwiatkowskiego i Witosa”	Urząd Miasta Tarnowa Biuro Realizacji Inwestycji
6	Kontrola realizacji projektu „Przebudowa i remont ul. Kasztanowej, Legionów i Simchego oraz al. Jana Pawła II”	Urząd Miasta Tarnowa Centrum Usług Ogólnomiejskich
7	Kontrola prawidłowości przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji	Gimnazjum Nr 2 im. M. Kopernika ul. M. Kopernika 5 33-100 Tarnów
8	Kontrola warunków i jakości świadczonej opieki nad dziećmi na podstawie art. 54 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.	Żłobek Niepubliczny „Mali Zdobywcy”
9	Przestrzeganie przepisów prawa podczas realizacji zadań związanych z zamianą nieruchomości	Urząd Miasta Tarnowa Wydział Geodezji i Nieruchomości
10	Kontrola kompleksowa	Przedszkole Publiczne Nr 6 ul. Waryńskiego 19 33-100 Tarnów
11	Kontrola kompleksowa	Gimnazjum Nr 2 im. M. Kopernika ul. M. Kopernika 5 33-100 Tarnów

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres Nr 277: Kontrole wewnętrzne przeprowadzone w 2013 r. według ich rodzaju

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

18.5 Kontrole zewnętrzne

Działalność jednostek samorządu terytorialnego poddawana jest bieżącym kontrolom. Przeprowadzać je mogą nie tylko wewnętrzne, utworzone w tym celu jednostki organizacyjne (Wydział Audytu i Kontroli), komisje rady (Komisja Rewizyjna) czy też sami mieszkańcy oceniający lokalne władze w wyborach i referendach. Uprawnienia kontrolne w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego posiadają również wojewodowie, Regionalne Izby

Obrachunkowe, Najwyższa Izba Kontroli oraz takie jednostki kontrolne jak: Urząd Kontroli Skarbowej, Kuratorium Oświaty, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Główny Urząd Geodezji i Kartografii i inne, w zakresie określonym przepisami prawa.

Jednostki uprawnione do kontroli instytucjonalnej przeprowadziły w roku 2013 w Gminie Miasta Tarnowa 88 kontroli (o 46 kontroli więcej niż w roku poprzednim), z czego 25 kontroli w samym Urzędzie Miasta Tarnowa, a 63 w pozostałych jednostkach organizacyjnych GMT.

Większość kontroli zakończyła się pozytywną oceną funkcjonowania jednostki w badanych obszarach. W kilku przypadkach zostały przedstawione zalecenia i rekomendacje pokontrolne.

Wydział Audytu i Kontroli Urzędu współpracuje z przedstawicielami organów kontroli zewnętrznej w zakresie zapewnienia warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli, prowadzi ewidencje i dokumentacje kontroli, koordynuje udzielanie wyjaśnień oraz przygotowuje projekty odpowiedzi na wnioski i zalecenia pokontrolne.

W przypadku wystąpienia zaleceń pokontrolnych są one analizowane, a następnie na ich podstawie identyfikowane są ryzyka związane z funkcjonowaniem jednostki w określonym obszarze. W razie potrzeby Wydział Audytu i Kontroli kontynuuje kontrole wewnętrzne w danym obszarze w celu sprawdzenia czy zostały podjęte odpowiednie działania mające wyeliminować ujawnione w trakcie kontroli zewnętrznej nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli

Zgodnie z art. 203 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Najwyższa Izba Kontroli może kontrolować działalność organów samorządu terytorialnego, komunalnych osób prawnych i innych komunalnych jednostek organizacyjnych z punktu widzenia legalności, gospodarności i rzetelności.

Tabela Nr 93: Kontrole przeprowadzone przez Najwyższą Izbę Kontroli w Urzędzie Miasta Tarnowa w 2013 r.

Lp.	Zakres kontroli
1	Planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych, planowanie, wykorzystanie i rozliczanie dotacji celowych z budżetu państwa w 2012 r. oraz sprawozdawczość budżetowa
2	Realizacja zadań wynikających z art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. <i>Prawo o ruchu drogowym</i> (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137), usuwanie pojazdów z drogi, prowadzenie parkingów dla pojazdów usuniętych z drogi, podejmowanie czynności w stosunku do pojazdów nieodebranych przez właścicieli, gospodarowanie pojazdami, które przeszły na własność powiatu oraz rozliczanie kosztów związanych z usuwaniem, przechowywaniem, oszacowaniem, sprzedażą lub demontażem pojazdów
3	Zapewnienie prawa do jednakowego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn w sektorze publicznym

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Małopolski Urząd Wojewódzki

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r., Nr 31 poz. 206 z późn. zm.) wojewoda jest organem nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego i ich związków pod względem legalności. Wojewoda kontroluje pod względem gospodarności i rzetelności wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego zadań z zakresu administracji rządowej.

Tabela Nr 94: Kontrole przeprowadzone w Urzędzie Miasta Tarnowa przez Wojewodę Małopolskiego

Lp.	Zakres kontroli
1	Realizacja zadań z zakresu ochrony praw i interesów Skarbu Państwa
2	Realizacja zadań pn. „Program na rzecz Społeczności Romskiej w Polsce w 2013 r.” oraz „Pokrycie kosztów udziału dzieci młodszych w zajęciach przedszkolnych i dzieci odbywających roczne przygotowanie przedszkolne w klasach zerowych”

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 95: Kontrole przeprowadzone przez Wojewodę Małopolskiego w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa i innych, działających na podstawie odrębnych przepisów

Lp.	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1	Środowiskowy Dom Samopomocy im. św. Kingi	Ocena funkcjonowania placówki
2	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Czarna Droga 48	Kontrola objęła wybrane zagadnienia z zakresu usług świadczonych przez placówkę na rzecz jej mieszkańców w ramach obowiązującego standardu
3	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Dom”	Ocena standardu opieki i wychowania oraz wykorzystania dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa
4	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Realizacja Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej za rok 2012 „Asystent Rodziny”
5	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Modrzejewskiej 48	Ocena standardu usług świadczonych przez placówkę na rzecz jej mieszkańców
6	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
7	Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia, ul. Robotnicza 4	Kontrola kompleksowa dotycząca standardu świadczonych usług na rzecz mieszkańców, kwalifikacji kadry oraz realizacji rozporządzenia w sprawie Domów Pomocy Społecznej
8	Dom Pomocy Społecznej ul. Szpitalna 53 w Tarnowie	Kontrola dotycząca standardu świadczonych usług na rzecz mieszkańców
9	Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 10, Szkoła Podstawowa Nr 15, Szkoła Podstawowa Nr 20, Szkoła Podstawowa Specjalna dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie	Realizacja zadania pn. „Zakup pomocy dydaktycznych i innego sprzętu niezbędnego do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych” w ramach Rządowego Programu „Cyfrowa Szkoła”

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Marszałek Województwa Małopolskiego na podstawie rozporządzenia Rady (WE) Nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz

Funduszu Spójności i ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o prowadzeniu polityki rozwoju (Dz. U. z 2009, Nr 84, poz. 712, t.j. z póź. zm.), przeprowadził w 2013 r. następujące kontrole:

Tabela Nr 96: Kontrole przeprowadzone w Urzędzie Miasta Tarnowa przez Marszałka Województwa Małopolskiego

Lp.	Zakres kontroli
1	Ocena realizacji projektu „Rozbudowa i przebudowa budynku warsztatów terapii zajęciowej przy ul. Klikowskiej 190 w Tarnowie.”
2	Ocena realizacji projektu „Budowa zintegrowanego systemu informacji przestrzennej wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa.”
3	Ocena realizacji projektu „Rozbudowa i zwiększenie dostępności do sieci szerokopasmowych systemu EduNet.”
4	Realizacja „Programu zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum miasta.”
5	Realizacja projektu „Platforma Zintegrowanych E-usług dla mieszkańców Tarnowa z elementami Karty Mieszkańca.”
6	Realizacja projektu „Modernizacja obiektów użyteczności publicznej w Tarnowie- poprawa efektywności energetycznej
7	Realizacja projektu „Rewaloryzacja Budynku Bractwa Strzeleckiego w Tarnowie wraz z otoczeniem i adaptacja na potrzeby Galerii Miejskiej”

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd Kontroli Skarbowej

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214 z późn. zm.) do zakresu kontroli skarbowej należy między innymi kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych.

Tabela Nr 97: Kontrole skarbowe przeprowadzone w 2013 r.

Lp.	Zakres kontroli
1	Projekt „Budowa połączenia autostrady A4 (węzeł Krzyż) z drogą wojewódzką Nr 977.”

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Kuratorium Oświaty

Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami oraz placówkami doskonalenia nauczycieli, w tym nad niepublicznymi placówkami doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, które znajdują się na obszarze danego województwa w imieniu wojewody sprawuje kurator oświaty.

Nadzór pedagogiczny realizowany jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324).

Tabela Nr 98: Kontrole przeprowadzone w 2013 r. w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa przez Kuratorium Oświaty

Lp.	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1	Szkoła Podstawowa Nr 3	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
3	Szkoła Podstawowa Nr 17 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
4	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
5	Szkoła Podstawowa Nr 9	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
6	Szkoła Podstawowa Nr 8	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
7	Szkoła Podstawowa Nr 23 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
8	Szkoła Podstawowa Nr 9	Kontrola zgodności z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej
9	Gimnazjum Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi wchodzącym w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w szkole oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym
10	XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi wchodzącym w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 6	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w szkole oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym
11	Gimnazjum Nr 8 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w szkole oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym
12	Szkoła Podstawowa Nr 23 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 4	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w szkole oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym
13	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 4	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w szkole oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym
14	V Liceum Ogólnokształcące	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w szkole oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym
15	VI Liceum Ogólnokształcące	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w szkole oraz funkcjonowania w środowisku lokalnym
16	Gimnazjum Nr 6	Kontrola problemowa z zakresu polityki zarządzania szkołą
17	Przedszkole Publiczne Nr 21	Kontrola problemowa dotycząca procesów zachodzących w przedszkolu oraz

		funkcjonowania w środowisku lokalnym
18	IV Liceum Ogólnokształcące	Kontrola funkcjonowania szkoły pod kontem wspierania rozwoju indywidualnego uczniów, organizowania procesów dydaktycznych z uwzględnieniem wniosków z analizy sprawdzianów i egzaminów końcowych
19	Przedszkole Publiczne Nr 26, Przedszkole Publiczne Nr 8, Przedszkole Publiczne Nr 19, Przedszkole Publiczne Nr 5, Przedszkole Publiczne Nr 20, Przedszkole Publiczne Nr 24, Przedszkole Publiczne Nr 12, Przedszkole Publiczne Nr 4, Przedszkole Publiczne Nr 33, Przedszkole Publiczne Nr 29, Przedszkole Publiczne Nr 3, Przedszkole Publiczne Nr 13, Przedszkole Publiczne Nr 17, Przedszkole Publiczne Nr 1 Przedszkole Publiczne Nr 15	Kontrola dotycząca prawidłowości organizacji zajęć dodatkowych w przedszkolu
20	Gimnazjum Nr 11	Kontrola dotycząca wyboru podręczników przez nauczycieli publicznych gimnazjów, ustalenia zestawu podręczników i działań organizacyjnych dyrektorów tych gimnazjów umożliwiających obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego

Zgodnie z przepisami art. 84 b ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz.1623 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092), przeprowadzono następujące kontrole w Urzędzie Miasta Tarnowa:

Tabela Nr 99: Kontrole Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego

Lp.	Zakres kontroli
1	Dokonanie ustaleń i ocena prawidłowości zachowanie procedury wynikającej z przepisów prawa budowlanego, Kodeksu Postępowania Administracyjnego oraz przepisów o archiwizacji
2	Ocena prawidłowości wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę obiektów użyteczności publicznej

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej

Zgodnie z przepisami art. 18a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) Rada Miejska kontroluje prezydenta miasta, gminne jednostki organizacyjne oraz jednostki pomocnicze gminy. Powołuje w tym celu Komisję Rewizyjną, która działa w oparciu o statut gminy.

Tabela Nr 100: Kontrole Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarnowie w 2013 r.

Lp.	Zakres kontroli
1	Umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy cywilno-prawne, umowy z doradcami zawarte przez Urząd Miasta Tarnowa w latach 2010-2011.
2	Koszty funkcjonowania Najwyższego Kierownictwa UMT w 2011 r.
3	Opracowania, ekspertyzy i projekty inwestycyjne realizowane z budżetu Miasta, a zlecane na zewnątrz, procedury wyłaniania wykonawców i koszty z tym związane w 2012 r.
4	Realizacja zadania „Modernizacja ulicy Krakowskiej”, w ramach projektu „Rewitalizacja wybranych obszarów miasta: program zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum miasta”
5	Funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej
6	Realizacja zadania „Budowa połączenia autostrady A4 z drogą wojewódzką Nr 977”
7	Ocena pracy Prezydenta Miasta Tarnowa z Radami Osiedli w 2012 i 2013 r.

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Komisja Doradza Rady Miejskiej

Zgodnie z przepisami art. 21 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594z późn. zm.) Rada Miejska może powołać ze swego grona komisje stałe i doraźne powierzając im konkretne zagadnienia z zakresu kontroli. Uchwałą Nr XLIII/589/2013 z dnia 28 listopada 2013 r. Rada Miejska w Tarnowie powołała komisję doraźną do przeprowadzenia przeglądu wszystkich realizowanych przez GMT robót budowlanych, dostaw i usług o wartości jednostkowej powyżej 1.000.000 zł w latach 2007-2013.

Tabela Nr 101: Pozostałe kontrole zewnętrzne w Urzędzie Miasta Tarnowa w roku 2013

Lp.	Jednostka kontrolująca	Zakres kontroli
1	Archiwum Narodowe w Krakowie Oddział w Tarnowie	Kontrola Archiwum Urzędu Stanu Cywilnego oraz archiwum zakładowego
2	I Urząd Skarbowy	Kontrola deklaracji VAT-7
3	Archiwum Narodowe w Krakowie Oddział w Tarnowie	Kontrola warunków przechowywania i ewidencjonowania dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej Miejskiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej
4	Centrum Unijnych Projektów Transportowych	Realizacja projektu „Budowa ronda na skrzyżowaniu al. Jana Pawła II- Błonie w ciągu drogi krajowej Nr 73”
5	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	Ocena realizacji zadań wynikających ze znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
6	Agencja Nieruchomości Rolnych w Rzeszowie	Kontrola zgodności sposobu wykorzystania przekazanych nieodpłatnie nieruchomości z celem przeznaczenia
8	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Realizacja zadania „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Tarnowa”

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela Nr 102: Pozostałe kontrole zewnętrzne w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa i innych, działających na podstawie odrębnych przepisów

Lp.	Jednostka kontrolująca	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1	Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie „HOSTEL”	Kontrola procedury przyjmowania oraz warunków przebywania pensjonariuszy
2	Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia	Kontrola procedury przyjmowania oraz warunków przebywania pensjonariuszy
3	Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Somatycznie Chorych im. św. Brata Alberta	Kontrola procedury przyjmowania oraz warunków przebywania pensjonariuszy
4	Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej, ul. Czarna Droga 48	Kontrola procedury przyjmowania oraz warunków przebywania pensjonariuszy
5	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej, ul. Czarna Droga 48	Kontrola przestrzegania przepisów przeciwpożarowych
6	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Dom Pomocy Społecznej, ul. Czarna Droga 48	Ocena stanu sanitarnego Domu Pomocy Społecznej
7	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie	Budynek Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Ofiar Przemocy	Kontrola przestrzegania przepisów przeciwpożarowych
8	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta	Ocena stanu sanitarnego Domu Pomocy Społecznej
9	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Budynek Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Ofiar Przemocy	Ocena stanu sanitarnego budynku
10	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5	Prawidłowość naliczania składek na ubezpieczenia społeczne, ustalanie, wypłacanie i rozliczanie świadczeń z ubezpieczeń społecznych, terminowość składania wniosków o świadczenia rentowe i emerytalne oraz zgłaszania

			danych dla celów ubezpieczeń
11	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	Przedszkole Publiczne Nr 17	Ocena stanu sanitarnego Przedszkola
12	Wojewódzki Zespół d.s. Orzekania o Niepełnosprawności	Miejski Zespół d.s. Orzekania o Niepełnosprawności	Ocena merytoryczna wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności
13	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie	Ocena realizacji projektu „Zatrudnienie z doświadczeniem”
14	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie	Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta	Kontrola przestrzegania przepisów przeciwpożarowych
15	Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Tarnowie	Powiatowy Urząd Pracy	Realizacja projektu „Czas na pracę”

Źródło: Wydział Audytu i Kontroli Urzędu Miasta Tarnowa

18.6 Infrastruktura Informatyczna

W 2013 r. rozpoczęto działania w celu uzyskania dofinansowania na „Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji” (TGIS).

Projekt ten dąży do stworzenia instytucjonalnych możliwości wspierania rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, prowadzenia badań naukowych, promocji innowacyjności i popularyzacji nauki w subregionie tarnowskim, przy efektywnym wykorzystaniu jego wewnętrznego potencjału. Projekt zakłada utworzenie na obszarze miasta TGIS o regionalnym charakterze, budującego oraz rozwijającego subregionalne kompetencje w dziedzinach: chemii, technik informatycznych oraz przemysłów kreatywnych.

Projekt obejmuje ponadto stworzenie systemu wymiany informacji oraz dobrych praktyk w celu podniesienia konkurencyjności gospodarki subregionu tarnowskiego oraz tworzenie miejsc pracy w usługach i przemysłach kreatywnych. W projekcie docelowo uwzględniane są potrzeby Tarnowskiego Obszaru Funkcjonalnego (TOF). Tarnów, trzy powiaty (tarnowski, dąbrowski, brzeski) i 28 gmin miejsko-wiejskich i wiejskich z terenu TOF złożyło wstępną deklarację współpracy w zakresie partycypacji merytorycznej, organizacyjnej i finansowej mającej na celu integrację zasobów IT w regionie tarnowskim w celu organizacji centrum usług wspólnych.

Kontynuowano utrzymanie trzech ważnych projektów informatycznych, współfinansowanych ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego:

- „Rozbudowa i zwiększenie dostępności do sieci szerokopasmowych systemu EduNet w Tarnowie”,

- „Platforma zintegrowanych usług publicznych dla mieszkańców miasta Tarnowa z elementami karty mieszkańca”,

- „Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa”.

Celem projektu „Rozbudowa i zwiększenie dostępności do sieci szerokopasmowych systemu EduNet w Tarnowie” było zbudowanie regionalnego modelu edukacji i zarządzania oświatą. Działania w zakresie rozbudowy systemu EduNet umożliwiły zbudowanie jednolitej infrastruktury technicznej węzłów szkolnych, centrum przetwarzania danych edukacyjnych, ujednolicenie oprogramowania w zakresie zarządzania i edukowania. Elektroniczne sekretariaty, biblioteki, plany lekcji, e-wywiadówki, arkusze organizacyjne, czy dzienniki lekcyjne wzbudziły pozytywne zainteresowanie i aktywność nie tylko uczniów, ale i rodziców. Istotne było zbudowanie hurtowni danych z mechanizmem szczegółowych analiz, pulpitu zarządczych czy wymiany danych z rządowymi systemami edukacyjnymi. Centralne repozytorium danych, kontrola aktualności danych i aplikacji to nie jedyne aspekty związane z bezpieczeństwem systemów edukacyjnych. Istotne było też zbudowanie, w ramach działań projektowych sieci cyfrowych, systemów monitoringu terenów przyszkolnych. Poprawę w zakresie dostępności systemów osiągnięto poprzez budowę sieci edukacyjnych hotspotów.

Projekt „Platforma zintegrowanych usług publicznych dla mieszkańców miasta Tarnowa z elementami karty mieszkańca” to kompleksowe przedsięwzięcie zapewniające mieszkańcom Tarnowa dostęp do pakietu najbardziej oczekiwanych usług publicznych świadczonych przez UMT oraz inne instytucje i przedsiębiorstwa, z którymi kontaktują się najczęściej w celu załatwiania indywidualnych spraw świadczonych drogą elektroniczną. Platforma zawiera podstawowe funkcjonalności (identyfikacja i uwierzytelnienie klientów, definiowanie formularzy dostępu do usług publicznych na platformie zintegrowanych e-usług, możliwość tworzenia interfejsu dostępu do usługi, integracja e-usług). Jednym z elementów projektu jest Wirtualny Konsultant, który w jasny sposób udziela odpowiedzi na zadane pytania dotyczące Urzędu Miasta Tarnowa, czy też samego miasta. Kolejny element projektu - karta mieszkańca, jest równocześnie biletem komunikacji miejskiej, kartą biblioteczną, rezerwacyjną, kartą rabatową rodziny 4+, kartą seniora, kartą RCP (rejestracja czasu pracy), identyfikatorem, elektroniczną portmonetką, kartą głosowania, nośnikiem punktów dobrego zachowania, kartą dostępu do systemu zgłoszeń oraz portalu informacji. W 2013 r. udało się wdrożyć kolejną funkcjonalność karty miejskiej, tj. możliwość płacenia kartą miejską w nowych parkometrach rozmieszczonych na terenie miasta. Nieaktywne funkcje, takie jak bilet jednorazowy komunikacji miejskiej, karta dystrybucji pomocy społecznej i inne, będą dostępne po uzupełnieniu niezbędnej infrastruktury. Wg stanu na koniec 2013 r. wydano 14.800 kart miejskich.

Z uwagi na stosowane trzy interfejsy komunikacyjne (stykowy, bezstykowy oraz kod paskowy) karta daje nieograniczone możliwości integracji z otoczeniem. W 2013 r. rozpoczęły się prace Zarządu Dróg Wojewódzki w Krakowie mające na celu stworzenie Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej będącej elementem projektu Szybka Kolej Aglomeracyjna. Karta ta ma być zintegrowana z funkcjonującą Tarnowską Kartą Miejską.

Celem kolejnego projektu „Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa” (ZSIP) było gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie baz danych i zbiorów informacji o przestrzeni geograficznej miasta w celu zaspokojenia potrzeb administracji publicznej do kompleksowej, zintegrowanej i aktualnej informacji przestrzennej lub z nią powiązanych obiektów i zdarzeń. Początkiem wdrożenia było przeprowadzenie inwentaryzacji, weryfikacji i aktualizacja istniejących zbiorów danych, którymi zasilono centralną bazę danych ZSIP. Dane poddano analizie

w zakresie struktury i procedury utrzymania w celu opracowania niezbędnych skryptów, konwerterów. Kolejnym etapem wdrożenia ZSIP było powiązanie zasobów informacyjnych, ewidencji gruntów i budynków, bazy adresowej, planów zagospodarowania przestrzennego, rejestru dróg i ulic, wysokorozdzielczej ortofotomapy z przestrzennymi modelami terenów i obiektów. Dla pracowników UMT i miejskich jednostek organizacyjnych projekt ZSIP to unowocześnienie sposobu prowadzenia rejestrów i ewidencji oraz eliminacja przetwarzania papierowego. Pracę na plikach office zastąpiło wykorzystanie bezpośrednich interfejsów pracy na bazie danych. Działania projektowe to nowe funkcjonalności - budowa wielu specjalistycznych aplikacji umożliwiających natychmiastowy dostęp do zasilonych zbiorów danych oraz wykonywanie analiz, uwzględniających jednocześnie dowolną ilość danych.

Istotnym elementem informatyzacji miasta jest inwestowanie w darmowe punkty dostępu do internetu, a także rozbudowa monitoringu. W Tarnowie placówki o charakterze oświatowym stanowią naturalną lokalizację podstawowych punktów węzłowych sieci monitoringu, hotspotów i publicznych punktów dostępu do internetu (tzw. PIAP-ów). Taka lokalizacja to komfort centralnego zarządzania, a także swobodny i bezpieczny dostęp. Zasilanie węzłów w internet jest zadaniem poszczególnych placówek, a docelowo węzły stanowią będą elementy miejskiej sieci edukacyjnej. Miasto utrzymuje łącznie 85 hotspotów oraz 80 centralnie zarządzanych systemów monitoringu cyfrowego zdolnych obsłużyć 640 kamer (obecnie 80 kamer). Dodatkowo w miejscach publicznych funkcjonuje 36 kamer systemu monitoringu wizyjnego obsługiwane przez SM. Sprawdzoną praktyką jest wyposażanie aktywnych spółdzielni mieszkaniowych w zestawy startowe do monitoringu (rejestrator i dwie kamery). Wieloletnia współpraca w ramach konsorcjum Miasto - Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. - Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie zaowocowało budową około 150 km sieci światłowodowej, powstałej równoległe z realizowanymi pracami remontowymi. Obecnie Tarnów jest miastem bez białych plam w dostępie do internetu.

19 PROMOCJA MIASTA

Nadrzędnym celem Tarnowa jest ustawiczne budowanie i wzmacnianie spontanicznie rozpoznawalnej marki Tarnów wokół haseł „Tarnów – Polski Biegun Ciepła” (Tarnow – the Polish Hot Spot) czy „Tarnów Pierwsze Niepodległe” oraz umacnianie wizerunku Tarnowa, jako miasta wielu kultur, przyjaznego i gościnnego dla innych narodowości, nacji i religii – miasta bezpiecznego i otwartego na Europę, promującego pozytywne wartości wśród tarnowian, ale także wśród społeczności międzynarodowej w kontekście społecznym, gospodarczym i kulturowym. W roku 2013 na antenie telewizji Polsat Tarnów wygrał z Wrocławiem bitwę o tytuł najbardziej słonecznego miasta w Polsce. Słoneczny rekord Tarnowa to aż 118, a Wrocławia 114 dni w roku.

Po raz kolejny uroczystość i radośnie obchodzono Narodowe Święto Niepodległości, inaugurując je 28 października wspólną uroczystą sesją Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu Tarnowskiego w Ratuszu. Podczas sesji wręczono doroczne Nagrody im. Tadeusza Tertila. Pamięć o wydarzeniu 1918 r. pielęgnowana jest poprzez różnorodne działania, jak 12. już edycję akcji „Flaga na samochód”, w której do tej pory rozdano ponad 45.000 flag, Listopadową Noc Kabaretową Tarnów 2013, czy też wspólne śpiewanie w ramach akcji Młodzież Pamięta, czyli „Solski Patriotycznie”, na potrzeby której rozdano 1.000 egzemplarzy śpiewników. Śpiewniki uzupełnione były o tarnowską wkładkę poświęconą 95. rocznicy odzyskania niepodległości przez Tarnów. Podczas VII Charytatywnego Rautu Niepodległości wręczano statuetki Orły Niepodległości, którymi uhonorowani zostali Stanisława Wiatr-Partyka oraz Zdzisław Szymański.

Nową formą kontaktu z mieszkańcami oraz promocji aktywnego Tarnowa jest, działający od 1 lipca 2013 r. fanpage miasta „Mój Tarnów”. W ciągu pół roku polubiło go ponad 1.700 użytkowników. Aktywną formą budowania więzi mieszkańców z miastem były, cieszące się popularnością, konkursy z nagrodami - wakacyjny „Tu ...kocham Tarnów” i zimowy „Tarnów pełen blasku”.

Markę Tarnów wśród mieszkańców i gości budowano również poprzez wydarzenia związane z jego historią (Gala Urodzinowa Miasta z okazji 683 rocznicy lokacji, Raut Przyjaźni podczas Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej).

Tarnów, rodzinne miasto generała Józefa Bema, był gospodarzem Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej w 2013 r. Dzień ten przypada 23 marca każdego roku i został ustanowiony 12 marca 2007 r. przez Parlament Węgier, a 16 marca przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Dzień Przyjaźni Polsko - Węgierskiej obchodzony jest zamiennie w Polsce i na Węgrzech. Organizacja Dnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej w 2013 r. w Tarnowie była ukoronowaniem wieloletnich starań Miasta i jakości wcześniej nawiązanych z Węgrami kontaktów. Dla Tarnowa była to również impreza wyjątkowa ze względu na trzy ważne dla wspólnej historii rocznice przypadające w 2013 r. (485. rocznica pobytu króla węgierskiego Jana Zapolyi w Tarnowie, 165. rocznica Wiosny Ludów, 115. rocznica powstania Panoramy Siedmiogrodzkiej).

Oficjalny program obchodów z udziałem prezydentów Polski i Węgier wraz z małżonkami, jak również program imprez towarzyszących przygotowany został z wielką dbałością o wspólne polsko-węgierskie dziedzictwo. Wizyta głów państw rozpoczęła się od odsłonięcia w Parku Strzeleckim tablicy upamiętniającej to wydarzenie oraz postać gen. Józefa Bema.

Na pamiątkowej tablicy umieszczono napis: *W Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej Prezydent Rzeczypospolitej Bronisław Komorowski oraz Prezydent Węgier János Áder w obecności przedstawicieli obojga narodów w 165. rocznicę Wiosny Ludów uczcili pamięć gen. Józefa Bema.* Poniżej znalazł się podpis *społeczeństwo Miasta Tarnowa.*

Po uroczystościach pod Mauzoleum gen. Bema goście wzięli udział w otwarciu wystawy fragmentów „Panoramy Siedmiogrodzkiej” ze zbiorów Muzeum Okręgowego. Na wystawie zorganizowanej w nowej siedzibie BWA w Parku Strzeleckim po raz pierwszy zaprezentowano dwa nowe fragmenty Panoramy pozyskane przez muzeum w ostatnim czasie. Kolekcja obrazów zwiększyła się o dwa kolejne fragmenty dzięki dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wsparciu finansowemu Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego i Węgrów. Prezydenci byli również gośćmi „Gali Przyjaźni Polsko-Węgierskiej”, która odbyła się w Teatrze im. L. Solskiego. W programie Dnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej znalazły się również spotkania polskich i węgierskich organizacji pozarządowych, Polsko-Węgierskie Forum Gospodarczego zorganizowane przez Marszałka Województwa Małopolskiego oraz spotkanie małżonek prezydentów z kobietami aktywnymi w promocji miasta i regionu.

Na zakończenie wizyty prezydenci oraz goście uczestniczyli w uroczystościach w tarnowskim Ratuszu. Tam odnowione zostały przywileje nadane miastu w XVI w. przez węgierskiego króla Jana Zapolyę. Obaj prezydenci otrzymali pamiątkowe buławy oraz kopie przywilejów. W polsko-węgierskim święcie w Tarnowie uczestniczyło ponad 1.300 osób z Polski i Węgier. We wszystkich punktach programu licznie uczestniczyli mieszkańcy Tarnowa. Organizacja obchodów w takim wymiarze była możliwa dzięki ścisłej współpracy Miasta, KMP, Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Straży Miejskiej, przeszło 600 uczniów tarnowskich szkół średnich (w tym z klas mundurowych), harcerzy oraz administracji rządowej i samorządu województwa małopolskiego. W organizację Dnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej aktywnie włączyły się również instytucje kultury miasta Tarnowa, Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Tarnowskie Towarzystwo Przyjaciół Węgier, harcerze, samorząd województwa małopolskiego oraz szkoły i organizacje pozarządowe.

Przykładem poczucia tożsamości mieszkańców z miejscem zamieszkania jest popularność ramek na numery rejestracyjne samochodów z hasłami promocyjnymi miasta, z czego najchętniej wybierane jest „Tarnów-Polski Biegun Ciepła” oraz rosnące zapotrzebowanie na flagi narodowe podczas majowej i listopadowej akcji „Flaga na samochód”.

Jednym z priorytetów jest również promocja dobrych praktyk (kampania odblaskowo - edukacyjna Kaski i Odblaski w której corocznie rozdaje się ponad 5.000 odblasków i kilkaset kasków rowerowych), świąteczna akcja „Daj bliskim Swoje Ciepło - zamień kartkę na gorący posiłek” z której dochód przeznaczają się na pomoc potrzebującym.

Sukcesywnie od kilku lat trwa komercyjna i niekomercyjna obecność w mediach, np. relacje na żywo tarnowskiego finału WOŚP w TVP Kraków i TVP 2, szósty sezon cyklicznego programu na antenie TVP Kraków „W Ciepłym Mieście” (łącznie ponad 150 odcinków), transmisja na żywo z Tarnowa „Listopadowej Nocy Kabaretowej- Tarnów 2013” w TVP 2 i kilka powtórek, Pogoda Wyjazdowa TVN Meteo i TVN 24 w ramach Małopolskiego Festiwalu Smaku, dają ponad 30 godzin rocznie obecności Tarnowa w mediach elektronicznych.

19.1 Najważniejsze wydarzenia

W przestrzeni promocyjnej zrealizowano ponad 50 własnych projektów, a 697 wspartych zostało promocyjnie, organizacyjnie i logistycznie. Najważniejsze z nich to:

- 8 stycznia - tarnowski Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – wspólny finał na tarnowskim Rynku, po raz pierwszy relacjonowany na żywo w TVP Kraków i TVP 2,

- 7 marca – uroczyste obchody 683. rocznicy lokacji Tarnowa. Program uroczystości składał się z części dla najmłodszych tarnowian - Słodkie Urodziny Miasta skierowane do przedszkolaków - oraz Gali Urodzinowej Tarnowa w tarnowskim teatrze z wręczeniem statuetki Ambasador Tarnowa oraz przyznaniem „Wen” - wyróżnień dla dziennikarzy. W tej edycji Ambasadorem Tarnowa zostały Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. Podczas wieczoru wyróżniono również najaktywniejszych dziennikarzy z Tarnowa oraz stacji ogólnopolskich,

- 23 marca – Dzień Przyjaźni Polsko – Węgierskiej,

- 15 marca 2013-2014 - plenerowa ekspozycja repliki Panoramy Siedmiogrodzkiej Jana Styki w Miskolcu,

- całoroczna kampania „Kaski i Odblaski”, promująca dobre praktyki i wrażliwe postawy społeczne. Kampania na rzecz bezpieczeństwa przeprowadzana wspólnie z KMP, Strażą Miejską oraz środowiskami sportowymi i edukacyjnymi spotkała się z zainteresowaniem i akceptacją społeczną. W ramach kilkunastu odsłon akcji rozdano kilka tysięcy odblaskowych materiałów promocyjno-edukacyjnych oraz kasków rowerowych dla dzieci i dorosłych,

- kwiecień - akcja „Daj bliskim swoje ciepło – wielkanocne jajo” – przygotowanie wielkanocnej dekoracji miasta (dwumetrowe pisanki i stylizowane kurczaki w wiklinowych koszach i wiklinowe tablice ogłoszeniowe z historią polskiej tradycji wielkanocnej). To działanie już na stałe wpisało się w wielkanocny krajobraz miasta. Została również przygotowana plenerowa wystawa wielkanocnych kart pocztowych,

- kwiecień – październik - promocja Tarnowa podczas zawodów żużlowych w sezonie 2013: budowanie sportowej marki Tarnowa wśród mieszkańców miasta i regionu oraz na arenie ogólnopolskiej podczas zawodów oraz w programach zawodów żużlowych,

- kwiecień - akcja promocyjno - charytatywna „Daj bliskim swoje ciepło nie tylko na święta”. W 2013 r. już po raz szósty została przeprowadzona wielkanocna kampania wysyłania świątecznych kartek w formie elektronicznej. Do włączenia się do akcji zostały zaproszone placówki edukacyjne, spółki miejskie, instytucje kultury miasta Tarnowa oraz media. Pieniądze zaoszczędzone na wysyłce zostały przekazane na rzecz dzieci,

- 4 maja – Karpacki Wyścig Kurierów,

- 28 kwietnia - 2 maja – akcja „Flaga na samochód”,

- 15 czerwca - promocja miasta Tarnowa podczas organizacji Gali Wręczenia medalu św. Jerzego wybitnego Tarnowianinowi - kosmologowi ks. Michałowi Hellerowi oraz Agnieszce Holland w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie,

- czerwiec - VII Małopolski Festiwal Smaku – półfinały w Tarnowie (promocja miasta poprzez prezentację prognozy pogody z Tarnowa na antenie TVN i TVN Meteo),

- 5-7 lipca - Święto Miasta Zde(a)rzenia,

- 30 lipca - promocja miasta Tarnowa podczas jubileuszowego 70. „Tour De Pologne UCI World Tour”, wydarzenia o międzynarodowym charakterze i europejskim zasięgu promocyjnym. Jeden z etapów wyścigu odbywał się w Tarnowie. Działania w ramach kampanii promocyjnej realizowane były przez kilka miesięcy poprzedzających samo wydarzenie, na wielu płaszczyznach ze szczególnym uwzględnieniem mediów elektronicznych. Wydarzenie spotkało się z zainteresowaniem mieszkańców miasta i regionu (kilka tysięcy widzów- uczestników imprezy), a także pozytywną rekomendacją mediów lokalnych i regionalnych,

- 2 - 3 września - VI Forum Inwestycyjne Forum Ekonomicznego. Tarnów, we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich w Warszawie, jest organizatorem jednego z największych w Europie Środkowo-Wschodniej międzynarodowego wydarzenia o charakterze gospodarczym. Forum stanowi platformę wymiany doświadczeń pomiędzy krajami Europy, a także wzajemnego poznania na płaszczyźnie gospodarczej i inwestycyjnej. Forum Inwestycjnemu towarzyszą okolicznościowe wystawy i eventy, prezentujące Tarnów jako ośrodek o silnej myśli gospodarczej. Wiodące tarnowskie firmy i przedstawiciele miejskiego samorządu aktywnie uczestniczą również w Forum Ekonomicznym w Krynicy, którego Forum Inwestycyjne jest integralną częścią. Forum Inwestycyjne stanowi sztandarowe wydarzenie służące promocji gospodarczej Tarnowa,

- 6 – 9 listopada - 6th Azoty Tarnów International Jazz Contest. Od początku istnienia Festiwal stał się promocyjną perełką jazzowego Tarnowa, miasta w którym koncerty jazzowe mają pełne widownie, a sceny goszczą największych twórców tego gatunku. Popularyzacja jazzu w wykonaniu najwybitniejszych światowych i polskich artystów oraz wsparcie edukacji i promocji młodych muzyków rozpoczynających swoją karierę na scenie jazzowej, to cele Festiwalu. W ramach Festiwalu odbywa się również konkurs dla zespołów jazzowych oraz warsztaty, na które zapraszani są młodzi muzycy pragnący poszerzyć swoją wiedzę

i umiejętności improwizacji jazzowej. Festiwal jest współfinansowany z budżetu Miasta Tarnowa w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych,

- 30 października - uroczysta wspólna Sesja Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu Tarnowskiego w 95. rocznicę odzyskania przez Tarnów niepodległości, wręczenie Nagród im. Tadeusza Tertila,

- 28 października - 11 listopada – kolejna odsłona akcji „Flaga na samochód”, skierowanej do kierowców - mieszkańców Tarnowa oraz korporacji taksówkarskich. Do tarnowian trafiło ponad 5.000 flag na anteny samochodowe,

- 10 listopada - VII Charytatywny Raut z okazji Narodowego Święta Niepodległości,

- 5 grudnia - Choinka Dzieci – akcja z udziałem dzieci tarnowskich przedszkoli - żywe choinki na tarnowskim Rynku dekorowane przez dzieci symbolami herbowymi miasta, spotkanie ze św. Mikołajem i władzami Miasta,

- grudzień - akcja „Daj bliskim swoje ciepło - zamień kartkę na gorący posiłek”,

- 22 grudnia - Oplątek Samorządowy z udziałem wojewody, marszałków województwa, samorządowców z regionu tarnowskiego, przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych.

Promocja miasta miała miejsce również podczas innych imprez o charakterze lokalnym i ogólnopolskim.

19.2 Wydawnictwa

W 2013 r. UMT był partnerem, współfinansował lub zakupił w celach promocyjnych następujące wydawnictwa i publikacje: „Tarnów. Żydowskie krajobrazy”, „Tarnów piękne ślady wieków”, „Panorama Siedmiogrodzka”, „Jan Szczepanik - obrazy i barwy”, „Zeszyt Niepodległości”, „Śpiewnik Pieśni Patriotycznych - Młodzież Pamięta”.

W 2013 r. wydano 12 numerów gazety „Tarnów.pl” z wkładką kulturalną. Nakład wyniósł 8.000 egzemplarzy.

Wydano pięć numerów okolicznościowej jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie” w nakładzie 1.000 egzemplarzy każdy. Pierwszy i drugi numer dotyczył Dni Przyjaźni Polsko-Węgierskiej (wersja polska i węgierska), trzeci – „Pearl of Renaissance”. Czwarty wydany był z okazji setnej rocznicy powstania kina „Marzenie”, piąty z okazji jubileuszu Tarnowskiego Oddziału im. 5. Pułku Strzelców Konnych.

Wydano broszurę podsumowującą pracę samorządu tarnowskiego „Tarnów 2013” w nakładzie 1.000 egzemplarzy.

Kontynuowano druk kalendarzy promocyjnych Tarnowa. Linie graficzne i tematyczne kalendarzy promocyjnych nawiązują do historycznych, architektonicznych i estetycznych atutów miasta. Drukowane są cztery rodzaje kalendarzy: książkowy z okładką przedstawiającą „tarninowe korale”, kalendarz trzynastopłanszowy prezentujący

najpiękniejszą zabytkową architekturę Tarnowa, jednopłanszowy, prezentujący najcenniejsze dokumenty historyczne dotyczące Tarnowa oraz kalendarz trójdzielny.

19.3 Działania promocyjne w mediach

Promocja miasta w mediach elektronicznych, zakup czasu antenowego w telewizji i w radiu o zasięgu lokalnym, ponadlokalnym oraz w Internecie:

- tarnowski finał WOŚP w TVP 2 i TVP 3 Kraków,
- cykl programów w TVP 3 Kraków „W ciepłym mieście”,
- całoroczne cykle programowe w lokalnej IMAV TV,
- promocja gospodarczej marki miasta - VI Forum Inwestycyjnego w TV Silesia w programie Cafe Silesia, RDN Małopolska, Radio Eska, Radio Kraków Małopolska,
- promocja miasta atrakcyjnego turystycznie w Cafe Silesia,
- kampania promocyjna na antenie RDN Małopolska - Festiwal Dobrze Nastawionych Trzymaj Się Zdrow,
- cykl audycji na antenie RDN, promujących Tarnów w kontekście unikatowych w skali świata zbiorów Muzeum Diecezjalnego.

Ogłoszenia w prasie lokalnej - teksty promocyjne - Polska Presse.

Reklama całoroczna na autobusie MPK (promocja miasta w kontekście Dnia Przyjaźni Polsko Węgierskiej, VI Forum Inwestycyjnego)

Kalendarium bieżących wydarzeń kulturalnych, artystycznych, turystycznych, sportowych, akcji i kampanii społecznych, sportowych - informacje na ekranie ledowym.

19.4 Pozostałe działania w promocyjne i informacyjne

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W 2013 r. na działania promujące miasto we współpracy z organizacjami pozarządowymi przeznaczono kwotę 135.000 zł. Projekty wyłoniono w trybie konkursu ofert.

Tabela Nr 103: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji

Lp.	Organizacja	Tytuł zadania	Dotacja
1	Tarnowskie Towarzystwo Przyjaciół Węgier	PM - 3/2 Tarnów - Europa wielu narodów - promocja marki Tarnów w kontekście wielowiekowej tradycji otwartości na różne kultury i narodowości Dni Przyjaźni Polsko Węgierskiej	10.000 zł

2	Fundacja im. Jana Szczepanika	PM - 3/2 Tarnów - Europa wielu narodów - promocja marki Tarnów w kontekście wielowiekowej tradycji otwartości na różne kultury i narodowości Spotkajmy się w Tarnowie - Dni Przyjaźni Polsko Węgierskiej	3.000 zł
3	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Ziemi Tarnowskiej”	PM - 4/1 Tarnów - Polski Biegun Ciepła - promocja miasta poprzez organizację imprez turystycznych dla mieszkańców miasta Tarnowa XX Centralny Zlot Laureatów Konkursu „Poznajmy Ojcowiznę” w Tarnowie i na Ziemi Tarnowskiej wyjątkową formą turystyki miejskiej i kulturowej dla dzieci i młodzieży szkolnej	10.000 zł
4	Stowarzyszenie Nie Teraz	PM - 3/1 Promocja marki Tarnów Polski Biegun Ciepła - eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych i unikatowych atutów miasta poprzez niepowtarzalne i niekonwencjonalne działania promocyjne z zastosowaniem nowoczesnych technik multimedialnych	5.000 zł
5	Tarnowskie Stowarzyszenie Artystyczne ArtContest	PM - 3/1 Promocja marki Tarnów Polski Biegun Ciepła - eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych i unikatowych atutów miasta poprzez niepowtarzalne i niekonwencjonalne działania promocyjne z zastosowaniem nowoczesnych technik multimedialnych 6th Azoty Tarnów International Jazz Contest	33.000 zł
6	Lokalna Organizacja Turystyczna „Tarnowska Organizacja Turystyczna”	PM - 3/1 Promocja marki Tarnów Polski Biegun Ciepła - eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych i unikatowych atutów miasta poprzez niepowtarzalne i niekonwencjonalne działania promocyjne z zastosowaniem nowoczesnych technik multimedialnych	16.000 zł
7	Komitet Opieki Nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie	PM - 3/2 Tarnów - Europa wielu narodów - promocja marki Tarnów w kontekście wielowiekowej tradycji otwartości na różne kultury i narodowości Galicjaner Sztetl. Dni Pamięci Żydów Galicyjskich Wrzesień 1943, 70. rocznica likwidacji tarnowskiego getta	6.000 zł

8	Tarnowska Konfederacja Motocyklistów „Wataha”	PM - 3/1 Promocja marki Tarnów Polski Biegun Ciepła - eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych i unikatowych atutów miasta poprzez niepowtarzalne i niekonwencjonalne działania promocyjne z zastosowaniem nowoczesnych technik multimedialnych VII Międzynarodowy Zlot Motocykli Tarnów Europa Wielu Narodów	12.000 zł
9	Małopolski O/Terenowy PCK w Tarnowie	PM - 3/1 Promocja marki Tarnów Polski Biegun Ciepła - eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych i unikatowych atutów miasta poprzez niepowtarzalne i niekonwencjonalne działania promocyjne z zastosowaniem nowoczesnych technik multimedialnych Organizacja V Tarnowskiej Edycji Ogólnopolskiej Akcji „MOTOSERCE- Krew Darem Życia”	3.000 zł
10	Stowarzyszenie Przyjaciół Podola	PM - 3/2 Tarnów - Europa wielu narodów - promocja marki Tarnów w kontekście wielowiekowej tradycji otwartości na różne kultury i narodowości „ Koncert Galowy z okazji 25-lecia Polonii na Ukrainie”	3.500 zł

Źródło: Wydział Marki Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

19.5 Nagroda im. Tadeusza Tertila

W 2013 r. ogłoszono do Nagrody w sumie 14 prac z następujących uczelni:

- Uniwersytet Rzeszowski,
- Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki,
- Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie,
- Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Lądowych im. gen Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu,
- Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia z siedzibą w Krakowie,
- Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
- Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie,
- Wyższa Szkoła Biznesu - National Louis University w Nowym Sączu
- Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego,
- Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza,
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Kapituła konkursu w składzie:

- Magdalena Szybilska, przewodnicząca Komisji ds. Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki Rady Powiatu Tarnowskiego - Przewodnicząca Kapituły,
- Dorota Skrzyńiarz - Zastępca Prezydenta Miasta Tarnowa,
- prof. zw. dr hab. Leszek Kozioł - Kierownik Katedry Zarządzania MWSE w Tarnowie,
- dr Paweł Różycki - prof. AGH w Krakowie,
- Wojciech Skruch - Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Tarnowskiego,
- Grzegorz Świątłowski - Przewodniczący Rady Miejskiej w Tarnowie,

przyznała Nagrodę im. T. Tertila za najlepszą pracę magisterską z dziedziny nauk techniczno-przyrodniczych:

- Joannie Rapacz, absolwentce Politechniki Krakowskiej im. T. Kościuszki za pracę: *„Rekreacja nad zalewem w Wierzchosławicach. Projekt zagospodarowania zbiornika pożwirowego oraz koncepcja szlaków turystycznych”*. – statuetka i nagroda pieniężna w wysokości 3.000 zł za najlepszą pracę magisterską z dziedziny nauk humanistyczno-społecznych,

- Ewie Tutaj, absolwentce Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie za pracę: *„Instrumenty promocji usług medycznych na przykładzie Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie”* – statuetka i nagroda pieniężna w wysokości 3.000 zł za najlepszą pracę licencjacką,

- Ryszardowi Nejmanowi, absolwentowi Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie za pracę inżynierską: *„Wytyczne do lokalnego programu rewitalizacji osiedla przyfabrycznego tarnowskiej dzielnicy Mościce”* – statuetka i nagroda pieniężna w wysokości 2.500 zł,

Wyróżnienia otrzymali:

-

Maciej Bogdański, absolwent Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza za pracę: *„Ośrodek Pogodnej Jesieni z Centrum Aktywizacji Seniorów w Tarnowie”* – nagroda pieniężna w wysokości 500 zł,

- Kinga Truty, absolwentka Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie za pracę: *„Sanktuaria diecezji tarnowskiej – propozycja szlaku turystyczno-pielgrzymkowego”* – nagroda pieniężna w wysokości 500 zł,

- Paulina Baranowska, absolwentka Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie za pracę: *„Wybrane problemy adaptacyjne dzieci w przedszkolu”* – nagroda pieniężna w wysokości 500 zł.

19.6 Gospodarka galanterią promocyjno-reklamową

W 2013 r. w drodze przetargu nieograniczonego zakupiono na cele promocyjne galanterię reklamową. Założenia i linie projektowe galanterii promocyjno-reklamowej na rok 2013 opierały się na trzech priorytetach:

- Kaski i Odblaski - linia galanterii odblaskowej promująca dobre praktyki związane z bezpieczeństwem i widocznością na drodze pieszych i rowerzystów dzieci oraz dorosłych. Edukacyjne narzędzie budowania marki „Bezpieczny Tarnów”, przyjazny rowerzystom,

- marka „Tarnów Polski Biegun Ciepła” – linia galanterii promującej Tarnów i jego walory klimatyczne oraz galanterii odnoszącej się do pozytywnych emocji i skojarzeń z miastem oraz jego mieszkańcami,

- linia „tarninowa” odnosząca się do nazwy Tarnowa i jego związków z owocem tarniny.

UMT współpracuje z wieloma instytucjami, szkołami i organizacjami pozarządowymi oraz klubami sportowymi, również poprzez nieodpłatne przekazywanie galanterii promocyjno-reklamowej dla uczestników wydarzeń, nagrody dla zwycięzców konkursów czy zawodów. W 2013 r. było to 697 wydarzeń.

Logo promocyjne, herb Tarnowa i galerie dokumentujące promocję Tarnowa obecne były na stronach wszystkich podmiotów i organizacji współpracujących z UMT. Ponadto prowadzono bieżące działania promocyjne poprzez Internet na oficjalnej stronie miejskiej.

20 WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

20.1 Miasta partnerskie

Tarnów od wielu lat prowadzi aktywną współpracę z zagranicznymi ośrodkami samorządowymi. W latach 1991 – 2012 podpisano 11 porozumień partnerskich bądź listów intencyjnych z miastami z Belgii, Węgier, Rosji, Słowacji, Wielkiej Brytanii, Ukrainy i Włoch oraz z jednym węgierskim regionem.

Tabela Nr 104: Kontakty międzynarodowe Tarnowa

Miasto/Region	Kraj	Data podpisania porozumienia
Schoten	Belgia	04.05.1991 r.
Kiskőrös	Węgry	06.06.1992 r.
Kotłas	Rosja	11.1995 r.
Trenczyn	Słowacja	13.09.1997 r.
Veszprém (województwo)	Węgry	26.05.2001 r.
Blackburn	Wielka Brytania	06.11.2001 r.
Tarnopol	Ukraina	23.04.2004 r.
Biała Cerkiew	Ukraina	07.09.2007 r.
Winnica	Ukraina	List intencyjny – 05.2006 r.
Casalmaggiore	Włochy	List intencyjny – 10.2006 r.
Veszprém	Węgry	23.10.2012 r.

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

W roku 2013 rozwijała się przede wszystkim współpraca Tarnowa z jego ukraińskimi i węgierskimi miastami partnerskimi. Jak co roku przedstawiciele tych miast gościli w Tarnowie podczas obchodów Narodowego Święta Niepodległości. Wzięli udział w apelu pod Grobem Nieznanego Żołnierza oraz w charytatywnym raucie i w spotkaniach z tarnowskimi organizacjami związanymi ze współpracą z Węgrami i Ukrainą. W trakcie pobytu gości odbyło się również spotkanie w tarnowskim magistracie, gdzie delegacje z Tarnopola, Białej Cerkwi, Kiskőrös oraz regionu i miasta Veszprém, wraz z kierownikami tarnowskich instytucji kultury, rozmawiały o obszarach, w których możliwe jest poszerzenie współpracy kulturalnej.

Od paru lat daje się zauważyć stała intensyfikacja współpracy z Tarnopolem, którego władze są zainteresowane wymianą doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie zarządzania miastem. W połowie września 2013 r. Tarnów odwiedziła grupa radnych z Tarnopola, by zapoznać się z tarnowskimi rozwiązaniami dotyczącymi Karty Mieszkańca i miejskiego systemu powiadomień SMS, a także funkcjonowaniem Centrum Obsługi Mieszkańców.

Bliskie relacje Tarnowa i Tarnopola uwidaczniają się nie tylko w kontaktach samorządowców, ale też organizacji pozarządowych. W 2013 r. Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Tarnowie gościło grupę młodzieży z naszego miasta partnerskiego. Wizyta była wynikiem współpracy tarnowskiej placówki z tarnopolską organizacją pozarządową, Stowarzyszeniem „Forteca”, realizującą projekt oświatowy, którego celem było zapoznanie ukraińskiej młodzieży z polską kulturą i tradycją.

Wspólna historia Tarnowa i Tarnopola oraz z roku na rok lepiej układające się wzajemne kontakty, dały asumpt do zacieśnienia więzi pomiędzy tymi miastami, poprzez podpisanie Przysięgi Bliźniaczego Partnerstwa. Było to najważniejsze wydarzenie roku w sferze kontaktów Tarnowa z Tarnopolem i 28 sierpnia 2013 r. nastąpiło w Tarnopolu, podczas uroczystych obchodów święta Dni Tarnopola.

Przysięga Bliźniaczego Partnerstwa jest dokumentem propagującym europejskie idee wolności, poszanowania odmienności i braterstwa. Jej zapisy w krótkim czasie zyskały wymiar praktyczny – w okresie dramatycznych wydarzeń na Ukrainie, na przełomie 2013/2014 r. prezydent Tarnopola na bieżąco informował tarnowski samorząd o sytuacji w swoim mieście, prosząc jednocześnie o wsparcie ideologiczne i materialne. Prezydent Tarnowa natomiast wyraził swoje poparcie dla idei intensyfikacji współpracy Ukrainy z UE w liście kierowanym do ukraińskich miast partnerskich. W 2013 r. Tarnów współpracował także z pozostałymi ukraińskimi miastami partnerskimi. We wrześniu 650. rocznicę powstania obchodziła Winnica. Tarnowska delegacja, goszcząc w tym mieście, miała okazję zapoznać się z innowacyjnymi rozwiązaniami z zakresu administracji publicznej.

Tarnowscy samorządowcy odbyli również we wrześniu 2013 r. wizytę w Białej Cerkwi, z okazji kolejnej rocznicy lokacji miasta. Przy okazji obchodów święta miasta delegacja miała okazję odwiedzić szkołę, w której prowadzona jest nauka języka polskiego, Federację Organizacji Polskich na Ukrainie i Dom Polski w Kijowie. Wzięła także udział w spotkaniu z lokalnymi przedsiębiorcami, reprezentującymi Izbę Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Białej Cerkwi. Przedstawiciele Białej Cerkwi natomiast przyjechali do Tarnowa z rewizytą na obchody Narodowego Święta Niepodległości.

Kontakty zagraniczne nie ograniczają się do spotkań przedstawicieli samorządów. Tarnów stara się wspierać Polaków mieszkających poza granicami kraju, szczególnie w rosyjskim Kotłasiu i na Ukrainie. Przykładem działalności na ich rzecz może być wysłany w 2013 r. list Prezydenta Miasta Tarnowa do Konsula Generalnego RP w Kijowie z prośbą o udzielenie wszelkiej możliwej pomocy zarządowi Stowarzyszenia Polaków Białocerkiewszczyzny przy wspólnej realizacji nowych przedsięwzięć, zarówno w Tarnowie, jak i w Białej Cerkwi.

19 grudnia dotarła do Tarnowa wiadomość o śmierci Anatolija Gołosa, inicjatora współpracy samorządów Tarnowa i Białej Cerkwi, który był pomysłodawcą trwającej już siedem lat wakacyjnej wymiany młodzieży. Anatolij Gołos został uhonorowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2010 r. medalem Zasłużony dla Kultury Polskiej za swe działania w zakresie popularyzacji kultury polskiej na terenie Ukrainy.

Współpraca z partnerami Tarnowa z Węgier niezmiennie układa się bardzo dobrze, szczególnie w obszarach związanych z kulturą, sportem i wymianą młodzieży. Wiele wydarzeń organizowanych zarówno w Tarnowie, jak i w miastach węgierskich, cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Najważniejszym, najbardziej wymagającym organizacyjnie i zakrojonym na największą skalę, międzynarodowym wydarzeniem był w Tarnowie Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Tarnów w dniach 22-23 marca gościł Prezydentów Polski i Węgier, przedstawicieli rządów, samorządowców z współpracujących ze sobą miast polskich i węgierskich, przedstawicieli węgierskiej Polonii, członków Towarzystw Przyjaźni i sympatyków obu krajów, delegację z województwa Csongrád, ubiegłorocznego gospodarza Dnia Przyjaźni Polsko -Węgierskiej

oraz przyjaciół z węgierskich miast partnerskich. W sumie do Tarnowa przyjechało w tym czasie ponad 250 gości z Polski i zagranicy.

W 2013 r. przygotowana w Tarnowie replika Panoramy Siedmiogrodzkiej odwiedziła kolejne węgierskie miasto. Wcześniej prezentowana była w Várpalocie (Węgry), Sfântu Gheorghe (Rumunia) i Kiskőrös (Węgry). Tym razem dzieło ukazujące wspólną historię Polaków i Węgrów przez kilka miesięcy prezentowane było w Miskolcu.

Pomysł prezentacji wystawy tarnowskiej repliki Panoramy Siedmiogrodzkiej również w miastach niebędących formalnymi partnerami Tarnowa i jej pozytywna recepcja, sprawiły, że ich samorządy zaczynają być zainteresowane współpracą z Tarnowem. Pierwszym takim efektem jest przyjazd do delegacji (uczniowie i ich opiekunowie) ze Szkoły Artystycznej im. Sándora Plugora w Sfântu Gheorghe i jej udział w międzynarodowym konkursie muzycznym „Pod Szczęśliwą Gwiazdą” zorganizowanym przez Zespół Szkół Muzycznych w Tarnowie.

W 2013 r., tradycyjnie na przełomie sierpnia i września, przedstawiciele tarnowskiego magistratu oraz Tarnowskiego Towarzystwa Przyjaciół Węgier wzięli udział w Świącie Narodowości Słowackiej i Winobrania w mieście Kiskőrös. Podczas uroczystości odsłonięto pamiątkową tablicę z nazwą miasta Tarnowa, usytuowaną przed posadzonym 10 lat temu tarnowskim drzewem pamięci, podkreślającą długą tradycję współpracy i przyjaźni obu miast. Uczestniczono także w szeregu wydarzeń kulturalnych, prezentujących zarówno węgierską sztukę współczesną, jak też tradycyjne rzemiosło i rękodzieło.

Podpisanie w 2012 r. oficjalnego porozumienia o współpracy pomiędzy Tarnowem a wojewódzkim miastem Veszprém zaowocowało znaczną intensyfikacją kontaktów, które w 2013 r. dotyczyły w głównej mierze sfery gospodarki, sportu i wymiany młodzieży. W dniach 4-5 października 2013 r. w Veszprém odbyła się konferencja pod hasłem „Jak odpowiedzieć na wyzwania – plany rozwojowe na nowy okres 2014-2020”, na którą zaproszono burmistrzów miast partnerskich gospodarza z krajów Grupy Wyszehradzkiej. Została ona zorganizowana przy okazji dorocznego spotkania ministrów sprawiedliwości tych państw. Konferencja dotyczyła problemów i wyzwań, przed którymi mogą stawać miasta w najbliższej przyszłości, a ponieważ zagadnienia te omawiali przedstawiciele kilku europejskich miast, posiadających odmienne doświadczenia i wprowadzających rozmaite dobre praktyki, stanowiła dobrą metodę wcześniejszego rozpoznania nadchodzących wyzwań i zapobiegania ewentualnym trudnościom rozwojowym.

W 2013 r. Zarząd Małopolskiego Związku Kolarskiego wystąpił z propozycją, by trasę organizowanego już od kilku lat w Polsce, Czechach i na Słowacji Karpackiego Wyścigu Kurierów rozszerzyć również na teren Węgier, jako że historia wyścigu dotyczy w równej mierze każdego z tych państw. Współdziałal w organizacji wyścigu zaproponowano węgierskiemu miastu partnerskiemu Tarnowa – Veszprém. Na przestrzeni 2013 r., przy udziale tarnowskiego magistratu, odbywały się robocze kontakty, w wyniku których zdecydowano, że „miasto królowych” już w 2014 r. włączy się w organizację kolejnej edycji Karpackiego Wyścigu Kurierów.

Propozycje partnerskiej współpracy na niwie sportu padały w 2013 r. nie tylko ze strony polskiej, ale i węgierskiej. Pod koniec października miasto Veszprém zorganizowało Pierwszy Turniej futsalowy ADITUS FUTSAL CUP Veszprém, na który zaproszono również przedstawicieli Tarnowa. W zawodach wzięła udział drużyna futsalu z Zespołu Szkół Sportowych w Tarnowie.

20.2 Uczestnictwo w związkach i stowarzyszeniach jednostek samorządu terytorialnego

Od wielu lat Tarnów czynnie uczestniczy w kilku związkach, stowarzyszeniach, zrzeszeniach miast, gmin, czy powiatów, które zawiązały się w latach poprzednich. Ostatnią organizacją, do której przystąpił Tarnów była Lokalna Organizacja Turystyczna.

Tabela Nr 105 Stowarzyszenia, w których uczestniczy miasto Tarnów

Nazwa Stowarzyszenia	Zakres działania	Data przystąpienia	Miejsce publikacji
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	upowszechnianie idei samorządności lokalnej, zajmowanie stanowisk w sprawach publicznych, ochrona interesów członków	14.11.1991 r.	uchwała Nr XIX/170/91 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 listopada 1991 r.
Związek Miast Polskich	wspieranie działania miast i gmin, które występują do Trybunału Konstytucyjnego w sprawach niekorzystnych dla samorządów rozwiązań prawnych.	29. 07.1993 r.	uchwała Nr XXXVII/452/93 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 lipca 1993 r.
Forum Rewitalizacji	ochrona tożsamości i rewaloryzacja zabytkowych obszarów	23.11.2000 r.	uchwała Nr XXX/488/2000 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 listopada 2000 r.
Zdrowe Miasta Polski	rozwijanie i popieranie współpracy z miastami, wspólne rozwiązywanie problemów ochrony zdrowia i realizacja europejskiej strategii zdrowia	22.10.2001 r.	uchwała Nr XLVI/833/2001 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 października 2001 r.
Małopolska Organizacja Turystyczna	kreowanie i promowanie atrakcyjnego wizerunku Krakowa i Regionu na krajowych i zagranicznych rynkach turystycznych	18.12.2003 r.	uchwała Nr XVIII/307/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2003 r.
Lokalna Organizacja Turystyczna „Tarnowska Organizacja Turystyczna”	współpraca samorządu terytorialnego i branży turystycznej w zakresie promocji turystycznej regionu, tworzenia, promocji i rozwoju lokalnych produktów turystycznych	29.11.2012 r.	uchwała Nr XXVIII/387/2012 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2012 r.

Źródło: Kancelaria Prezydenta Miasta Tarnowa

21 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

21.1 Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta

Wg stanu na koniec 2013 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 396 stowarzyszeniami, fundacjami i oddziałami terenowymi stowarzyszeń, mającymi swoją siedzibę na terenie Tarnowa. W 2013 r. zostało zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym 19 nowych stowarzyszeń i fundacji z siedzibą w Tarnowie, utworzono trzy stowarzyszenia zwykłe. Likwidacji uległo trzy stowarzyszenia i jedna fundacja.

Tabela Nr 106: Stowarzyszenia i fundacje z siedzibą w Tarnowie

Stowarzyszenia	344
Związki stowarzyszeń	2
Stowarzyszenia zwykłe	18
Fundacje	32
Razem:	396

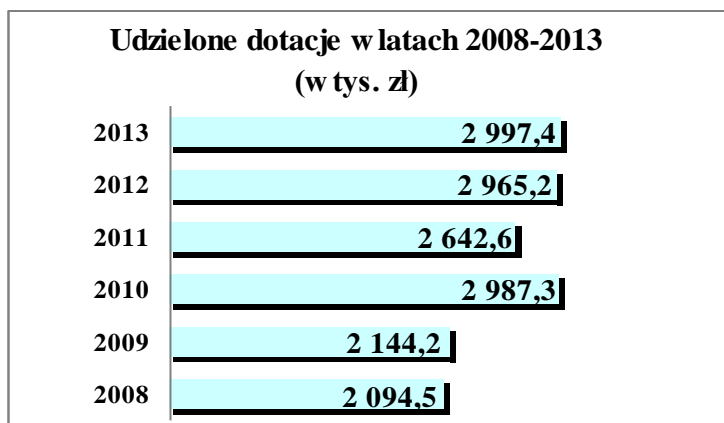
Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich w Urzędzie Miasta Tarnowa

21.2 Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Miasto od lat aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Poprzez udzielane dotacje wspiera ich działalność na rzecz mieszkańców miasta Tarnowa, w szczególności na rzecz osób ubogich, starszych, chorych i niepełnosprawnych, uzależnionych i wykluczonych społecznie, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych. Wspiera również organizację wielu imprez i przedsięwzięć sportowych, kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych i turystycznych.

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w 2013 r. realizowana była w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i zgodnie z uchwalonym „Programem współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2013 r.”

Wykres Nr 28: Wysokość dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym i podmiotom prowadzącymi działalność pożytku publicznego w latach 2008 – 2013 z budżetu GMT

Źródło: Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

Tabela Nr 107: Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2013 r. oraz wysokość udzielonych dotacji

Lp.	Obszar/nazwa zadania publicznego	Kwota dotacji w zł
Pomoc społeczna		
1.	Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym	120.000
2.	Organizacja dystrybucji artykułów żywnościowych dla mieszkańców Tarnowa	8.000
3.	Dożywianie uprawnionych podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie w formie gorących posiłków jednodaniowych	153.317
4.	Prowadzenie mieszkania chronionego	20.000
Razem:		301.317
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej		
5.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych opieki, pomocy w nauce, organizacji wolnego czasu i zajęć sportowych, udziału w programach profilaktycznych oraz rozwoju zainteresowań poprzez prowadzenie świetlic środowiskowych	149.996
6.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej	526.500
Razem:		676.496
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym		
7.	Prowadzenie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi zatrzymanymi na terenie miasta Tarnowa	590.293
8.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego oraz telefonów zaufania dla mieszkańców w trudnych sytuacjach	24.000
9.	Prowadzenie profesjonalnego punktu konsultacyjno-diagnostycznego dla osób (głównie młodzieży) uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem od narkotyków	14.556
10.	Utworzenie i prowadzenie Centrum Terapii Uzależnień	34.840
Razem:		663.689
Ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych		
11.	Rehabilitacja i aktywizacja osób dorosłych	44.000
12.	Rehabilitacja dzieci i młodzieży	28.500
13.	Edukacja prozdrowotna	27.500
14.	Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych (prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego)	0*
Razem:		100.000
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym		
15.	Program szkoleniowy i aktywizujący dla pokolenia 55+	19.000
16.	Prowadzenie klubu seniora	29.220
Razem:		48.220
Upowszechnianie i ochrona praw konsumentów		
17.	Organizacja i prowadzenie klubów konsumenckich przy szkołach	4.000
Razem:		4.000
Nauka, edukacja, oświata i wychowanie, organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży		
18.	Organizacja cyklu jednodniowych spotkań edukacyjnych ukazujących historię, kulturę regionu i miasta, powiązanych	11.500

	z promowaniem zdrowego stylu życia oraz ekologicznego obcowania z przyrodą	
19.	Organizacja przeglądów, konkursów dla dzieci i młodzieży szkolnej uczęszczających do tarnowskich szkół	18.500
20.	Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży polskiej mieszkającej na wschodzie z elementami edukacji, turystyki, ekologii i wychowania patriotycznego	50.000
21.	Prowadzenie centrum systemowego rozwoju dzieci i młodzieży	18.000
Razem:		98.000
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej		
22.	Sportowe talenty-prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	600.000
23.	Sportowe talenty-prowadzenie w formie wyjazdowych, wakacyjnych zgrupowań sportowych, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	67.000
24.	Sportowe talenty-prowadzenie w formie wakacyjnych zgrupowań sportowych na terenie miasta Tarnowa, naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa	3.000
25.	Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa	35.000
26.	„Niepełnosprawny – sprawy w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo	5.000
Razem:		710.000
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji		
27.	Program promocji lokalnej twórczości i aktywności w dziedzinie kultury	179.000
28.	Wydawnictwa o Tarnowie	12.000
29.	Aktywne lato w mieście	29.000
30.	Miejskie obchody świąt państwowych, patriotycznych i historycznych	8.500
Razem:		228.500
Działalność wspomagająca rozwój Tarnowa, w tym w szczególności promocja marki Miasta, turystyka i krajoznawstwo		
31.	Promocja marki Tarnów Polski Biegun Ciepła - eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych i unikatowych atutów miasta poprzez niepowtarzalne i niekonwencjonalne działania promocyjne z zastosowaniem nowoczesnych technik multimedialnych. Tarnów - Europa wielu narodów – promocja marki miasta w kontekście wielowiekowej tradycji otwartości na różne kultury i narodowości	92.000
32.	Organizacja imprez turystycznych dla mieszkańców Tarnowa	5.000
Razem:		97.000
Zadania, na które udzielono dotacji w trybie pozakonkursowym		
33.1	Poprawa standardu na terenie jadalni w Domu dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej	5.000
33.2	Półkolonia terapeutyczna „Przekraczamy bariery zmysłów”	5.000

33.3	Centrum Edukacji i Kreacji Cyfrowej Fabryka Przyszłości	9.374
33.4	Świątecznie – Międzypokoleniowo - Twórczo	9.800
33.5	Rówieśnicza Pomoc Świąteczna	5.000
33.6	Organizacja zabawy mikołajkowo – świątecznej dla dzieci z rodzin biednych i patologicznych	4.000
33.7	Organizacja V Tarnowskiej Edycji Ogólnopolskiej Akcji MOTOSERCE - KREW DAREM ŻYCIA	3.000
33.8	Spotkajmy się w Tarnowie – Dni Przyjaźni Polsko-Węgierskiej	3.000
33.9	Dni Przyjaźni Polsko - Węgierskiej w Tarnowie	10.000
33.10	Koncert Galowy z okazji 25-lecia Polonii na Ukrainie	3.500
33.11	Dni Przyjaźni Polsko – Węgierskiej. Wizyta Klubu Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Węgierskiego	2.500
33.12	Koncerty Jubileuszowe z okazji 50 – lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”	10.000
Razem „małe granty”:		70.174
Łącznie z budżetu GMT:		2.997.396
Pomoc społeczna – MOPS		
34.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	746.460**
35.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	1.223.424**
36.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie o zasięgu ponadgminnym	225.720**
Razem:		2.195.604**
Łącznie:		5.193.000

Źródło: Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa

* Urząd Miasta Tarnowa zawarł umowę wsparcia, której przedmiotem było prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, zadanie w 2013 r. realizowane było bez dotacji, wkład Miasta stanowił sprzęt medyczny i rehabilitacyjny zakupiony w 2010 i 2011 r. o łącznej wartości 141.000 zł

** dotacja udzielona z budżetu państwa

Wybór podmiotów realizujących zadania publiczne, wymienione w tabeli w pkt 1-32 i 34-36 odbył się w drodze otwartych konkursów ofert. W pkt 33 ujęto zadania zlecone do realizacji w trybie pozakonkursowym w ramach art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (przyznanie dotacji na zadanie o charakterze lokalnym, którego realizacja nie trwa dłużej niż 90 dni, a kwota dotacji nie przekracza kwoty 10.000 zł na dany projekt).

Wsparcie dla projektów pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa

W roku ubiegłym wnioski o objęcie Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Tarnowa realizowanych przedsięwzięć złożyło 47 organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego oraz organizacji kultury fizycznej, w tym ośmiu realizujących zadania publiczne w ramach udzielonej dotacji z budżetu GMT.

22 OCHRONA KONSUMENTÓW

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje Miejski Rzecznik Konsumentów (Rzecznik). Kompetencje Rzecznika są przede wszystkim kompetencjami o charakterze doradczym i procesowym. I tak do zadań Rzecznika należą, w szczególności:

- prowadzenie edukacji konsumenckiej, w szczególności poprzez wprowadzenie elementów wiedzy konsumenckiej do programów nauczania w szkołach publicznych,
- zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- ewentualne wytaczanie powództw na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów,
- przekazywanie na bieżąco delegaturom UOKiK wniosków i sygnalizowanie problemów dotyczących ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań na szczeblach administracji rządowej,
- udzielanie innych form pomocy prawnej w zakresie ochrony praw konsumentów.

Zadaniem Rzecznika jest niesienie pomocy konsumentom. Pomoc ta prowadzona jest przede wszystkim poprzez udzielanie porad prawnych, zarówno osobiście, elektronicznie jak i telefonicznie, a także poprzez podejmowanie interwencji u przedsiębiorcy pisemnie bądź telefonicznie. Nadto Rzecznik pomagał w sporządzaniu pism, w tym pism procesowych, lub też w niektórych przypadkach wstępował do toczących się przed sądem spraw.

Miejski Rzecznik Konsumentów od 2007 r. jest członkiem Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów działającej przy Prezesie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a od marca 2013 r. Wiceprzewodniczącym Rady Konsultacyjnej ds. Ochrony Konsumentów przy Marszałku Województwa Małopolskiego.

W 2013 r. ogółem wpłynęło 588 spraw (w 2012 r. 536), udzielono 20.532 porad (w 2012 r. 20.676) osobiście, przez telefon lub w formie elektronicznej. Podczas porad stawiano także nacisk na element edukacyjny.

Porady dotyczyły przede wszystkim spraw z zakresu reklamacji towarów i usług, spraw telekomunikacyjnych, handlu poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, ubezpieczeniowych i finansowych. Rzecznik wyjaśniał kwestie związane z nadmiernym zadłużeniem, udzielaniem pożyczek i kredytów, e-handlu, turystyki, a także kwestie związane

z nieuczciwą i wprowadzającą w błąd reklamą, zbiorowymi praktykami naruszającymi interes konsumentów oraz sprawami z zakresu ustawy antymonopolowej czy też nieuczciwych praktyk rynkowych.

W roku 2013 Biuro otrzymało ponownie certyfikat „Miejsca przyjaznego maluchom” (poprzednio w roku 2012).

23 RAPORT W PIGUŁCE

Demografia

W 2013 r. na obszarze 72,38 km² żyło 112.507 mieszkańców, w tym 59.708 kobiet i 52.799 mężczyzn. W porównaniu z rokiem 2012 liczba ludności Tarnowa zmniejszyła się o 734 osoby (o 312 kobiet i o 422 mężczyzn). Na pobyt stały zameldowanych było 109.524 osób, na pobyt czasowy 2.983 osób. Do Tarnowa w 2013 r. przybyło na stałe o 83 osoby mniej niż w roku poprzednim. Odnotowano natomiast spadek, o 272 osoby, liczby mieszkańców, którzy wyjechali za granicę.

Największą populacją, pod względem wzrostu liczby mieszkańców, cieszyły się osiedla: Mościce, Klikowa, Rzędzin, Krzyż, Westerplatte. Zmniejszenie liczby stałych mieszkańców odnotowano na osiedlach: Zielone, Grabówka, Starówka, Jasna, Krakowska, Piaskówka, Gumniska, Chyszów, Legionów, Koszyce i Strusina.

Władze miasta

Rada Miejska w Tarnowie

W 2013 r. odbyło się 15 sesji Rady Miejskiej w Tarnowie, podczas których podjęto 157 uchwał. Radni zgłosili 111 wniosków sesyjnych i międzysesyjnych. Pięć sesji odbyło się w trybie nadzwyczajnym, jedna miała charakter uroczysty.

Komisje Rady Miejskiej odbyły łącznie 117 posiedzeń, zgłosiły 99 wniosków i wystawiły 265 opinii.

Prezydent Miasta Tarnowa

Działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Tarnowa, w 2013 r. w Urzędzie Miasta Tarnowa wydano 85.956 decyzji administracyjnych, od których wniesiono 140 odwołań, z czego organ drugiej instancji uchylił 41 decyzji (co stanowi 0,04% wydanych decyzji).

W 2013 r. do Urzędu Miasta Tarnowa wpłynęło 141 wniosków o objęcie Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Tarnowa wydarzeń lub przedsięwzięć o szczególnym znaczeniu i randze dla miasta.

Rady Osiedli

W dniu 21 kwietnia 2013 r. w sześciu osiedlach odbyły się wybory uzupełniające do Rad Osiedli. Po wyborach działało w Tarnowie 13 Rad Osiedli: Strusina, Rzędzin, Gumniska-Zabłocie, Krakowska, Mościce, Chyszów, Klikowa, Krzyż, Jasna, Westerplatte, Legionów, Koszyce, Zielone. Z powodu braku wymaganej frekwencji wyborczej nie wybrano: Rady Osiedla Nr 1 „Starówka”, Rady Osiedla Nr 3 „Piaskówka”, Rady Osiedla Nr 4 „Grabówka”.

Ciała doradcze

W 2013 r. przy władzach miejskich działało siedem organów o charakterze opiniodawczo-doradczym: Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa, Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa, Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa, Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna, Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości oraz Tarnowska Rada Seniorów.

Miejskie jednostki organizacyjne i jednostki powiązane

Zadania własne Gminy Miasta Tarnowa w sferze gospodarki komunalnej, bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, edukacji i kultury, lokalnego transportu zbiorowego i budownictwa komunalnego realizowane były w 2013 r. przez: 87 jednostek budżetowych, jeden zakład budżetowy, cztery miejskie instytucje kultury, jeden publiczny zakład opieki zdrowotnej oraz 10 spółek prawa handlowego. Ogółem na rzecz Gminy Miasta Tarnowa w jednostkach organizacyjnych i jednostkach powiązanych pracowało 7.598 osób.

Gospodarka

W 2013 r. w Tarnowie działalność prowadziło 11.213 podmiotów gospodarki narodowej. Według danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, prowadzonej przez Ministra Gospodarki, liczba zarejestrowanych przedsiębiorców, dla których Tarnów jest głównym miejscem wykonywania działalności na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiła 8.515.

Liderem tarnowskich przedsiębiorstw, pod względem przychodów i zatrudnienia, są Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A.

W strefach aktywności gospodarczej na terenie o powierzchni ponad 64 ha zainwestowało łącznie 50 przedsiębiorstw.

W 2013 r. Gmina Miasta Tarnowa, w drodze decyzji Prezydenta Miasta Tarnowa, udzieliła pomocy publicznej na łączną kwotę 2.900.480,94 zł.

Rynek pracy

Na przestrzeni 2013 r. liczba bezrobotnych mieszkańców Tarnowa zmniejszyła się o 3,5%, tj. o 211 osób - z 6.094 osób w grudniu 2012 r. do 5.883 osób na koniec grudnia 2013 r.

Stopa bezrobocia na przestrzeni 2013 r. obniżyła się o 0,4 punktu procentowego w porównaniu do końca 2012 r. Na koniec 2013 r. stopa bezrobocia w Tarnowie wyniosła 10,2% i plasowała miasto na drugiej pozycji w województwie małopolskim, licząc od najniższego poziomu tego wskaźnika.

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 3.632 miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej od pracodawców z terenu Tarnowa.

Realizacja programów aktywizacyjnych dofinansowana została kwotą 29.159.454 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Pracy, rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą o 25%. W 2013 r. 343 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 210 osób skorzystało z dotacji udzielanej przez PUP w Tarnowie na uruchomienie własnej działalności.

Strategia rozwoju miasta

Realizacja przyjętej w 2011 r. „Strategii Rozwoju Miasta – Tarnów 2020” przebiega poprzez koncentrację działań w trzech obszarach polityki rozwoju: Rozwój Gospodarczy, Komfort Życia oraz Regionalne Oddziaływanie. Dla każdego z wyżej wymienionych obszarów wskazano cel strategiczny, będący oczekiwanym wyróżnikiem Tarnowa w danym obszarze oraz wyrażający jego pożądaną stan w 2020 r.

Przedsięwzięcia uwzględnione w pierwszym obszarze dążą do pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości, a tym samym do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta.

Przedsięwzięcia zawarte w drugim obszarze strategicznym dążą do wykreowania odpowiednich warunków zamieszkania i pracy w mieście oraz do ich ciągłego ulepszania i poprawy.

Trzeci obszar strategiczny to przede wszystkim działania mające na celu utwierdzenie pozycji Tarnowa, jako ośrodka regionalnego, silnie oddziałującego na otoczenie. Działania realizowane w tym obrębie dotyczą także mieszkańców z terenów przyległych do Tarnowa.

Finanse i majątek

Finanse

Budżet Miasta Tarnowa na grudzień 2013 r. wyniósł po stronie dochodów 533.960.022,03 zł. Łączne, zrealizowane dochody Miasta wyniosły 535.156.220,95 zł, stanowiąc 100,22 % uchwalonego planu rocznego. Plan wydatków na koniec 2013 r. wyniósł 569.430.748,03 zł. Wydatki zostały wykonane w 94,60 % i wyniosły 538.702.636,74 zł.

Na 31 grudnia 2013 r. obciążenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w Narodowym oraz Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie wyniosło 8.120.574,49 zł, z tytułu kredytów w bankach krajowych – 223.296.534,95 zł; łącznie 231.417.109,44 zł. Zadłużenie Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2013 r. w stosunku do 31 grudnia 2012 r. było mniejsze o 5.414.513,41 zł. Od kredytów i pożyczek zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 8.956.152,07 zł.

W 2013 r. powstały trzy nowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, z wyłącznym udziałem Gminy Miasta Tarnowa. Na koniec 2013 r. Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem siedmiu spółek prawa handlowego, mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. oraz większościowym akcjonariuszem w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. i Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S.A.

Na koniec 2013 r. dziewięć spółek komunalnych osiągnęło dodatni wynik finansowy. Kwota zysku wypracowanego przez spółki za 2013 r. wyniosła 14.100.000 zł. Największy zysk, ponad 6.000.000 zł., wypracowany został w MPEC S.A. Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

Stratę na koniec 2013 r. odnotowało Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

Według stanu na koniec 2013 r. spółki komunalne zatrudniały 1.350 osób na 1.328,1 etatach. Najwięcej osób (276) zatrudnionych było w MPK Sp. z o.o.

Majątek

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2013 r. wyniosła 1.267.168.132,73 zł, i była wyższa od wartości mienia z końca 2012 r. o 91.951.277,28 zł.

Wielkość zaangażowanego majątku w spółkach komunalnych to 230.900.000 zł, co stanowi 67,8% łącznej wartości kapitału zakładowego.

Wartość składników majątkowych spółek komunalnych na koniec 2013 r. opiewała na kwotę 642.700.000 zł.

Inwestycje

W 2013 r. wydatki na zadania inwestycyjne wyniosły 28.671.320 zł. Najwyższe nakłady - 15.872.645 zł - przeznaczono na zadania w zakresie transportu i łączności.

Kwotę wydatkowaną na zadania inwestycyjne należy powiększyć o 37.100.000 zł, stanowiących nakłady inwestycyjne spółek miejskich. Najwyższe nakłady inwestycyjne - 12.600.000 zł – poniósł MPEC S.A.

Stan motoryzacji

Stale rośnie liczba pojazdów zarejestrowanych na terenie miasta. Na koniec roku 2013 zarejestrowanych było ogółem 65.425 pojazdów (w tym, m.in.: 47.015 samochody osobowe, 8.141 samochody ciężarowe, 272 autobusy). Liczba pojazdów była wyższa w stosunku do roku 2012 o 2.193.

Liczba osób uprawnionych do kierowania pojazdami wyniosła 58.944 (spadek w stosunku do roku 2012 o 1.463)

Gospodarka komunalna

Zadania Gminy Miasta Tarnowa z zakresu gospodarki komunalnej obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej, oświetlenie uliczne oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta, a także cmentarnictwo wojenne.

W związku z wejściem w życie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Tarnowski Organizator Komunalny ogłosił i rozstrzygnął przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Umowy podpisano w terminie umożliwiającym rozpoczęcie usługi od dnia 1 lipca 2013 r.

Prace podejmowane na ciekach wodnych polegały na konserwacji, remoncie, regulacji, przebudowie i odbudowie rowów i potoków zlokalizowanych na terenie Tarnowa. W 2013 r. wydano na ten cel kwotę 349.370 zł.

Na realizację zadań w zakresie utrzymania zieleni miejskiej oraz placów zabaw wydatkowo łącznie kwotę 2.896.418 zł.

Środowisko naturalne

Stan środowiska w Tarnowie, na tle innych miast województwa jest dobry. Jakość powietrza spełnia dopuszczalne wartości stężeń zanieczyszczeń podstawowych. Stan innych komponentów środowiska w Tarnowie (woda, gleba, hałas) także można ocenić pozytywnie.

W 2013 r. Prezydent Miasta Tarnowa wydał 661 decyzji administracyjnych dotyczących środowiska naturalnego, 131 kart wędkarskich, 33 zaświadczenia o rejestracji sprzętu pływającego służącego do amatorskiego połowu ryb oraz zarejestrował 56 zwierząt egzotycznych.

Ochrona zdrowia

W 2013 r. tarnowskie szpitale po raz kolejny zajęły wysokie lokaty w najbardziej prestiżowym rankingu szpitali w Polsce „Bezpieczny Szpital”, organizowanym corocznie przez dziennik „Rzeczpospolita” oraz Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia. Oba szpitale ponownie znalazły się w tzw. „złotej setce” krajowych szpitali.

W roku 2013 kontynuowano realizację „Miejskiego Programu Promocji Zdrowia i Profilaktyki Chorób Społecznych na lata 2011-2015”. Program obejmuje projekty skierowane do około 36 tys. mieszkańców Tarnowa na kwotę prawie 2.000.000 zł.

W 2013 r. na realizację programów zdrowotnych przeznaczono z budżetu Miasta 179.626 zł.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, część zadań w obszarze ochrony i promocji zdrowia oraz w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych zostało zleconych stowarzyszeniom. Łączna kwota wydatkowana z budżetu Miasta Tarnowa na realizację zadań publicznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi wyniosła 87.500 zł.

Pomoc społeczna

W 2013 r. z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację zawodową i społeczną niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa przeznaczono kwotę 3.256.943 zł. Z dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych skorzystało 749 osób niepełnosprawnych. Trzy osoby niepełnosprawne otrzymały środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej, pięć osób niepełnosprawnych zatrudnionych zostało w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali zwrot kosztów wyposażenia stanowisk.

W 2013 r. Miasto, podobnie jak w poprzednich latach, dofinansowywało usługi przewozowe dla 1.925 osób niepełnosprawnych. Z rehabilitacji zawodowej i społecznej w Warsztatach Terapii Zajęciowej korzystało 126 osób niepełnosprawnych.

W ramach „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2013 r.” realizowano programy profilaktyczne w placówkach edukacyjnych. W szkoleniach oraz warsztatach udział wzięło: 5.070 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, 225 nauczycieli i pedagogów, 378 rodziców oraz 268 kandydatów na kierowców.

Na realizację świadczeń rodzinnych przeznaczono ponad 18.000.000 zł, wypłaty dodatków mieszkaniowych wyniosły 6.390.452,64 zł.

Na terenie miasta działało sześć żłobków prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, posiadających w sumie 380 miejsc oraz dwa niepubliczne żłobki dysponujące łącznie 61 miejscami.

Rodziny mieszkające na terenie Tarnowa, w których rodzice (jeden rodzic lub opiekun prawny) mają na utrzymaniu troje bądź więcej dzieci w wieku do lat 18 lub do lat 24 pod warunkiem kontynuowania nauki, objęte zostały programem „Karta Tarnowskiej Rodziny”.

We wrześniu 2013 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie uruchomiono „Punkt Informacyjny dla Seniorów”, gdzie tarnowscy seniorzy mogli uzyskać informacje i porady na temat: sposobów i możliwości uzyskania wsparcia w zakresie pomocy społecznej, fizjologicznych i psychologicznych problemów starzenia się, aktualnych wydarzeń, kursów, warsztatów, programów profilaktycznych, badań lekarskich oraz instytucji i organizacji działających na rzecz osób starszych. W dniu 1 października 2013 r. odbył się I Tarnowski Dzień Seniora.

Edukacja

W 2013 r. w tarnowskich szkołach publicznych uczyło się 18.871 uczniów (o 364 uczniów mniej niż w 2012 r.). We wszystkich szkołach niepublicznych kształciło się 5.373 (w 2012 r. – 6.164) uczniów,

Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego w 24 przedszkolach publicznych realizowało 724 dzieci sześciolletnich, 887 dzieci pięcioletnich oraz, po raz drugi, w siedmiu oddziałach przedszkolnych przy sześciu szkołach podstawowych – 90 dzieci sześciolletnich i 66 dzieci pięcioletnich. Do przedszkoli niepublicznych w 2013 r. uczęszczało średnio miesięcznie 669 dzieci (w 2012 r. 596).

W ośmiu szkołach wyższych studiowało 6.668 osób. Tarnowskie uczelnie zanotowały spadek studentów o 409 w stosunku do roku 2012.

W miejskich szkołach i placówkach oświatowych zatrudnionych było 2.793 nauczycieli (w 2012 r. - 2.822) na 2.565 etatach (w 2012 r. - 2.603).

Kultura

Tarnów to miasto wielu wydarzeń kulturalnych, festiwali, imprez plenerowych, kameralnych, interdyscyplinarnych. Najważniejsze wydarzenia artystyczne w Tarnowie w roku 2013 to: Festiwal Paschalny „Musica Poetica”, Tarnowska Nagroda Filmowa, Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicyjanie Sztetl”, Zderzenia – święto miasta, Azoty Tarnów Grand Festiwal, Ogólnopolski Festiwal Komedii „TALIA”, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca „Scena Otwarta”, Festiwal 6th Grupa Azoty Jazz Contest Tarnów 2013, Kabaretowa Noc Listopadowa, Festiwal Art-Fest.

Rok 2013 był przełomowy dla tarnowskiego Biura Wystaw Artystycznych, które w maju wprowadziło się do nowej siedziby – Pałacyku Strzeleckiego, starannie w tym celu odrestaurowanego.

Sport, turystyka i rekreacja

W 2013 r. w Tarnowie działały 92 podmioty związane z kulturą fizyczną, sportem i rekreacją. Samorząd kontynuował systemy nagradzania wybitnych osiągnięć sportowych w formie stypendiów i nagród. Na stypendia sportowe, nagrody i wyróżnienia przeznaczono kwotę 182.500 zł. Uhonorowano zawodników i trenerów 20 dyscyplin sportu z 23 klubów. Ufundowano 131 stypendiów, 40 nagród i 20 wyróżnień.

Z organizowanych przez Miasto form wypoczynku w czasie ferii zimowych i wakacji skorzystało łącznie prawie 52 tys. dzieci i młodzieży. Z budżetu Miasta przeznaczono na ten cel 435.100 zł.

W sportowych rozgrywkach międzyszkolnych udział wzięło 11.524 uczniów.

Bezpieczeństwo publiczne

Komenda Miejska Policji w Tarnowie obejmuje swoim działaniem obszar 1 416 km², podzielony na cztery komisariaty międzygminne oraz dwa komisariaty miejskie, które obsługują również ościenne miejscowości gmin: Tarnów, Tuchów, Skrzyszów, Wierzchosławice oraz gminy Lisia Góra. W 2013 r. na terenie działania KMP stwierdzono ogółem 6.063 przestępstw (w 2012 r. 9.556), wszczęto łącznie 5.089 postępowań. Nastąpił spadek liczby wypadków i kolizji drogowych. Wypadków odnotowano 219 (w 2012 r. - 223), kolizji 2.114 (w 2012 r. - 2.166).

Funkcjonariusze Straży Miejskiej Tarnowie w 2013 r. interweniowali 11.678 razy. Najczęściej interwencje dotyczyły naruszania przepisów drogowych, zakłócania spokoju i ciszy nocnej, wyburzeń chuligańskich oraz spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Ujawniono ogółem 11.853 wykroczeń, których 3.026 sprawców ukarano mandatami karnymi, sporządzono 271 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego oraz pouczone 8.556 osób. Strażnicy miejscy wystawili 2.460 patroli samodzielnych oraz 1.006 wspólnych z Policją.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie odnotowała ogółem 761 zdarzeń (spadek w porównaniu z 2012 r. o 69), w tym 179 pożarów (w 2012 r. - 280).

Infrastruktura informatyczna

W 2013 r. rozpoczęto działania w celu uzyskania dofinansowania na „Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji”. Kontynuowano utrzymanie trzech ważnych projektów informatycznych, współfinansowanych ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego: „Rozbudowa i zwiększenie dostępności do sieci szerokopasmowych systemu EduNet w Tarnowie”, „Platforma zintegrowanych usług publicznych dla mieszkańców miasta Tarnowa z elementami karty mieszkańca” oraz „Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej wspomagającego zarządzanie Gminą Miasta Tarnowa”.

Istotnym elementem informatyzacji miasta jest inwestowanie w darmowe punkty dostępu do internetu, a także rozbudowa monitoringu. Miasto utrzymuje łącznie 85 hotspotów oraz 80 centralnie zarządzanych systemów monitoringu cyfrowego. Obecnie Tarnów jest miastem bez białych plam w dostępie do internetu.

Promocja miasta

Nadrzędnym celem Tarnowa jest ustawiczne budowanie i wzmacnianie spontanicznie rozpoznawalnej marki Tarnów wokół haseł „Tarnów – Polski Biegun Ciepła” (Tarnów – the Polish Hot Spot) czy „Tarnów Pierwsze Niepodległe” oraz umacnianie wizerunku Tarnowa, jako miasta wielu kultur, przyjaznego i gościnnego dla innych narodowości, nacji i religii – miasta bezpiecznego i otwartego na Europę, promującego pozytywne wartości wśród tarnowian, jak również wśród społeczności międzynarodowej w kontekście społecznym, gospodarczym i kulturowym.

W 2013 r. Tarnów był gospodarzem Dnia Przyjaźni Polsko – Węgierskiej. Dzień ten obchodzony jest zamiennie w Polsce i na Węgrzech. Organizacja Dnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej w Tarnowie była ukoronowaniem wieloletnich starań Miasta i wcześniej nawiązanych z Węgrami kontaktów.

W lipcu 2013 r. w Tarnowie rozpoczął się jeden z etapów jubileuszowego, 70. „Tour De Pologne UCI World Tour”, wydarzenia o międzynarodowym charakterze i europejskim zasięgu promocyjnym.

Tarnów, we współpracy z Instytutem Studiów Wschodnich w Warszawie, był również organizatorem jednego z największych w Europie Środkowo-Wschodniej międzynarodowego wydarzenia o charakterze gospodarczym – Forum Inwestycyjnego Forum Ekonomicznego.

Organizacje pozarządowe

Wg stanu na koniec 2013 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 396 stowarzyszeniami, fundacjami i oddziałami terenowymi stowarzyszeń. W 2013 r. zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym 19 nowych stowarzyszeń i fundacji z siedzibą w Tarnowie, utworzono trzy stowarzyszenia zwykłe. Likwidacji uległy trzy stowarzyszenia i jedna fundacja.

Organizacje pozarządowe wykonywały zadania publiczne w sferach: kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, promocji miasta, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, edukacji, ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej. Ogólna kwota dotacji organizacji pozarządowych wyniosła 5.193.000 zł.

Ochrona konsumentów

W 2013 r. do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów ogółem wpłynęło 588 spraw (w 2012 r. - 536), udzielono 20.532 porad (w 2012 r. - 20.676).

Porady dotyczyły przede wszystkim spraw z zakresu reklamacji towarów i usług, spraw telekomunikacyjnych, handlu poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, zagadnień ubezpieczeniowych oraz finansowych.

24 Spis tabel i wykresów

24.1 Spis tabel

Tabela Nr 1: Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków	7
Tabela Nr 2: Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę obiektów budowlanych w latach 20012 – 2013	9
Tabela Nr 3: Liczba ludności Tarnowa w latach 2012 – 2013.....	10
Tabela Nr 4: Migracja w latach 2012 – 2013	10
Tabela Nr 5: Liczba stałych mieszkańców w osiedlach w latach 2012-2013	10
Tabela Nr 6: Gęstość zaludnienia w latach 2012-2013.....	11
Tabela Nr 7: Przyrost naturalny w latach 2012-2013	11
Tabela Nr 8: Wybrane pozycje z ewidencji prowadzonych w Urzędzie Stanu Cywilnego.....	11
Tabela Nr 9: Prace komisji Rady Miejskiej w Tarnowie	13
Tabela Nr 10: Wykaz tarnowskich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek powiązanych.....	21
Tabela Nr 11: Spółki prawa handlowego	24
Tabela Nr 12: Wykonanie dochodów według działów klasyfikacji budżetowej	47
Tabela Nr 13: Wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do roku 2012	48
Tabela Nr 14: Wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym	48
Tabela Nr 15: Budżetowe wykonanie wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2012 r.	49
Tabela Nr 16: Struktura kapitałowa spółek wg stanu na koniec 2013 r.....	51
Tabela Nr 17: Wartość składników majątkowych na koniec 2013 r.....	52
Tabela Nr 18: Wielkość zatrudnienia w osobach i etatach na koniec 2013 r.....	52
Tabela Nr 19: Przewidywany wynik finansowy miejskich spółek na koniec 2013 r.	53
Tabela Nr 20: Wielkość poszczególnych składników mienia.....	61
Tabela Nr 21: Wpływy i wydatki w mieszkaniowym zasobie Gminy Miasta Tarnowa.....	67
Tabela Nr 22: Realizacja uchwały w 2012 i 2013 r.	67
Tabela Nr 23: Wielkość inwestycji w spółkach zrealizowanych w 2013 r.....	73
Tabela Nr 24: Stan ewidencji prowadzonych w Wydziale Komunikacji UMT	77
Tabela Nr 25: Szczegółowy stan ewidencji pojazdów	78
Tabela Nr 26: Liczba przyjętych odpadów	80
Tabela Nr 27: Działalność Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych spółka z o.o.	86
Tabela Nr 28: Koszt robót wykonanych przez Miejski Zarząd Cmentarzy	89
Tabela Nr 29: Ewidencja Azylu dla psów i kotów.....	89
Tabela Nr 30: Decyzje administracyjne dotyczące środowiska naturalnego w latach 2012 - 2013	91
Tabela Nr 31: Programy zdrowotne realizowane przez podmioty lecznicze w 2013 r.....	96
Tabela Nr 32: Programy zdrowotne realizowane przez organizacje pozarządowe w 2013 r. .	97
Tabela Nr 33: Wykorzystanie środków PFRON	99
Tabela Nr 34: Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej z budżetu Gminy Miasta Tarnowa w 2013 r.....	102
Tabela Nr 35: Osoby, którym w 2013 r. świadczona była pomoc	103
Tabela Nr 36: Prace społecznie użyteczne	104
Tabela Nr 37: Działalność Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych.....	104
Tabela Nr 38: Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	105
Tabela Nr 39: Najważniejsze programy profilaktyczne realizowane w 2013 r. w tarnowskich szkołach.....	106

Tabela Nr 40: Liczba przyjętych wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych....	110
Tabela Nr 41: Zrealizowane rodzaje świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami	110
Tabela Nr 42: Wykonanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.....	112
Tabela Nr 43: Liczba miejsc w żłobkach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa.....	112
Tabela Nr 44: Zadania dofinansowane w roku 2013 w ramach programu „MALUCH”	113
Tabela Nr 45: Środki finansowe przeznaczone na pomoc dla rodzin zastępczych i wychowujących się w nich dzieci	114
Tabela Nr 46: Program „Niebieska Karta”	116
Tabela Nr 47: Wydatki na zadania realizowane w 2013 r.	122
Tabela Nr 48: Liczba osób, którym w 2013 r. decyzją administracyjną przyznano świadczenie	123
Tabela Nr 49: Najczęściej udzielane formy pomocy	123
Tabela Nr 50: Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej.....	124
Tabela Nr 51: Działalność Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	128
Tabela Nr 52: Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa jest organem prowadzącym.....	129
Tabela Nr 53: Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych	129
Tabela Nr 54: Liczba dzieci i młodzieży uczącej się w tarnowskim systemie edukacji ogółem w r.u szkolnym 2012/13 i 2013/14.....	130
Tabela Nr 55: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2012 i 2013 r.	131
Tabela Nr 56: Liczba studentów tarnowskich szkół wyższych w 2013 r. wg rodzajów studiów	132
Tabela Nr 57: Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kształcenia specjalnego w latach 2012-2013.....	137
Tabela Nr 58: Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2012-2014	138
Tabela Nr 59: Liczba etatów specjalistów w tarnowskich szkołach na koniec roku szkolnego 2012/2013.....	139
Tabela Nr 60: Liczba uczniów w szkołach objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną (ppp) w r.u szkolnym 2011/2012 i 2012/2013	139
Tabela Nr 61: Stypendia socjalne przyznane w latach 2011-2012	140
Tabela Nr 62: Rozliczenie końcowe - finansowe i merytoryczne - środków przeznaczonych w r.u 2013 na dofinansowanie pracodawcom kosztów przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w ramach środków przekazywanych z Funduszu Pracy.....	142
Tabela Nr 63: Odznaczenia, nagrody i wyróżnienia pracowników oświaty w 2012 i 2013 r	143
Tabela Nr 64: Nagrody Prezydenta Miasta Tarnowa dla pracowników oświaty w 2012 i 2013 r.....	143
Tabela Nr 65: Przedsięwzięcia TCK zrealizowane w 2013 r.....	154
Tabela Nr 66: Strategie, programy i plany wieloletnie	159
Tabela Nr 67: Uczniowskie Kluby Sportowe	160
Tabela Nr 68: Ogniska TKKF.....	162
Tabela Nr 69: Towarzystwa sportowe	163
Tabela Nr 70: Związki sportowe.....	163
Tabela Nr 71: Kluby sportowe	164
Tabela Nr 72: Najważniejsze przedsięwzięcia sportowe w 2013 r.	165
Tabela Nr 73: Realizacja części Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Tarnowa na 2013 r.	167
Tabela Nr 74: Zestawienie ilościowe zawodów w ramach kalendarza rozgrywek SZS rok szkolny 2012/2013	169

Tabela Nr 75: Programy „Ferie zimowe Tarnów 2013” „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2013”	169
Tabela Nr 76: Wyniki udostępniania poszczególnych obiektów TOSiR.....	170
Tabela Nr 77: Prace modernizacyjne miejskiej bazy sportowej	171
Tabela Nr 78: Udział TCI w imprezach promocyjnych w 2013 r.....	175
Tabela Nr 79: Turystyka w regionie tarnowskim w latach 2011 – 2012	177
Tabela Nr 80: Turystyka w Tarnowie w latach 2011 – 2012.....	177
Tabela Nr 81: Budżet Tarnowskiego Centrum Informacji.....	181
Tabela Nr 82: Liczba stwierdzonych przestępstw w siedmiu wybranych kategoriach (kategorie najważniejszych przestępstw w odczuciu społecznym, decydujące o tzw. poczuciu bezpieczeństwa)	182
Tabela Nr 83: Wykrywalność przestępstw w 2013 r. w siedmiu wybranych kategoriach ...	182
Tabela Nr 84: Liczba sporządzonych Niebieskich Kart.....	184
Tabela Nr 85: Główne przyczyny wypadków drogowych i kolizji spowodowanych przez kierujących	186
Tabela Nr 86: Główne przyczyny zdarzeń spowodowanych przez pieszych	187
Tabela Nr 87: Zdarzenia drogowe – najbardziej zagrożone ulice na terenie Tarnowa.....	187
Tabela Nr 88: Porównanie liczby zdarzeń na terenie Tarnowa w latach 2012 - 2013.....	191
Tabela Nr 89: System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa	195
Tabela Nr 90: Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2013 r.	196
Tabela Nr 91: Kontrole wewnętrzne zrealizowane zgodnie z planem kontroli w 2013 r.....	201
Tabela Nr 92: Wykaz kontroli pozaplanowych.....	203
Tabela Nr 93: Kontrole przeprowadzone przez Najwyższą Izbę Kontroli w Urzędzie Miasta Tarnowa, w 2013 r.	205
Tabela Nr 94: Kontrole przeprowadzone w Urzędzie Miasta Tarnowa przez Wojewodę Małopolskiego.....	206
Tabela Nr 95: Kontrole przeprowadzone przez Wojewodę Małopolskiego w pozostałych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa i innych, działających na podstawie odrębnych przepisów.....	206
Tabela Nr 96: Kontrole przeprowadzone w Urzędzie Miasta Tarnowa przez Marszałka Województwa Małopolskiego.....	207
Tabela Nr 97: Kontrole skarbowe przeprowadzone w 2013 r.	207
Tabela Nr 98: Kontrole przeprowadzone w 2013 r. w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa przez Kuratorium Oświaty	208
Tabela Nr 99: Kontrole Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego	209
Tabela Nr 100: Kontrole Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarnowie w 2013 r.	210
Tabela Nr 101: Pozostałe kontrole zewnętrzne w Urzędzie Miasta Tarnowa w roku 2013 ..	210
Tabela Nr 102: Pozostałe kontrole zewnętrzne w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa i innych, działających na podstawie odrębnych przepisów	211
Tabela Nr 103: Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji.....	219
Tabela Nr 104: Kontakty międzyrodowe Tarnowa.....	223
Tabela Nr 105: Stowarzyszenia, w których uczestniczy miasto Tarnów	226
Tabela Nr 106: Stowarzyszenia i fundacje z siedzibą w Tarnowie.....	227
Tabela Nr 107: Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w 2013 r. oraz wysokość udzielonych dotacji	228

24.2 Spis wykresów

Wykres Nr 1: Poziom bezrobocia w Tarnowie w latach 2012- 2013	33
Wykres Nr 2: Stopa bezrobocia w Małopolsce	33
Wykres Nr 3: Liczba ofert pracy w Tarnowie w latach 2012- 2013	34
Wykres Nr 4: Liczba osób podejmujących zatrudnienie w latach 2012-2013.....	34
Wykres Nr 5: Bezrobotni, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2012 - 2013	35
Wykres Nr 6: Liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych w latach 2012 - 2013	35
Wykres Nr 7: Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z Tarnowa zaktywizowane	36
Wykres Nr 8: Udział obszarów strategicznych w przedsięwzięciach ogółem.....	45
Wykres Nr 9: Baza noclegowa Tarnowa.....	178
Wykres Nr 10: Podejrzani opopełnienie przestępstw – ogółem - 2803	183
Wykres Nr 11: Liczba czynów karalnych na tle ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych	183
Wykres Nr 12: Przestępczość nieletnich w siedmiu wybranych kategoriach w latach 2012 – 2013	184
Wykres Nr 13: Wypadki i kolizje drogowe w latach 2012 - 2013.....	185
Wykres Nr 14: Zabici i ranni w latach 2012 – 2013	186
Wykres Nr 15: Polityka karno – administracyjna	188
Wykres Nr 16: Wszczęcie postępowań ogółem w latach 2012 – 2013	188
Wykres Nr 17: Wszczęcia postępowań o charakterze kryminalnym	189
Wykres Nr 18: Przestępstwa stwierdzone – ogółem.....	189
Wykres Nr 19: Przestępstwa stwierdzone o charakterze kryminalnym	189
Wykres Nr 20: Liczba zdarzeń w Tarnowie w latach 2012 – 2013	191
Wykres Nr 21: Działania kontrolno rozpoznawcze	192
Wykres Nr 22: Ocena ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT wg płci respondentów	197
Wykres Nr 23: Zmiana w ocenie ogólnego poziomu świadczenia usług przez UMT.....	198
Wykres Nr 24: Ocena poszczególnych elementów jakości obsługi interesantów	198
Wykres Nr 25: Rodzaj sprawy i postęp w jej załatwianiu	199
Wykres Nr 26: Zmiana w ocenie sposobu załatwiania spraw w UMT	199
Wykres Nr 27: Kontrole wewnętrzne przeprowadzone w 2013 r. według ich rodzaju	204
Wykres Nr 28: Wysokość dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym i podmiotom prowadzącymi działalność pożytku publicznego w latach 2008 – 2013 z budżetu GMT.....	227

24.3 *Skróty użyte w opracowaniu*

BIP – Biuletyn Informacji Publicznej
BWA - Biuro Wystaw Artystycznych - Galeria Miejska w Tarnowie
CCW – Centralna Ciepła Woda
COPOW - Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie
DDP - Dom Dziennego Pobytu
DPS - Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie i Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie
EFS - Europejski Fundusz Społeczny
FP - Fundusz Pracy
IOK - Instytucja Ogłaszająca Konkurs
KIS – Klub Integracji Społecznej
KMP - Komenda Miejska Policji w Tarnowie
MBP - Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie
MCM – Mościckie Centrum Medyczne Spółka z o.o. w Tarnowie
MSIT - Małopolski System Informacji Turystycznej
MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie
MOT - Małopolska Organizacja Turystyczna
MPEC - Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie
MPGK - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie
MPK - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie
MRPO - Małopolski Regionalny Program Operacyjny
MŚP – sektor małych i średnich przedsiębiorstw
MWSE – Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie
MZB - Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie
MZC - Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Obręb ewidencyjny - jednostka powierzchniowa podziału kraju wyodrębniona dla celów ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości), dla której zakłada się odrębny operat ewidencyjny (część składowa jednostki ewidencyjnej, utworzonej dla potrzeb związanych z techniką zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów i budynków)
PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Pogotowie Opiekuńcze - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Pogotowie Opiekuńcze” w Tarnowie
POKL - Program Operacyjny Kapitał Ludzki
POT – Polska Organizacja Turystyczna
PPP – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
PSIT – Polski System Informacji Turystycznej
PSZOK - punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych
PUK – Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o w Tarnowie
PUP - Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
PWSZ - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie
Rzecznik - Miejski Rzecznik Konsumentów w Tarnowie
SAG - Strefa Aktywności Gospodarczej
SM – Straż Miejska w Tarnowie
SOSW – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowie
SOWdOP - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy
Społeczna Rada – Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa

SPPT - Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna
SSE - Tarnowska Podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej
Strategia - „Strategia Rozwoju Miasta – Tarnów 2020”
Tarnów, Miasto, GMT - Gmina Miasta Tarnowa
TBS - Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
TCI - Tarnowskie Centrum Informacji
TCK - Tarnowskie Centrum Kultury
Teatr - Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie
TGiS - Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji
TNF - Tarnowska Nagroda Filmowa
TOF – Tarnowski Obszar Funkcjonalny
TOK - Tarnowski Organizator Komunalny
TOT – Tarnowska Organizacja Turystyczna
TOIKiWOP - Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie
TOSiR - Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji
TW - Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.
UOKiK - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Urząd, UMT - Urząd Miasta Tarnowa
WFOŚ i GW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie
WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej
ZPS – Zespół Przychodni Specjalistycznych Spółka z o.o. w Tarnowie
ZSIP - Zintegrowany System Informacji Przestrzennej
ZSOK - Zakład Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie